

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta Pedagogická

Bakalářská práce

JAK VNÍMAJÍ VIZUÁLNÍ KULTURU DĚTI A MLÁDEŽ
S RIZIKOVÝM CHOVÁNÍM

Martina Voříšková

Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Doc. PaedDr. Jan Slavík CSc.

Plzeň 2012

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
VOŘÍŠKOVÁ Martina	Krašovská 14, Plzeň	P09B0457P

TÉMA ČESKY:

Jak vnímají vizuální kulturu děti a mládež s rizikovým chováním

NÁZEV ANGLICKY:

How riskfully behaving children and youth perceive visual culture

VEDOUcí PRÁCE:

Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc. - KVK

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cílem práce je empiricky popsat, charakterizovat a do potřebné míry vysvětlit pojetí vizuální kultury ze strany dětí a mládeže s rizikovým nebo problematickým chováním.

Předmětem empirického výzkumu je pojetí vizuální kultury ze strany subkultury dětí a mládeže s rizikovým nebo problematickým chováním. V centru zájmu jsou různé aspekty vizuální kultury, jako součásti životního stylu.

Metodika empirické části práce je založena na kvalitativním výzkumném designu, který vychází z hermeneutiky, částečně z entometodologie, se záměrem sledovat vztah mezi subjektivitou respondentů a intersubjektivními vlivy širšího kulturního kontextu. Hlavní výzkumnou metodou je kvalitativně pojatý rozhovor.

Výzkumný vzorek je složen z nejméně 5 respondentů a je vybírán účelově, ve spolupráci s organizací Tady a Teď, Diagnostickým ústavem v Plzni a Salesiánským střediskem mládeže.

Přínos bakalářské práce je očekáván v oblasti enkulturačních a socializačních poznatků využitelných při komunikaci se širokou veřejností a při vzdělávací práci s dětmi a mládeží s rizikovým chováním.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

BOURRIAUD, N. Postprodukce. 1. vydání. Praha: Tranzit, 2004. ISBN 80-903452-0-4

HENDL, J. Kvalitativní výzkum. 1. vydání. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2

LABÁTH, V. Riziková mládež. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. ISBN 80-85850-66-4

MATOUŠEK, O; KROFTOVÁ, A. Mládež a delikvence. 1. vydání. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-226-2

Podpis studenta: .....

Datum: .....

Podpis vedoucího práce: .....

Datum: .....

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni .....

.....

Ráda bych poděkovala vedoucímu bakalářské práce Doc. PaedDr. Janu Slavíkovi, CSc. za jeho ochotné a odborné vedení při zpracování mé bakalářské práce. Velice si vážím cenných odborných rad a času, který mně i mé práci věnoval.

Dále bych chtěla poděkovat celému Dětskému diagnostickému ústavu v Plzni za poskytnutí možnosti účastnit se jejich programu. Jmenovitě děkuji panu ředitelovi Mgr. Viktorovi Vanžurovi, bez jehož svolení bych do diagnostického ústavu nemohla docházet, paní Mgr. Karle Kaškové za ochotné seznámení s chodem ústavu a odborné doprovázení po celou dobu, paní Mgr. Blance Zapletalíkové za vstřícnost a ochotu při získávání poznatků pro moji bakalářskou práci, všem odborným pracovníkům, kteří mi poskytli prostor a čas pro rozhovory a v neposlední řadě všem dětem, které ochotně spolupracovali a odpovídali na mé otázky.

Také bych chtěl poděkovat Salesiánskému středisku mládeže, které mi taktéž poskytlo možnost pohybovat se v prostředí mezi dětmi, sledovat je a hovořit s nimi. Jmenovitě Lence Hauerové a Janě Sedílkové za ochotné přijetí a seznámení s klubem. Zároveň děkuji všem dětem, se kterými jsem měla možnost se zde setkat a za jejich zajímavé postřehy.

Rovněž děkuji společnosti Tady a Ted' o.p.s. za přijetí mezi dobrovolníky, čímž mi byl umožněn přístup k dětem v jejich přirozeném prostředí. Zejména děkuji Hance Moravcové, pod jejíž vedením zde stále působím.

V Plzni .....

.....

Obsah

1 ÚVOD	8
2 TEORETICKÁ ČÁST.....	10
2.1 Kultura.....	10
2.1.1 Kultura a její formativní vliv v historických souvislostech.....	10
2.1.2 Subkultura jako nástroj vlivu.....	12
2.1.3 Vizuální kultura v kultuře a subkultuře.....	13
2.2 Životní styl.....	15
2.3 Osobní pojetí.....	16
2.4 Děti a mládež.....	17
2.4.1 Vývoj pojetí dítěte.....	17
2.4.2 Vymezení pojmů děti a mládež.....	19
2.4.2.1 Dítě.....	21
2.4.2.2. Mládež.....	22
2.4.2.2.1 Rizikové faktory v dospívání.....	24
2.5 Rizikové chování.....	24
2.5.1 Definice.....	25
2.5.2 Rizikové faktory.....	26
2.5.3 Statistiky.....	27
3 EMPIRICKÁ ČÁST.....	29
3.1. Cíl.....	29
3.2 Vstupní otázky.....	29
3.3 Organizace výzkumu.....	30
3.3.1 Použité metody.....	30
3.3.2 Vybraný vzorek.....	32
3.3.3 Výběr fotografie.....	32
3.3.4 Průběh.....	33
3.4 Analýza.....	35
3.4.1 Reakce na fotografii.....	36
3.4.2 Záliby a volný čas	37
3.4.2.1 Životní styl.....	38
3.4.2.2 Materiální zázemí.....	39

3.4.2.3 Kulturní hodnoty.....	40
3.4.2.4 Závěr.....	41
3.4.3 Oblékání.....	42
3.4.3.1 Životní styl.....	42
3.4.3.2 Závěr.....	43
3.4.4 Tetování.....	43
3.4.4.1 Životní styl.....	44
3.4.4.2 Závěr.....	45
3.4.5 Šperky.....	46
3.4.5.1 Typy šperků.....	46
3.4.5.2 Životní styl.....	47
3.4.5.3 Závěr.....	48
3.4.6 Graffiti.....	48
3.4.6.1 Historické souvislosti	48
3.4.6.2 Životní styl	49
3.4.6.3 Závěr.....	51
3.4.7 Pokoj	52
3.4.7.1 Životní styl.....	52
3.4.7.2 Závěr.....	53
4 ÚVAHA.....	54
5 ZÁVĚR.....	56
6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
7 CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ.....	67
8 PŘÍLOHY.....	68
Příloha č. 01: Zvolený obrázek pro úkol.....	68
Příloha č. 02: Okruhy otázek pro rozhovor.....	69
Příloha č. 03: Přepis rozhovoru 01.....	72
Příloha č. 04: Autorský obrázek k rozhovoru 01.....	83
Příloha č. 05: Přepis rozhovoru 02.....	84
Příloha č. 06: Autorský obrázek k rozhovoru 02.....	95
Příloha č. 07: Přepis rozhovoru 03.....	96
Příloha č. 08: Autorský obrázek k rozhovoru 03.....	103

Příloha č. 09: Přepis rozhovoru 04.....	104
Příloha č. 10: Autorský obrázek k rozhovoru 04.....	118
Příloha č. 11: Přepis rozhovoru 05.....	119
Příloha č. 12: Autorský obrázek k rozhovoru 05.....	125
Příloha č. 13: Přepis rozhovoru 06.....	126
Příloha č. 14: Autorský obrázek k rozhovoru 06.....	133
Příloha č. 15: Přepis rozhovoru 07.....	134
Příloha č. 16: Autorský obrázek k rozhovoru 07.....	146
Příloha č. 17: Přepis rozhovoru 08.....	147
Příloha č. 18: Autorský obrázek k rozhovoru 08.....	158
Příloha č. 19: Přepis rozhovoru 09.....	159
Příloha č. 20: Autorský obrázek k rozhovoru 09.....	169
Příloha č. 21: Přepis rozhovoru 10.....	170
Příloha č. 22: Autorský obrázek k rozhovoru 10.....	179
Příloha č. 23: Autorský obrázek k rozhovoru 10 – ornament v pokoji.....	180
Příloha č. 24: Seznam zkratk použitých v transkripci rozhovorů.....	181

1 ÚVOD

Při hledání vhodného tématu své bakalářské práce jsem se snažila vycházet z toho, co mě zajímá a o čem bych se ráda dověděla více. Během druhého roku studia jsem se začala zajímat o problematiku dětí a mládeže s rizikovým chováním a o možnou prevenci těchto případů.

Existuje velké množství odborné literatury nahlízející na tuto mládež z různých pohledů: od fungování rodin, psychologických dopadů zátěžových situací na děti, k prevenci (primární, sekundární i terciální), o provozu ústavních zařízení či terapii. Dělají se také různé studie vlivů na asociální chování, nejčastěji jsem se setkala s tématem ‚vliv násilí v médiích‘. Co se týče pojetí vizuální kultury ze strany dětí a mládeže s rizikovým chováním, našla jsem v publikacích, které jsem měla možnost přečíst, pouze popis vizuálního stylu ve vztahu ke konkrétní subkultuře. Zajímalo mě, jestli subkultura rizikové mládeže je opravdu subkulturou se svými typickými vizuálními aspekty, tak jako například pro punk jsou příznačné potrhané oděvy, vlasy do tzv. „pankáče“, špendlíky či nášivky (Smolík, 2010, s. 177 a 189). Zde ovšem nemám na mysli, že by se jedinec s rizikovým chováním musel hlásit k nějaké určité subkultuře, přesto ale může preferovat určitý vizuální styl. Děti a mládež s rizikovým chováním vytváří sami o sobě specifickou subkulturu. Zajímalo mne, zda najdu u těchto jedinců nějaké společné prvky.

Jak tedy děti a mládež s rizikovým chováním vnímají vizuální kulturu? Dá se na všechny aplikovat zjednodušený obrázek posedávající skupinky na schodech ve špinavé čtvrti města, které se každý, kdo má alespoň špetku rozumu, raději vyhne? Proč mají všichni touhu si něčím zdobit tělo? Tetování, piercing, tunely, dredy či „číro“ – co na tom vidí? Oblečení vypadá neupraveně, ještě že je tmavé, není na něm tolik vidět špína. Což se o ně rodiče rádně nestarají a nezajímají se? Prochází-li člověk okolo nějaké takové „pochybně vyhlížející“ skupinky, instinktivně si přitáhne tašku k tělu a přidá do kroku, připraven se rozběhnout, kdyby hrozilo nebezpečí napadnutí či krádeže. Vidí-li

na zdi nějaké graffiti, málokdo si pomyslí, jaké je to umělecké dílo, jaké motivy autora vedly k tvorbě a kolik času mu to zabralo.

Tak jako v jiných případech, i zde tento černobílý pohled není správný. Ano, jsou děti, od kterých může hrozit nebezpečí krádeže či napadnutí. Ale není třeba házet všechny tzv. do jednoho pytle. Jednou jsem byla s přáteli na hudebním festivalu a když jsme byli mimo areál, potkali jsme čtyři asi třináctileté dívky. Od pohledu to nebyla děvčata, za kterými bych v jejich věku šla. Zaujala je hračka duhová spirála, kterou měla kamarádka. Z jejich oslovení a požádání, zda by jim spirálu půjčila, jsme byli poněkud rozpačití, ale kamarádka jim vyhověla. Chvíli si s ní hrály a zkoušely, co hračka všechno dokáže. Bylo vidět, že se jim moc líbí a rády by si jí nechaly, o to ovšem kamarádka nestála. Místo toho jim ukázala, jak se se spirálou nejčastěji hraje a vysvětlila jim, že jí potřebujeme. I když dívky nerady, spirálu vrátily a kamarádku si chválily, jaká je skvělá, protože se jim věnovala.

Ve své bakalářské práci se věnuji vizuální kultuře z pohledu dětí a mládeže s rizikovým chováním. Zaměřuji se na to, co se jim líbí a sami preferují, a to na základě jejich životního stylu. Cílem je popsat toto jejich pojetí a také ho do potřebné míry vysvětlit.

Pro mě tato práce má také další důležitý aspekt. Práce na výzkumu s cílovou skupinou mi má pomoci v rozhodování se v dalším profesním zaměření.

Tato práce má 3 části:

- teoretická část, ve které vymezím jednotlivé pojmy, které se k tomuto tématu vztahují
- empirická část, kde popíši metodologii výzkumu a výsledky jednotlivých aspektů, o kterých jsem si s dětmi povídala
- úvaha, ve které vycházím z předpokladu, že výzkum má svůj význam, a proto bych se ráda ještě zamyslela nad tím, k čemu a komu by mohl být užitečný a jak se dají zjištěné informace prakticky využít pro další účely

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Kultura

„Kultura je člověkem vytvořený umělý systém, který má vlastní předmětný a organizační formy (materiální kulturu a instituce), vlastní konstitutivní informace (duchovní kulturu) i vlastní reprodukci a evoluci.“ (Šmajs, 2010, s. 9)

Kultura vytvořená člověkem má zpětně na člověka také formativní vliv. Proto by mělo být lidstvo velice opatrné, co do ní vloží, neboť vše se vrátí k lidem zpět jako bumerang.

2.1.1 Kultura a její formativní vliv v historických souvislostech

Dnešní podobu kultury ovlivnilo plno významných historických událostí. Za velký mezník lze pokládat období modernizace, neboť v jejích počátcích se událo několik revolucí, které ovlivnily lidskou společnost. Patří sem například Velká francouzská revoluce v Evropě a severoamerická válka za nezávislost, které probíhaly v poslední čtvrtině osmnáctého století (Machonin, 2005, s. 185). Výsledkem Velké francouzské revoluce byl vznik prvního moderního demokratického státu, který se stal vzorem pro ostatní státy. Výsledkem severoamerické války byl vznik Spojených států amerických. Demokracie slibovala lepší život a nadějně vyhlídky do budoucnosti. Zároveň došlo k rozvoji vědy, techniky, hospodářství, vzdělanosti i umění, což mění životní úroveň a tempo společnosti i jednotlivců. Tím se samozřejmě také mění výchova, protože hodnoty a priority jsou jiné.

Dalšími významnými událostmi byly obě světové války. Plno dětí přišlo o otce, takže rodiny nebyly úplné, což města byla zničená a musela se tedy budovat znovu. To nabídlo architektům plno prostoru pro uplatnění svých znalostí a dovedností. V meziválečném a poválečném období vzniklo plno modernistických staveb, které udaly městu

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

novou tvář. (Larrousse, 2004, s. 537) V polovině dvacátého století, během druhé světové války vlivem příjezdů evropských emigrantů do USA se evropské a americké kultury začaly promíchávat a navzájem se ovlivňovat. V umění tyto vlivy můžeme docela dobře zachytit. Je to například pop art a neorealismus. Oba zmíněné směry se věnují spotřebě, ale každý k ní přistupuje jinak. O těchto směrech se rozepisují dále. Dále je to třeba také land art, který se objevuje jak v USA, tak v Evropě.

Masová výroba a spotřeba převládá dodneška. Cílem výrobců je vyrobit takové zboží, které vydrží jen určitou krátkou dobu a konzument byl tak nucen koupit další. Přičemž reklamy a masová média předvádí výrobky jako úžasné a k životu důležité. Masírují lidi, aby si je koupili, jinak budou ochuzeni o báječný život. Úkolem marketingu je také vytvořit v obchodech takové podmínky, aby se tam zákazníkům líbilo, měli z nákupu potěšení a rádi se tam vraceli. Tyto podmínky jsou primárně tvořeny vizuálními aspekty, dále se využívá zvuk, nejčastěji populární hudba, a chuť. Skvělým příkladem dnešní touhy po nakupování je dokumentární film *Český sen*¹, který sleduje, jak dobrá reklama dokáže zmanipulovat širokou veřejnost. Zároveň dokazuje, jak je slovo jako vizuální aspekt silné a lidská psychika mocná. Jejich reklamní kampaň se totiž zakládala na slovech jako je „nejezděte“, „neutrácejte“, „netlačte se“ a podobně. V dokumentu můžeme slyšet reakce potencionálních zákazníků na tuto kampaň. Zakládaly se na svobodné vůli moci se sám rozhodnout a neposlechnout rad, jelikož na lidi tyto rady působily spíš jako příkaz.

Na vliv médií a reklamy jsou nejméně odolné děti, které se jim nedokážou bránit, protože nemají ještě tolik zkušeností. Málo odolní jsou také mladí lidé v pubertě a adolescenci, neboť jejich optimismus, chuť do života a splynutí s vrstevníky spíše nařizuje přijmout předváděné dary úžasného světa, který je v reklamách naaranžován. Do toho nahrává fakt, že se chtějí odlišit od dospělých a v tom jim můžou pomoci nejnovější módní trendy a životní styly, které jsou pro dospělé mnohdy naprosto nepochopitelné a nepřijatelné.

---

1 *Český sen* byl projektem Víta Klusáka a Filipa Remudy, kteří studovali dokumentární tvorbu na FAMU v Praze. Vytvořili fiktivní hypermarket *Český sen* a objednali si pro něj u reklamní agentury masivní reklamní kampaň. Vše pečlivě dokumentovali, v záznamu můžeme vidět rozhovory s potencionálními zákazníky o nakupování i reklamě pro *Český sen*. Svým filmem autoři chtěli upozornit na záludnost reklamy a poukázat na snadnou manipulovatelnost s lidmi. (<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/ceskysen/> vyhledáno 02-03-2012)

2.1.2 Subkultura jako nástroj vlivu

Subkultura označuje skupinu lidí, kteří se odlišují od dominantní společnosti. Jednotlivé subkultury můžeme členit podle věku, povolání, rasy, zájmů či náboženství, přičemž sem můžeme řadit také náboženské sekty. (Smolík, 2010, s. 34) Jedná se o menší kultury, které jsou součástí kultury majoritní.

V počátcích byly subkultury vnímány jako „*prostor pro deviantní kultury*“, pomocí něhož mohly vymezovat svoji pozici a vystupovat proti majoritní společnosti. (Barker, 1955, s. 185) Velký rozvoj a příliv nových subkultur nastal po druhé světové válce, kdy mezi lidmi převládalo vyčerpání a únava z boje. Lidé si chtěli odpočinout a věnovat se zábavě. Rozmohly se různé hudební formy, módní styly, volnočasové aktivity, tance a jazyky a lidé se začali hlásit k různým filozofickým směrům. Nejvýrazněji se to projevovalo mezi mladými lidmi. (Barker, 1955, s. 97) Tato kultura se výrazně promítala do vizuální stránky kultury a vytvořila tak různé subkultury.

V současnosti jsou subkultury chápány v rámci rozdílnosti vkusu. (Barker, 1955, s. 186) Každá subkultura má svojí charakteristickou image, která se nápadně odlišuje od ostatních. Třebaže některé prvky jsou společné pro několik subkultur, jejich diametrální odlišnost poznáme podle jiných charakteristických prvků. Například černá barva je oblíbená jak pro punk, tak pro metal i gothic. Ovšem jejich přístup k této barvě je odlišný. Pro punk měla černá barva spolu s dalšími prvky význam provokační, přičemž ale nebyla a není nosným znakem tohoto stylu. (Smolík, 2010, s. 177) Pro metal černá barva znamená tajemno a temnotu. V rané éře přívrženci nosili kožené nebo latexové oblečení, kterým chtěli, s pomocí dalších doplňků a dlouhých vlasů, šokovat majoritní společnost. Gothic používá černou jako jedinou povolenou barvu. Černou barvou se distancují od „barevného světa“ (Smolík, 2010, s. 228)

Ačkoli už nejsou vnímány jako odpor vůči společnosti, mohou některé subkultury stále nést určité riziko delikvence. To je ovšem závislé na dalších faktorech, jako například důvod vstupu do subkultury. Jestliže tímto důvodem byla nespokojenost v rodině či různá životní selhání a snaha o obdiv, může dojít k přijetí sociálně patologických jevů. Pomáhá-li subkultura pouze k nalezení vlastní identity a životního stylu, k rozvinutí asociálního chování nemusí dojít.

2 TEORETICKÁ ČÁST

Mezi mladými mají jednotlivé subkultury různé odnože a mísí se mezi sebou. Subkultury mládeže jsou dnes velmi roztržité. Vznikají i teorie, že „ze subkultur se stal hlavní proud, vysoká kultura se proměnila v subkulturu a módní je retro“. (Barker, 1955, s. 185)

Jelikož se ve své práci věnuji dětem a mládeži, zajímat mě budou subkultury, ke kterým se mladí lidé sami hlásí. Ve většině případů v těchto subkulturách nepřetrvávají celý život a mezi 25 a 30 rokem je opouštějí. Přesto někteří jedinci v nich zůstávají, protože dokážou do určité míry nahradit rodinu a členové v nich nacházejí ocenění a obdiv. (Smolík, 2010, s. 22)

2.1.3 Vizuální kultura v kultuře a subkultuře

Vizuální aspekty ve společnosti jsou důležitými prvky, protože ukazují, do jaké kultury (i subkultury) člověk patří. S vizuální kulturou se setkáváme denně. Nejsou to jen obrazy či sochy vystavené v muzeích a galeriích. Patří sem vše, co každý den používáme, třeba i kartáček na zuby, neboť i ten má svůj design². V obchodě si můžeme vybrat z širokého výběru a nemusíme se řídit jen požadovanou tvrdostí štětin. Dokážu si představit, co všechno při výběru může hrát roli: Začíná to u firmy, které důvěřujeme a jejichž kartáčkům svěříme své zuby do péče. Dané firmě můžeme důvěřovat na základě reklamy, doporučení od svého zubaře či od známých, na základě nějakého spotřebitelského testu nebo prostě jen proto, že se mu kartáček líbí. V rámci vybrané firmy si vybíráme podle tvrdosti štětin a někdo pak kouká na seřiznutí štětin a někdo rovnou vybírá podle barvy, která se mu na kartáčku líbí. I ono seřiznutí štětin podléhá designu, o správnosti pak přesvědčí herci převlečení za doktory v reklamách či různé reklamní články. Vybraný kartáček přineseme domů, vyndáme ho z obalu, který může být tvarově odlišný od obalů ostatních firem. Vždy je tam logo a plno informací, které většinou

---

2 Termín design označuje vzhled a tvar výrobku, sjednocuje funkční účelnost a estetický vzhled. (http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=design vyhledáno 05-03-2012)

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

nikoho nezajímají. Vše je ale upraveno tak, aby to bylo harmonické a hodilo se k zubní péči. Všechny tyto faktory na nás nevědomě působí.

Ukázali jsme si, kolik vizuálních aspektů se točí okolo jednoho předmětu, který má každý doma a dokázali jsme si, že se tedy vizuální kultura týká každého. Samozřejmě předměty nejsou to jediné, co sem patří, pod vizuální kulturu spadají také filmy i seriály, které sledujeme v televizi, způsob jak se oblékáme a samozřejmě již zmiňovaná reklama, která na nás útočí ze všech stran. Snaha o velkou spotřebu se promítá i do umění.

Propojení umění a konzumní spotřeby se ve velké míře objevuje už v 60. letech, kdy se v umění objevuje pop art v USA a neorealismus v Evropě. Oba tyto směry pracovaly se spotřebou, ovšem každý jinak. Američtí umělci se zabývali aktem nakupování, upozorňovali „*na onen vizuální impuls, který člověka přiměje zakoupit to či ono zboží*“ (Postprodukce, str. 16). V jejich ohnisku zájmu bylo fungování reklamy a využívání vizuální stránky v marketingu. Pro ilustraci můžu jmenovat nejznámějšího umělce pop artu Andyho Warhola a jeho díla zobrazující ikony populární kultury. Je to série sítotisků zobrazených plechovek Campbell's soup, lahví Coca Coly, portrétů Marilyn Monroe, Elvise Presleyho a jiné. Líbila se mu představa, že každý, nehledě na sociální postavení ve společnosti, je konzumentem.

Evropský neorealismus neusiloval o nový způsob zobrazení skutečnosti, šlo mu naopak o nový přístup k jejímu vnímání: Zaměřil se na samotný akt konzumace a představovali závěr procesu spotřeby, tedy věci, které po tomto aktu zůstaly. Zde bych uvedla jako příklad umělce Césara, který stlačil nepoužívaná auta do kostky. Chtěl tím navrhnout, co se stroji, které lidi už nepotřebují.

Oba tyto směry také pracují s postprodukcí³. Proces přisvojování není nový, v dějinách umění se s ním setkáváme například už v antickém Římě, kdy si Římané přisvojili umění Řecka a na jeho základě tvořili svoje kopie. Ovšem až ve čtvrtině 20. století se setkáváme s rozšířením a posunutím pojetí postprodukce. Marcel Duchamp pojal postprodukcí jako způsob konceptuálního projevu a vyslovil myšlenku „*dát novou ideu*“

---

3 Tento termín označuje přisvojování a následnou interpretaci, reprodukci či jiné využívání děl ostatních umělců či průmyslově hotových produktů k další činnosti a tvorbě. (Bourriaud, 2007, s. 3) Postprodukcí dokážeme také propojit fikční svět a realitu.

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

určitému předmětu je samo o sobě produkcí“ (Bourriaud, 2007, s. 16), kterou aplikoval na svá známá díla jako je Sušák na lahve či Fontána.

S postprodukcí se setkáváme stále. Velice známé jsou například různé filmové parodie, mimo vizuální kulturu jsou to ale třeba i remaky⁴ písniček. Také výše zmíněný Andy Warhol takto využil obyčejný zip na obal hudební desky Sticky Fingers pro The Rolling Stones (1971) a vytvořil tím unikátní dílo. (časopis Font, 2001, č. 57, s. 26) Tímto obalem se vracíme opět k předmětům, se kterými se běžně setkáváme, posloucháme-li hudbu a kupujeme-li si hudební alba.

Vizuální kultura pomáhá člověku orientovat se ve světě. Jak jsem zmínila výše, pomocí ní se lidé můžou odlišovat v rámci subkultur a ostatní mohou na první pohled uhádnout, kam dotyční patří. I lidé, kteří se k žádné subkultuře nehlásí, vytváří si s pomocí vizuálních aspektů svou image. Každý člověk se svým výběrem účesu, oblečení, mobilního telefonu a dalších odlišuje od ostatních. Také to, jaké přátele si člověk vybere, závisí na vizuálních aspektech druhého. Ačkoli se to může zdát povrchní, potkají-li se poprvé dva lidé, jejich prvotní sympatie vznikají na základě vizuální stránky – image. To se velkou měrou podílí na přitažlivosti toho druhého.

2.2 Životní styl

Podle etopedického slovníku se jedná o způsob života, který zahrnuje vlastní názory, postoje, temperamentové vlastnosti a návyky. Životní styl souvisí s hodnotami, ideály a životními plány a je ovlivněn zvyklostmi a mravy dané společnosti. (www.sos-ub.cz/prevence/etop_sl.doc vyhledáno 17-02-2012)

V adleriánském pojetí⁵ tento termín zahrnuje i základní sebepojetí lidského jedince, jeho pohled na svět a způsob zacházení se sebou i s přicházejícími životními šancemi. (Jedlička a kol, 2004, s. 452)

---

4 Remake = přepracování písně do nové verze, většinou v jiném hudebním stylu.

5 Adlerián je stoupenec teorie a praxe individuální psychologie rakouského psychiatra a psychologa Alfreda Adlera. (http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=adlerian&typ_hledani=prefix vyhledáno 17-02-2012)

2 TEORETICKÁ ČÁST

Z těchto výkladů můžeme usoudit, že mladý dospívající člověk si svůj životní styl teprve hledá a vytváří, a to v rámci své identity. Přitom vychází z výchovy v rodině, ale je také ovlivněn svými vrstevníky a médii předkládaným stylem života. Životní styl tak propojuje kulturu s jedinečností člověka. V rámci tohoto propojování je tedy formován kulturou, ve které vyrůstá a působí na něj skrz okolí, a zároveň jí vytváří svým jednáním a názory. Vybraný životní styl také ovlivňuje vnímání světa i vizuální kultury a vlastní preferenci různých vizuálních aspektů. V případě rázného vyhranění může dojít k příklonu k nějaké subkultuře, která sama může, ale i nemusí, být riziková. V rámci subkultury je životní styl „*souhrn životních forem, jež jedinec aktivně prosazuje*“ (Smolík, 2010, s. 38) Ten vychází ze stylu subkultury, který je velice důležitý, protože vypovídá o dané subkultuře. Podle J. Smolíka (2010) se styl skládá ze tří složek:

- image
- vystupování
- argot

2.3 Osobní pojetí

Pojmem pojetí chápeme osobní pohled na dané téma. Je to obecně platná norma, kterou si člověk vytváří v průběhu života na základě toho, s kým se běžně setkává a v jakém prostředí vyrůstá. Jedná se o střet s kulturou, kdy se svým pojetím jedinec vymezuje vůči tomu, co ho obklopuje. Důležitou roli zde mají také individuální preference každého člověka, jako jsou jeho zájmy i osobnostní charakteristika. To všechno se promítá do jeho představ o světě a sociálních interakcí mezi lidmi. Na základě vlastních zkušeností pak každý jinak přistupuje k řešení problémů či probíraným tématům. (Slavík, 2001, s. 144)

2.4 Děti a mládež

Když se člověk narodí, vstupuje do prostoru ohraničeném časem a místem, ve kterém se společnost pohybuje. Během vývoje se začleňuje do kultury a přijímá ji za svou. Bez ohledu na omezené možnosti a zkušenosti, které získává časem, tvoří svým věkem samostatnou subkulturu.

Dnes máme k dispozici mnoho odborné literatury zabývající se dětmi a mládeží. Můžeme se dočíst informace z různých hledisek, například z psychologie, pedagogiky, ale i umění,... Vždy tomu však tak nebylo. Dítě nemělo žádná práva a i dnes se jeho postavení ve společnosti, „... *podobně jako v minulosti, odvozuje od vztahu mezi dítětem a dospělým.*“ (Pöthe, 1999, s. 16) To se odvozuje z kulturních a náboženských tradic a politiky státu. (tamtéž) Ve své práci se budu věnovat kulturnímu rámci, do kterého se každé dítě rodí a spolu se sociálními vztahy je podle toho utvářeno.

2.4.1 Vývoj pojetí dítěte

Status dítěte ve společnosti se utvářel po dlouhou dobu. Byl vždy určován nahlížením dospělé kultury na dětství, což ovlivňuje jeho pojetí. Vývoj tohoto postavení bych ráda alespoň z malé části nastínila, neboť bez něho by společnost nezkoumala svět dětí a dospívajících, nezajímala by se o dětský pohled na různé aspekty života, a tím pádem by ani tento můj výzkum nemohl vzniknout.

Po staletí bylo dítě chápáno jako majetek muže, který si s ním mohl nakládat dle své libosti. Také doba dospívání nebyla vždy stejná. Nejprve v roce 374 v Římě bylo zabití dítěte definováno jako vražda⁶. (Pöthe, 1999, s.17) Stalo se tak po přijetí křesťanství jako právoplatného náboženství. Později se začaly zakládat sirotčince pro nechtěné děti, první se objevil už v Byzanci. Nechal ho postavit biskup Basileos Velký. Další podobné ústavy byly zřizovány při klášterech, kde dětem dostalo zároveň i vzdělání. (Matoušek, 1995, s. 26) V tomto období středověku trvalo dětství přibližně jen do 8 let, poté se dítě

---

⁶ Do té doby se nechtění novorozenci mohli zabít či odkládat na ulici, kde buď zemřela nebo se stala otrokem, pokud se ho nějaká rodina ujala. Odkládaly se většinou nemocné, postižené či nemanželské děti. Pro udržení rodové linie se preferovali chlapi, proto docházelo k vraždění děvčátek. (<http://pompeje79.sweb.cz/r.htm> dohledáno 03-03-2012)

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

okamžitě stalo dospělou osobou a začalo buď pracovat pro rodinu nebo šlo do učení, které bylo většinou mimo domov. (Matoušek, 1993, s. 22) Bylo v podstatě zmenšeninou dospělého člověka. V novověku se začalo měnit myšlení v pojetí dítěte. U nás přinesl nové poznatky Jan Ámos Komenský a ovlivnil tak zásadně podobu školství a výchovy. Ve světě jím byl Jean-Jacques Rousseau, který kladl důraz na individuální zkušenosti dětí. Vliv na změnu pojetí dítěte měli také významné osobnosti psychologie. Jedním z nich byl například Sigmund Freud a jeho pojetí vývoje jako psychosexuální. Své bádání stavěl na myšlence, že lidské chování je ovlivněno motivy – biologickými impulsy, žádostmi a pocity –, které si neuvědomujeme. Dále věřil, že podíl na utváření osobnosti mají také dětské zkušenosti vytěsněné do nevědomí. Na Freuda navázal Erik Homburger Erikson a definoval etapy osobnostního vývoje a utváření identity. (Kot'a a kol., 2004, s. 22) Další významnou událostí bylo zavedení povinné školní docházky. Ta odvedla děti na část dne od rodiny. V rámci školy se pak řešilo, jak k dětem přistupovat, vést výuku a vysvětlit jim látku tak, aby ji pochopily.

Po první světové válce byly snahy zajistit ochranu dětí a zabezpečit sirotky rodičů padlých při válce. První mezinárodní smlouvy o ochraně práv dítěte byla uzavřena v roce 1918 ve Velké Británii. Tato smlouva mimo jiné zaručovala zákaz obchodu s dětmi a omezení dětské práce. V roce 1924 byla přijata tzv. Ženevská deklarace práv dítěte, kde bylo stanoveno, že děti se mají chránit před nebezpečnými faktory jako je týrání, zanedbávání či zneužívání dětské práce a povinnost zajistit mu optimální vývoj. Po druhé světové válce roku 1948 byla sepsána Všeobecná deklarace lidských práv, kde je mimo jiné stanoven nárok na bezplatné základní vzdělání (čl. 26). (<http://www.euroskop.cz/201/sekce/deklarace/>_ vyhledáno 10-03-2012). Roku 1953 byl založen Dětský fond OSN (UNICEF), který roku 1959 přijal Chartu práv dítěte. Ta navazuje na Ženevskou deklaraci práv dítěte a Všeobecnou deklaraci lidských práv a stanovuje zde 10 zásad pro šťastné a bezpečné dětství a přiznává mu stejná práva jako dospělým. (<http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/deklarace-prav-ditete.pdf> vyhledáno 10-03-2012) Tato charta ale nebyla mezinárodně právně závazná, tou se stala až Úmluva o právech dítěte z roku 1989, u nás byla přijata roku 1991. Úmluva o právech dítěte obsahuje čtyři základní principy:

2 TEORETICKÁ ČÁST

- právo na život a přežití
- právo na rozvoj
- právo na ochranu
- participační právo (právo na účast)⁷

Mezi nejčastější porušovaná dětská práva patří právo na ochranu před:

- jakýmkoli tělesným či duševním násilím, urážením nebo zneužíváním, včetně sexuálního zneužívání, zanedbáváním nebo nedbalým zacházením, páchaného ze strany rodičů nebo zákonných zástupců ... (Čl. 19)
- nezákonným užíváním narkotických a psychotropních látek a před jejich zneužitím při nezákonné výrobě a obchodování s těmito látkami (Čl. 33)

(<http://absolventi.gymcheb.cz/2007/mihrubo/umluva.html> vyhledáno 10-03-2012)

2.4.2 Vymezení pojmů děti a mládež

V období dětství a dospívání se člověk vyvíjí a formuje, a to po stránce biologické, psychické i fyzické. Pro každé období jsou typické různé rysy. Toto rozdělení je ve všech oblastech důležité – jak v pedagogice, tak psychologii i v trestním právu, protože určuje, jak přistupovat k dítěti a jak k dospělému.

Podíváme-li se do odborné literatury na věkovou hranici dětí a mládeže, najdeme ji všude přibližně stejnou. Rozdíly najdeme v detailnosti rozdělení, tedy v počtu věkových skupin, i v pojmenování. Věkové rozdělení nám pomůže k definici mé cílové skupiny. Jednotlivé etapy nebudeme popisovat dopodrobna. Poukážeme pouze na určité aspekty, jež se jeví jako důležité, protože při neadekvátním rozvoji můžou být jednou z příčin patologického vývoje jedince.

---

⁷ Dokument Úmluva o právech dítěte lze stáhnout na http://www.meta-os.cz/pic/doc/Umluva_o_pravech_ditete.pdf (vyhledáno 10-03-2012)

2 TEORETICKÁ ČÁST

Nejprve bych ráda pro přehlednost uvedla ono zmiňované rozdělení. Například podle Pedagogického slovníku (Průcha a kol., 2009, s. 157) je dělení lidského věku následovné:

- do 15 let dítě
- 15 – 25 let mládež
- 25 → let dospělý

Psycholog Pavel Říčan (2008) rozděluje lidský věk na víc etap:

- kojeneček: do 1 roku
- batole: 1 – 3 roky
- předškolní věk: 3 – 6 let / po nástup do školy
- mladší školní věk: 6 – 11 let
- dospívání: 11 – 20/22 let
- mladá dospělost 20/22 – 30 let
- střední dospělost: 30 – 60
- pozdní dospělost – stáří: 60 →

V právní oblasti se věk rozlišuje do skupin pro určení trestní odpovědnosti:

- do 15 let: nezletilý
- 15 – 18 let: mladistvý
- 18 – 24 let: mladý dospělý

(Gillernová a kol., 2006, s. 68)

2 TEORETICKÁ ČÁST

Toto poslední rozdělení z hlediska trestní odpovědnosti je důležité pro stanovení opatření, dopustí-li se mladý člověk trestného činu. Přičemž do 15 let nejsou děti trestně odpovědné, trestně odpovědnými se stávají od 15 let⁸. Ovšem i děti nezletilé, tedy do 15 let, jsou postižitelné. „*Dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud pro mládež uložit, a to zpravidla na základě výsledků předchozího pedagogicko-psychologického vyšetření, tato opatření:*

a) dohled probačního úředníka,

b) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče,

c) ochrannou výchovu.

Ochrannou výchovu soud pro mládež uloží dítěti, které spáchalo čin, za nějž trestní zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, a které v době spáchání činu dovršilo dvanáctý rok svého věku a je mladší než patnáct let.“

(Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, § 93, ods. 1 a 2)

Pro jednoduchost se budeme držet věkového rozdělení podle trestní odpovědnosti, jelikož se výzkum zaměřuje na cílovou skupinu, na se může vztahovat ochranná výchova.

2.4.2.1 Dítě

Od narození⁹ do 15. narozenin projde člověk velkým vývojem. Před vstupem do školy se naučí chodit, mluvit, vnímat okolí, projde si negativním obdobím, kdy si uvědomuje „Já“

---

8 Tato dolní hranice počátku trestní odpovědnosti byla stanovena v roce 1950, kdy původně touto hranicí byl 14 rok. S posunutím se upustilo od zkoumání dosaženého stupně zralosti mladistvého, jakožto jedné z podmínek pro vyvození jeho trestní odpovědnosti. Do roku 2003 se předpokládalo, že do 15 let jedinec dosáhl předpokládaný stupeň mravní a rozumové vyspělosti. Tím dovršení určitého věku v době spáchání trestného činu byl jedinou podmínkou trestní odpovědnosti. Od roku 2003 se přihlíží i na věk mentální, který vyjadřuje biologickou, psychickou a sociální úroveň jedince, tedy zda je schopen rozpoznat nebezpečnost svého činu pro společnost a ovládat své jednání. (Schelleová a kol., 2004, s. 54)

9 Podle některých pojetí se za dítě označuje i jedinec před narozením. (Průcha a kol., 2009, s. 55)

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

a snaží se prosadit si vlastní vůli. Na utváření osobnosti dítěte a jeho ztotožnění se se svým pohlavím mají velký vliv vizuální aspekty, se kterými se setkává a je s nimi konfrontováno. Jako malé miminko ho rodiče oblékají do té barvy, která k němu kulturně přísluší. Děvčátka mívají růžovou barvu a chlapečci světle modrou. Je to skvělý ukazatel pro ostatní lidi, když ještě není na první pohled jasně poznat, jakého pohlaví dítě je a jaká role ve společnosti mu asi přísluší na základě genderového rozdělení. Podobným bezpečným ukazatelem byly náušnice u děvčat. Ten však dnes tak jistý není, protože se můžeme setkat i s malými chlapci, kteří mají propíchnuté ouško a v něm náušnici. Jelikož takových chlapců ještě není tolik, tito jedinci se mezi svými vrstevníky spíše odlišují. Děti jsou velice bystré a tuto jinakost si uvědomují. Dovolila bych si tvrdit, že s nástupem do školky nebo školy jejich vývoj bude trošku odlišný než u chlapců bez náušnic.

Nejtypičtější činností pro dítě je hra. Pomocí ní se dítě nejlépe učí, navazuje kontakty a osvojuje si svojí roli ve společnosti. Ke hře jsou potřebné hračky. Ty rodiče vybírají nejenom podle toho, zda mají doma chlapečka nebo holčičku, ale také podle toho, jak si myslí, že je konkrétní hračka vhodná pro jejich dítě. Často se můžeme například setkat s případy, kdy rodič nechce svému potomkovi koupit hračku ve formě zbraně, protože se bojí, aby to na jeho dítě nemělo špatný vliv. Stejně tak starším potomkům s nástupem puberty někteří rodiče nechtějí povolit motivy lebky. A to nejen chlapcům, ale i děvčatům.

Samotná hra je také důležitá pro efektivně vypořádání se s konflikty. Při nezpracovaném konfliktu mezi dítětem a dospělým by mohlo dojít k nevědomému internalizovanému konfliktu. Ten si dítě v sobě nese a dochází v něm k napětí, které vede k patologickému vývoji. Pokud nedojde ke správnému zpracování, přenášel by tyto zkušenosti na ostatní osoby, se kterými by přišel do styku.

Všechny tyto aspekty se podílejí na formování osobnosti. Zároveň pomáhají dítěti si vytvořit hodnoty a priority.

2.4.2.2. Mládež

Období dospívání je doba prudkého fyzického i psychického vývoje. Velkým problémem, se kterým se mladý člověk musí vypořádat, je „sociální nezakotvenost“.

2 TEORETICKÁ ČÁST

(Kern a kol., 1999, s. 177) Ta je způsobena tím, že se sami neřadí mezi děti, snaží se být dospělými, ale dospělými ještě nejsou, protože jsou ekonomicky závislí na rodičích. V dospívání má tedy člověk před sebou velký úkol – najít svoji identitu. V tom mu pomáhá vlastní *reálný sebeobraz* – jak se sám vidí, kým je; *ideální sebeobraz* – kým by si přál být; a *předpokládaný obraz druhých* – jak ho vidí ostatní. (Kern a kol., 1999, s. 177) K vlastní totožnosti mu také pomáhá identifikace se svými vrstevníky. Dospělá autorita se mu zdá omezená, kdežto on má ještě vše před sebou.

V rámci utváření vlastní identity se mladí lidé opírají o kulturní hodnoty. Díky vlastní učenlivosti a vnímavosti si sami automaticky vybírají, jaké prvky přijmou a jak s nimi naloží. (Kaščák, 2002, s. 391) Místo těch, které nepřijme, vytvoří nové prvky, které korespondují s osobními preferencemi. Setká-li se víc takových preferencí, které se odlišují od majoritní společnosti, vytvoří subkulturu. „*Proto vzniká v průběhu socializace mládeže určité napětí, vyvolané její větší schopností prosazovat nové věci, ale menší ochotou společnosti tyto změny připustit.*“ (Průcha a kol., 2009, s. 156)

Prohlubuje se také genderové rozdělení, které souvisí se zájmem o opačné pohlaví. Uvědomování si rozdílů mezi muži a ženami také pomáhá k nalezení a přijetí vlastní role ve společnosti a posiluje vlastní identitu. Prohlubování rozdílů je zřetelné: dívky si uvědomují svoji ženskost, kterou se snaží podpořit líčením a vhodným oblečením, a chlapci svoji mužnou sílu, kterou posilují ve fitness centrech. Velice často také experimentují s účesy, a to nejen dívky, ale i chlapci. Obrovský vliv na ně mají média a představované modely krásy i jejich vlastní vzory a ideály. Už se neztotožňují se svými rodiči, ale spíše s osobnostmi, kterým se chtějí podobat.

V dnešní době se toto období značně prodlužuje, neboť dochází k sekulární akceleraci¹⁰ a prodlužování mládí. Což znamená, že mají mladí lidé na vše víc času, než měli třeba před 100 lety. Jestliže dnes nastává puberta dříve než v minulosti, nyní přibližně okolo 13 roku a dříve tomu bylo kolem 15 roku, pro zachování stejně dlouhého období vývoje by lidé měli také nastoupit do práce dříve a získat tak možnost se včas osamostatnit a dospět. Dnes se ovšem klade důraz na vzdělání, učňovské obory společnost považuje za nejnižší stupeň vzdělání, což pak v praxi vede k nižšímu platu,

---

¹⁰ Termín sekulární akcelerace označuje zrychlení průběhu vývoje.

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

než mají lidé s maturitou nebo s vysokoškolským diplomem. V České republice je hodně vysokých škol, a všechny jsou otevřené a ochotné pojmout co nejvíce studentů. Na vysokou školu se mladí lidé hlásí z různých důvodů: někdo po maturitě nechce jít ještě pracovat, někomu dosažené vzdělání přijde málo, cítí, že se potřebuje ještě zlepšit a je také plno lidí, kteří se chtějí věnovat jinému oboru, než se věnovali na střední škole. V českých poměrech je ale navíc běžné, že vysokoškolští studenti jsou při studiu stále finančně závislí na rodičích, což tedy oddaluje ono dospění.

2.4.2.2.1 Rizikové faktory v dospívání

Podle Labátha (2001) mezi rizikové faktory patří různá selhání. Může to být nedostatek volnosti ze strany dospělých autorit, či různé neúspěchy při snaze vytvořit vztahy s vrstevníky, neúspěchy v navozování vztahu s opačným pohlavím či nedostatečný vývoj vlastní identity. Také to mohou být různé obtížné situace, třeba rozvod rodičů, kdy domov neplní funkci bezpečného místa a jistoty.

2.5 Rizikové chování

Rizikové chování je společenský problém, který se objevuje v špatně fungující rodině či celé společnosti. Dysfunkce může být tak zřejmá a očividná, že by bylo skoro až s podivem, kdyby se delikventní chování u dítěte neobjevilo (rodiče sami užívají návykové látky, nezajímají se o činnost dítěte či je aktivně povzbuzují k delikvenci – např. je posílají krást). V takovémto případě jsou děti nejčastěji umístěny do dětských domovů se školou či výchovných ústavů. Asociální chování se může objevit i tehdy, jsou-li problémy v rodině skryté a jedinec se s nimi nedokáže vypořádat. Během dospívání to může být nedostatečná volnost ze strany dospělých, což může vést například k opakovaným útěkům z domova.

Rizikové chování může také souviset s vytvářením subkultur. V případě, že rodina nezajišťuje dostatečné emoční zázemí, mohou jedinci hledat uspokojení citových potřeb v subkulturách, přičemž některá mohou být riziková. Zde mohou získat pocit užitečnosti

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

a ocenění od ostatních. Subkultura jim zároveň pomáhá najít vlastní identitu a životní styl. Znovu bych však ráda podotkla, že členství v nějaké subkultuře může také být jen výsledkem hledání vlastní identity a životního stylu a s problémy v rodině to nemusí mít nic společného.

2.5.1 Definice

Pojem rizikové chování zahrnuje široké spektrum asociálního chování. Lze pod něj uvést i první signály, které mohou, ale i nemusí, vést k delikventnímu chování. Jedná se tedy o takové chování, které může ohrozit vývoj člověka či být nebezpečné pro společnost. Takovým spouštěčem rizikové chování mohou být různé faktory, většinou jde o působení několika takových faktorů. Dříve byly tyto projevy v chování nazývány sociálně patologickými jevy. (srov. Labáth 2001, s. 11 a následující; <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/377/3074/Vymezeni-rizikoveho-chovani> vyhledáno 17-02-2012)

Formy rizikového chování lze rozdělit na

- *zneužívání návykových látek*: alkohol, drogy, kouření;
- *rizikové chování v psychosociální oblasti*: agresivita, šikana, vandalismus, sebepoškozování, sebevražedné pokusy, excesy ve sportu a v životosprávě, gambling a další;
- *rizikové chování v oblasti reprodukčního zdraví*: předčasné zahájení sexuálního života, předčasná těhotenství, prostituce a další.
- (Kadlecová a kol., 2007 s. 22)

2.5.2 Rizikové faktory

O rozvinutí rizikového chování rozhodují různé faktory a to biologické, psychologické a sociální. Významný vliv má také prostředí, ve kterém člověk vyrůstá. (<http://www.sos-ub.cz/prevence/pojmy.htm> vyhledáno 17-02-2012)

Mezi biologické faktory, které ovlivňují rizikové chování patří dědičnost, variabilita člověka a biologická konstituce. Podle Matouška a Kroftové (1998) se o významu dědičnosti na delikventní chování dělaly různé výzkumy. Vliv dědičnosti se stoprocentně nepotvrdil, ale platí, že je jedním z faktorů. Přičemž „*genetická dispozice může být odpovědná např. za sníženou sebekontrolu či za hyperaktivitu. Tyto vlohy však sami o sobě nevedou k vytvoření delikventní party, která vyloupí obchod. Genetická vloha jen zvyšuje pravděpodobnost, že na chování budou mít vliv další činitelé, bez nichž by se delikventní jednání neuskutečnilo.*“ (Matoušek; Kroftová, 1998, s. 22) Dále odkazují na výzkum, který byl publikován v roce 1985 z něhož vyplývá „... že vlivy prostředí mají při vzniku kriminálního chování o něco větší váhu než vlivy genetické zátěže“. (Matoušek; Kroftová, 1998, s. 24) Což je pro mě důležitá informace, protože prostředí je důležitou součástí kultury.

Prostředí, ve kterém dítě vyrůstá, se podílí na jeho vývoji. Je rozdíl, jestli se pohybuje ve vesnici či ve městě, v moderní drahé výstavbě (ať už to jsou tzv. satelitní městečka nebo nová čtvrt' města) či v ghettu. Kriminalita bývá větší v místech, která jsou ekonomicky slabší, přičemž na rozdělení bohatých a chudých lokalit má podíl nefungování společnosti. Nespokojenost se současným politickým stavem vytváří ve společnosti napětí a problémy ve společnosti může vnímat i dítě, a to nejčastěji přes rodiče, kteří se potýkají třeba s nezaměstnaností. Nárůst kriminality také stoupá při přírodních katastrofách, kdy lidé zpanikaří a začnou např. rabovat.

Konstituce zahrnuje duševní a tělesné znaky jedince. (Rejman, 1971, s. 92) Patří sem různé dysfunkce, poškození mozku, osobnostní poruchy, psychopatie atd. Tyto odchylky jsou podmíněny variabilitou člověka a velmi ovlivňují jeho socializaci. (<http://www.sos-ub.cz/prevence/pojmy.htm> vyhledáno 14-03-2012)

2 TEORETICKÁ ČÁST

V životě se člověk setkává s obtížnými situacemi, které každý řeší a zvládá jinak. Patří sem nezaměstnanost rodičů, rozvod, úmrtí v rodině, krize, traumata a jiné. Prožívání jednotlivých událostí se promítá také do citového vnímání sebe sama a to se může stát dalším zdrojem selhání. Člověk se pak většinou ocitá v tzv. neurotické spirále, kterou V. Labáth ve své knize Riziková mládež (2001) popisuje podle H. Fensterheima takto: Neadekvátní akce – pochybnosti o sobě – narušené pocity – neadekvátní akce – pochybnosti o sobě – narušené pocity – atd. Člověk se tak dostává do začarovaného kruhu, kdy se každé kolo stupňuje.

Podívám-li se na delikventní chování z extrémního konce, tedy na možné příčiny vícekrát trestaných pachatelů, Udo Rauchfleisch (2000, s. 23) uvádí, že tito pachatelé mívají velice nízké sebehodnocení a negativní sebepojetí. To může být zapříčiněno špatnými zkušenostmi z dětství, například syndromem CAN¹¹. Velký podíl také může mít škola a učitelé. Není nic neobvyklého, že si učitel některé žáky oblíbí a jiné odsoudí, protože mu nepřijdou příliš inteligentní či dostatečně sympatičtí. Nevědomky tak může ostatním dětem na slabšího jedince poukázat a ty ho můžou začít šikanovat. (Matoušek; Kroftová, 1998, s. 77 a následující) Tímto extrémním příkladem jsem chtěla poukázat na fakt, že zátěžové situace mohou vést k pozdější opakované kriminalitě. Zároveň potýká-li se dítě s rizikovým chováním, může to být (ale také nemusí) reakce na nesprávný přístup k dítěti ze strany rodičů.

2.5.3 Statistiky

Podle statistik České policie z roku 2010 nejčastějšími skutky vyšetřované policií u dětí a mladistvých jsou krádeže prosté (1 826 případů), krádeže vloupáním (1 499 případů)

---

11 Syndrom CAN je zkratka pro zneužívaného, týraného a zanedbávaného dítěte. Jedná se o úmyslné či neúmyslné chování rodičů či jiné dospělé osoby, které fyzicky či psychicky ohrožuje dítě. Zahrnuje se do toho tělesné týrání (bití, odpírání jídla a tekutin, pálení cigaretou či zápalkou, atd.), sexuální zneužívání (sexuální styk mezi dítětem a jeho příbuzným, přítelem rodiny či jiným dospělým člověkem, kterého dítě zná. Patří sem i účast dítěte při výrobě pornografie.), zanedbávání (neuspokojování potřeb dítěte, případně opuštění dítěte) a psychické týrání (nadávání, výsměch, zastrašování, ponižování, atd.) (srov. Matoušek a kol., 2005, s.267 a následující a Pöthe, 1999, s. 35 a 51)

2 TEORETICKÁ ČÁST

---

a násilné činy (1 116 případů). Z násilných činů to byly převážně loupeže (419 případů), úmyslné ublížení na zdraví (348 případů) a pohlavní zneužívání (203 případů). (<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-mapy-kriminality.aspx> vyhledáno 18_02_2012)

3 EMPIRICKÁ ČÁST

3.1. Cíl

Cílem mé práce je popsat a v obecných rysech analyzovat, jakým způsobem vnímají děti a mládež s rizikovým chováním vizuální stránku svého okolí. Dalším cílem je charakterizovat jejich pojetí vybraných aspektů vizuální kultury v rámci jejich preferovaného životního stylu.

Své okruhy otázek jsem postavila na předsudcích o „mladých chuligánech“, se kterými jsem se během svého života setkala. Což znamená, že jsem se ptala na tetování a jak se jim líbí, co pro ně znamená; piercing a zda by ho chtěli; graffiti a kde se jim co líbí či nelíbí, proč to malují,... Píši záměrně „předsudky“, neboť, jak se dále dozvíme, ne každému jedinci s poruchou chování se líbí tetování a skutečnost, že někdo tetování má, neznamená, že je delikvent. Zároveň mě zajímalo, jaké oblekání preferují a zda jejich výběr oblečení něco ovlivňuje (když poslouchají třeba hip hop nebo punk, jestli se jim líbí styl, který k tomu patří a přijali ho za svůj).

3.2 Vstupní otázky

Ke svému výzkumu jsem přistupovala s předpokladem, že každé dítě je jiné, má různé zkušenosti a tedy i jejich výpovědi budou individuální. Očekávala jsem, že názor na fotografii a k zobrazené scéně bude ovlivněn jejich vlastními hodnotami a postoji, a to se promítne do jejich popisu obrázku i následné tvorby. Tento názor si vytvořili na základě jednotlivých prvků, které se dají smyslově rozpoznat jako kvalitu. Ta se odlišuje od okolí jako zvláštní vlastnost a je právě ovlivněna hodnotami a názory každého. Pokud nějakou tuto kvalitu na obrázku našli, zaujali k ní postoj přijímání – odmítání – lhostejnost, což se pak promítalo do celkového uvažování nad obrázkem. Čím vyhraněnější názor to byl, tím

měl větší charakterový náboj a mohla jsem na tom rozpoznat i míru vztahu dotyčného k dané věci.

Pomocí jejich reflexe na fotografii vyjádřili svoje hodnoty a zároveň určili, v jakém vztahu tyto hodnoty jsou k okolí v rámci vizuální kultury. To může poukázat, do jaké míry přebírají majoritní nebo minoritní hodnoty a tím i na začleňování se do subkultur.

3.3 Organizace výzkumu

V následujících kapitolách popisují organizaci výzkumu.

3.3.1 Použité metody

Hlavní výzkumnou metodou byl kvalitativně pojatý rozhovor. Kombinovala jsem rozhovor pomocí návodu a narativní rozhovor. (Hendl, 2008, s. 174 a s.176) Návod mi měl pomoci si vybavit všechny témata, která mě zajímala a tím se v rozhovoru neztratit. Narativní vyprávění respondenta mi mělo zpřístupnit jeho zkušenosti a lépe tak pochopit jeho postoje. Během rozhovoru jsem se snažila přizpůsobit respondentovi a zůstat třeba déle u tématu, u kterého respondent měl co říci. Mohla jsem tak získat hlubší informace. Při zpracování rozhovorů a jejich analýzy jsem se u výkladů a závěrů, které jsem vyvozovala, opírala o tvrzení, jež mi byla sdělena respondenty. Jejich výroky v práci cituji.

Při svém výzkumu jsem také vycházela z hermeneutiky a etnometodologie. Hermeneutika je rekonstrukce a interpretace vnitřního porozumění významů. Základním principem je tzv. hermeneutický kruh, kdy na začátku je první předporozumění tématu. Na základě porozumění obsahu tématu dochází k dalšímu předporozumění. Protože druhé předporozumění je jiné než to první, pohybujeme se spíše ve spirále. Takto nalézáme hlubší a lepší porozumění, přestože je vždy prozatímní, neboť hermeneutický kruh umožňuje další porozumění. (Hendl, 2008, s. 71) Etnometodologie pozoruje a popisuje proces vzájemného dorozumívání mezi lidmi a jejich běžných činností. Patří

3 EMPIRICKÁ ČÁST

---

sem také například pozdrav, gesta, rituály či humor. Základem výzkumu je pobyt v prostředí, které je pro cílovou skupinu přirozené a není ovlivněno vnějšími impulsy. (srov. Hendl 2008, s. 86 a Maňák a kol., 2005 s. 28)

Použila jsem tedy obraz, u kterého jsem s podporou v hermeneutickém předpokladu očekávala dostatečné první předporozumění u svých respondentů. Na základě tohoto předporozumění a svých zkušeností respondent obrázek dokreslil. Během rozhovoru jsem se snažila pokládat otázky tak, aby mi respondent byl schopen vysvětlit nejprve svoje první předporozumění fotografie a pak i svojí upravenou verzi diskutované fotografie. Při analýze jednotlivých bodů ve své práci jsem zohledňovala všechny informace, které mi respondent poskytl.

Práci s touto cílovou skupinou v jejich přirozeném prostředí mi nejlépe umožnila organizace Tady a Teď, o. p. s., neboť v této organizaci pracuji jako dobrovolník. Výzkum mi též umožnil volnočasový klub Balón Salesiánského střediska mládeže v Plzni, kde se tyto děti schází dobrovolně, ale už jsou ovlivněny pravidly, které uvnitř klubu musí dodržovat. Třetí organizací, která mi poskytla možnost uskutečnit výzkum, byl Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Plzeň, do něhož děti nepřicházejí z vlastní vůle a je na nich vyvíjen tlak určitého chování. Přičemž jsem navštěvovala dětský diagnostický ústav. Přestože tyto dvě organizace děti nějak ovlivňují (více či méně), názory a odpovědi mých respondentů nebyly jimi ovlivněny. Velkou výhodou výzkumu v dětském diagnostickém ústavu byl dle mého názoru fakt, že klienti mě při rozhovorech již znali a chovali se tak přirozeněji a otevřeněji. Práce v terénu mi umožnila do své analýzy zpracovat i informace, které jsem se dozvěděla od dětí mimo rozhovory.

V tištěné příloze přikládám dvě ukázky transkripce rozhovorů. Všechny přepisy přikládám na CD. Jednotlivé znaky, použité v přepisu, vysvětluji na úplném konci rozhovorů.

3.3.2 Vybraný vzorek

Ke své práci jsem použila rozhovory s dětmi navštěvující klub Balón Salesiánského střediska mládeže, žijící v sociálním vyloučení, ke kterým jsem se dostala přes organizaci Tady a Teď, o. p. s., i děti z dětského diagnostického ústavu. Věková kategorie respondentů, se kterými jsem dělala rozhovory je od 13 let do 16 let. Všechny přiložené rozhovory jsou anonymní, aby nemohlo dojít k poškození respondentů. Pro vyloučení rozpoznání respondentů jsem také vymazala všechna zmiňovaná města a vesnice, názvy jsem nahradila písmeny. Vysvětlivky jsou napsané v příloze u rozhovorů.

Z projevů rizikového chování u dětí a mládeže jsem se setkala se záškoláctvím, agresí, rizikovými sporty, konzumací návykových látek, útěky z domova, vandalství a jiné.

- Počet respondentů: 10
- Věkový průměr: 14,5
- Medián: 15
- Modus: 14 a 15

3.3.3 Výběr fotografie

Pro jednodušší vedení rozhovoru jsem si vybrala fotografii, o které jsem si nejdříve povídali a pak jsem jí mohla využít jako oporu pro výběr témat, které jsme pak následně probrali. Chtěla jsem fotografii, která by byla zajímavá a dokázala vyvolat nějaké reakce.

Při výběru vhodné fotografie jsem měla dvě kritéria:

- zobrazení party lidí
- umístění v zajímavém prostředí

Jelikož klíčovým konstruktem výzkumu je vizuální kultura mladých lidí s rizikovým nebo problematickým chováním, chtěla jsem jim předložit takový obrázek, o němž jsem

3 EMPIRICKÁ ČÁST

---

si myslela, že by jim mohl být blízký. I při tomto výběru jsem byla ovlivněna předsudky o této skupině mladistvých, konkrétně co se týče prostředí. Chtěla jsem mít partu situovanou třeba u počmárané autobusové zastávky nebo u nějaké zdi s graffiti. Co se týče složení party, preferovala jsem smíšenou skupinku dívek a chlapců.

Od počátku jsem byla inspirovaná fotografiemi španělského amatérského seriálu *Malvivendo*. Proto jsem nakonec zvolila jednu jejich fotografií, neboť mi přišla pro mou práci nejvhodnější. A to i přesto, že na ní není zobrazená smíšená parta, nýbrž jen mužská.

Malvivendo vypráví o přátelích a jejich životech ve fiktivní čtvrti „Los Banderillos“ ve španělském městě Sevilla. Tato čtvrť je proslulá kriminalitou a korupcí. Sami hlavní představitelé se dopouštějí přestupků, jako je například konzumace a prodej marihuany. Jednotlivé díly vypráví jejich a příběhy zároveň představují rozdílnost postav a jejich osobní problémy.

Obrázek č. 1

3.3.4 Průběh

Na začátku každého rozhovoru jsem vysvětlila, k čemu bude sloužit a otázala se, zda si můžu rozhovor nahrát a pak přiložit jako přílohu ke své práci. Všichni souhlasili.

3 EMPIRICKÁ ČÁST

Předem jsem si připravila okruhy otázek, které mě nejvíc zajímaly a kterých jsem se chtěla držet. Okruhy byly následující:

- popis dne
- volný čas a zájmy
- oblékání
- tetování
- šperky
- graffiti
- bydlení – pokoj¹²

Pořadí jsem pak měnila podle potřeby, jak rozhovor probíhal. Na konci rozhovoru jsem každému poděkovala. Krásným momentem bylo, když mi jeden klučina poděkoval také, protože si po dlouhé době s někým dobře „pokecal“.

Na začátku každého rozhovoru byla respondentovi ukázána fotografie (viz. obrázek č. 1 a příloha č. 1), o které jsem se bavili. Vždy jsem po předložení obrázku nechala prostor pro řádné prohlédnutí a možné spontánní reakce. Zajímalo mne, co si o fotografii myslí, jak se jim líbí, zda je tam něco, co dotyčného zaujalo, co mu vadí a co mu chybí. Chtěla jsem po každém také, aby mi řekl, co na ní vůbec vidí, kde si myslí, že jsem fotografii sehnala a z čeho může být znázorněná scéna vyjmuta. Dále jsem se ptala, co si myslí, že je to za partu, jaká nálada tam asi panuje a zda by na tom místě s dotyčnou partou lidí chtěl být. Těmito otázkami jsem chtěla zjistit, jak celou fotografii vnímají.

Dalším úkolem bylo pozměnit fotografii tak, aby se respondentovi co nejvíce líbila a případně v dané situaci chtěl být také. Dotazovaný měl k dispozici fixy, obrázky na dolepení či přelepení nebo „bělítka“ na zamazání nějaké části, kterou pak mohl dokreslit. Poté jsem se s každým znovu bavila o fotografii, ovšem už na základě toho, co na ní vytvořil. Zjišťovala jsem osobní preference v oblasti životního stylu a vizuální kultury. Zároveň jsem každého nechala mluvit o svém běžném dni, rodině, škole a zálibách.

---

¹² Kompletní seznam je v příloze.

Podle možností jsem práci s fotografií uskutečňovala buď ve skupině několika dětí nebo s každým zvlášť individuálně. Byla-li to skupina, uskutečnila jsem i tak s každým rozhovor zvlášť. Skupina dobře umožňovala počáteční spontánní reakce i diskuzi mezi dětmi. Při individuálním přístupu na začátku neměli možnost diskuze mezi sebou, ale mohla jsem lépe podchytit nesympatie k předložené fotografii a nabídnout jim tak prázdný papír, kde si mohli vytvořit zcela svoje prostředí, se kterým se setkávají.

3.4 Analýza

Při výzkumu jsem se měla možnost se setkat se mnoha zajímavými mladými lidmi, kdy každý byl jiný, a proto nelze jednoznačně říci, že všem se líbí to a že opovrhují oním. Jak uvádí J. Smolík (2010), jednotná kultura mládeže neexistuje.

Při rozboru budu vycházet z předpokladu, že vizuální kultura je nástroj, který spojuje majoritní kulturu s minoritní a zároveň také minoritní kulturu vyčleňuje. Společná kultura je ohraničena místem, kde se obě společnosti nachází a zvyky, které tam obecně platí. Každá kultura má ještě svoje specifické znaky, které jsou odlišné od ostatních a v případě menšin se tím vyčleňují od většiny. Tyto odlišné vizuální znaky čte majoritní společnost jako neochotu se přizpůsobit a na základě toho vznikají předsudky. *„Předsudečné myšlení považuje vlastní hodnoty a způsoby chování za obecně platné, posiluje vědomí vlastní převahy a pocit sounáležitosti skupiny.“* (Jandourek, 2001, s. 198)

Vlastní konstruování světa na základě svých zkušeností a škatulkování přijímaných impulsů do pomyslných „šuplíčků“, bez čeho by se člověk ve světě ztratil, je běžný jev u každého jedince. (Slavík, 2004, s. 144) Během rozhovorů jsem také já cítila, že na stejnou věc nahlížím jinak než můj respondent. Dalším dotazováním jsem se tedy snažila dotyčného pochopit, aby se pak při rozboru jejich výroků tolik neotiskovalo moje chápání jevů.

Jak jsem uvedla výše, pro rozhovor jsem měla připravené okruhy otázek. Jako nejlepší řešení pro strukturu vyložení výsledků vidím to se těchto okruhů držet a každému

probíranému aspektu se věnovat zvlášť. Budu zde popisovat vizuální složky kultury, proto popis dne, školu a podobná probíraná témata vynechám. Zájmy zmíním v souvislosti se životním stylem. Bude-li něco z toho důležité, vždy to zmíním v konkrétní potřebě.

3.4.1 Reakce na fotografii

Po předložení fotografie jsem se zajímala, jak se jim líbí. Buď je oslovila či je nechala lhostejné, případně k ní zaujali odmítavý postoj. Obrázek je mohl oslovit na základě vlastních zkušeností a zájmů, které se buď úplně nebo částečně shodovaly se zobrazeným výjevem. Díky tomu na ni mohli reagovat. Například dívka, která sportuje, o nich řekla, že to jsou sportovci. Těm, kterým se fotografie nelíbila či v nich neprobudila žádný zájem, jsem nabídla prázdný papír, kde mohli vytvořit vlastní svět, který odpovídá jejich hodnotám a potřebám. Důvod, proč se to nelíbilo, většinou uváděli, že je to nezaujalo. „*Nepřijde mi to ničím zajímavý.*“ Dále pak v průběhu rozhovoru vyplynulo, že vyobrazená scéna a lidé nemají nic společného s jejich běžnou realitou, se kterou se setkávají.

I přestože se předkládaná fotografie většinou líbila, nechtěli s ní všichni pracovat. Zobrazená scéna i způsob zobrazení dotyčné třeba zaujala, ale na tomto místě s touto partou by nechtěli být, protože neviděli nic společného, co by je s nimi spojovalo. „*Na něco se dívají, na nějakou stavbu. Tak je to hezký. ... Já jsem víc na tu elektroniku. ... Hlavně si něco spravuju... Když jsem doma, tak vždycky něco montuju.*“ Jejich tvorba pak spočívala v zobrazení jejich zájmů nebo prostředí, které mají rádi, do čehož se promítly i jejich priority. „*No jako... místo toho baráku bych postavila nějakou novou... bych postavila. No a jako udělala bych tam jakoby město. Jako že by to bylo někde ve městě a byly by tam lavičky a na těch by tam seděli.*“

Ani skupina respondentů, která s nabízenou fotografií pracovala, s ní nebyla stoprocentně spokojena. S partou většinou problémy neměli, jen jeden chlapec si zprvu myslel, že to nejsou kamarádi, protože má každý jiný styl: ve stylu se odráží zájmy a když má každý jiný, nemůžou si rozumět. Ostatním různorodost nevadila: „*Tak je to každýho*

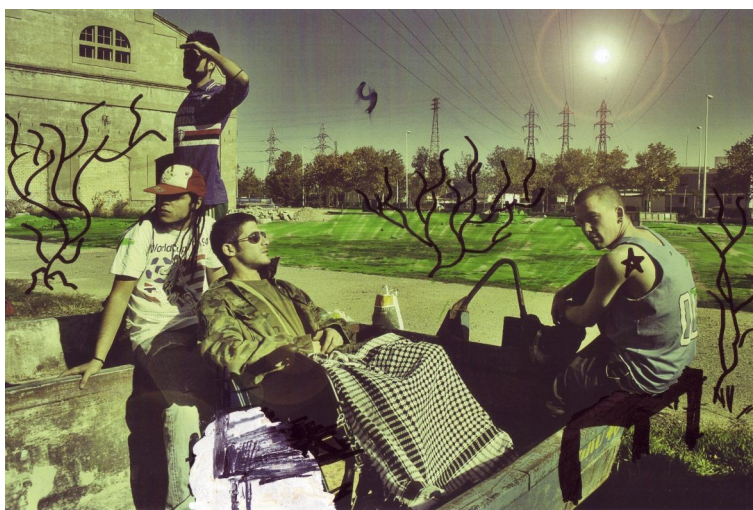

3 EMPIRICKÁ ČÁST

---

styl, ne... Když jsou odlišní, to nevadí.“. Někteří by se k partě připojili a skamarádili by se. Pár respondentům ale vadilo, že je tam vozíčkář. Jeden chlapec se snažil vozíček dokonce překreslit. *„Když všichni jsou jako v pohodě a von chudák jedinej mezi nima. To je hrozný, aby lidi byli na vozíčku, to se nedá přát nikomu. ... No, psychicky mínus je to hroznej, i fyzicky.*“ Zde bych ráda upozornila na empatii dotyčného. Náladu fotografie s vozíčkářem vnímal smutnou.

Snad nikdo nebyl nadšený z prostředí. Nejčastěji dokreslovali stromy a trávu, případně zvířata. Někdy dali domu novou fasádu. Snažili se dokreslit prostředí, kam sami chodí. I když se jim tam něco nelíbilo, nechali to tam, protože jim to připomínalo místo, kam sami chodí. Některým se ani nelíbilo, že parta nesedí na lavičce, ale v kontejneru. *„Co jako... sedět v kontajnerech... Copak je na tom pěknýho? Mě by to třeba vadilo. ...to je lepší sedět v nějakým hezčím prostředí než v kontajneru.*“ (obrázek č. 2) Jeden chlapec tam také dokreslil dopravu, protože bez ní mu místo připadalo opuštěné a místní obyvatelé by všude měli daleko.

Obrázek č. 2

3.4.2 Záliby a volný čas

Záliby jsou ty činnosti, které člověk rád dělá během svého volného času a vykonává je dobrovolně. Otázkou „Co tě baví?“ jsem si chtěla udělat malý obrázek, čemu se respondenti nejraději věnují a podle potřeby na to navázat tématy, které jsem chtěla

3 EMPIRICKÁ ČÁST

---

sledovat. Přestože některé koníčky nemají na první pohled vizuální stránku, je důležité se o nich zmínit, protože jsou často propojeny s vizuálními aspekty. Zároveň k nějaké zálibě mohli přijít na základě toho, že „to někde viděli a líbilo se jim to“.

3.4.2.1 Životní styl

Děti, které mají větší sklony ke kriminálnímu jednání, jsou také označovány jako děti ulice. Zajímalo mě tedy, v jakém prostředí se respondenti nejraději pohybují a zda je oprávněná představa mezi lidmi, že (špinavá) ulice jim vyhovuje, či se scházejí u někoho doma a „kují pikle“.

Zjistila jsem, že se nejraději pohybují venku, kde se scházejí se svými kamarády a někdo se věnuje také sportu. (obrázek č. 3) Nejčastějším místem je park či skatepark, kde chlapci můžou jezdit na rampách. Ti také často jezdí na kole nebo na motorce. Venku se všichni vždy nějak zabaví: Buď si povídají, občas také hrají nějaké hry, jako například na schovávanou nebo někdo tancuje breakdance. Když je venku ošklivě či se jim nikam nechce, jsou s kamarády u někoho doma a koukají třeba na filmy, tancují breakdance nebo si jen tak povídají. Jedna dívka si s kamarádkou také hraje na modelky, míchají spolu limonádové koktejly či zkoušejí různé líčení.

Obrázek č. 3

3.4.2.2 Materiální zázemí

Dva z mých respondentů mají k dispozici auto, které můžou různě opravovat a upravovat. Přičemž jeden se více věnuje opravování a tuningové výbavě a ten druhý na zmíněném autě více řeší vzhled. Jelikož má rád graffiti, pomaloval jimi celé auto. „*J sme z toho udělali kupečko, že jsme tomu uřízli střechu. No pěkný fáro. Vždycky na nás všichni koukaj. Jsme to nabarvili... strašný... tak jsem to posprejoval, celý auto, svýma graffitama a je to takový strašně barevný. To je jak hippiesácký auto. ...mě se to líbí. Jenom těm lidem prostě... bez střechy je to auto.*“ Dobře si uvědomuje, že to není příklad estetického objektu, které by chtěl mít každý, ale tím, že se na jeho podobě s kamarádem podílejí, úpravou do něj dávají něco ze sebe a zažívají spousty zábavy, má k autu láskyplný vztah a je na něj hrdý.

Také mě zajímalo, nakolik jsou rádi doma a sledují televize či jsou na počítači. Počítač používají všichni respondenti. Ovšem někdo na něm tráví víc času někdo méně. To je ovlivněno možnostmi stýkat se s kamarády a také jejich zájmy. Chlapec, který v místě svého bydliště kamarády nemá, na počítači tráví spoustu času. Díky Facebooku může být v kontaktu s kamarády, kteří bydlí poměrně daleko, takže za nimi ani nemůže po škole jet. I případnou nudu zažene pomocí filmu, který si pustí na počítači a občas si zahraje nějakou hru. Vždy vybírá ty s lepší grafikou, protože mu tato grafika přijde víc atraktivní a i náplň hry mu přijde zajímavější.

Mezi mými respondenty byl i mladší jedinec, který si rád hraje s hračkami. Jelikož šlo o jedince, který vstupuje do období dospívání, jeho preference hraček hodně závisela na jeho zálibách a možnostech, které hračka umožňovala. Přičemž se zajímá o auta, motorky, letadla a jejich motory. Jeho oblíbené hračky jsou tedy velké modely vrtulníků na dálkové ovládání nebo také malý model vrtulníku, který ovládá pomocí mobilu přes Bluetooth. Další oblíbenou hračkou je velký model sportovního auta, se kterým lze jezdit. „*No tak tam máte takovej ventilátor, výfuk. Výfuk malinkej. A startujete to jako motorovou pilu. Tam je takovej... provázek a s tím nastartujete no. A do toho se nalejvá*

benzín. No a má to... jede to nějakých šedesát, sedmdesát... rychlost to má. Je to docela rychlý. S tím jezdí i brácha.“¹³

3.4.2.3 Kulturní hodnoty

Obrazy, se kterými se setkáváme, s námi nějak komunikují, nějak na nás působí, zaujmou nás a pak dál ovlivňují náš směr uvažování. Dokáží určit směr zájmu a tím i vytvořit podmínky pro určitý typ chování. Výzkum ukázal, že respondenty zaujala kultura hip hopu či alespoň nějaká složka z hip hopu. Hip hop je směs jamajských a amerických vlivů a zrodil se v černošských ghettech. (<http://www.hiphopstage.cz/clanky/historie-hip-hopove-kultury-a-hudby-cast-prvni/> vyhledáno 16_3_2012) Pod sebe zahrnuje graffiti, breakdance, DJing a MCing. (Smolík, 2010, s. 193) Pojem graffiti označuje obraz na ploše vytvořený sprejem. Více se mu věnuji v kapitole 2.4.6 Graffiti. S breakdancem se respondenti poprvé setkali buď ve filmu nebo u svých spolužáků ze školy. Je to taneční styl, který se řadí mezi street dance. Skládá se „z tanečních kroků na nohách, prvků naznačujících souboj, několika typů prvků na zemi a akrobacie“. (<http://www.street-dance-plzen.cz/> vyhledáno 19-03-2012) Dospívající, kterého toto tancování zaujme, pak může zkusit sám tancovat. Podle toho, jak je to baví, se mohou přidat k nějaké partě a tancovat s ní. Oblíbené jsou i závody, které si mezi sebou jedinci či party dávají. „... když se chcem ukázat třeba co v nás je nebo takhle... Nejlepší, kdo umí prostě nejlíp triků. A kdo je podá prostě líp.“ Breakdance dává člověku prostor akce, možnost se vyřadit a vybit energii, předvést své kvality a zažít pocit úspěchu. DJing a MCing tvoří hip hopovou hudbu, kde jsou typické zlomové okamžiky, tzv. breaky (od toho je odvozen také název breakdance). DJing je vytváření hudby pomocí mixážního pultu a gramofonových desek, přičemž jí lze mixovat pomocí několika technik. MCing je rap a označuje rytmické zpracování textu do rytmu hudby. (srov. Smolík 2010, s. 193 a <http://www.uic.edu/orgs/kbc/hiphop/mc.htm> vyhledáno 19-03-2012)

Typické prvky hip hopu, tzv. breakbeaty se objevují i v dalších hudebních stylech jako je například jungle a drum'n'bass, které se objevují na taneční scéně. (Smolík,

---

13 Myšleno starší, dospělý bratr.

3 EMPIRICKÁ ČÁST

2010, s. 236) K hip hopu se hlásí také tzv. skejťáci, kteří také rádi nosí volné oblečení, jako „hopeři“ a často se jim líbí stejná hudba. Zároveň se setkávají i s graffiti, a to nejčastěji ve skateparcích.

3.4.2.4 Závěr

Na základě výpovědích můžu o svých respondentech říci, že zpravidla preferují kolektivní aktivity, kdy mohou být se svými kamarády a pohybují se nejraději venku. S kamarády společně sportují, občas navštíví kino či jednou na výlet. Velmi přitažlivá je pro ně hip hopová kultura, od které se odvíjí jejich životní styl i zájmy. Ostatně hip hop je postaven na kolektivní spolupráci – v rámci graffiti se tvůrci sdružují do tzv. crew (Smolík, 2010, s. 204), breakdance se také nejčastěji tancuje ve skupinách, a to při hop hopové hudbě Djing a MCing. I mnou zvolení respondenti se setkávají se svými kamarády u hip hopu, přičemž velmi oblíbený je breakdance. Samozřejmě nemají-li chuť něco takového dělat, velice rádi si také „jen“ povídají.

Na žádného člověka nelze na základě jedné společné vlastnosti aplikovat nějakou šablonu, která by určovala, co rád dělá. Neplatí to ani pro subkultury. Tato subkultura má společné jen rizikové chování, v tom ostatním se liší. A i přesto, že jsem zjistila, že většina ráda poslouchá hip hop, nemůžu to říci o všech. Proto každý má ještě další rozmanité zájmy, kde silně hrají roli také genderové rozdíly. Chlapci se více zajímají o auta a motorky (obrázek č.4) a děvčata se zajímají o vzhled či si vystačí s kamarádkami, se kterými můžou řešit dívčí problémy.

3.4.3 Oblékání

Dnešní móda je uvolněná a lidé si mohou vybírat z různých stylů oblékání. Je plno módních návrhářů, kteří kreativně vymýšlejí a představují nové modely, z nichž lze vybírat. Ani se nemusíme držet jednoho stylu, smíme je také mezi sebou libovolně i kreativně kombinovat. Tvořivější jedinci si jednotlivé kousky oblečení můžou také ještě dotvořit podle sebe (nechat si třeba na tričko natisknout nějaký svůj obrázek, přišít korálky či knoflíky, ...).

3.4.3.1 Životní styl

Nejoblíbenější oblečení mých respondentů bylo „hoperské“. Je to většinou vlivem jejich oblíbené hudby. *„Tak přece nebudu poslouchat hip hop a oblíkat se jak nákej ten... no šprt nebo to.“* Pro „hoperů“ je typické volné a velké oblečení, mohutné sportovní boty, čepice s plochým kšiltem a řetězy okolo krku. Děvčata mají volné kalhoty a upnutá trička, někdy ještě navíc s kombinací volného trička. Volné kalhoty měli také rádi chlapci, kteří hip hop neposlouchají. Je to proto, že upnuté kalhoty jim pohodlně nesedí. Typičtí „hopeři“ nosí kalhoty stáhnuté dolů, přičemž rozkrok se nachází na úrovni kolen. To ale není vždy každému příjemné. *„No ale nedávám si je dolů, nechávám je prostě takhle... někdy mi to třeba nevadí. Někdy jsou ty džíny nepohodlný, když jsou moc dole. To vadí.“* Zároveň jsem se setkala i s chlapci, kteří se snažili stahovat kalhoty dolů do stylu „hoperů“ i přestože k tomu kalhoty nebyly určeny. K tomu jedna dívka vyjádřila svůj názor: *„Třeba nemam ráda lidi, který třeba si hrajou na velký a maj kalhoty někde až dole a vůbec jako... tomu nerozumí, proč se to nosí. Si vezmou kalhoty, jsou hrozný a oni si to natáhnou dolů a ještě jim koukaj ty, to je vždycky fakt hrozný. To je nechutný.“* Tato dívka má ráda hip hop a tancuje breakdance, ale netrvá na „hoperském“ oblečení za každou cenu. Nejoblíbenější „hoperská“ značka mezi chlapci je HoodBoyz. Další zmiňované značky byly skejtácké Etnies, Vans a další.

Na rozdíl od chlapců, kteří se v oblečení musí cítit pohodlně, je pro děvčata důležitým kritériem, aby oblečení bylo moderní. Občas se podívají do nějakého časopisu (většinou to je Bravo), co se právě nosí a je „in“. Své názory porovnávají se svými kamarádkami, neboť chtějí mezi svými vrstevníky správně zapadnout. Mají rády značky jako jsou Adidas, Puma nebo Replay. Poslouchají-li hip hop, odkazují na hip hopovou kulturu nejčastěji mohutnými boty. Přejde mi, že dívčí hip hopová móda je volnější, ve smyslu, že mají více možností. Přestože nejtypičtější jsou volné kalhoty s upnutým tričkem a často i s mikinou nebo i s vestou, můžou mít i naopak úzké kalhoty s volným tričkem. Typickým znakem jsou pro ně dlouhé a rovné vlasy. Libují-li si ve špercích, pak to jsou hlavně velké náušnice, nejčastěji kruhové.

3.4.3.2 Závěr

Jak jsem poukázala v kapitole 2.4.2.3 Kulturní hodnoty v rámci zálib, do jejich životního stylu spadá nejčastěji hip hopová kultura. Tato preference se odráží také v oblákání. S „hopským“ oblečením kombinují děvčata také sportovní značky, přičemž mají stále na zřeteli, že musí vypadat moderně. Pro chlapce je důležitá pohodlnost a s „hopským“ oblečením nosí také sportovní a skejtácké.

3.4.4 Tetování

Názor na tetování má každý jiný. Někomu se líbí, někomu ne. To, že se někteří v České republice dívají na potetované lidi skrz prsty, může být způsobeno, že v Evropě nebylo tetování obvyklé a dostali jsme se k němu přes námořníky, kteří se pomalování vraceli ze svých cest. Námořníci se setkali s tetováním u různých přírodních kmenů, kde však bylo tetování využíváno při různých rituálech a mělo mystickou symboliku. O rozšíření se také zasloužili vězni, kteří se tetovali ve věznicích, často při špatných podmínkách. (http://www.tetovani66.cz/historie_tetovani/ vyhledáno 17-03-2012) Dnes má ovšem tetování jiný význam, přestože předsudky spojené s kriminalitou tu stále jsou.

Tetovat se lidé nechávají buď z toho důvodu, že se jim líbí a chtějí si nechat zkrášlit tělo nebo do samotného tetování vkládají nějaký význam.

23. srpna 2011 vyšel na blogu iDnes článek Ivany Ashby, kde vyjadřuje svůj názor na tetování. V článku zaznívá plno předsudků a označování potetovaných lidí jako duševně nemocnými. (<http://ashby.blog.idnes.cz/c/206699/Jestli-mate-tetovani-dredy-nebo-piercing-asi-nebudete-karierista.html> vyhledáno 17-03-2012) Na tento článek rozhořčeně reagovalo plno lidí a na jeho základě také vznikla výstava TATTOO NAMES¹⁴ fotografa Františka Ortmana. Výstava spočívala v zobrazení portrétů lidí s jejich tetováním. U každé fotografie byl popisek dosaženým vzděláním dotyčného, současné zaměstnání a případně stručná charakteristika zobrazeného. Chtěl „*vyvrátit tvrzení, že jde o lidi ne- vzdělané, neschopné a žijící někde na okraji společnosti*“ (<http://www.tattoo-names.com/o-projektu/> vyhledáno 17-03-2012) a vskutku mezi vyfotografovanými najdeme ředitele, zdravotní sestry, boxery či kadeřnice. Pár fotografií najdeme na oficiálních stránkách výstavy.¹⁵

3.4.4.1 Životní styl

Jelikož chování mých respondentů se označuje za rizikové a někteří se s kriminalitou setkali, je to tedy cílová skupina předsudků, zajímalo mě, jaký názor na tetování mají oni a zda by ho opravdu chtěli. To, že jim nevádí, se shodli všichni. To byla ovšem jediná věc. O tetování jsem s dětmi mluvila i mimo rozhovory, proto můžu říci, že tetování všichni nechtějí. Přestože v rozhovorech nad fotografií po tetování zatoužili všichni chlapci, nemůžu všeobecně říci, že všichni chlapci se tetovat chtějí, protože během běžné konverzace i s jinými se mi tato všeobecná platnost nepotvrdila. Těm, kterým se toto líbí, jsem se dál ptala, co by chtěli, jak velké by to mělo být a zda to pro ně má nějaký hlubší význam. Vše bylo individuální. Jeden chlapec si přeje barevného draka přes celou ruku a na zápěstí hlavu s plameny, přičemž to žádnou symboliku nevyjadřuje. Další hoch by něco malého taky chtěl, ale není si jistý, zda by to nevadilo

---

14 Výstavu bylo možné shlédnout od 6.3. do 31.3.2012 v galerii Rock café Praha. (www.tattoo-names.com vyhledáno 17_3_2012)

15 www.tattoo-names.com

3 EMPIRICKÁ ČÁST

---

někdy v budoucnu při hledání práce. Jiný by si přál několik malých „kérek“ na ramena: na památku jména svých rodičů, svoje datum narození a znamení zvěrokruhu. Vše černé. Chlapec, jehož velkým koníčkem jsou graffiti, by si chtěl nějaké sám navrhnout a nechat si ho barevně vytetovat. Kromě toho by chtěl křížek pro štěstí a draka. Tetování pro něj znamená nějakou vzpomínku na něco pěkného, kterou by měl na sobě. Líbilo by se mu také mít stejné tetování s nejlepším kamarádem.

Jelikož tetování je typičtější pro muže, ženy se nechávají tetovat méně, zeptala jsem se také několika chlapců, zda se jim vůbec tetování na děvčatech líbí. Obecně preferovali dívky bez tetování. Někomu ale malé decentní tetování nevadilo. Toto genderové rozlišení může být také důsledek z historie, kdy se tetovat nechávaly převážně prostitutky. Takže žena bez tetování se může zdát být čistší.

Podobné je to u dívek. Každá na to měla jiný názor. *„Není to špatný, ale jako asi nechtěla bych to mít.“* Myslí si, že to ničí tělo. Jiné se to vůbec nelíbilo, ale respektuje, když to někdo chce mít. Sama spíš preferuje piercing. Jiným dívkám se tetování líbilo, jedna chtěla mít stejné jako má její maminka.

Mí respondenti se také setkali s pokusy o tetování doma provedené. Většinou to nechápali a neviděli v tom nejlepší řešení. Sami preferovali zajít k profesionálovi, u kterého je větší jistota kvalitního provedení.

3.4.4.2 Závěr

Jak jsem se zmínila už na začátku této kapitoly o tetování, plno lidí spojuje tetování s kriminalitou. Přestože mladí respondenti mají problémy s chováním, nepotvrdili, že by tetování mělo něco společného s kriminalitou. Důvody, proč by to chtěli, neuváděli jako způsob hlásání příslušnosti k nějaké rizikové skupině¹⁶ nebo že by se tím chtěli od ostatních odlišit a pobuřovat je. Jelikož dnes má tetování plno lidí, vyčleňovat se jím můžou vůči ostatním jedině tehdy, když v okolí tetování nikdo nemá.

Je také otázkou, v jakém poměru je minoritní společnost ku majoritní. Česká kultura je poměrně konzervativní v přijímání nových a cizích impulsů. Proto si myslím, že v české společnosti bude ještě dlouho napětí mezi těmi, kteří tetování mají a komu se

---

¹⁶ Rizikovou skupinou zde rozumím (mafiánské) gangy, sekty typu satanisté a podobně.

vůbec nelíbí, i kdyby obě skupiny byly kvantitativně vyrovnané. Pak tu ale je ještě jedna skupina, kterou bych z této rozepry vynechala, a to proto, že svůj názor na tetování nemusí mít vyhraněný. Tito lidé spíše kolísají mezi oběma zmiňovanými skupinami. Jsou to ti, kterým se tetování líbí, ale z nějakého důvodu ho nemají. Tím, že se jim to líbí, se přiklánějí pro tetování, ale skrze důvody se přiklánějí k opozici, protože do určité míry jejich názory přijímají. Tyto důvody tedy mohou být samozřejmě různé. Někdo se bojí, že se mu vybraný motiv později líbit nebude, jiný má strach z reakce okolí a z potencionálních problémů při zaměstnání. „*A pak jsem jako přemýšlel nad tím, že kdybych šel třeba někam do práce, že by to tam mohlo někomu vadit.*“

3.4.5 Šperky

Šperky provází lidstvo od jejich počátků. Už v pravěku si vyráběli jednoduché náhrdelníky. S dobou se však mění vkus, přicházejí různé vlivy z jiných kultur a vymýšlí se nové kousky. Když je něco nového, je to většinou pro mladé lidi atraktivní. Můžou se tím odlišit od dospělých a starší generace. Je to další způsob, s jehož pomocí si můžou utvářet svojí identitu.

3.4.5.1 Typy šperků

Klasické šperky zná každý: náušnice, řetízky a náramky. Můžou být vyrobeny z různých materiálů, jako je drahý kov (zlato, stříbro), chirurgické oceli či bižuterie. Velmi moderní jsou dnes také piercingy. Piercing je podobný náušnicím, ale kromě ucha (avšak jiné umístění, než tradiční náušnice) se může dávat do obočí, nosu, jazyka, brady, pupíku či přes rty. Přestože od náušnic opravdu nemá daleko (propíchnutá dírka s kuličkou), lidé ho často tzv. hází do stejného pytle jako tetování. Na rozdíl od tetování si však tento šperk můžeme kdykoli sundat. V případě, že si dírku necháme zarůst, zůstane maximálně malinká jizvička jako u náušnic. Ovšem v západní společnosti piercing nemá velkou tradici, přichází opět až s poznáním přírodních kmenů.

Roztahováky, tunely a plugy do ucha jsou další způsoby zdobení těla. V Čechách je to snad poslední novinkou, proto bych ráda pro orientaci nejdřív uvedla, jak jednotlivé doplňky vypadají.

Jak už název napovídá, roztahováky slouží k roztáhnutí uší. K tomu slouží „náušnice“, které jsou na jednom konci úzké a plynule přecházejí do silnější tloušťky. Roztahováky mají různý tvar. Můžou být rovné, mírně zahnuté či spirálovité. Tunely se dávají do roztažených uší, přičemž je vidět skrz díрку. Plugy jsou podobné jako tunely, ale dířka je zde vyplněná kruhem, někdy můžeme vidět i jiný jednoduchý geometrický tvar. (<http://www.forpeople.cz/> vyhledáno 18-03-2012)

I s tímto roztahováním uší se tradičně setkáváme v přírodních kmenech, u nás na to není společnost vůbec zvyklá. Proto i tyto doplňky provází plno předsudků.

3.4.5.2 Životní styl

Přestože tradiční šperky, jako jsou náramky, řetízký a náušnice, jsou určené převážně pro dívky a mezi dívkami jsou oblíbené, velice často se setkáváme i s chlapci, kteří je také rádi nosí. Na rozdíl od děvčat nemívají velkou výbavu pro střídání. Oblíbené jsou mezi chlapci různé řetězy z chirurgické oceli, ale i šňůrky s navlečenými skleněnými korálky. Hoši, se kterými jsem se setkala, také měli rádi pecky do uší, a to i s kamínkem. Dívky mají k dispozici různé tvary náušnic, barevné náramky a roztomilé přívěsky. Nejoblíbenější jsou velké náušnice, buď kruhové nebo visací, a to z různých materiálů.

Piercing se podílí na image. Sportovně založení jedinci o tento doplněk nestojí. Přestože na druhých jim to nevadí, sami to nechtějí. „*Já to nemam ráda. ... Vůbec. Ani do břicha, ani do jazyku, fuj. To já nemam ráda, vůbec. Ne nemam ráda, jako mě to nevadí, jo. Když to nemam já na sobě. Mě se to prostě... já nevím, já bych to nemohla mít.*“ Jinak většině děvčatům se to líbí, některé ho i mají. U chlapců je to více individuálnější, některý by to chtěl, jiný by dal raději přednost roztahováku či tunelu. Na děvčatech se jim piercing líbí, nejvíce nad rty nebo v pupíku. Podle jedné dívky chlapcům piercingy ani nesluší, protože „*holkám, bych řekla, to sluší i víc než těm klukům. Protože kluci, bych řekla, že vypadaj jak feťáci potom. Bych řekla.*“

3.4.5.3 Závěr

Šperky jsou zajímavým prostředkem k vyjádření vlastní identity i originality. Díky velkému výběru si každý může vybrat to, co se mu opravdu líbí. V důsledku své otevřenosti k novým impulsům se mladí respondenti nebojí vyzkoušet různé novinky. Nikdo však nepřijímá všechno nové za své. Vždy si vybírají jen to, co se jim opravdu líbí. „*Roztahováký se mi líbí. ... Já bych chtěl malej. Náký ty velký nebo tunely, to je hnus. Protože to jsou pak moc velký díry a blbě to vypadá.*“

3.4.6 Graffiti

Graffiti se dnes řadí mezi street art, je to malba sprejem obrázku nebo písma na zdi nebo na ploše, která je dobře viditelná, většinou na veřejných místech. Mezi širokou veřejností jsou graffiti považovány za vandalství a nejsou běžně povoleny, kromě různých festivalů, tvorby na vlastním majetku a legálních ploch. Od roku 2001 je v České republice postih za tvorbu graffiti zpřísněn. Zatímco do té doby byly graffiti vnímány jako přestupek a při vyšší způsobené škodě mohli sprejeři dostat jeden rok odnětí svobody, od roku 2001 mohou za vyšší škodu dostat 2 až 8 let odnětí svobody. Pro některé sprejery tak tvorba získala větší adrenalinový nádech. (Smolík, 2010, s. 203)

3.4.6.1 Historické souvislosti

Slovo graffiti pochází z řeckého graphein, což znamená psát a označuje malované nebo vyškrábané malůvky na stěnách. Tito předchůdci dnešního graffiti se objevují už v antickém Římě, našly se třeba ve vilách v Pompejích nebo v Hadrianově vile v Tivoli. Většinou šlo o nějaká sdělení, jako třeba vyznání lásky nebo naopak nadávky. (<http://www.graffiti.org/faq/graf.def.html> vyhledáno 16-03-2012)

3 EMPIRICKÁ ČÁST

V 70. letech 20. století v USA bylo graffiti důležitou součástí hip hopu, který se v této době začal vyvíjet. Jejich vývoj se na ulici prolínal a tak není divu, že hip hopová subkultura graffiti pod sebe zahrnula. Časem se o hip hop začala zajímat komerce a celosvětový úspěch hip hopu také podnítl šíření a popularitu graffiti. (Smolík, 2010, s. 193, 198)

Tvůrci graffiti se označují jako writeři nebo sprejeři. Každý sprejer má nějakou svoji přezdívku, kterou se buď podepisuje nebo nechá dílo bez podpisu. Svá jednotlivá díla pak směřují buď na ostatní sprejery nebo na společnost. V rámci graffiti gangu používají graffiti jako komunikaci mezi svými členy a zároveň slouží k označení svého teritoria, který má každý gang. (<http://www.graffiti.org/faq/graf.def.html> vyhledáno 16-03-2012) Podle Smolíka (2010) jsou tyto gangy typické pro Ameriku. U nás se spíše setkáváme s partou sprejerů, kde hierarchie není tak přísná a jednotliví členové mohou mít několik part. Tito tvůrci spíše tvoří pro vlastní zábavu či chtějí pomocí graffiti sdělit něco společnosti. Tuto techniku mohou kombinovat s jinou, mohou používat další materiály a inspirovat se komiksy či uměním. Zde se nám graffiti prolíná s postprodukcí (viz. 1.2.2)

3.4.6.2 Životní styl

V následujícím textu se opírám o výroky svých respondentů, přičemž jsem se setkala jen s jedním aktivně tvořícím sprejerem. Proto tvrzení, která zde uvedu, se nemusí vztahovat na všechny sprejery.

Graffiti jsou pro mladé lidi atraktivní, neboť je to pro ně nové a ve škole se s tím běžně nesetkají. V období dospívání mají zájem se nějak umělecky projevit a tato tvorba je volná a ničím je nesvazuje. Graffiti nemají žádná pravidla, proto umožňuje svérázný projev. Nevidí v tom provokaci ani vandalismus, kvůli tomu to sprejeři nedělají. Pro sprejery je tvoření graffiti uklidňující, mohou touto tvorbou vyjádřit svoje pocity, ať už pomocí barev či tzv. smajlíků. (obrázek č. 5)

Ačkoli ne všichni tvoří graffiti venku, na papír to vyzkoušel téměř každý. Nejčastější důvody, proč od toho upustili, byly, že se jim tvorba příliš nedařila. Názory na to, zda

3 EMPIRICKÁ ČÁST

---

jsou pomalované zdi ve městě hezké či nikoli, se různili podle toho, jaký mají vztah ke graffiti. Obecně se jim graffiti líbí, ale ne všechny a všude. Nejvíce oceňovaná byla ta tvorba, která je propracovaná. Nezáleželo ani na to, zda se jednalo o obrázek či písmo. Místo, kde jim graffiti nejvíce líbí, je skatepark. Naopak malůvky na domech se většinou respondentům moc nelíbily. „Podle toho, jak to vypadá, no. Některý to spíš kazí, třeba ten barák nebo něco. ... Když je to třeba nějaké pěkné barák. Nově vymalovanéj nebo tak.“ Když je na domu ale pěkné dílo - graffiti, které se jim líbí, už jim tam tolik nevadí. Zde se setkáváme s kolísáním mezi majoritním a minoritním názorem. Majoritní společnost je toho názoru, že graffiti jsou vandalismus a nejsou hezké. Minoritní subkultura, mezi mými respondenty ji zde zastupuje jen jeden chlapec, který sám aktivně graffiti tvoří, tvrdí, že malůvky na zdech jsou krásné. „... ty graffiti prostě, co dělají ty lidi, to je něco prostě úžasného, to je... nevim no... Já co znám lidi, tak se to všem líbí, no... ségře a takhle... se to líbí, no... Zase někdy, některý lidi to prostě nemusí, no.“ Tedy s minoritní společností se respondenti shodují v tom, že jsou místa, kam to nepatří, ale v případě, že se jim nějaké dílo někde líbí, jsou už s minoritní společností v rozporu a přiklánějí se svým názorem spíše ke subkultuře.

Toto kolísání názoru, že na některých místech jsou graffiti hezké a někde ne, bych přičetla k toleranci a otevřenosti respondentů k novým impulsům, ovšem barevnému okouzlení nepropadli. Čemuž nasvědčuje také to, že to v pokoji nemají, i když je baví si graffiti zkusit na papír. „Nevyzdobil si tak pokoj. Mě by to přišlo... divný. Hm, nechtěl bych to mít v pokoji.“ Ovšem tím, že se jim líbí, se dospívající vyčleňují vůči dospělým a celé majoritní společnosti.

Rizika, spojená s veřejným tvořením graffiti, si všichni dotazovaní uvědomovali. Také tvořící respondent si vybírá místa, kde nejsou tolik vidět, převážně tedy na starých rozpadlých místech nebo na vlastním majetku. Uvědomuje si, že to není povolené a že by z toho mohly být problémy, kterým se chce vyvarovat. Tyto rizika jsou také důvodem, proč to někteří venku nezkusili.

Obrázek č. 5

3.4.6.3 Závěr

Setkala jsem se s návrhy, že by ve městě měla být určená místa, kde by tvorba graffiti byla povolena. Zde vidím touhu spolupodílet se na tváři města a na některých místech ho oživit. Myslím si, že je to výborný nápad, některá města i tyto legální plochy zřizují. (Smolík 2010, s. 205) Ovšem nesetkala jsem se s žádným sprejerem, který by o nich věděl. Nevím tedy, jaká pravidla tam platí. Od mého respondenta-sprejera však vím, že samotné přemalování hotového graffiti je tabu, ale u soupeřících part je to běžné. Sám říká „... mezi sebou určitě bysme si neničili prostě něco, co prostě nám vyjde ze srdce, no. ... to je na každého věc. Stalo se mi už no, že jsem omylem přemaloval kamarádovi graffit. Docela jsem se pěkně servali.“. Na základě této informace můžu vyslovit pochybnost, zda určená místa stačí pro všechny. Jelikož je toto místo omezené a dochází k přemalování cizích prací, musí zde mezi aktéry platit jiná pravidla než na ilegálních plochách. K vytvořeným dílům musí přistupovat s vědomím, že je vysoká pravděpodobnost přemalování někým jiným. V jiném případě by to v extrémní poloze mohlo vést k nárůstu kriminality.

Myslím si, že stále se měnící se tvář města, kterou by si tvořili občané sami, by byla zajímavá a přispěla by k utváření vztahu občanů k jejich městu. Navíc v tomto případě by se majoritní společnost běžně setkávala s tvůrci graffiti, přičemž by měla možnost je

poznat z jiné stránky a vytvořit si třeba i jiný názor. Avšak v rámci rozhodování o takovém kroku se musí počítat i s možným odporem majoritní společnosti. Myslím si ale, že třeba spíše se street art spolupracovat a vycházet tvůrcům do určité míry vstříc, než se je snažit potlačit. Pak je ale také třeba důsledně hlídat místa, která mají zůstat bez těchto zásahů a trvat na potrestání přestupků, aby se zároveň vyhovělo občanům, kteří graffiti nemají rádi a jsou proti nim.

3.4.7 Pokoj

Otázka „Jak vypadá tvůj pokoj?“ mi přišla velice zajímavá. Pokoj je osobní teritorium každého, které si upravuje podle sebe, aby se tam dobře cítil a přitom nemusí brát ohled na ostatní, jen eventuálně na sourozence, sdílejí-li spolu pokoj. V tom případě se musí nějak domluvit a udělat případně kompromisy. Pokud nemají rodiče nějaké protesty proti úpravám, můžou si ho přizpůsobit podle svých nároků. Myslím si, že podoba pokoje dokáže zastupovat obraz člověka. Jsem toho názoru, že k vlastnímu pokoji se člověk chová jinak než k veřejným prostorám. Proto mě zajímalo, jak mi svůj prostor popíší a jak ho celkově vnímají. Nejvíce mě zajímalo, jaké tam mají doplňky a jak si ho vyzdobili.

3.4.7.1 Životní styl

Myslím si, že kdybych měla možnost porovnat popis pokojů mých respondentů a jejich vrstevníků bez rizikového chování, velké rozdíly bych nenašla. Nemohu o dětech a mládeži s rizikovým chováním například obecně tvrdit, že tam mají všichni na zdi vylepené plakáty. Spíše mohu říci, že prázdné zdi v pokoji nemá nikdo. Buď jsou zastavěné nábytkem, takže na vylepování není prostor, nebo je mají vymalované nějakou pěknou barvou, popřípadě s ornamenty, a stačí jim to, či tam mají ony zmiňované plakáty.

Zvláštním případem byl jeden pokoj, který se od ostatních odlišoval. Ráda bych nejdřív upozornila na přístup mého respondenta ve vnímání svého pokoje. Uvidíme zde krásný příklad toho, že když se s něčím člověk denně setkává, přijde mu to normální.

Hned na začátku respondent upoutal mou pozornost svou odpovědí na mojí první otázku: „*Jak vypadá tvůj pokojík?*“. Odpověď zněla: „*Jako maj všichni. Mam tam boxovací pytel.*“. Při dalším popisu jsem byla velice překvapena jeho první odpovědí „*Jako maj všichni.*“. Na zdi má malířem namalované auto Chevrolet Camaro a pódium s Michalem Jacksonem. Pod autem má vyrobené podsvícení, které si udělal z vánočních žárovek. Celý svůj pokoj s těmito dekoracemi nevnímal jako něco neobvyklého. Je to součástí jeho prostředí, které důvěrně zná.

Další z respondentů nechal úpravu pokoje na svých mladších bratrech. Ptala jsem se ho tedy dál, jak by si ho sám chtěl zařídit, co by si tam dal. Vyvěšením plakátů se nelišil od dospívajících chlapců. Avšak jako jediný se zmínil, že by tam chtěl mít na zdi graffiti. Přičemž tento chlapec sám graffiti nedělá a ve městě se mu líbí jen některý. Nemá rád žádné rychlé nápisy, tzv. tagy, nejvíc se mu líbí propracovaná díla. Naopak jiný chlapec, kterému se tagy líbí a zkouší si je na papír, by je do pokoje nechtěl. „*Mě by to přišlo... divný.*“

3.4.7.2 Závěr

Myslím, že popisované pokoje se nevymykají tradičnímu vybavení dospívajícího. Se svými pokoji byla většina celkem spokojena. Rodiče samozřejmě nemůžou plnit každé vrtochy svých potomků a každý rok předělávat pokoj. Když má dítě či dospívající štěstí a předělává si pokoj, rodiče se ho většinou ptají, co by tam chtěl. Jinak musí „pracovat“ s tím, jaký nábytek tam má, případně jak je vymalováno. V tom případě si většinou vystačí s plakáty: děvčata s oblíbenými herci či zpěváky a chlapci s auty a motorkami nebo také oblíbenými interprety.

4 ÚVAHA

„Je velmi důležité zamýšlet se nad tím, na jaké typy nespécifických podnětů jsou žáci nejcitlivější.“

(Kaščák)¹⁷

V poslední části bych se ráda zamyslela nad užitečností výzkumů, jako je tento a jejich dalším využitím. Tato kapitola odpovídá charakteristice kapitol nazývaných diskuze v přírodních oborech.

Jak jsem již zmínila, kultura je pro společnost velmi důležitá. Pomocí ní se jedinec vymezuje a nalézá svoji identitu. Velice důležitou součástí je také vizuální kultura. Její široký záběr jsem vysvětlila výše, v kapitole 1.1.3 Vizuální kultura. Jedinec dává

---

¹⁷ Kaščák, 2002, s. 394

najevo, kam patří pomocí oblečení, šperků a různých doplňků. Je jen na něm, zda si vybere batoh s velkým obrázkem loga či vzorovanou tašku přes rameno. Avšak svojí volbou se nějak prezentuje, tedy vytváří pro druhé určitý obraz své osobnosti. Obrazy jsou nejlepšími prostředky dorozumívání, když není jazyk přímo používán či zcela selhává. Proto také existuje plno piktogramů, které ostatně vycházejí z prvního typu písma, a to obrázkového. Obraz – výsledek tvorby o člověku hodně vypovídá. A je jedno, zda se jedná o vzhled či namalovaný obrázek. Však na základě tohoto faktu je pojmenován jev první dojem, který hodně závisí na image, a v psychologii existují různé projekční testy.

Tyto výzkumy vnímám jako velice užitečné. Už dávno jsou přežitkem názory, že dítě je nepokreslená tabula rasa či pouhý nástroj bezpodmínečné poslušnosti vůči dospělému. Dnes se společnost spíše přiklání k názoru, že je třeba k dítěti přistupovat individuálně a brát ohledy na jeho zkušenosti. Z toho je nutno vycházet i u dětí a mládeže s rizikovým chováním při snaze o jejich nápravu. Jako důležitý aspekt zde také hraje důkladné poznání jejich priorit a žebříčků hodnot. A zde vidím jako nejlepšího pomocníka vizuální kulturu. Ptám-li se na vizuální aspekty, se kterými se dotyční nejraději setkávají, a zjišťuji-li i důvody, zajímám se tak o jejich svět. Všichni totiž nevnímáme realitu stejně. Každý má tu svoji, kterou konstruuje ve svém vědomí, a to za pomoci interakce kognitivního systému a prostředí. (Kašćák, 2002, s. 391)

Při snaze pochopit něčí svět se můžeme nejlépe opřít o obrazy – vizuální aspekty, neboť je vidíme všichni. Jak jsem však zmínila výše, vnímáme je každý jinak, proto je třeba o nich diskutovat a dožadovat se vysvětlení. Pochopíme-li tyto preference, je snazší se k cílové skupině přiblížit, což dovolí lepší výchovné působení. Přičemž by se tak mohlo jednat opět pomocí obrazů. Jakmile by pedagogové či vychovatelé alespoň trochu pochopili hodnoty svých žáků a svěřenců na základě obrazů minoritních subkultur, mohli by si s nimi povídat o obrazech majoritní společnosti. Pomocí nich by se jim majoritní svět mohl přiblížit, neboť by ho zhmotněný viděli. Možnou diskuzí nad oběma světy a hledáním jejich rozdílů by zároveň mohli konstruovat svět možný, který by byl přijatelný pro obě strany. Učitelé a vychovatelé by na tyto informace mohli navázat a reagovat.

5 ZÁVĚR

Jako každou subkulturu i mládež s rizikovým chováním něco spojuje. V tomto případě je to určitě asociální chování. U jedinců navštěvující nízkoprahové kluby, se sociálně znevýhodněným či vyloučeným postavením nebo u jedinců umístěných ve školských zařízení určená pro převýchovu mladých delikventů můžeme najít několik různých společných rysů rodiny a charakteristické vlastnosti svěřence. Z tohoto hlediska lze najít o problematice rizikového chování odbornou literaturu. Dají se ale také společné rysy najít i ve vnímání vizuální kultury? Lze obecně říci, že jsou nějaké vizuální prvky, pro tuto subkulturu typické? Jestliže takové aspekty jsou, je také něco, co spojuje kulturu minoritní s kulturou majoritní?

Tyto otázky mě zajímaly v mém výzkumu. Cílem mé práce tedy bylo popsat a v obecných rysech analyzovat způsob vnímání vizuální stránky okolí dětmi a mládeží s rizikovým

chováním a najít jejich vizuální preference. Mým úkolem bylo na základě jejich preferovaného životního stylu charakterizovat jejich pojetí vybraných aspektů vizuální složky kultury.

V teoretické části jsem objasnila pojmy, o kterých jsem ve své práci hovořila. U některých bodů jsem zmínila historické souvislosti a to z důvodu, že jsem pokládala za vhodné objasnit a připomenout, z čeho současná situace vychází a na co navazuje.

Pro získání potřebných informací jsem využila kvalitativně pojatý rozhovor a při výzkumu jsem také vycházela z hermeneutiky a etnometodologie. Pro rozhovor jsem volila takové otázky, u kterých jsem předpokládala, s nimiž mají děti vlastní zkušenost (prostředí, ve kterém se pohybují) či je samy zajímají (tetování). Předpokládala jsem, že zkušenosti a názory budou různé, proto jsem ke každému respondentovi přistupovala individuálně. Rozhovor byl podepřen obrázkem: Nejprve jsme si povídali o předložené fotografii a pak jí upravovali či vytvořili svůj vlastní svět.

V následujícím textu budu reagovat na výše položené otázky. V období dospívání hledá člověk svojí identitu a vůči ostatním se nějak vymezuje. Člověk zároveň chce někam patřit a zapadnout. To mu nejlépe umožňují různé subkultury. Svým myšlením a chováním zapadá mezi ostatní podobně uvažující lidi a to mu zároveň umožňuje se vyčlenit od ostatních, hlavně od dospělé kultury. Během výchovy v dětství by si dítě mělo osvojit zdravé sebevědomí a sebeúctu, aby v dospívání dokázalo rozhodnout co si ze subkultury převezme a co nikoli. V období hledání vlastní identity a svého životního stylu děti a mládež s rizikovým chováním často zacházejí dál, než děti bez rizikového chování. To dokládá jeden můj respondent, který zdůrazňoval, že „člověk by měl vyzkoušet všechno“ a zároveň dodává, že zakázané je vždy lepší.

V úvodu zmiňovaný obrázek pochybně vypadající skupinky postávající či posedávající v ulici není jednoznačný. Ve svém výzkumu jsem zjistila, že se nejraději pohybují v příjemnějším prostředí parků či skateparků. Sami vnímají, že zelená barva má na člověka uklidňující vliv, proto se tam cítí nejlépe. Zároveň venku můžou sportovat a svobodně se pohybovat, což vnímají velmi pozitivně, neboť nemají nad sebou dohled rodičů. Špinavé prostředí bych více přisuzovala ghettům, jejichž obyvatelé

jsou chutí a města na úpravu prostředí nevěnují prostředky. Také sem můžeme přiřadit zapadlé uličky velkých měst, kde není nasazená policejní hlídka. Žádný z mých respondentů se nepřiznal, že by z tohoto prostředí pocházel, proto ani nemůžu posoudit, zda děti z tohoto prostředí sami jedou do jiné části města a vyhledají park.

Ve výzkumu se mi nepotvrdily jednoznačné předsudky týkající se úpravy těchto jedinců. Jako převážnou většinu subkultur, které doprovází nějaké typické vizuální aspekty, podle kterých lze rozpoznat, o jakou subkulturu jde, i v této subkultuře se objevují společné vizuální prvky. Na první pohled to jsou převážně různé složky hip hopové kultury. Ve většině byli jedinci, kteří z hip hopové kultury převzali alespoň dva aspekty. Jak jsem výše zmínila, do hip hopu patří MCing, DJing, breakdance a graffiti. K hip hopu ale také neodmyslitelně patří typické „hoperské“ oblečení. Nejčastější kombinace dvou aspektů byla kombinace poslechu hip hopové hudby a styl oblékání. Jen jeden můj respondent z hip hopu převzal pouze styl oblékání, a to pro jeho pohodné nošení, hip hopovou hudbu neposlouchá. Tato móda je pro obě pohlaví velmi přitažlivá. Chlapcům nabízí ono zmiňované pohodlné oblečení, kdy na sobě nemusí mít upnuté oděvy, nýbrž volné. Platí to jak pro kalhoty, tak pro trička. Přičemž onu pohodlnost nejvíce vnímali u kalhot. Typické „hoperské“ kalhoty jsou tedy volné a jsou běžně nošeny nízko. Na základě jednoho mého respondenta mohu říci, že ne všichni je nízko rádi nosí, neboť někteří se v tom moc pohodlně necítí. Někteří dotazovaní však také přiznali, že takto nosí také kalhoty, které nejsou pro toto nošení určené, protože „normálně“ se jim to nelíbí. Také oblékání děvčat je ovlivněno hip hopem. Ty však vybírají hlavně podle toho, aby to bylo moderní, a často ho kombinují s jinými značkami.

Nemůžu zde zcela jasně říci, kolik respondentů přijalo tento hip hopový styl bezpodmínečně a kolik z nich to spíše kombinuje se sportovními oděvy. Toto kombinování totiž neprovádějí jen děvčata, ale také chlapci. Jak jsme zmínila výše, pro děvčata je důležitá modernost. Sami dotazovaní chlapci si nebyli jisti, nakolik je jejich oblíbená hudba v oblékání ovlivnila. Na základě svého pozorování bych je však rozdělila do dvou skupin. Obě skupiny kombinují, ovšem jedna se celkově snaží o „hoperské“ vzezření, přičemž se jedinci opírají o normy oblíbených interpretů. A ta

druhá využívá jen to, co se jí opravdu líbí a víc dbá na to, aby to bylo moderní. Obě skupiny samozřejmě dbají na úpravu, ovšem ve svém pojetí se liší. Toto pojetí souvisí s normami, které jsou u hip hopu a představou, co je moderní.

Velmi atraktivní je pro ně setkání při breakdance. Ten jim dává prostor projevit vlastní schopnosti a získat uznání, když se podaří zatancovat správně. Správnost zde znamená dobře zvládnuté akrobacie, jednotlivé kroky a vhodné kombinování. Tancem musí dobře reagovat na rytmus hudby a ten pohyby ilustrovat. Breakdance pravidelně tančí 3 respondenti z 10, další 4 to občas zkoušejí.

Pouze jeden respondent má graffiti jako koníček a aktivně je tvoří. Ostatním se graffiti líbí a sami je zkoušeli jen na papír. Tito jedinci ale také přiznávají, že se jim líbí graffiti jen někde. Jsou místa, kde si myslí, že by graffiti být neměly. Jedná se o nové či opravené domy.

Výzkum také ukázal, že ani předsudky týkající se tetování, piercingu či dredů nelze brát obecně a přisuzovat jednotlivým fenoménům nějaké významy, které samozřejmě ne vždy platí. Majoritní společnost si ve zdobení těla často vystačí s typickými prostředky, jako jsou tradiční šperky, líčidla. Chtějí-li nějakou radikální změnu, většinou změni účes. Avšak dovolila bych si tvrdit, že piercing začíná být dnes normou a za několik let se jí také začne stávat i tetování. Na to, aby byl dnes jedinec označen, že vypadá jako kriminálník, samotné tetování nestačí. Většinou o tom rozhodují ještě další vizuální znaky. Ty si však člověk zcela neuvědomí, proto největší váhu dává tetování či někdy i tomu piercingu. Ano, mezi mými respondenty byla většina, kterým se alespoň jeden fenomén líbil. Obecně mohu říci, že tetování bylo nejoblíbenější mezi chlapci a piercing mezi děvčaty. V případě, že sami něco nechtěli, byli tolerantní vůči druhým s odlišným názorem. Zvláštním případem byl chlapec, který uvažoval, zda by tetování nemohlo být někdy v budoucnu překážkou při hledání zaměstnání. Tento chlapec dokládá, že sami jsou ovlivnění různými předsudky o různých vizuálních aspektech.

To, že jsou sami ovlivnění předsudky ukazuje na fakt, že nežijí odděleně od majoritní společnosti. Vnímají jejich názory a postoje. Některými hledisky jsou ovlivnění a přijímají je také za své. Jako příklad můžu uvést člověka, který má vlasy spletené do dredů. Takovou osobu vnímají někteří jedinci s rizikovým chováním jako fetujícího stejně jako

majoritní společnost. Myslím, že tento předsudek je mezi lidmi hodně rozšířen. Často jsem se ale také setkávala s tolerantním názorem vůči ostatním a jejich zdobení těla. Přestože tedy jsou ovlivněni předsudky majoritní společnosti, zároveň to hned neodsuzují a jsou otevření k možnosti, že se dotyčného předsudek netýká.

Velice tolerantní byli také k některým předsudkům genderového rozdělení, která jsou v některých případech diskriminující. To, co například rodiče dovolí synovi, nemusí dovolit dceři, protože je holka a její bratr je kluk. Na to jsou mladí lidé velmi citliví a některé rozdíly se snaží setřít. Příkladem může být chlapec, který obhajoval kamarádku – DJku. Má-li na to talent a baví jí to, proč by to nemohla dělat, i když je to činnost typičtější pro muže? Ovšem v názoru o vizuálních aspektech u druhého pohlaví, tolik tolerantní nebyli. Měli jasno, co víc sluší dívkám a co chlapcům. Tak jako je tetování oblíbenější u chlapců a piercing u dívek, opačně to dotazovaní nevnímali moc pozitivně. Dívka s tetováním se chlapcům moc nelíbila, stejně tak chlapce s piercingem děvčata nehodnotila kladně.

Jak jsem již zmínila ve své úvaze, výzkumy vnímání vizuální kultury ze strany dětí a mládeže s rizikovým chováním vnímám jako užitečné. Vizuální kultura je součástí každého člověka. Preference různých vizuálních aspektů určují směr uvažování a zaměření člověka. Myslím si, že představu o tom by měl mít každý, kdo pracuje s dětmi a mladými. Využití výzkumů jako je tento vidím pro učitele, vychovatele, ale i širokou veřejnost.

Z pedagogického hlediska je užitečnost výzkumů, jako je tento, jasná. Přestože se očekává, že do školy přichází dítě s naučenými základními návyky a s určitou úctou k dospělé autoritě, učitel nikdy neví, na jakém stupni poslušnosti dítě bude učit. Tam, kde selhává rodičovská výchova, se zvyšují nároky na výchovné působení ze strany vzdělávací instituce. Pedagog tedy musí být informován i o dětech a mládeži s rizikovým chováním. Měl by pochopit pohnutky určitého chování a vidět jejich širší souvislosti. Seznámí-li se alespoň trochu s postoji a názory těchto dětí i jejich příčinami, je pro něj snazší s dítětem pracovat. Může tím získat vodící nit k postupu motivace a získání si jeho pozornosti.

Vychovatelům mohou studie na toto téma nabídnout nový úhel pohledu. Není-li to výtvarník, asi těžko bude přemýšlet skrz obrazy – vizuální aspekty kultury. Přitom právě

obraz a jeho jednotlivé vizuální jevy a součásti nabízí plno možností práce s dětmi a jejich poznání. Seznámením se a respektováním významů různých vizuálních znaků subkultury je pro výchovné působení výhodou. Lze na ně navázat a oslovit zájem dítěte.

Ráda bych také poukázala na to, že názory těchto dětí jsou smysluplné, a i přestože se v některých bodech rozbíhají s názory majoritní společnosti, mají své opodstatnění a myšlenky (tetování na památku rodičů; barevné graffiti pro veselejší město). Nechci obhajovat stupeň správnosti jejich názorů, spíše upozornit na jiný možný úhel pohledu, který třeba někomu schází. Tento text může také být brán jako snaha zprostředkovat veřejnosti smýšlení dětí a mládeže s rizikovým chováním a umožnit tak přiblížení k jejich postojům, nejlépe k částečnému porozumění a pochopení.

Na tento výzkum se dá navázat hned několika dalšími. Navrhuji porovnat vnímání jednotlivých vizuálních aspektů mezi mládeží s rizikovým chováním a bez rizikového chování. Vybranými vizuálními jevy by opět mohlo být tetování, šperky, doplňky, móda, graffiti a další. Tato studie by mohla pomoci odhalit rozdíly mezi oběma skupinami, popřípadě lépe potvrdit či vyvrátit ony předsudky týkajících se oněch vizuálních aspektů u rizikové mládeže. Jako nejvhodnější metodu bych zde volila kvantitativní dotazník. Vzorek dětí by se mohl skládat v kombinaci se základní školou či s dětským domovem: v nízkoprahovém zařízení, dětském diagnostickém ústavě, středisku výchovné péče či dětském domově se školou.

Při výzkumu vyšlo najevo, že kultura hip hopu patří mezi nejoblíbenější životní styly rizikové mládeže. Navrhovala bych prozkoumat nakolik je životní styl hip hopové kultury preferována lidmi bez rizikového chování. Vytvořil by se obrázek zda a nakolik se dá spojit hip hopová kultura s asociálním chováním. Jako vhodnou formu výzkumu bych zde viděla kvantitativní dotazník, který by vyplnili děti ze základních škol.

Jako další výzkum bych také navrhovala blíže prozkoumat vliv hip hopové kultury na hodnoty mládeže. Zajímavé by tedy bylo zjistit, co všechno z této subkultury přijímají a které aspekty jsou pro ně nejzajímavější, a tudíž je ovlivňují v chování. Zde bych volila kvalitativní rozhovor.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- 1) BARKER, Ch. *Slovník kulturních studií*. 1. vyd. Praha: Portál, 2006. 206 s. ISBN 80-7367-099-2.
- 2) BOURRIAUD, N. *Postprodukce*. 1. vyd. Praha: Tranzit, 2004. 106 s. ISBN 80-903452-0-4
- 3) GILLERNOVÁ, I. a kol. *Vybrané kapitoly z kriminalistické psychologie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. 280 s. ISBN 80-246-1293-3.
- 4) HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. 407 s. ISBN 978-80-7367-485-4.
- 5) JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001. 285 s. ISBN 80-7178-535-0.
- 6) JEDLIČKA, R.; KLÍMA, P.; KOŤA, J.; NĚMEC, J.; PILAŘ, J. *Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí*. 1. vyd. Praha: Themis, 2004. 478 s. ISBN 80-7312-038-0.
- 7) KAČŠÁK, O. Je pedagogika připravená na změny perspektiv? Rekontextualizace pohledů na výchovně-vzdělávací proces pod vlivem radikálního individuálního konstruktivismu a postmoderního sociálního konstruktivismu. *Pedagogika*, 52(4), 388–414. 2002.
- 8) KADLECOVÁ, J.; HLAVOVÁ, M.; NECHUTNÁ, D.; ŠEDIVÁ, D.; FRÁNOVÁ, D.; VODIČKOVÁ, K. *Rodičům aneb o rizikovém chování*. 5. přeprac. vyd. Plzeň, 2007. 36 s.
- 9) KERN, H.; VALÁŠKOVÁ, M. *Přehled psychologie*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. 289 s. ISBN 80-7178-240-8.
- 10) LABÁTH, L. a kol. *Riziková mládež: možnosti potenciálních zmien*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. 157 s. ISBN 80-8585066-4.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 11) CHÂTELETA, A; GROSLIERA, B. P. a kol. *Světové dějiny umění: Malířství, sochařství, architektura, užité umění*. 2. upr. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství s. r. o., 2004. 784 s. ISBN 2-03-509306-6.
- 12) MACHONIN, P. *Česká společnost a sociologické poznání: problémy společenské transformace a modernizace od poloviny šedesátých let 20. století do současnosti*. 1. vyd. Praha: ISV nakladatelství, 2005. 286 s. ISBN 80-86642-39-9.
- 13) MAŇÁK, J.; ŠVEC, Š; ŠVEC, V. (ed.) *Slovník pedagogické metodologie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 134 s. ISBN 80-210-38020-0.
- 14) MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. 1. vyd. Praha, 1993. 124 s. Učební texty; sv. 3. ISBN 80-901424-7-8.
- 15) MATOUŠEK, O. *Ústavní péče*. 1. vyd. Praha, 1995. 138 s. Studijní texty; sv. 8. ISBN 80-85850-08-7.
- 16) MATOUŠEK, O.; KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998. 335 s. ISBN 80-7178-226-2.
- 17) MATOUŠEK, O.; KODYMOVÁ, P.; KOLÁČKOVÁ, J. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005. 351 s. ISBN 80-7367-002-X.
- 18) PÖTHE, P. *Dítě v ohrožení*. 2. rozš. vyd. Praha: GplusG, 1999. 186 s. ISBN 80-86103-21-8.
- 19) PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Nové, rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009. 395 s. V tiráži uvedeno 6. vyd. ISBN 978-80-7367-647-6.
- 20) RAUCHFLEISCH, U. *Doprovázení a terapie delikventů*. 1. vyd. Brno: Sdružení Podané ruce, 2000. 84 s. SCAN; sv. 7. ISBN 80-85834-83-9.
- 21) REJMAN, L. *Kapesní slovník cizích slov*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1971. 200 s.
- 22) ŘÍČAN, P. *Psychologie: příručka pro studenty*. 2. dopl. vyd. Praha: Portál, 2008.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 294 s. ISBN 978-80-7367-406-9.
- 23) SCHELLEOVÁ, I. a kol. *Právní postavení mladistvých*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. 250 s. ISBN 80-86432-82-3.
- 24) SLAVÍK, J.; WAWROSZ, P. *Umění zážitku, zážitek umění. 2 díl: teorie a praxe artefiletiky*. Praha: Univerzita Karlova – Pedagogická fakulta, 2004. 303 s. ISBN 80-7290-130-3.
- 25) SMOLÍK, J. *Subkultury mládeže, uvedení do problematiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 281 s. ISBN 978-80-247-2907-7.
- 26) ŠMAJS, J.; KLÍMA, I.; CÍLEK, V. *Tři hlasy: úvahy o povaze konfliktu kultury s přírodou*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2010. 167 s. ISBN 978-80-7239-252-0.
- 27) *FONT: První grafický časopis*. Kafka Design s. r. o. XI. ročník. Č. 57. Praha, 2001. Dvoutměsíčník.

Internetové zdroje:

- 28) RYDLO, J; ŠVARDALA, L *Žák a sociálně patologické jevy v kontextu střední školy* [online] Dostupné z <http://www.sos-ub.cz/prevence/etop_sl.doc>.
- 29) RYDLO, J; ŠVARDALA, L *Žák a sociálně patologické jevy v kontextu střední školy* [online]. Dostupné z <<http://www.sos-ub.cz/prevence/pojmy.htm>>.
- 30) ORTMANN, F. *TATTOO NAMES* [online]. © 2011. Dostupné z <<http://www.tattoo-names.com/>>.
- 31) ORTMANN, F. *TATTOO NAMES* [online]. © 2011. Dostupné z <<http://www.tattoo-names.com/o-projektu/>>.
- 32) VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY *Euroskop: Věcně o Evropě* [online]. © 2005 – 2012. Dostupné z <<http://www.euroskop.cz/201/sekce/deklarace/>>.
- 33) *Informační centrum OSN v Praze* [online]. © 2005 Dostupné z <<http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/deklarace-prav-ditete.pdf>>.
- 34) *Dětská práva* [online]. Dostupné z

- <<http://absolventi.gymcheb.cz/2007/mihrubo/umluva.html>>.
- 35) *Meta o.s.– Sdružení pro příležitosti mladých migrantů* [online]. Dostupné z <http://www.meta-os.cz/pic/doc/Umluva_o_pravech_ditete.pdf>.
- 36) FRYŠ, J. *Pompeje* [online]. Poslední revize 2001. Dostupné z <<http://pompeje79.sweb.cz/r.htm>>.
- 37) *Klinika Adiktologie* [online]. © 2011. Poslední revize 16.4.2012. Dostupné z <<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/377/3074/Vymezeni-rizikoveho-chovani>>.
- 38) *Policie ČR* [online]. © 2010. Dostupné z <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-mapy-kriminality.aspx>>.
- 39) *Česká televize: První česká filmová reality show* [online]. © 2004. Dostupné z <<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/ceskysen/>>.
- 40) *Internet radio HipHopStage.cz* [online]. © 2007 – 2012. Dostupné z <<http://www.hiphopstage.cz/clanky/historie-hip-hopove-kultury-a-hudby-cast-prvni/>>.
- 41) *Centrum tance* [online]. Dostupné z <<http://www.street-dance-plzen.cz/>>.
- 42) UNIVERSITY OF ILLINOIS AT CHICAGO *Hip Hop* [online] © 2012. Dostupné z <<http://www.uic.edu/orgs/kbc/hiphop/mc.htm>>.
- 43) BRANDSTETTER, M. *Tetování66.cz* [online]. © 2011. Dostupné z <http://www.tetovani66.cz/historie_tetovani/>.
- 44) ASHBY, I. *Blog.iDNES.cz* [online] 23.8.2011. © 1999 – 2012. Dostupné z <<http://ashby.blog.idnes.cz/c/206699/Jestli-mate-tetovani-dredy-nebo-piercing-asi-nebudete-karierista.html>>.
- 45) *Roztahováky* [online]. Dostupné z <<http://www.roztahovak.cz/>>.
- 46) HEJDA, M. *FORPEOPLE.CZ: roztahováky, tunely, plugy, piercing* [online]. © 2012. Dostupné z <<http://www.forpeople.cz/>>.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 47) PHILLIPS, S. A. *Graffiti Definition: The Dictionary of Art* [online]. © 1996.
Dostupné z <<http://www.graffiti.org/faq/graf.def.html>>.
- 48) KUČERA, R. & daughter *ABZ.cz: slovník cizích slov – on-line hledání* [online].
© 2005 – 2006. Dostupné z <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=design>.
- 49) KUČERA, R. & daughter *ABZ.cz: slovník cizích slov – on-line hledání* [online].
© 2005 – 2006. Dostupné z <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=adlerian&typ_hledani=prefix>.

Použité zákony a listiny:

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění

Ženevská deklarace práv dítěte

Všeobecná deklarace lidských právnických

Charta práv dítěte

Úmluva o právech dítěte

7 CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ

Resume in English language

Children and youth with risk-taking behavior make up a self-governing subculture. Their lifestyle is mostly based on hip hop culture but they don't accept every part of it. They choose parts of hip hop they like. Hip hop includes MCing, DJing, graffiti and breakdance.

Although hip hop culture was founded on the street, children and youth with risk-taking behavior prefer parks and skateparks for their activities. In their free time they like going out with their friends but dirty street do not satisfy them. They like nature where they can do some sport, for example skating. Even breakdance is not usually danced on the street but in some gymnasium or at a some friend's home.

Also prejudices about tattoo, piercing or crazy hairstyle are not ambiguous. Some like or would like to have tattoos or piercings and others not. I can infer, that generally boys prefer tattoos and girls prefer piercings. However I cannot say that every boy or every girl wants to have some of „their own“ style. These gender differences appear mainly in differences in outward appearance, but in some hobbies and activities or rights, a greater equality between genders is observed.

8 PŘÍLOHY

Příloha č. 01: Zvolený obrázek pro úkol

Příloha č. 02: Okruhy otázek pro rozhovor

1. den

Můžeš mi nejdřív popsat jak vypadá tvůj běžný den? Od rána...

Co děláš ve škole?

Rozumíš si tam s těmi lidmi? Jaké tam máte vztahy?

Co tě ve škole nejvíc baví?

Co tě prudí?

Co učitelé?

2. volný čas, zájmy

Co děláš odpoledne?

S kým nejradši trávíš svůj čas?

Chodíš s kamarády ven? Co děláte?

Kde se s nimi scházíš?

Chodíš se večer někam bavit? Kam většinou? Jak to tam probíhá?

Co děláš sám/sama? Když třeba nikdo nemůže.

Co tě nejvíc baví? Jaký máš zájmy?

Díváš se na televizi?

Sleduješ reklamy? Jsou nějaké reklamy, které se ti líbí víc než ostatní? (na nápoje, kosmetiku, ...)

Myslíš si, že jsou reklamy pravdivé? (v TV, fotografie v časopisech)

A co reklamy ve městě? Billboardy, letáky, v MHD, obrazovky,...

Surfuješ rád po netu?

Sport

A co sport? (sportuješ, sportoval/a jsi, co, ...)

Jsou pro tebe zajímavé akční sporty spojené s adrenalinem (horolezectví, parašutismus, potápění, sjíždění řek, paintball ...)?

Zkusil/a jsi někdy něco? Když ne, chtěl/a bys to zkusit?

Co třeba taková rychlá jízda na kole? Motorčky? (crosový)

Máš ve svém životě často chuť pouštět se do různých dobrodružství? Co je pro tebe dobrodružství?

Experimentuješ rád/a?

Divadlo, kino, hudba

Tady máte možnost jít do divadla. Byl/a jsi? Baví tě divadlo? Jaký hry? (činohra, balet, opera, muzikál,...)

Chodíš rád/a do kina? / Sleduješ filmy v televizi?

Jaký filmy tě nejvíc baví?

Máš nějakýho oblíbenýho herce, herečku?

Máš nějakýho idola? Ať z celebrit či osobu, kterou osobně znáš.

Díváš se i na jiná videa než jenom filmy? Hudební klipy, vtipná videa, krátké skeče, ...

Líbí se ti? Co se ti na nich líbí? / Proč ne? Co se ti na nich nelíbí?

8 PŘÍLOHY

Byl/a jsi někdy na koncertě?

Všiml/a sis, jak je to tam udělané? Jaký je stage, co všechno promítají na plátně, nějaká další propagace (bannery se jménem, sponzoři). Jak se ti to líbí?

Počítačové hry

Hraješ PC hry?

Který?

Proč zrovna ta/y?

Co se ti na ní nejvíc líbí? Co se ti na ní nelíbí?

Jaká tam je grafika? Popiš mi jí. (2D, 3D, kreslená)

Líbí se ti ta grafika?

Upravil/a bys to nějak?

3. oblékání, styl

A co móda? Sleduješ módní trendy a rozhoduješ se podle nich, co budeš nosit?

Je nějaká značka, která u tebe 100% vyhrává a nějaká, kterou by sis nikdy rozhodně nekoupil/a?

Ovlivňuje také tvůj styl v oblékání hudba, kterou posloucháš? Zajímá tě, jaká hudba je právě moderní a rozhoduješ se podle toho, co budeš poslouchat?

Všiml/a sis, že Postilla má piercing? Co si myslíš o piercingu? Chtěl/a by jsi taky?

Kam/proč ne?

Co roztahováky?

A co tetování? Líbí se ti? Jaký? Barevný, velikost, ...

Jaký účesy se ti líbí? Experimentuješ rád/a?

Zkoušela sis někdy obarvit vlasy? Nějak je upravovat? Žehlit, natáčet, ...

Líčíš se? Preferuješ něco decentního nebo výrazné?

Co šperky? Máš ráda? A co?

4. graffiti

Co říkáš na graffiti?

Když se nelíbí, proč? Vadí ti, že jsou ve městě?

Co se ti na nich líbí?

Tvoříš také nějaké ty?

S partou kamarádů nebo sám?

Co tě na graffiti baví? O čem to podle tebe je?

A co zobrazuješ? Písmo nebo obrázky?

Máš předem promyšlený co a jak namaluješ? (spontaneita x promyšlenost)

Podepisuješ se?

Jaký místa nejraději využíváš pro svojí tvorbu?

Hledáš vždy prázdné místo nebo to jiným přemaluješ?

5. bydlení – pokoj

Jak vypadá tvůj pokojík?

Zařizoval/a sis ho sám? Ptali se tě rodiče při nákupu?

8 PŘÍLOHY

Když ti rodiče něco kupují (nábytek, dekoraci do pokoje mobil, hifi, ...) podle čeho si to vybíráš?

Co máš na zdích? (Máš ho nějak vyzdobený? Plakáty, obrazy, ...)

Máš třeba polepený i skříň, nábytek?

Máš v pokoji kytky, kaktusy?

Příloha č. 03: Přepis rozhovoru 01

Tak jo. Já bych se nejdřív chtěla zeptat, jak vypadá tvůj běžnej den? Mno tak, nevim. Udělám si svoje povinnosti, jako. Nejdřív pomáhám mámě samozřejmě, když něco potřebuje. No, dělám si svoje úkoly, když máme nějaký a kdyžtak jsem doma nebo venku.

A ráno? Jdeš do školy? No, jdu do školy normálně. No asi jsem za školou nikdy nebyla... Dvakrát jsem byla jenom.

Máš nějakou zastávku před školou? Zajdeš pro kamarády? Dáte si cigó? Ne. No to jo, dáváme.

Kouříš teda cigarety? Hm.

Pravidelně nebo občas? No teď už ne, ale kouřila jsem.

Kdy jsi začala kouřit? V jedenácti.

Proč jsi přestala? Protože mě to už nebavilo a... a kamarádi jako když jsem viděla třeba že... hodně jako... maj furt maj kašel a jsou takový jako potom bledý a takový jako... a ještě táta říkal, že to stojí peněz, tak jsem s tím přestala asi... za rok, ve dvanácti. A taky jsem přestala kvůli sportu.

Aha, takže se ti nelíbilo, co to s člověkem dělá a potom... tys taky sportovala? Jo.

Cítila jsi, že výsledky jsou horší? Hm.

Co jsi dělala? Atletiku.

Sportuješ ještě? Jo.

Baví tě to? (Kývá hlavou.)

Kdy jsi začala sportovat? V těch jedenácti? Od deseti už jako.

A děláš to závodně? (Kývá hlavou.)

Máš nějaký úspěchy? Jo, mam.

No a co třeba děláš ve škole? Ve škole? No nevim. Tak tam ty práce...

A co tě ve škole nejvíc baví? To asi tak výtvarka, čeština, matika, přírodopis, dějepis.

Aha, to je docela hodně předmětů. A co ta parta? Co kamarádi ve škole? Máte tam dobrou partu? Jo, máme.

Rozumíš si s nima? Jo.

Trávíš s nima čas volnej? Třeba odpoledne chodíte spolu ven? Jo, na sport třeba a takhle.

Vídáte se třeba na tý atletice? Hm.

A co tě tam prudí ve škole nejvíc? No třeba jako že ti učitelé třeba nedávaj dobrý známky. Že si tam učitelé na mě zasedli hodně. Jako dávaj mi špatný známky a táta přišel do školy a... skoro jim tam všem vynadal. Jako co mi to maj dávat za známky, když... jako kam se dostanu na tu školu, jestli se vůbec někam dostanu a takhle.

Ty jsi teď v devátý třídě? Hm.

Přemejšlíš kam bys chtěla jít dál? No kdybych měla lepší známky, tak bych mohla jít na... Tady mi i říkali, jako... že jsem mohla jít na ten sportovní gympl. Což se mi asi nepodaří. Tak to... Že bych tam mohla jít, že bych tam... jako že by byli i rádi. No ale asi jako kdybych se tam nedostala, což se tam určitě asi nedostanu, tak bych šla na servírku nebo na barmana.

Na tom gymplu by ses musela učit. Jak ti to jde? No trojky, čtyrky.

Jo. Ty jsi říkala, že se na tebe učitelé zasedli, že tě nespravedlivě známkujou. Myslíš, že jinde by to bylo lepší? Jo.

Jo, kdyby na tebe nebyli zasedlí. Tak zkusit ten gympl můžeš a třeba se dostaneš. A

8 PŘÍLOHY

---

ten sport tě teda baví ze všeho nejvíc? Hm.

Ty tréninky máš jak často? Pondělí, středa, pátek a v sobotu jsou vždycky závody.

Jo. A odpoledne chodíš teda hlavně na ty tréninky, jo. Chodíš i s kamarádama ven?

Jo.

A co děláte? Tak jdeme třeba... Nevim, na hřiště nebo... jako procházíme. No, nevim. Na to ani jako moc času nemam, musim dělat něco doma, třeba mi to i rodiče zakazovaj chodit na ten sport.

Jako na ty tréninky? Hm. Mi to zakazovali kvůli známkám jako.

Abys ses doma učila. Pomáhalo to? Ne.

Učila jsi se nebo jsi radši dělala něco jinýho? No já jsem se učila, ale... mě to chybí, ty tréninky.

Ráda se pohybuješ. Já jsem koukala, že jsi nakreslila dva panáčky. To jsi ty taky? Ne. Je to jakoby živější.

Aha. Kdo to je teda? No nějaký kamarádi.

Jo takže jejich kamarádi, kteří si tam ještě kopají. A tady to je holka? No, to je holka.

A tady... to je kluk.

Takže bys brala, aby tam byly holky? Chyběly ti tam? Jo.

A myslíš, že jedna holka by to stačilo? Možná i víc.

A na druhou stranu jsi napsala, že bys tam chtěla být a dalas tam i dva vykřičníky.

Opravdu by se ti tam líbilo? Jo.

Přijdou ti ty kluci fajn? (kývá hlavou)

Co by jsi s nima dělala? Nebo o čem se bavít? No pobavit se a založit s nima něco jako... skupinu třeba. Jako zpěveckou skupinu nebo takhle.

Hudební, jo? No.

Zajímá tě hudba? (kývá hlavou)

Hraješ na něco? Ne. Hrála jsem.

Na co? Na... ee, jak se to jmenuje... na bubny.

Na bicí? Jo.

Fakt? Jak dlouho? Jsem hrála, no. Mě to nebavilo, asi tejdén. Ne nebavilo, ale prostě... ono to stálo hodně to... hodně peněz jako ty kroužky. A pak jsem si... to bylo něk v devíti letech, jsem začala a za tejdén jsem přestala, protože to stálo hodně peněz a už jsem toho potom měla hodně.

To jsi platila každou hodinu? No.

Takže to nebylo, že jsi zaplatila pololetí a potom... Ne.

Jak jsi k tomu přišla? No já nevim, mě to bavilo prostě v televizi a když oni do toho prostě hráli a dávali... Třeba Kabáti voni do toho dávali... prostě že to... s rytmem s tím. S tím... rytmusem.

Sis to chtěla vyzkoušet. A láká tě to ještě? Chtěla by ses k tomu vrátit? (kývá hlavou)

Takže ty jsi tam přestala chodit, že to bylo drahý a ... No. My jsme na to právě i neměli, ani na tu atletiku potom. Stál něk tři stovky, ještě k tomu ty dresy jsme dostávali a takhle.

Jo. Takže když jsi to zkoušela, ty bicí, bavilo tě to? Bavilo, ale táta řekl, že prostě ne, že je to drahý.

Aha. A s nima bys teda chtěla založit tu kapelu, jo? Hm.

A pak s nima třeba taky sportovat? Taky.

A ještě tady jsi napsala, že se ti to prostředí tak něk trochu líbí, trochu nelíbí. Co se ti

8 PŘÍLOHY

---

na tom líbí? Nevím, tak jako... jakože tam není moc lidí a že vlastně je tam nikdo nepozoruje.

Že tam máš soukromí? No.

A co se ti tam nelíbí? No že na takovym prostředí blbým, že tady sedí, pak ten barák takovej jako divnej.

Jo, ty to tu máš přemalovaný. To jsi jako chtěla přemalovat, aby tam byly okna, dveře. Jako aby to byl normální barák? No.

Takže třeba rodinnej domeček? (kývá hlavou)

Dokreslila jsi tam taky zelenou, takže aby tam byla tráva? Hm.

Je pro tebe důležitý se pohybovat v prostředí, kde je tráva, stromy? Hm.

Kde se scházíš s kamarádama? No tak hlavně na nákym... jako... třeba do lesa nebo takhle. Nechodíme třeba do města, kde je hodně lidí a takhle.

Jo, vyhledáváte místa, kde je klid. Co děláte? No tak třeba sedíme, povídáme si nebo... nevím.

Hrajete něco taky? Jo, taky.

Sporty třeba? (kývá hlavou)

Chodíš se večer někam bavit? E em.

Moc ne jo. A když jsi sama, co děláš? Spiš jako ten sport, protože já fakt ten pohyb potřebuju a pak se vždycky nehnu.

Hm. Díváš se třeba na televizi? To mě ani moc nezajímá. Tak třeba jako když se něco pustí, tak se na to podívám, ale mě to prostě nebaví.

Jo, nebere tě to. Takže radši pohyb, něco akčního. A láká tě třeba nákej sport, kterej je spojenej s adrenalinem? E em.

Co děláš z tý atletiky? Vytrvalost.

Co třeba počítač? Taky moc ne. Jenom třeba na Facebook se podívám, jestli někdo nenapsal, ale jdu stejně pryč... asi tak čtvrt hodiny, půl hodiny jsem na tom počítači. Podle toho, jak potřebuju.

Hm, takže se bez měj obejdeš. Kdybys měla bejt třeba měsíc bez internetu, bez televize. E em, to bych vydržela. Úplně v pohodě.

Mě se taky líbilo, že je fajn, že tam nemaj nic nelegálního jako třeba... trávu, alkohol a takovýhle.

Co si ty myslíš o alkoholu, o trávě? Je to svinstvo, všechno.

Všechno, jo? Hm.

Zkoušela jsi něco z toho? Hm. Trávu.

Jaký to bylo? Hnusný.

A kdy to bylo? To bylo už... ve třinácti. Mě na to navedli. Ta parta...

Jo, to jste byli venku? A oni už kouřili? Hulili? Kouřili.

Přemlouvali tě? Taky, hodně. I k tomu chlastu a takhle.

Takže samotnou tě to neláká? Ne.

Jak ti to dlouho trvalo, než jsi podlehla? Já nevím.

Alkohol taky vůbec nevyhledáváš? Ne, já to zkoušela, prostě... nic mi neříká, prostě.

Ani třeba pivo? Víno? Pivo... tak s tátou doma třeba... Tak jako jednou za čas. Taky moc ne, protože vim, co to s tátou dělá, když si dá hodně piv.

Jo. Se ti to nelíbí. Ne.

Pije hodně? Jo.

Pije doma nebo někde? Doma.

Co to s nim dělá? No tak jako pak je třeba naštvanej, nevnímá. Jako třeba když přijdu a on má špatnou náladu, prostě. A máma je taky naštvaná, když si táta dá třeba pět piv, to je jako třeba už hodně. Tak jako to už každýho štve, to jsem radši šla ven.

Jo, abys to nemusela vidět. Hm.

A ty cigarety? Už ne.

Jo, to jsi říkala. A kamarádi kouří pořád? (kývá hlavou)

Hulí ještě? (kývá hlavou)

A přemlouvají tě ještě? Jo.

Jaký máš argumenty, že to nechceš? No já jsem řekla, že to prostě nechci, že si nechci zničit zdraví a takhle. Že to za to nestojí.

Je pro tebe důležitější sport? Hm.

Podle čeho jsi usoudila, že by to mohli být sportovci? No podle oblečení a takhle. ... Podle té image, jako vlasů a takhle.

Že vypadaj jako sportovně založený. (kývá hlavou)

Máš chuť se pouštět do dobrodružství? No já nevím. Asi ne.

A co třeba náký cestování? Láká tě to? Ani ne.

V tom sportu zažíváš třeba náký napětí? Jo, jako já mam ráda, třeba když... třeba máme trenéra a on je třeba fakt, je do toho zažítej a fandí a ne jako třeba... jakože je mu to jedno, že kdyby mu to bylo jedno, jako tam taky nemusim chodt, že jo.

Takže se ti líbí, že vás povzbuzuje. No jasný.

A že vás k něčemu dokope. Že nás něco naučí a že schopnej do toho jít.

Takže to nevnímáš jako že tě prudí, ale prostě je to dobře, že na vás takhle křičí a povzbuzuje. A kdybys mi měla popsát váš trénink, jak to vypadá? Tak... Třeba... klus dvě kolečka, pak třeba nám ten trenér řekne, ať si uděláme abecedu, postupně. Pak zase jdeme třeba sprinty nebo šedesátku a takhle. Prostě dohromady všechno cvičíme.

Bejváte venku nebo v tělocvičně? No tak v zimě bejváme v tělocvičně a v létě... to bejváme hodně dlouho jako venku.

Máte hřiště nebo běháte třeba po lese? Hřiště i po terénu, taky no. Cvičíme prostě všechno.

Dobře. A ještě tady vzadu zmiňuješ účesy, oblečení, stylu. Jaký účesy se ti líbí? Tak jako... rovný vlasy... jako... nebo prostě... šamponek, no. (směje se) Kohout, pankáč.

Jo, to teď myslíš u kluků? No, u kluků, u holek... normálně.

U holek rovný vlasy? (kývá hlavou)

A experimentuješ ráda v účesech? ... Ani ne.

Ty je potřebuješ mít sepnutý, když sportuješ. Hm.

Takže abys měla třeba nahoře kratší vlasy, který by ti potom litaly, i kdybys měla drdol, to ne? E em.

Zkoušela sis někdy obarvit vlasy? Tahle barva, je tvoje, vid'? Jo.

Zkoušela jsi to? (vrtí hlavou)

Chtěla bys to vyzkoušet? (kývá hlavou)

Na jakou barvu? Já nevím, asi na černo.

Ty máš hodně tmavý, takže by to radikální změna nebyla. Nebo třeba melír světlej? (vrtí hlavou)

Žehlíš si je třeba? E em.

Nezkoušela jsi to? Neláká tě to? Jako jo, zkoušela, ale zas takovej rozdíl to nebyl.

Jo, ty je máš poměrně rovný. A co třeba natáčet? Jo taky. (směje se)

Směješ se, to znamená? Protože jsem pak vypadala jak pudl.

Pudl? Zkoušelasi ty maličkatý? Ty hodně hustý, no.

Tos zkoušela jenom jednou? Jenom jednou, no. Já jsem to pak nechtěla.

Ty velký vlny, to nechceš? Nezkoušelasi to? (vrtí hlavou)

A co móda? Sleduješ nějaký modní trendy? Ale jo.

Rozhoduješ se pak, že se podle toho budeš oblíkat nebo... Je to podle tebe důležitý, jestli je to zrovna moderní? Ne.

Podle jak si vybíráš oblečení třeba? Třeba když jdu nakoupit, tak prostě to, co se mi líbí, prostě. Prostě něco... ne upnutý, svetry vůbec. Prostě volný věci.

Je důležitý, aby ses cítila pohodlně? (kývá hlavou)

Podle čeho teda vybíráš oblečení? Tak třeba podle kamarádek nebo takhle, prostě abych před nima zase nevypadala jako blbec a takhle, no.

Takže aby to bylo moderní. No.

Zkoušela jsi s tím experimentovat? (vrtí hlavou)

A jaký máš ráda barvy na oblečení? Tak třeba... nevím, červená, fialová a takhle. Spíš ty tmavší. Ty světlejší... třeba žlutá, ta svítivá, ta je hrozná.

Jaký barvy ti přijde, že lidi nejvíc nosí? ... To nevím, takový tmavší, prostě všichni asi tak jako.

Jo, takže nechceš vyčnívat? Chceš mezi ně zapadnout? A to ne, jako. Ale tak mě je jedno. Hlavně aby se to líbilo hlavně mě a aby někdo neřek, tadyto se mi nelíbí a takhle.

Jo, takže nechceš, aby řekli, co to máš na sobě, to je příšerný? No.

Dobře. Je nějaká značka, která u tebe 100% vyhrává a nějaká, kterou by sis nikdy nekoupila? No tak značka... No tak hlavně boty, že jo, ty jsou pro mě důležitý na tu atletiku. To... značka vždycky jenom Adidas. A značku, kterou bych si nemohla koupit, je Reebok. Protože mě se ta značka nelíbí.

Když jdeš normálně po městě, tak jaký boty máš? Tak to mam vlastně... ty... takový ty normální, co maj hopeři, takový ty velký, jako to.

Jakou máš ráda hudbu? Hip hop, pop a takhle.

A ta hubda, ovlivňuje tě, co si oblíkáš? Když máš ráda ten hip hop, tak máš ty hoperský boty. A to ostatní? Trička, kalhoty. To taky.

Jo, takže co posloucháš, tak se k tomu chceš hlásit, aby to bylo na tobě vidět, třeba taky? To zase ne.

Sleduješ třeba nějaký ty klipy? Jo.

A líbí se ti, co maj na sobě? Jo tak... Hodně no.

A něco takovýho si kupuješ nebo se ti to jenom líbí...? Mě se to líbí prostě. Třeba nemam ráda lidi, který třeba si hrajou na velký a maj kalhoty někde až dole a vůbec jako... tomu nerozumí, proč se to nosí.

Jo. Tak tady hodně lidí si myslí jako, proč... Si vezmou kalhoty, jsou hrozný a oni si to natáhnou dolů a ještě jim koukaj ty, to je vždycky fakt hrozný.

Jo, to se ti nelíbí. Ne. To je nechutný.

Nechutný? To je jako pan Milan*.

Jo, takže se ti víc líbí, když jim ty kalhoty padnou... Hm.

Líčíš se? Ani ne.

Nějak tě to neláká. No hlavně ten sport, jako když vždycky přijdu domů, dam si sprchu, najim se a jdu spát.

Máte tam třeba holky, který hodně řeší, že se jim rozmázl make-up? Jo.

Že se po tréninku musí nalíčit. Jo, hrozně to řeší, prostě.

Baví tě to je poslouchat? Ne. Jsou to obyčejný prostě... prostě si na něco hrajou a tadyto. Přitom to vůbec nepotřebujou.

Nepřijde ti to důležitý? Ne.

Takže třeba gelový nehty... Ne. Jako... to zlobí, bolí vás to ještě... Já to namam ráda. Já na to nejsem zvyklá.

A chtěla bys to třeba zkusit, jak to vypadá, ruka s nalakovanými nehtama? Nebo nějaký výrazný líčení? Ne... E em.

Co třeba nějaký reklamní fotky? Když je nějaká modní fotografie, tak oni jsou ty modelky silně nalíčený. Co na to říkáš? No jsou... Já nevím. Takový normální prostě. Tak k nim se to hodí. Prostě třeba... když to má ta ženská, tak... je to prostě vidět, že to je módní a že se to ona nosí. Se to k ní hodí.

Myslíš si, že ženská opravdu potřebuje líčení? Nebo... Jsou holky, co nevyjdou ven bez make-upu. No jsou, no.

Co si o nich myslíš? No tak oni to dělají hlavně kvůli klukům, ježiš. Se chovají... některý jako že se fakt hodně namalujou, že to až úplně přepísknou... a všechno možný.

A když je nějaká holka decentně, jenom mírně? Tak je to normální už.

Ty se teda vůbec nelíš? Jenom řasy a to jako málokdy.

Když se podíváš na svůj vzhled, co je pro tebe důležitýho, o co jako hodně dbáš? ...

Ty jsi říkala, že to oblečení, abys nevypadala jako... O tu postavu asi.

Dobře. Za co většinou nejvíc utratíš peníze? Jo, za sladkosti. (směje se)

Za sladkosti, jo? Hodně.

Je dobrý, že to na tobě není vidět. Někdy koupim i tátovi něco a takhle prostě, že se se všema rozdělím, nejsem jako taková nedám a tadyto, dam vždycky každému všem. Třeba si někdy udělám srandu a oni hned ‚Já jsem ti taky dala.‘ a tadyto.

Řešíš něk peníze, že bys bez nich nebyla šťastná? Peníze nejsou důležitý.

Co je pro tebe důležitý? Tak nevím, hlavně zdraví prostě... Nevím... Nevím, aby se mi vše... prostě ne všechno splnilo, ale aby se mi splnilo, z toho, co si přeju aspoň půlka.

A myslíš si, jak se ti to může splnit? Záleží to na mě.

Co třeba nějaký šperky? Nosim korálky a takhle. Prstýnky hlavně ocelový a takhle.

Žádný zlato? Stříbro? E em. To nepotřebuju.

Co náušnice, máš jedny, který nosíš a nestřídáš to? No já nemam propíchlý dirky. Už mi zarostly. Už to mam propíchlý třikrát.

Takže tebe náušnice vůbec nelákaj. E em.

Korálky se ti teda líbí. (kývá hlavou)

Co se ti na nich líbí? To prostě když si udělám korálek, tak je prostě takovej barevnej a že se prostě takhle k něčemu i hodí. A když nějak dostanu, tak mi to prostě, možná i pokaždý, přinese štěstí. Při něčem.

Takže to bereš tak trochu i jako talisman? Hm.

A je to hezký barevný. Když jsi tmavě oblečená, že tě to trochu i oživí? Hm.

A ty máš radši jaký korálky? Něký ty průhledný, barevný průhledný nebo ty plný barevný? Ty průhledný, možná i nějaký ty barevnější.

Všimla sis, že tadyten má piercing? Hm.

Co si o tom myslíš? Nevím. Já bych si je nenchala udělat.

On to má vlastně v tom nosu. Hm. Já to nemam ráda.

Ani třeba do obočí? Vůbec. Ani do břicha, ani do jazyku, fuj. To já nemam ráda,

vůbec. Ne nemam ráda, jako mě to nevadí, jo, Když to nemam já na sobě. Mě se to prostě... já nevím, já bych to nemohla mít.

Myslíš si, že by ti to třeba neslušilo nebo ti to přijde nepraktický? Nemódní.

Hm. Co ti přijde moderní? Mě? Já nevím. Co mi přijde jako... nevím.

A co tetování? Co si myslíš? Není to špatný, ale jako asi nechtěla bych to mít.

Máš kamarády, co maj tetování? (kývá hlavou) Ve třinácti letech.

Jo? A co na to říkáš? Nevím, takhle si ničit tělo už v tolika... Tady si taky dělali tetování a neměli to... Dělali si to tady... tuší a udělali si to nehorázně, hrozně jako.

Když jsi to viděla, co jsi na to říkala? Blbost, kravina.

Myslíš si, že když by chtěli to tetování, tak spíš si někomu říct? Jo, nějakému profesionálovi, kterej to umí a... a pak nemusí mít strach, že to budou mít blbě nebo že mi to zmokvá a takhle.

A myslíš si, že když někdo má to tetování, proč si dává? Nevím. Tak jako třeba... Nevím. Třeba když opustí někdo holku, to už jsem taky zažila, že si to prostě udělala tadyto.

Jo, chtěla nákou změnu. Byl to kluk nebo holka? Holka.

Holka, když opustila svého přítele, tak si to udělala. Jo.

Co na to pak říkala? Litovala pak toho nebo? Ne, se jí to líbilo.

A myslíš si, že to tetování má svůj skrytý význam? Jo.

Že třeba si tam někdo nechá... Čínský znaky nebo takhle.

A když tam je třeba nákej ornament? No tak... podle toho, jak by to vypadalo, že jo. Když to vypadá hrozně, tak by se to nikomu nelíbí, že jo.

Hm. A když na někom vidíš tetování, víc se ti líbí barevný nebo černý? Černý.

V čem? Že to není prostě takový barevný a že... je to takový jako... Já nevím. Jako mě se víc... mě se líbí i černý věci.

Co pro tebe znamená černá barva? No pro to mě neznamená smutek, ale štěstí.

Uklidňuje tě? (kývá hlavou)

Cítíš se v černý barvě jistá? Jo.

Když jdeš někam na něco a bojíš se toho, vezmeš si taky tu černou, že tě uklidní? Jo, spíš jo.

Ještě by mě zajímalo, co stravování? Když sportuješ, jak se stravuješ? Špatný.

Špatně, jo? No protože já se najím, já si zaběham, i tady, já se najím, přijdu za dvacet minut a řeknu, že mam hlad. To nechápu.

Hm, tobě je patnáct, vid'? Tak to máš člověk pořád hlad. To já mam hlad pořád i teď. Jíš ráda teda? No jak co jako. Když mám čtyřikrát za den rohlíky, tak moc ne.

Snažíš se jíst i zdravě? Ovoce. Jako sladkýho mam málokdy.

To jsi říkala, že máš ráda sladký, že si to hodně kupuješ. Jo, ale to jako jak kdy.

Jo, snažíš se to omezit? Jo.

Je náký jídlo, který nejíš? Jo. Houby.

Vybíráš, co ti chutná, jo? Já jim jako všechno. Já nejsem taková vybíravá, Todle nechci, to jíst nebudu'.

Co si teda představíš, když se řekne zdravá strava? Ty jsi říkala náký to ovoce. Ovoce, zelenina, müsli tyčinky, cereálie prostě, mlíko... Takovej ten džus, ovesný vločky, prostě ty výživný ty. A ne nákej ten smažák prostě, nákej s hranolkama. To si dam málokdy, prostě kdyžtak.

Kam nejradši chodíš se najíst? Já? Já nejspíš doma, jako. Já moc nejím jako někde v

restauraci nebo takhle. Mě to tam prostě.. já to tam nemam ráda, protože tam si nemůžu přidat a takhle.

No můžeš si přidat, ale musíš si to zaplatit, no. Hm.

Takže žádněj Mekáč. Ne. Jako málokdy, když jdu ven s kamarádama, tak jako občas. Ale to je jednou za dlouhou dobu.

Chutná ti to? Jo, trošku.

A co si myslíš o vegetariánech? Co si myslím? Že... tak já si o nich nic nemyslím, mě to nevadí, jako. Proč by mi to mělo vadit, když jsou na to zvyklý, jako že jí furt zeleninu, že nejí prostě hamburgry, třeba tu sekanou, protože je třeba tučná nebo takhle.

No některý vegetariáni třeba nejí ani vejce nebo nepijí mlíko. Že je to prostě od zvířete, tak to ne. No. Nevím, no.

Chtěla bys to vyzkoušet? Ne.

Chybělo by ti to? Mě by hlavně chybělo maso. Já prostě když... Já nevím, já když nevidím maso, tak jako úplně čumím a říkam si ‚Cože? Co to je?‘. To je hrozný.

No a zajímáš se třeba o diety? Ne.

Hm. A chodíš třeba do kina? Ne.

Neláká tě to. Nejsou peníze.

Aha, a když se chceš podívat na film... díváš se? Málokdy. Musí to bejt fakt nákej dobrej, u kterýho se zasměju a takhle.

Podle čeho si to vybíráš? Když máš chuť se na něco podívat... Jo, to je nový, to jsem ještě neviděla a někdy bych na to chtěla přijít podívat.

A třeba doporučení, když ti kamarádka nebo kamarád řekne? Jo, hodněkrát.

Řešíš taky ty kecy okolo, jako herce, ... Jo, ježiš, to je to... Ježiš, to je hrozný... Ta Expozitura, to je hrozný. Ne jako hroznej film, ale... jako ten seriál, dávali nebo dávaj. No prostě... že do toho filmu prostě... tam měli někoho zachraňovat, přišla tam prostě... tam byli dva lidi, jedna policajtko a jeden ten zločinec a oni prostě celý ty komentý, to byla blbost. Hrozně to komentujou, no.

Jo, takže když to vidíš, tak to komentuješ, kdo co říká a tak? Jo... Ne to ne jako. Když řeknou něco nesmyslnýho, třeba jako... že tam vlítnou na jednoho třeba pět lidí, což je přesilovka a to nechápu. Tak tam můžou jít třeba jeden na dva, to ještě de. Nebo jeden na jednoho, ještě lepší, že jo.

A herce třeba nák neřešíš? Jako třeba že tadyten hraje v tomhle a v tomhle filmu, tak to musím vidět... Jo, jo.

Jo? Máš někýho oblíbenýho herce? Jo.

Kterýho? Z Transformers... ten mladej kluk. A Bruce Willis.

Kde všude hrál ten mladej kluk? No... Ježiš, on hrál v Transformers, pak hrál ještě... Ježiši, já nevím, jak se jmenuje ten film. No to nevím... Jo, já už vim, Di... ne... No, teď si nevzpomenu.

Nevadí. Takže vybíráš třeba filmy podle těch herců? Jo.

Viděla jsi všechny s těmi herci? Jo. No úplně všechny samozřejmě ne, ale některý jo, některý se mi hodně líbili. ... Disturbia se to jmenovalo, ten film. To je dobrej film, to si můžete pučit.

A to je o čem teda? No to je vlastně o tom klukovi, on zbije, on prostě... Oni pojedou s tátou na ryby. A on ho zabije, toho tátu, ale ne záměrně, on pojedě v autě a on bude volat, ten... ten táta bude volat s jeho mámou, že už jako jedou a on vlastně řídí, ten mladej kluk. No a on jako se nebude soustředit na tu jízdu a on ho zabije toho tátu. Pak

jako zbije ve škole učitele, protože tátu nazval idiotem nebo takhle a.... On pak jako bude mít domácí vězení za to, bude mít jenom na deset metrů nebo na kolik. Kluk bude prostě jenom doma nebo na zahradě. A tam se přistěhuje nová holka a ona se mu bude líbit, tak k ní začne jako chodit jako domů. No a pak naproti bude bydlet jeden soused a tam začnou bydlet kočky a, v tom baráku se prostě... Oni to začnou sledovat. A jako že se tam bude dít něco divného a von bude zločinec, ten ten

Kdo bude zločinec? No ten naproti z toho baráku, jo. A vona jak k němu bude chodit ta holka, tak von... tak jako pudou do toho baráku a... Pak jako máma k němu bude na návštěvu, si s ním jako pokecat a takhle. A on na ní úplně jako... chce jí zabít. On jí pak schová do sklepa a ten syn jí chce zachránit, tak jí zachránil a von šel do vězení. A s tou holkou chodil.

Jo, ten zločinec šel do vězení. Hm.

A jaký máš teda ráda film? Akční, thrillery? Akční, no. Ne nějaký pohádky, protože to vidim furt do kola, že jo...o Vánocích a takhle.

Říkala jsi, že se občas podíváš na filmy, u kterýho se zasměješ, takže třeba komedie máš ráda? Jo.

A co třeba říkáš... Líbí se ti Twilight? Jo.

Viděla jsi všechny díly? Všechny ne, jenom ten jeden a to byla... teď nevím. Jak voni byli na tom hřišti a oni poznali tu holku, že vona není prostě upír. On jí pozval, ten Edward na to hřiště, že si tam pudou zahrát ten baseball.

Jo, to byl ten první díl. Líbí se ti to? Jo, hodně.

Co se ti na tom líbí? No že oni tam maj vlastně ty oči, takový divný a že tam hrajou hezký kluci.

Kterej se ti líbí nejmíc? Edward. (smějeme se)

Můžeš teda říct, že je to taky tvůj oblíbenej herec? Hm.

A co říkáš na to, že okolo je takovýto šílenství? Že furt v časopisech jsou články o nich... No to je hrozný, že jako si o nich takhle každěj čte a třeba ty... tam může bejt nějak jenom žvást, jako.

A sleduješ to takhle. No, jo.

Věříš tomu teda nebo...? Ne.

Jsi vášnivá fanynka, že si třeba kupuješ každěj časopis, kde... Ne. To stojí šíleně peněz a je to i k ničemu jako.

Co se ti teda na tom ještě líbilo? Prostě že oni... já nevím... takový hezký.

Příběh se ti líbil? Jo, ten byl dobrej.

Tak jo. A říká ti něco pojem design? Jo.

Co si představíš pod tím pojmem? Že se jako předělá něco, jako upravit. Něco... Jako třeba, když... Vim designéry, že oni prostě pracujou na tom, aby...třeba... Dům snů nebo jak se to jmenuje. Ne, Dům snů, to bylo...

Jo, nějak ten televizní pořad? No, s tím Pavlem Cejnarem. No a že oni tam ty byty představovali a jako že ty lidi z toho byli hodně nadšený, že ty pokoje byly hodně hezký a takhle.

Dívala jsi se na ten pořad? Jo. Ale táta jako mi to nedovolil, že to byla prej kravina a takhle.

Aha. Líbilo se ti to? (kývá hlavou)

Co se ti tam líbilo? Prostě jako si s tím dali tu práci a že těm lidem vlastně udělají radost, že oni sami z toho mají radost, že udělají kus práce.

A líbí se ti, jak to předělají? Jo.

Co se ti na tom nejvíc líbí? Že tak jako... taky bych to chtěla vědět, prostě mají dobrý designy, že prostě ví, co se tam hodí, co se tam nehodí. Že prostě tohleto tam bejt nemůže a takhle.

Máš sourozence? Ne.

Takže máš pokojít pro sebe? Jo.

Jak ho máš zařízenej? Mam tam gauč, postel, palandu jako... no, stůl psací... počítač tam mam... čtyři skříně velký... televizi tam mam taky, ale strašně blbe. A koberec takovej jako červenej.

Stěny máš jaký barvy? Takhle žlutou.

Ty skříně máš do jedný barvy stejný nebo různý? Různý, takhle černý skřínky.

A ta pohovka je jaká? Ta je kožená.

Máš tam třeba nějaký polštářky? Jo.

Plakáty na zdi? Taky.

Máš tak třeba i nějaký obrazy? E em.

Jaký plakáty tam máš? Twilight. A toho Bruce Willise. Nebo jsem tam jednu dobu i měla toho Harryho Pottera a takhle.

Sledovala jsi Harryho Pottera? Jo.

Všechny díly? Jo, ale mě ty titulky prostě neba. Mě to nebaví číst, no.

Jo aha, máš radši, když to je nadabovaný, jo? Hm.

A líbí se ti ten pokoj, jak ho máš zařízený? Jo. No možná i větší, třeba kdyby to bylo takhle... Takhle jak je to tady. Větší, já to mam takový malý.

No ale jak jsi to popisovala, tak mi přišlo, že to máš velký. No to jo, ale je to tam zaplněný těma skříněma.

Aha, takže ti přijde, že tam máš málo místa? No, ještě trošku o kousek větší.

Když jsi s kamarádama někde, jste u vás taky? Zveš je tam ráda? No, jako taky, ale my ještě spíš tancujeme a takhle.

Jo a tam není místo? No je, ale my chodíme do tělocvičny.

Co tancuješ? Breakdance.

Jak dlouho? Už rok.

A jak jsi k tomu přišla? Mě se to líbilo z Breakoutu, z toho filmu. No a prostě jsem se to chtěla hodně naučit a já jsem se to naučila potom sama. No a pak jsem to viděla u kluků, tak se mi to začalo líbit a začala jsem pak na to začala chodit

Aha, takže ten první impuls byl z toho filmu. A ty kamarády jsi už znala? Ne, to jsem je ještě neznala.

Jo, takže jsi se s nima seznámila? No.

Máš nějakou partu, která takhle tancuje? Jo.

Jak si s nima rozumíš? Dobře.

To je ta parta, jak...? Ne, to je jiná zase, to je právě z tý hudební... z tý tančení... z tý tělocvičny, že tam takhle jako chodí. Mě tam jako hodně učili a takhle.

Kolik máš teda part? Dvě. Jedna je ta, s tou chodim ven normálně, ta je ze školy.

Jo, to je ta, co ti dávaj ty cigára? Jo.

A potom máš teda tu taneční? Jo, ta je jiná.

Tam ti taky dávaj ty brka a takhle? Ne.

Tam nikdo nehulí? Ne.

Takže tam se spíš bavíte... tak nák o čem? No tak jako... spíš o tom tanci, prostě aby...

když jsem tam, takhle jakože to je dobrý, to mam dobrý... No a choreografii hodně děláme a takhle.

Jo, takže si to vymýšlíte sami. Co pro tebe znamená breakdance? Prostě... Prostě tancovat a vyblbnout se u toho. Různý přemety a takhle.

Snažíte si taky někdy vzít nějaký téma nebo příběh a to nějak znázornit? Jo.

A jaký příběhy tak různě...? Hm, tak jako třeba... Já nevím, co jsme dělali. Spíš jako... jenom tancujeme. Ty příběhy nám nák nejdou.

Jo, takže spíš něco zkoušíte, jak se vám co líbí. (kývá hlavou)

Jak často se tomu breaku věnuješ? Každou středu.

A to byla nějaká parta lidí, že jste se sešli nebo to je nějaký kroužek? Kroužek.

Jo, takže máte trenéra? (kývá hlavou)

To je vlastně ten hip hop, že jo. Poslouchala jsi ho už předtím? Jo.

Takže ta parta je dobrá, jo. A ti se oblíkaj jako hopeři? Jo.

Máte třeba taky nějaký soutěže? Jo. My jsme vyhráli.

Jo? První místo? Jo. První a jednou i třetí to bylo. První, třetí a druhý. Pak jsme vyhráli i mistrovství světa, první místo.

Fakt? My jsme se hodně snažili, pak tam přišli ještě dva noví kluci a ty to tam prostě zvládli a naučili nás to.

Kolik vás tam je? Patnáct.

Tolik? A všichni dohromady tancujete? Hm. ... Já jsem tam jediná holka.

Ty jsi tam jediná holka? Fakt? No, protože všichni odešly a zůstaly prostě na drogách.

Aha. A ted' se léčí? Ne, oni už jako přestaly, ale už tam asi chodit nemohly, protože vypadaly fakt hrozně.

Jaký to tam je teda mezi klukama? No hrozný. Ne jako hrozný, ale prostě se někdy chovaj jak malý. Ale jinak dobrý no.

Kolik jim je? Patnáct, čtrnáct. Prosimtě, to není jak tady, že se pohádaj a jsou na tu holku hnusný, ale prostě se snaží, aby se to ta holka naučila a prostě... prostě abysme všichni byli spolu.

Takže jsi mezi nima královna. No.

Koukaj hlavně na to, abys se tam cítila dobře? Jo.

Máte třeba i nějaký společný výlety? Jo.

Scházíte se teda i mimo? Jo.

A to děláte...? Tancujem, hlavně tancujem.

Jo, takže trénujete i mimo trénink? Jo.

Máte možnost jít zas do tý tělovičny nebo... No, to je tělovična, prostě velká hala.

Jo. Tak to bude vše. Já děkuju.

Příloha č. 04: Autorský obrázek k rozhovoru 01

Příloha č. 05: Přepis rozhovoru 02

Fajn. Tak já ti nejdřív dám takhle jeden obrázek a ty se na něj podívej. ...

No a co na něj říkáš? No, tak zajímavej je.

Zajímavej? Líbí se ti? Jo, docela jo.

Kdybys mi to měl popsat, co tam vidíš? Náký týpky, který na někoho čekaj.

Jo, dobře. A co myslíš, že je to za ty týpky? No... To vypadá... na nějaký obyčejný lidi. (směje se)

Dobře. Je tam něco, co tě na první pohled zaujalo? No, že jsou oblečený moderně, celkem... No... že ten je na vozejčku.

A je tam něco, co ti vadí? Akorát to pozadí.

Pozadí, jo? To je takový... Jako k tomu celkovému obrázku se hodí, ale... jako dal bych tam něco jinýho, než nákou starou budovu nebo něco takovýho to bude.

Co bys tam dal? Nevim, hm... Náký víc živější, třeba další postavy bych tam dal, do toho obrázku. Nebo nákou jinou budovu, aby byla třebas opravená a ne takhle rozbitá.

Jo. A co by tam ty další lidi dělali? No tak třeba by si tam povídali.

Je tam něco, co se ti tam fakt líbí? No... No jako že to vypadá jako náká parta?

Chtěl bys tam s nima bejt? No pokud bych je znal, tak možná. Ale takhle vypadaj jako... náký týpci, ke kterým bych asi nešel. (směje se)

Proč ne? No... vypadaj jako že to jsou třeba náký jako rváči nebo tudlencto. Prostě náká partička, ke kteréj by jsem se moc nepřibližoval, radši.

Aha. By ses bál, že by mohlo hrozit nějaký nebezpečí? No, že by mi jako mohli něco udělat, jako.

Hm, dobře. A co myslíš, jaká nálada tam asi panuje? No... myslim si jako, že na někoho čekaj, někoho vyhlíží.

Koho by mohli vyhlížet? Nákýho dalšího kamaráda nebo kamarády. Tam na něj čekaj.

Jo, dobře. Tak jo. Teď bych po tobě chtěla, abys buď tu fotku nějak předělal, aby se ti líbila a chtěl bys tam být. Třeba jak jsi říkal, že by jsi se tam jich bál, tak to nějak předělat, aby ses nebál tam bejt s nima. A nebo ti můžu dát čtvrtku a tam mi na to nakreslíš nebo uděláš to, co tě baví nebo kam nejrady chodíš, třeba se svojí partou. Mam tu i náký obrázky a kdyby se ti nákej líbil, tak bys je tam mohl nalepit. Tak jo. (prohlíží si obrázky) Třeba nákou takovouhle krajinu bych tam za ně dal, trochu víc zelený, aby to nevypadalo tak depresivně. Jak je tam ta rozbitá budova a to pozadí.

To na tebe teda působí depresivně? Ne, tak jako... tak nebezpečně. Oni sami o sobě nevypadaj jako to, ale... kdyby byli na tom tom, ale když jsou takhle u toho, tak vypadaj jako to.

Aha. Takže kdyby byli třeba v nějakym tom parku, tak by nevypadali nebezpečně? No, až tak.

Jo. Tak to už bys za nima třeba šel? No kdybych potřeboval, tak už jo.

Hm. A takhle kdybys tam byl a třeba se tam ztratil, tak bys za nima nešel? No...

Nejdřív by jsem se poohlídnul po někom jiným, nejspíš. Až jako poslední možnost bych nejspíš možná za nima šel.

Jo dobře. ... (prohlíží si dál obrázky)

Tak co teda budeš dělat? Co sis vybral? No asi to nejspíš tady překreslim.

Dobře. Tady máš fixy, tady je třeba i takovýhle patlátka, to znáš? Jo.

Takže obrázky teda ne? Hm, asi ne.

No, můžu ti to nechat a kdybys chtěl je někam dát, tak můžeš. ...

A co myslíš, jak se seznámili? Nebo kde, odkad? Tyhle lidi se znaj ze školy a nebo v nějakým klubu se seznámili, třeba. Nebo u nějakých kamarádů dalších. Bych si tipnul.

Napadá tě, čemu by se mohli věnovat? Třeba jaký maj koničky nebo třeba i zaměstnání? No tak ještě vypadaj mladějc, tak ještě by mohli třeba chodit na vejšku. Jako... je těžký zařadit ty lidi. Protože oni vypadaj normálně takhle, jakože jsou to šílený... třeba jako rváči nebo dokonce, že jsou prostě nebezpečný a při tom to jsou úplně normální hodní lidi. A do kterýho bys to neřek, jo třeba jako to... a tak normálně může bejt nějak psychopat, třeba. Takže jako to, no.

Jo, takže bys je tak úplně nezatracoval. Třeba bys jim dal šanci, jestli jsou fajn. (kývává hlavou) Dal.

A tys vlastně říkal, že tadyten jeden je na tom vozičku. Co myslíš, co se mu stalo? Nebo je třeba takhle od narození? No tak může bejt od narození. Nebo to mohla bejt nějaká autonehoda. (kreslí) Obrázky... Bude ze mě umělec.

No. (smějeme se)

...

Hm.

Hotovo? Nák tak.

OK, můžeš mi teda popsat, co jsi tam předělal? No nějak jsem to ozvláštnil tu krajinu, aby nevypadala tak pochmutně, no. Aby to vypadalo takový novější, trochu... a nevypadalo to jako takový ruiny. (směje se)

Aha, takže tadytomu baráku jsi dal novou fasádu? Novou fasádu, no. Nebo novou tu... za nima.

To je co? To je nějaká silnice nebo ten prostor betonovej. Tady je prostě nějak pruh, jako na chození, třeba. A vybarvil jsem jim ten... no ten, v čem sedí...

Kontejner? No, ten kontejner. Aby nevypadal tak staře.

Aha. A tohle oranžový? To je taky nějak nověj plac? No to je to nový, aby to nevypadalo tak dep... jako tak... no depresivně, no. Z toho obrázku.

Třeba nějaká cesta? Písek? No.

Dobře. A kde se ty nejvíc scházíš s kamarády? Já? Většinou někde u školy nebo potom normálně ve městě se sejdem, když jdeme třeba jako do kina nebo tudlencto. A nebo když jdeme na nějak koncert nebo tudlencto, tak prostě dáme u někoho doma. Kdo je nejbliž, tak tam se třeba sejdem.

Aha. A jak to vypadá u té školy? Hm, normálně z jedny strany je silnice a vlastně vchod do školy a z druhý strany je vlastně hřiště a les. Tak my se scházíme většinou na tom hřišti nebo u hřiště. Ono je teďka vlastně zavřený, takže jako...

Aha. Do jaký školy chodíš? Dvacátá druhá.

Ta je kde? Na Doubravce. Měli jsme zmodernizovaný teďka hřiště, myslím, že je to už rok.

Jo. A to hřiště je teda zavřený? No to je teď zavřený, takže většinou my se teďka scházíme před hlavním vchodem.

Jo. A když to hřiště bylo otevřený, chodili jste tam něco hrát? Jo, chodili jsme tam s klukama hrát fotbal.

Takže byla možnost, jo? Jo, byla tam.

Jo. A když jste venku, tak jste nejvíc u té školy? No, tak se moc nezdržujeme. Většinou jdeme někam potom.

Do města? No, do města nebo tak. Nebo k... nákou... tam je... no, eee... no, obchodní dům, tak tam normálně někde sedíme. Nebo se jdeme normálně někam projít.

A tam si sednete kam? Tam je náká kavárna nebo... K zábradlí.

Hm, dobře. A když se ti zeptám, jak vypadá tvůj běžnej den, tak jak vypadá? No tak ráno vstanu, obleču se, jdu do školy. Buď pak jdu do klubu nebo jdu ze školy normálně rovnou domů a učim se.

Jo. Ty chodíš do jaký třídy? Do osmý.

Hm. Přemejšlel jsi, kam bys šel potom dál? No... Chtěl jsem jít... chtěl jsem jít nejspíš na střední průmyslovou. No ale moc mi nejde čeština, takže nevim.

Tak když na tom zapracuješ, tak to půjde, ne? No, tak možná že jo. A nebo bych jsem se chtěl vyučit nákou, nákou elektrotechniku nebo něco takovýho. No protože mi to jde docela, jsem šikovnej prej na ruce.

No, tak to je dobrý. A něco doma děláš? No, pomáham.

Pomáháš... No, něco uklízet.

Jo a něco s tou elektrikou? No, ne. Akorát ve škole, když teďka se učíme elektřinu.

Zajímá tě to? No, docela jo. Jsem měl minulej nebo předminulej rok, když jsme ještě elektriku vůbec nebrali, tak jsem měl normálně projekt a normálně s elektřinou do toho. Jsem dostal jedničku.

Jo? Tak to je dobrý. (smějeme se)

A jaký je to teda ve škole? No... no, ujde to, no. Jako ve škole. (smějeme se)

Co tě tam baví nejvíc? No nejvíc mě baví asi fyzika, díky tej elektřině, teďka. Ještě chemie, matika, protože ty mě jdou, docela. No a jako takový ty obyčejný předměty. Ale... předmět, kterej se mi nelíbí úplně nejvíc, tak je čeština.

Fakt? No, my máme docela i jako učitelku, která je jako hodně přísná, takže jako docela...

Aha, tak to jo no. A tam vyloženě propadáš? No jako vyloženě z tý češtiny ne, ale že bych tam měl nák úplně super výsledky, to se říct nedá. Tak trojka, čtyřka. Někdy ta jednička.

Hm. A co tě tam teda nejvíc prudí? Ta čeština? Ta čeština. A učitelé, někteří.

Jakto? No, protože jsou hodně přísní a... Oni říkaj, že nejsou na nikoho zasedlí a přitom jo.

Jo? Je to tam hodně? No, na některý žáky jo.

Proč myslíš? Protože je štvou.

Jo aha. (smějeme se) Tak si to zaslouží, no. No protože vyvádí různý blbosti v hodině a nebo prostě jsou na ně drzí.

Aha. Nejvíc jeden kluk.

Jo? No když se baví s učitelem, tak normálně... každej jinej přikyvuje: „Ano paní učitelko, ano.“ A on jí to okamžitě vrátí jako zpátky a začne se s ní normálně bavit a tudlencto. A normálně, ona ho pokárá a on pokárá jí.

Jo takhle. No, takže docela hustej kluk.

Aha. Si docela dost dovoluje, no.

Tak to tam má asi problémy, co. Hm. To jo. Ale jako von se učí docela dobře. Takže...

Aha. Tak to je zajímavý. (smějeme se) No, ale tak na tý učitelce je to znát. Když jí někdo naštvě, tak je na něj přísnější.

Hm, tak to asi jo, no. To je asi všude.

A když jsi sám, jako že nikdo nemůže, tak to se učíš nebo děláš ještě něco jinýho? No,

když to, tak si s nima píšu na Facebooku.

Takže chodíš rád na počítač? ...

Hodně nebo málo? (smějeme se) No, hodně. Tak když nikdo nemůže jít ven, tak vždycky jsem na tom Facebooku nebo tak.

Aha. Abych si s nima aspoň psal.

Jo, takže Facebook tě baví? No, celkem jo. Ale musím to brát jako aspoň trochu s mezí.

Jakto? Abych u toho neseděl celý den.

Aha. Jo, takhle. Co tam všechno děláš? Jenom si takhle píšeš? No, chatuju a mam novou hru, takže...

Jakou? Skyrim.

To neznam, co to je? To je taková virtuální vlastně jakoby zem, že se tam vytvoří postavu a hraje se za ní. Akorát že to není online.

Aha, to je něco podobného jako Sims, ne? Sims nebo Workcraft.

Hm. A jak ta hra teda vypadá, když mi jí popíšeš? No... tak vypadá to jako... Znáte vofko? World od Workcraft?

Ne, neznam. Neznáš... Emmm... Tak vypadá to jakoby... je to bojovka ze středověku a vpodstatě si vytvoříte jakoby postavu a za tu hrajete. A vlastně má to jako určitý... vlastně jakoby... že si zvolíte, za jakou postavu chcete hrát. Jako můžete hrát za bojovníka a tudlencto a pak se to rozvíjí ten děj podle toho, jak to hrajete. Je to zloděj, bojovník nebo... v tom, v čem jste dobřej.

Jo aha. A je tam, jako že když jsi třeba bojovník, můžeš potom postoupit, jako že jsi nějaký velitel? No to zase ne, protože jako to... Ale když si vyberete jako že jste bojovník, tak potom většinou nevykrádáte domy a nebo tudlencto. Ale spíš chodíte po lese a hodně bojujete. Protože potom dostáváte lepší věci a tudlencto. A zase když si zvolíte zloděje, tak hodně vykrádáte tudlencto, protože za to dostáváte jakoby plus body.

Aha a za ty body si můžeš potom něco dostat? No a za tuhlencty body můžete vylepšovat ty svoje vlastnosti a vlastně tím budete mnohem lepší.

Aha. A kdyby ses dostal úplně na ten top, jako úplně nejvýš, tak to bys měl jako ty super schopnosti? No, tak jako... No, měl, ale já už je mam teďka. (směje se)

Jakto? No, tak jako takový čipy tam jsou jako.

Jo aha, tak to jo. No, já teďka třebas hraju za jednoho kouzelníka a prostě mam otevřený všechny kouzla. Akorát prostě mě úplně štvě, že ta hra není online, protože já jsem si jí koupil s jedním kamarádem, že jsme chtěli... že to budem hrát jakoby spolu, jako že to. A vono to nejde.

Nejde, jo? To by tam ale mělo bejt napsaný jestli to je online nebo ne. No, my jsme si to jenom mysleli, protože takovýhle hry většinou bejvaj.

Aha. Tak to je škoda. A tahle hra tě teda baví nejvíc? No byla vyhlášená jako hra roku 2011. Nejlepší hra.

Aha, tak to je dobrý. A jak to vypadá? To je jakoby 3D nebo... 3D.

Hm, a můžeš si navolit, v jakým prostředí budeš? Ne... No to nemůžete, ale jakoby jsou tam určitý části tý země a když přijdete do jedny části, tak tam je zima, sníh a v druhej části tak tam je normálně les.

Aha. A tam si můžeš vybrat postavu z různých možností? Ne, tam jako nejsou ty možnosti, tam si jako vyrobíte tu postavu a potom si jakoby jenom řekneš, co bys jako

chtěla dělat a potom tam máš danou linii. Ta linie se jakoby mění... si jí měníte sám, podle toho, jak hrajete.

Aha, tak to je dobrá hra. Když jsi teda doma, tak buď hraješ tuhle hru nebo jsi na Facebooku a děláš ještě něco? Ještě se učim nebo pomáhám mámě.

Jo. Můžu se zeptat, jak máš zařízenej pokojik? Ty máš sourozence? Ne, já jsem jedináček.

A můžeš mi ted popsat svůj pokoj? Já ho mam vymalovanou úplně super barvou, šmoulovskou. (smějeme se) Úplně krásná modrá šmoulovská barva.

Fakt? A všechny zdi a nebo jenom...? Všechny zdi, i strop.

I strop? A jakej máš koberec? Nebo máš něco... Ne, já mam normálně lino a protože jsem chtěl aspoň nějak malej kobereček, tak jsem si koupil červenej koberec. A mam velkej sedací pytel.

Tak to je hustý. A máš něco na zdi? Jako nějaký obrázky nebo plakáty? Nemam.

Nemáš. Já jsem tam měl vlastně jednu kostru, ale tu jsme museli strhnout, protože se to malovalo.

A to byla kostra, nějak obrázek, malej? Velkej obrázek, že se to dalo přilepit na sklo, ale já jsem si to dal na stěnu. (směje se)

Aha a to byla kostra čeho? Jako člověka nebo... Člověka.

A to bylo velký? No, velký, pomalu... no skoro jak člověk.

Fakt? Já jsem si to normálně nalepil na tu zeď a potom jsem jel na tábor. A potom jsem přijel domů, pomalu v noci jsem šel domů, otevřel jsem dveře do pokoje a tam normálně proti nějaká postava. Normálně jsem úplně udělal dva kroky zpátky.

Fakt? Jo. Než jsem si uvědomil, že jsem tam nalepil kostru, no.

Tak to je dobrý. A plánuješ si tam zase něco nalepit? Ne, já tam mam akorát jeden hezkej plakát psa a prostě tam je vokolo něj popsáno jakoby že... k nohám je napsáno ‚Ze země na pohovku do tří sekund‘ a jako vrtí ocasem a takový ‚Já to nebyl, já to nebyl‘.

Tak to je hezký. A je to teda velkej plakát nebo něco menšího? Takovej větší plakát.

Jo. Hm, mam to na skřini.

Aha. A ty zdi máš holý nebo je tam nábytek, nějak polička? No já... ono je to hodně malý. My máme jedna jedna a vlastně ten pokoj je předělenej... on je jako dlouhej a jenom ho máme předělenej skříněma.

Jo takhle. No a většinou tam mam nábytek, no.

Já se to snažim nějak představit... Ale ta barva zní hodně dobře. To sis vybral sám? Ne. No já jsem chtěl jako modrej pokoj s červenýma doplňkama, jako že to bude vypadat dobře. A prostě jako jsem chtěl takovou jako tmavší, jako takovouhle (ukazuje na tmavě modrý fix), ale trochu světlejší. A já jsem prostě odjel na ten tábor a prostě máma s jejím přítelem mi to vymalovali a prostě z toho vyšla šmoulovská modrá. Ale vypadá to jako úplně skvěle.

Takže seš rád tamu takhle? Jo.

A ten pytel, ten je červenej? Červenej, no. Velkej sedací pytel.

Jo. To zní zajímavě. Vodiš si tam rád kamarády? No, já bydlim na ČM*, takže tam moc kamarádů není.

Jo, a ze školy? Ne. Většinou jdeme někam k nim.

A co děláte u kamarádů? No, blbneme a nebo hrajeme třebas na počítači. Nebo u kamaráda jsme hráli na víčku.

Na čem? Wii. Console wii.

Aha. To neznam. To mi popiš. Ne? Fakt ne? Console wii.

Ne. (smějeme se) to je... jak máš ovladač a máš takovej senzor a normálně tam můžeš hrát tenis nebo tudlencto.

Jo tohle. Aha, tak to jo. To teda nevím, že se to tak jmenuje. To má teda kamarád, jo?

Jo. A já ho mám teď... no, v podstatě mámy přítel ho má. Ale já ho mam v pokoji. Protože tam mam televizi.

Jo takhle. A to teda můžou hrát dva a můžou si dát zápas? No, můžou to hrát dva, ale my máme, jako já mam jenom jeden ovladač.

Jo. Ten kamarád má dva, takže hrajem u něj.

Aha, tak to je dobrý. A tys říkal, že chodíte do kina. Chodíš tam často nebo občas? Občas. Naposled jsme tam byli... pomalu se všema klukama ze třídy na Bastardech.

Aha. A jaký to bylo? Tak docela zajímavý. Z filmu pomalu nic, protože jsme tam pořád kecali. (směje se)

Jakto? Vás to nebavilo nebo...? No, bavilo. Ale my jsme se prostě bavili o tom filmu. Takže film prostě plynul a my jsme se bavili pořád o tom začátku a jaký to bude. Takže film proplynul a my jsme z něho neviděli pomalu nic. Takže docela dobrý. (smějeme se)

Aha. To jste šli se třídou? Ne, jenom my jsme se domluvili.

Tak to je hezký. A na co se nejradši díváš? Na jaký filmy? No, na... nějaký ty... em... animovaný jsem se koukal, ale teďko koukam na nějaký parodie, nejvíc se mi líbí, teďka. Vždycky když je to zparodovaný.

Aha. Máš nějakou oblíbenou? Em... Tohle je Sparta a... (směju se) Znáte?

Jo, ta je hodně dobrá. No jako spíš ty komedie mě baví nejvíc, jako.

Jo. A máš nějakou oblíbenou film, jako že úplně nejvíc? Em, nejvíc mam oblíbenou... že se mi nejvíc líbil Harry Potter, Relikvie smrti, ale druhá část. Sice už byla taková jako už... už jakože už tam neměli co vymyslet do toho, prostě už to byl fakt velkej paskvil, ale líbila se mi nejvíc.

Co se ti teda na tom líbilo? No jako ten konečnej děj a... jsem se nejvíc těšil na poslední bitvu.

Jo? A proč? No protože v tom vlastně konečně a definitivně by měl porazit Harry Potter Voldemorta.

Porazil? Porazil. No, sice nevím, jestli úplně, protože chystají prej další díl.

Cože? Jakto? No to bylo normálně na internetu, že normálně u toho bylo napsáno... já jsem se na to koukal, že tudlencto měl bejt poslední díl a ona ta... prostě co to vymyslela, tak říkala, že by chtěla natočit ještě další pokračování.

Jo, že má málo peněz, jo? (smějeme se) Jo, jo, jo. Že prostě jako... nechápu proč a nechápu co už by do toho chtěli dát, protože prostě už tam bylo pomalu všechno.

No, tak to bude o tom... nebo máš nějakou představu třeba, o čem by to mohlo být? Ne, já jsem akorát... jsem přemejšlel o tom, že jak voni už měli ty děti, na konci úplně, tak že to bude jakoby o nich, by to mohlo bejt, maximálně. Ale jako už nevím, co by tam chtěli dát.

Jo. Hm, to je možný, no. Tak jo. A co posloucháš za hudbu? No... Hip hop... rock, no... nějaký prostě blbůstky.

Blbůstky? Já nemam jako určenou... Mě se líbí prostě jakoby něco z hip hopu, něco z rocku, něco z popu, ale třeba jako normálně budu mít dvě písničky z rocku, a jedna se mi bude líbit a jedna ne. Takže já to nemam určený jako to... Jenom prostě podle citu,

kteřá se mi líbí nebo ne, no.

Aha, takže máš nějakýho oblíbenýho zpěváka, zpěvačku nebo skupinu? Hm, ne. Akorát jsem teďka měl jedno období, kdy jsem poslouchal Rytmouse. Protože jsem si stáhnul jeho písničky, tak jsem je poslouchal pořád dokola.

Jo. Co se ti na tom líbilo? Nevim. Absolutně nevim proč jsem to poslouchal. Protože to je taková blbost, že... (směje se)

Ale něčim tě to chytlo, ne? Nebo něčim zaujalo. No, tím jak von z pívám, prostě. Nejspíš.

Aha. Teďko jsem ho už neposlouchal hodně dlouho. Rytmouse...

Ne? Už tě to teda nebaví? Jaktó? Nevim. Jsem to nejspíš moc přehnal.

Jak dlouho jsi to takhle poslouchal? No, půl měsíce, měsíc. No i pořád dokola, ty a samý písničky, jako. Jako mam je na telefonu pořád, ale neposloucham je.

Jo. A díváš se třeba na nějaký hudební klipy? Hm... Jako co myslíte tím hudebním klipem? Třeba Československo má talent nebo Hlas Československa?

Já jsem myslela jako úplně, že vezmeš nějakou písničku a u ní se většinou nahraje nějaký klip... Jo, už vim. To jo, ale musí to bejt jakoby, že tam aspoň něco fakt zpívá a ne že tam jede obrázek. To mě jako fakt nebaví.

Jo, to snad ani není klip. No, oni tomu říkají klip. Prej.

Aha. No, tak... Takovej divnej klip, no. (smějeme se)

A tam na to Československo má talent nebo to, na to se díváš? No, někdy.

Jo? Líbí se ti to? Docela jo. Některý lidi tam jsou docela fakt docela dobrý, no.

Co se ti tam na tom nejvíc líbí? Jak tam zpívaj? No, jako jak tam zpívaj a v tom Československo má talent jako ty lidi, jaký talent tam třeba můžou mít. Některý lidi jsou docela dobrý.

Co se ti tam třeba líbilo? No, normálně se mi líbilo... jeden chlápek, tak ten si normálně vzal lžici a že je normálně magnetickéj.

Cože? Si vzal lžici a dal si jí na čelo a ona mu tam držela. Chodil tam po pódiu a ona mu tam držela. Že normálně měl nějakou magnetickou sílu v sílu sobě, že tu lžici na tom čele nebo všude na tom těle dokázal udržet.

Jo? A dokonce i velký železný předměty na tom těle utáhl. Klidně i kladívko, dokonce. Myslim.

A to byly všechny předměty, co si přinesl nebo třeba co tam třeba měli? I zkusili normálně klíče, co tam měli. Jejich klíče a vzal si je na sebe a držely.

Cože? A nebylo to napatlaný nějakým lepidlem? Ne. A já jsem normálně viděl, že jedna celá rodina, teda jenom jako otec a syn, tak to maj taky. Že maj v sobě nějakou magnetickou sílu. Tak normálně on... otec normálně šel k synovi, tam normálně na záda mu dal normálně lžici a ona tam fakt držela. A nebyl to žádný trik.

Tak to je teda hustý. Hm, to je dobrý. Je to hustej talent.

Jo, takže tohle se ti teda líbí, jo, co tam člověk dokáže. (kývá hlavou)

Hm. A na co se ještě díváš v televizi, když tam něco dávaj? No, tak... Já vždycky když přijdu domů, tak většinou koukam, protože přijdu většinou až pozdě, tak koukam akorát na Simpsonovi, protože to akorát dávaj. Potom koukám Jak jsme poznal vaší matku, to je taková komedie. A koukám Big bang theory a před tím jsem koukal na Jmenuji se Earl, no a takový ty komedie, co dávaj na Coolu. Experiment, Kolonie.

Aha. Takže nejradši na tom Coolu, jo? Hm. Ale zase jenom na nějaký ty... Třeba na Criss Angel, to já říkam, že... von vo sobě tvrdí, že je mág a přitom vůbec není.

Jak že se to jmenuje? Criss Angel. Ten kouzelník, na Coolu.

To jsem snad ani nikdy neviděla. Ne? No von vlastně dělá kouzelnický triky, ale von už prostě... už to hraničí prostě, že von dělá kaskadérský kousky, prostě. Prostě jak je Nevadská poušť, tak von se nechal zavěsit na helikoptéru, normálně na skoby, který měl připevněný v těle a takhle přeletěli Nevadskou poušť.

To zní šíleně. Von je úplně... úplně magor. Musim říct. ... Von je fakt blázen. Naposled, jak je taková ta postel s hřebíkama, já nevím, jak se to jmenuje, tak von si na ní lehnul a normálně na něj najelo auto, ňáký těžký, šíleně těžký.

Cože? Na něj? Normálně na něj najelo auto. Normálně von ležel na té posteli s těma hřebíkama a na něj najelo ještě auto.

A co se mu stalo? Nic. Měl akorát tečky na tom a krváceli mu záda. Cože bylo úplně... bych nepochopil. To nikdo nemůže dokázat. To bylo úplně... podvod. Je fakt, že normálně se po tom dá chodit, ale když na něj najede auto, to by ho muselo zabít. To prostě jsou kraviny, už.

Hm, to jo. Tak na to se schválně někdy podívám. A jako von o sobě tvrdí, že je mág. To jsou laciný šmuky, který von prostě to a prostě to nahraje úplně dokonale, aby vypadal prostě dobře.

Jo. To už podle mě není ani pořádný kouzelník. Von se spojuje s Houdinim a mě se to prostě nelíbí. Protože Hudini, to byl kouzelník. Ale Criss Angel není. To už je normální kaskadér. Jako někdy udělá dobrou kouzelnickou trik, ale... minimálně.

Hm. Jo a když se ještě zeptám na ten hip hop, co se ti na hip hopu nejvíc líbí? No... Já ani nevím, prostě. Prostě jak to zní, ty písničky.

Líbí se ti to oblíkání? (kývá hlavou)

Máš ňáký hoperský kalhoty taky? Nebo ňákou kšiltovku? Ne. Akorát se mi to líbí. Měl jsem jedny, ale většinou chodím v normálních. Tu kšiltovku jsem měl taky, ale teďko už ne. Protože vona, ta kšiltovka, tak ty nový ty jsou drahý. A mě se za to nechce vyhazovat peníze. To je k ničemu.

K hip hopu vlastně taky patří graffiti. Máš rád graffiti? Mám.

Zkoušel jsi? No, zkoušel. Jako normálně na papír, jsem to zkoušel. S kámošema jsme malovali graffiti a potom v těch programech, jsme dělali graffiti.

A zkoušel jsi to taky na zeď? Na zeď ne.

Lákalo by tě to? Ne, podle mě to je... na barák, když je to, tak je to vandalství. Ale oni existují i stěny, kam normálně se to může, můžou vyloženě kreslit graffiti, kde je to normálně povolený. Tak tam třeba bych jako i šel.

A to je jako běžný ňák ve městě? Tady v Plzni to snad ani není, myslím. Ale třeba... Já nevím, voni s tím měli někde ňáký šílený problém, protože tam prostě byly počmáraný snad úplně všechny baráky, v tom městě. Prostě, na každým baráku byl graffit. A voni prostě udělali ňákou stěnu a prostě řekli, aby tady normálně sprejovali.

To bylo někde v Český republice? Jo. Akorát nevím kde.

To nevdá. Nevíš náhodou, jak to pokračovalo? No oni ty lidi ze začátku ne, protože to bylo povolený, takže tolik to nelákalo, ale von ňákej ten... ňákej ten... von maluje prostě graffiti, ale na zakázku. Že někdo si chce nechat udělat graffit, do ňákých těch těch... a von je tam dělá, že tam normálně udělá graffit. Tak von tam udělal graffit a voni se tam k němu pak přidali další. A teď by ta zeď měla bejt celá pograffitovaná.

Aha. A na ty baráky už to nedělaj? No někdy jo, ale už to není prej takový.

A nevíš, jak to probíhá mezi těma sprejerema, jestli se třeba nehádaj, že mu tam

někdo přemalovat graffit? No, to nevim. Ale tak většinou to bejvá, že jsou ňáký ty skupinky a když si to přemalují, tak to přemalují zase zpátky. No a nebo když někdo mu přemaluje graffit, tak kvůli tomu, což je úplná blbost, tak se začnou i hádat, ty gangy jakoby.

Jo, to jsem právě takhle taky slyšela, tak mě by zajímalo, jak to chodí takhle na legálu. To já nevim, já zkusím jenom na papír. Jenom tak.

Jasný. A co jsi zkoušel? Obrázky nebo písmo? Ne, písmo většinou jenom.

Měl jsi třeba ňáký oblíbený slovo? Nebo jenom co tě napadlo? Co mě napadlo. Většinou jméno, ňáký. A teďko jsem z toho už vypad, takže pomalu neumím, no.

Ne? Úplně strašný.

Jak ti to šlo? Šlo ti to dobře? No, docela dobře. Jednomu kamarádovi jsem udělal úplně skvělý graffiti.

To je dobrý. A jak se ti to teda líbí na těch barácích? Tys říkal, že je to vandalství, ale kdyby to byl třeba ňákej úplně starej barák, třeba i bouračka nebo ňákej opuštěnej, tam by ti to taky vadilo? No pokud by to bylo jako ňáká zřícenina... jako takhle, tak tam možná ani ne. Ale pokud by to měli dovolený, jako na ten barák, tak by to bylo rozhodně lepší to pomalovat třeba graffitama.

Hm, v čem by to bylo lepší? No protože teďka vlastně, když pomalujete ten barák, tak je to i trestnej čin, že jo. Je to i protizákonný.

Jo, ale kdyby to měli povolený to tam jako namalovat, tak jsi říkal, tak jsem pochopila, že by to vypadalo i docela dobře. No, vypadalo by to dobře. Některý ty graffiti, který jsou... ne ňáký ty hrozný čmáranice, což jako... Ale některý ty graffiti vypadaj fakt dobře.

A co říkáš na tegy? Že se to píše tím tenkym fixem nebo sprejem. No já vim, ale jako... Em, docela tím fixem se mi to líbí, ale tím sprejem moc ne.

Hm, jakěj v tom vidíš rozdíl? No protože ten fix je takovej stálej, ale když to kreslíte...nebo píšete tím sprejem, tak von prostě... em, když to na to, tak von prostě vokolo sebe má takový ty cákance, prostě od tý barvy. A to se mi nelíbí, protože jako... mi to přijde takový... divný, no.

Jo. No a k tomu hip hopu taky patří breakdance. Zkoušel jsi to? Ne.

Ne? A líbí se ti to? Chtěl bys to třeba zkusit nebo tě to vůbec neláká? No my jsme to zkoušeli jednou na táboře a jako některý se mi i povedly, ale jako nedělal bych to radši.

Proč ne? No, protože se bojím, že spatnu a zrakvim se. (směje se)

Aha. Prostě já na to nejsem. Ale jako kámošům, některým, z tábora, tak to docela šlo.

Jo, a líbilo se ti teda, jak to tancujou? (kývá hlavou)

No a oni jsou taky ňáký filmy, že tam tancujou. Jo, vim no.

Líbí se ti to? Díváš se na to? No když tam tancujou ňákej ten dance, tak docela jo.

Jo, supr. A ještě se zeptám... Jo, u toho oblíkání, sleduješ taky ňáký ty módní trendy? No, tak jako sleduju, ale spíš jako... že to jenom sleduju, že bych si to třeba ani nekoupil. Protože se mi to ani nelíbí, ty některý.

Jo. A podle čeho si vybíráš, co si koupíš? Většinou, co se nosí, pokud to není zase až tak drahý, protože jako za ňákou mikinu nebudu vyhazovat ňáký tři tisíce. A mít jí jako na škole, kde se může stát něco a zničí se. A jako taky co se mi líbí, že je ňáká podle mě hezká ta mikina, třeba. Nebo ty kalhoty.

Máš ňákou oblíbenou značku? Hm, ani ne. No akorát teďka... teďka jsem měl poslední věci, tak jsem měla z Londýna, takže měly značku London.

Aha. Protože strejda pracuje vlastně jakoby ve Velké Británii, Lon... ne přímo v Londýně, ale pracuje v Anglii, v... no v takovym nějakým městě tam. Tak tam bydlí a přiveze mi občas nějaký věci.

Aha, tak to je dobrý. A to se ti teda líbí? Docela jo.

A to je jako jakej styl? Někdy skejťácký nebo... jako sportovní? No, to je prostě normální mikina jako.

Teď přemejšlim, jestli jsem to u nás viděla nebo ne. Prodává se to u nás? No myslim jako že se to tu i prodává a vlastně je to takovej lev. Lev s otevřenou... No ono vlastně když tu pusu, von má zavřenou, tak to je kopie a když jí má otevřenou, tak to je originál. Protože normálně Číňani a tudlencto to prostě, tu značku kopírujou. A dělaj prostě kšuntý. Ale jinak ta značka se mi líbí, docela hezký věci tam maj. Normálně se mi líbí víc než DC.

Aha. V čem to je hezčí? Nevim, tak jsou takový jiný. Než ty naše.

V čem ti přijou jiný? Hm, jsou takový zajímavější. Oni jsou... ten London, tam jsou většinou nějaký ty obrazy prostě a přes to je normálně nějaký nápis, třeba. Jsem měl naposled mikinu a ta se mi normálně docela líbila.

Jo, tak to jo. To zní docela zajímavě. Zajímalo by mě ještě, co říkáš... Všimnul jsi se třeba, že tadyten má piercing? Jo, všimnul.

A co na to říkáš? No jako líbí se mi to, někdy, ale že bych si to nechal udělat, to asi ne.

Neláká tě to? Ne.

Ani třeba obočí? Možná někdy časem, ale teď ne.

A líbí se ti to třeba na holkách? Ne.

Vůbec? E em.

A co říkáš na tetování? No, to bych si možná nechal i udělat. Ale asi matka by mě zabila. (směje se)

Jakto? No nevim jestli by mě to schválila.

Bavili jste se o tom? Ne, nebavili. Já ani nevim ani tady v Plzni, kde bych si to nechal udělat. Jako že jsem o tom ani tolik nepřemýšlel.

Takže třeba ani nevíš, co by sis nechal vytetovat? (vrtí hlavou)

Ani místo? Na rameno nebo ruka.

Jo, a chtěl bys třeba barevný, víc se ti líbí nebo černý? Spíš barevný.

A jako celkově co si myslíš o tetování? No tak jako, líbí se mi, ale zase ho nesmí bejt moc. Jako že je někdo potetovanéj úplně všude, ten člověk.

Takže tobě by stačila třeba jedna kérka? Jedna, no.

A třeba větší nebo něco manšího? No... Třeba jedna větší nebo dvě menší. Aby to bylo nějak tak středně.

Třeba celou potetovanou ruku, to bys nechtěl? Ne, to ne. Jenom prostě nějakou kérku.

Takže to ale někdy časem. No, možná.

Kdyby ti to mamka dovolila, dal by sis to už teď? Kdyby mi to dovolila a měl bych peníze, tak možná že i jo.

Hm. By jsi začal vybírat. No hlavně střídat, ono to nebude levný. (smějeme se)

To jo, no. A co třeba nějaký ty tunely nebo roztahovák? No, ty se mi moc nelíbí, v těch uších.

Ani třeba na jiných lidech? Ne.

A když se ještě zeptám na to tetování, líbí se ti na holkách? No... Jak jaký.

Jaký třeba? No já nevim. Třeba kdyby měla vytetovanou ňákou lebku nebo tudlencto, tak asi na holce by se mi to moc nelíbilo.

Jo. A spíš teda něco menšího nebo i větší? No spíš asi něco menšího, kdyby měla, tak bych to ještě bral, ale moc tetování na holkách se mi moc nelíbí.

Jo, takže maximálně něco malýho. (kývá hlavou)

A co říkáš na ňáký účesy? Chtěl bys vyzkoušet třeba něco zajímavýho? No, mě se ty zajímavý účesy docela líbí. Ale aby nebyly až moc šílený. Prostě třeba ňákýho pankáče, to ne.

A co je podle tebe zajímavý? No třebas... em... Tak jako na sobě bych asi nic, ale prostě u holek, tak si mi líbí když maj tmavý vlasy, maj ho do mikáda a maj v tom bílý ty, bílý proužky. Tak to je úplně super. No a máma si chce nechat ztmavit vlasy, ona je má hodně tmavý, ale ona si je chce nechat ještě víc ztmavit a nechá si do nich dát proužky, bílý.

Melíry, jo? Melíry.

Jako taky na to mikádo nebo? Dlouhý, ona má dlouhý.

A ty bys chtěl teda něco zkusit nebo ne? No, možná že i jo, akorát nevim co.

Třeba ňáký dredy, bys nevyzkoušel? Dredy ne, ty se mi jako nelíbí. S tím je moc práce.

Práce? S dredama. Jako s mytím.

Jo, tak. Nevim, většinou kluci moc účes ne to... nepřemejšlej nad tím. (směje se)
Teda většina.

Hm, to ne no. Ale setkala jsem se s klukama a ti měli docela zajímavý účesy. No to já mam taky. A ten měl... vždycky když byl s nima, jako s kamarádama, tak měl pankáče. Potom když šel domů, tak to sčesal a měl takhle normálně vlasy. Že normálně tady měl pankáče a tady to měl vyholený. Takže docela hustý. To měl docela dobře udělaný. Protože rodiče by ho prej zabili, kdyby měl jako pankáče.

A takhle jim to nevadilo? Ne, voni na to... Voni to neviděli, jak to měl sčesaný, tak vono to vypadalo, jako že normálně... fakt, jak to měl sčesaný, tak byste neviděla, jak to měl pod tím vyholený a že nosí pankáče.

Fakt? To musí bejt poznat. No ale on to měl ňák úplně dobře udělaný, že to pomalu poznat nebylo.

Tak to je dobrý, že to ani rodiče nepoznali. No, nepoznali. (smějeme se)

Dobře. Tak jo, to bude všechno. Děkuju.

Příloha č. 06: Autorský obrázek k rozhovoru 02

Příloha č. 07: Přepis rozhovoru 03

Tak jo, já ti tady dám jednu fotku a ty se na ní podívej. ... Co s tím?
No a řekni mi, jak se ti líbí. Já nevím, tak sedí tam v pohodě.
Co říkáš na ty lidi? Myslíš si, že to jsou kamarádi nebo se náhodně sešli, aby je někdo vyfotil? Spíš kámoši tam čekají na nějakou partu.
Co myslíš, jaká nálada tam asi panuje? Tak že to jsou feťáci, třeba.
Hm, podle čeho to soudíš? Tak nevím, tak třeba tak vypadaj. Tadyten má dredy.
Dobře. Je tam něco, co tě na první pohled zaujalo? Ne.
Vůbec, jo. Nic tě tam třeba nepřekvapilo? Ne.
Je tam něco, co bys změnil? Že se ti to tam nelíbí? Ne.
Nechal bys to takhle? Hm.
Jo. Ale tak jiný prostředí.
Jaký? Tak nějaký slušný a ne takovýhle.
Slušný, to znamená? Tak třeba někde venku, ale jinde. V nějakým lepším místě, kde to není takhle rozbitý a takový trosky.
Aha. A když mi popíšeš třeba nějaký konkrétní místo, který je podle tebe lepší, tak bude vypadat jak? Tak u kámoše třeba. Nebo takhle nějak, někde na diskotéce.
Jo. A chtěl bys tam třeba bejt? Ne.
Neláká tě to s nima kamarádit, jo? Ne.
Dobře. Tak tvým dalším úkolem bude ten obrázek změnit tak, aby se ti to líbilo a chtěl tam být. Tady jsou fixy a další věci. Jsou tu i obrázky, který tam na to můžeš taky nalepit. Nebo ti můžu dát čtvrtku a nakreslíš mi nějaký obrázek sám. A udělal bys tam nějaký prostředí, který se tobě líbí, kde se třeba ty scházíš s kamarády nebo kde jsi prostě nejradši. Já bych to radši spíš lepil, protože kreslit mi to nejde.
Dobře. A chceš na čistou čtvrtku? Hm.
Když tam něco nakreslíš, tak to bude dobře. Nejde o to, jestli umíš kreslit nebo ne, jde o tom, co tam bude. Tady jinak máš ty obrázky, lepidlo. Co ti bude vyhovovat, to si tam můžeš nalepit. (tvoří) ... To bude všechno, asi.
Jo, koukám, že jsi vybral sport. Baví tě teda? Hm.
Co děláš? Za sport?
Hm. No tak, já nechodím na žádný kurzy, ale baví mě fotbal, kolo.
Nejvíc to kolo a fotbal? No ještě snowboard, ale ten tu není.
Tak to tam můžeš nakreslit sám nebo to tam třeba dopiš. ...
Jestli tě ještě něco napadá, tak to tam klidně taky dopiš. Jako co napadá?
No něco, jako co tě baví nebo co máš rád. No jenom tohle.
Dobře. Jezdíš často na kole? Jo, tam jezdíme pořád.
Jo, po městě? No, my jezdíme třeba do města nebo takhle. I po městě.
Jezdíte třeba někam na výlety? Hm, většinou.
A to jezdíš s kamarádama nebo s někým, třeba s bráchou? No já jsem z děcáku, ne a tak... Takže tam jezdím se strejdou a takhle.
Aha. Takže máte možnost tam nějak něco hrát a jezdit, jo? Jo.
A na snowboard teda jezdíš na hory, jo? No, tam jezdíme, no.
Co tě tak baví nejvíc? Hm, ten snowboard.
Proč? V čem je to lepší? Tak to sjíždění, to mě baví.
Jo. Že je to rychlý? Nebo adrenalin? No ten styl, prostě... Je to to... Jak se říká...

Prostě že se mi to líbí a tam se vyklidním, když mam nákej stres nebo něco.

Na snowboardu? Jo.

Líbí se ti ta rychlost? Jo.

Děláš taky na tom nějaký blbosti? Moc ne. Tam je to prudký.

Jo. Mohl bys mi ještě popsat, jak vypadá tvůj běžnej den? Tak jdu ráno do školy, přijdeme ze školy, učíme se. Potom jdeme třeba se skupinou někam ven, to je na dohodě. Pak přijdem, večeře a spát.

A jaký to je ve škole? V pohodě.

Máš tam dobrý kamarády? Jo.

A co učitelé? Dobrý.

Jsou v pohodě? Neprudí tě nějak? Ne.

A je tam něco, co tě prudí? Ve škole? ...

Ty jsi říkal, že jsi v děcáku, jaký to je tam? Dobrý.

Máš tam dobrý kamarády? Jo.

Co tě tam nejvíc baví? Hm, tak ten snowboard, když chodíme. I ty kola. A hlavně ty vycházky.

Vycházky, jako že můžeš chodit sám, kam chceš? Jo.

Kam tak nejčastěji chodíš? Co děláš? S kámošema se procházíme. Chodíme do knihovny a takhle.

Do knihovny, jo? Čteš rád? Jo.

Co třeba čteš? Teďko jsem dočet Pán prstenů.

To jsi přečetl všechny díly? To je jeden, teprv.

Jo, takže jsi to začal číst, jo? Co na to říkáš? Je to dobrý.

Jo, líbí se ti ten příběh? Hm.

Viděl jsi taky ten film? Jo.

A ten se ti líbil jak? Jo, dobrý.

Pamatuješ si, jak ten film byl? (kývá hlavou)

A kdybys měl porovnat ten film a knížku, co je podle tebe lepší? Tak v tý knížce řeknou třeba všechno. Tan třeba píšou, že , Zastavil se, povzdechl si‘ a takový. Ale v tom filmu se to neřekne.

Jo. Takže líbí se ti, že je to tam takhle popsany? Hm.

Ta knížka je asi pěkně tlustá, ne? Hm.

A co třeba ještě čteš jinýho? Tak Percy Jackson. Potom Harryho. No, to je asi tak všechno.

Takže máš nejradši fantasy příběhy? Hm.

Máš nákou oblíbenou knížku, co se ti nejvíc líbila? Mě se líbí všechno.

Co se ti na knížkách nejvíc líbí? Tak, že si odpočinu. Naučim se líp číst.

Chodíš teda do tý knihovny často? Jo, často.

A čteš si to v knihovně nebo si to půjčíš? No, pučim a jdu ven. Tam je i počítač, tak většinou i tam.

Na počítač. Hm.

Co děláš nejradši na počítači? Hraju hry.

Jaký třeba? Auta.

Závody? Hm.

Zkoušel jsi někdy řídit auto normálně, v reálu? Ne.

A chceš si dělat řidičák? Jo.

Láká tě to, jo? Hm.

Jo. A co děláš nejradši, když jsi sám? Čteš? Hm, tak poslouchám písničky. Všechno.

Co posloucháš za hudbu? Rap, hip hop.

Ovlivňuje tě, co posloucháš taky to, jak se oblíkáš? Jo.

Aha, takže hoperský kalhoty, kšiltovky a tak, jo? Hm.

Co nejradši nosíš? Všechno.

Je nějaká značka, kterou máš rád? Tak všechny jsou dobrý, ale ta kterou mám rád, to je HoodBoyz.

Jo, to se ti líbí teda nejvíc, jo? Hm.

Sleduješ taky, co je moderního? Jako co se týká toho oblečení? Abys byl in? Jo.

A sleduješ to jak? Podle časopisu? Nebo jinak? Tak třeba že chodím do toho krámu a koukam se.

Experimentuješ rád? Ne.

Vůbec v ničem? E em.

A když jsi s kamarádama, tak to chodíš do té knihovny? Hm.

A chodíte ještě někam jinam? No chodíme většinou i na hřiště, když je teplo a neprší. Hrajeme fotbal i basket.

Co tě víc baví? Fotbal.

V čem? Že do toho můžu kopat.

Takže perdu do toho dáváš? To zas ne, to ty triky a takový.

Tak jo. Jezdíš třeba o víkendech domů? Jezdím.

A co děláš doma? To jsem taky na počítači. Koukam se na filmy, s rodičema. Chodím ven s kámošema. To je všechno.

Jaký filmy tě nejvíc baví? Akční.

Máš nějak oblíbenej? Reprezentant.

Ten neznam, o čem to je? To je o vězňech. Vězeňský zápasy.

Můžeš mi to popsát? O co tam jde a tak? To je z jedno vězení, tam je prostě šampión. No a voni jezdí z vostatních vězení šampióni a tam si dávaj souboje. Ti nejlepší chodí dál a dál.

Co se ti na tom filmu nejvíc líbí? Jaký maj styl.

Hm, a ten styl myslíš v čem? V tom boji.

Takže se ti líbí, jak se umí prát? Hm.

Pereš se taky? E em, většinou ne.

Proč? Jenom když musím.

To znamená, když tě někdo vyprovokuje? To ne.

Když tě někdo napadne? Hm. Většinou.

Umíš se prát? Hm, docela jo.

Myslíš, že je to teda důležitý se umět prát? No.

Hm, a proč? Tak nevíte, co vás čeká.

Aha. A co teda děláš nejvíc na tom počítači? Ty jsi říkal, že hraješ hry. A co ještě tam děláš? No spíš hraju ty hry. A stahuju filmy a písničky.

Líbí se ti na těch hrách ta grafika, jak je udělaná? Ty obrázky a ta dráha? Hm, jo.

Můžeš mi to popsát, jak to vypadá? Tak to je různý. Záleží taky na tom, z jakých stránek to je.

To neřešíš? Ne.

Máš nějakou oblíbenou hru, kterou hraješ nejčastějc? Ne.

Prostě na kterou narazíš, tu hraješ, jo? Hm.

A když se díváš na televizi, tak to se díváš, co právě dávají nebo si pustíš nějaký film?

Tak se kouknu, jestli dávají něco dobrýho a kdyžtak si pustím film.

Jo. A když se díváš na tu televizi, díváš se taky na reklamy? No, většinou jo.

Vadí ti tam? Když běží nějaký napínavej film, tak jo.

Jinak ti nevadí? Hm.

Je nějaká reklama, která tě třeba zaujala? Že se ti i líbí? Redbull.

Ta co je teď? Jo.

Tak to se na ní budu muset podívat. Ale popíšeš mi jí? O co tam jde. Teďko tam ukazují... eee jakoby z breaku.

Aha. Breakuješ taky? No moc ne. Nemam talent.

Tak to se musíš naučit, ne? Hm.

Začal jsi někdy teď nebo to zkusíš už nějakou dobu? Už nějakou dobu. Kámoš to umí, tak se to učim od něj.

Aha. Jo, říkaj ti nějaký ty triky, jak se co dělá a tak? Hm. Ale ne tadyty. Tady to nikdo neumí. V děcáku jo.

No a tady Milan*, ten to umí, ne? Milan*? Ne. Ten umí možná tak tři triky.

Hm, tak jo. Tak já myslela, že to umí. Ale ze čtyrky to uměli, ne? Někdo. Ne. Tak dělaj stojky a takovýhle blbosti.

Jo, to jo. Takže ty máš kamarády, který to umí? Jo.

Líbí se ti teda break? Jo.

Co se ti na tom líbí? Když mají dobrej švih a takovýhle. Tam jde vo švihu.

Jo, dobře. A ty když jsi v tom děcáku, tak tam máš pokoj s někym, že jo? Hm.

Můžeš si tam vyvěšovat nějaký plakáty? Jo.

Máš tam nějaký? Máš to nějak vyzdobený, svoje místo? Mam tam svoje fotky.

I plakáty, pár.

Jaký třeba? Zpěváky.

Máš nějaký oblíbený? Tupek a tak dál.

To jsou hopeři? Hm. Rapeři.

Jo, dobře. Co říkáš na tetování? Líbí se ti? No, tak nějak jo.

Ňáký, to znamená jaký třeba? Jaký se mi líbí.

Máš nějaký, jaký se ti líbí? Teď myslim jako jestli se ti líbí obličej, ornamenty, prostě nějaký obrázky nebo texty, písmena? Spíš ty... texty.

Chtěl bys mít nějaký tetování? Možná, nevim.

Napadá tě třeba jaký? Ještě ne.

Nepřemejšlel jsi nad tím? Ne.

Líbí se ti víc černý nebo barevný? Černý.

V čem je lepší černý? No tak že to asi víc vydrží.

Jo, dobře. A kdyby sis to tetování nechal udělat, kam bych to bylo? Asi na ruku.

Líbilo by se ti nějaký velký tetování? Spíš střední.

To znamená jak velký? Třeba takhle.

Takže asi jako dlaň? Hm.

Jo a co třeba piercingy? Ne.

To se ti nelíbí? Ne.

A třeba na holkách? Taky ne.

A tetování na holkách? To záleží jaký.

To znamená třeba jaký? Nevím, třeba nějaký hezký. Žádný blbosti.

Hm, a blbosti jsou podle tebe co? Já nevím... Třeba že tam mají napsaný úplný kraviny.

Máš třeba nějaký příklad? Že jsi třeba na nějaký holce něco viděl a nelíbilo se ti to? Ne.

Dobře. A co třeba náušnice u kluků? Vůbec.

Taky se ti to nelíbí? A co třeba roztahováky? Taky ne.

Jo a když se podíváš tady na tu fotku, tak tam mají různé účesy. Jako dredy, krátký vlasy a tak. Co říkáš na nějaký účesy, jako takhle? No tak účesy mají normální.

Hm, zkusil bys někdy třeba ty dredy? Ne.

A chtěl bys třeba zkusit nějak jiný účes? Třeba delší vlasy nebo dohola? Ne. Tak krátký, normálně.

To co máš ti vyhovuje, jo? Hm.

Co říkáš na graffiti? Tak nějak se mi líbí.

Zkoušel jsi to někdy? Jenom na papír.

A co jsi zkoušel? Někdy zpěváky.

Zpěváky? Jako napsat jejich jména nebo ho nakreslit? No jako jméno.

Jo. A baví tě to? Na ten papír? Nebaví.

A co venku, líbí se ti to tam? Jak jako?

Když jdeš po městě a vidíš nějaký graffiti. Tak nějak se mi líbí.

Jaký třeba? Někdy dobrý.

To znamená jaký? Třeba jako písmo, obrázky? Hodně barevný, málo? To záleží v jakým to dělají stylu. Když to nedělají amatéři.

Jo, takže když je na tom vidět, že v tom mají praxi a vypadá to propracovaně? Hm.

Víc se ti líbí, když je to barevný? Nebo když je tam třeba jen pár barev? To je jedno.

A je třeba nějaký místo, kde se ti graffiti vůbec nelíbí? Tak třeba kostel.

Kostel, jo? Aha. Proč? Tak protože tam by se to nemělo dělat.

Hm. A u ostatních barácích to je v pohodě? Tam by se to taky nemělo dělat, ale když to dělají...

Jo, tak spíš ty baráky než ten kostel? Hm.

Co říkáš na kostely? Jak jako?

No já nevím, třeba jestli se ti líbí ty stavby, jak to vypadá. Třeba ta katedrála, co máme na náměstí. Jestli ti přijde stará, divná nebo naopak docela zajímavá. Zajímavá docela jo, jak si s tím dali docela práci.

Jo, dobře. A v tom děcáku, to si pro vás vymýšlí program pro vás sami nebo si vymýšlíte vy? To se vždycky dohodne celá skupina.

Chodíte někdy do kina? Nebo do divadla? No, když nás někdo pozve nebo taky někdy sami chodíme.

Byl jsi někdy ty? Jako sám nebo...?

No sám nebo s někým, to je jedno. V divadle jsme byli.

Líbilo se ti to? Hm.

To byla činohra? To byla Missis. Jako matek.

Jako se to jmenovalo? No, Missis.

Aha. A bylo to teda hezký? Jo.

O čem to bylo? No to měli udělat... nejlepší... prostě jako scénku.

Jaký tam třeba byly scénky? To si nepamatuju.

A to byla teda jako soutěž? Hm.

Byl jsi teda někdy i v kině? Tam jsem ještě nebyl.

Chtěl bys tam jít? Jo.

Co tě tam láká do kina? Harry Potter.

Co myslíš, v čem je to lepší kino než film doma v televizi? Tak že je to větší. Že je tam pořádná tma.

Máš nějakýho oblíbenýho herce nebo herečku? Nějakýho idola? E em.

Nesleduješ co je novýho u celebrit, jaký nový film kdo natočil? Ne.

Dobře. Byl jsi někdy na koncertě? Nebyl.

A chtěl bys jít? Ne.

Neláká tě to? Ne.

V čem tě to neláká? Tak... není to pro mě zajímavý.

Máš rád hudbu v klidu, doma, jo? Hm. Třeba nějaký ty raperský. S kámošema.

Jo. A tys říkal, že o víkendech jezdíš domů, chodíš někam na diskotéku? Tak většinou na jaře, chodíme ve vesnici. To se raději užiju s rodičema.

Jo, s rodičema je to lepší? No jako že se raději užiju s rodičema. Než abych jezdil někam.

Rád je vidíš, jo? Hm.

Máš nějaký sourozence? Jo.

Starší, mladší? Dvě mladší.

Ségry, jo? No. A jednu... No dvě starší a jednu mladší.

Jo, a ségry, jo? Hm.

Jak s nima vycházíš? Dobře.

A ty jsou doma nebo taky někde v děcáku? No ty dvě jsou se mnou v děcáku a ta jedna už bydlí sama.

Vídáš se s ní? Jo. Vždycky když jedu domů, tak tam taky přijede, se za náma podívat.

Ty jsi v jaký třídě teda? V devátý.

Chceš pokračovat někam na školu? Jo.

Kam bys chtěl jít? Na zedníka.

Nakupuješ rád? Někdy věci? Jo.

Co nejradši kupuješ? Elektroniku.

To znamená teda třeba MP3ku... Hm.

...foťák... To ne. MP3ky, bedny.

Takže hlavně na hudbu, jo? Hm.

Kupuješ si taky CD? To stahuju a dávám rovnou do těch MP3ky.

Kolik těch MP3ek máš? Patnáct.

Fakt? Kolik se ti toho tam vejde? Jako giga?

Jo. To já nevím, já jsem to ještě nepočítal.

Ale když to kupuješ, tak buď to má dva giga, pět giga... Hm, čtyř, i pěti.

Ty brďo, co s tím děláš? (směju se) Tak poslouchám písničky.

To tam máš tolik písniček? No.

Máš to tam třeba náck rozdělený? Jako že třeba v týhle MP3ce takový písničky, v jiný MP3ce zas jiný písničky. Máš? Hm.

Podle čeho to teda rozdělujeteš? No podle MP3ky. Prostě když stahuju ty písničky, tak kde mam místo.

Láká tě něco, co bys chtěl vyzkoušet? Nákej sport, jet někam do ciziny nebo něco jinýho? E em. Co jsem si chtěl vyzkoušet, to jsem si zkusil.

8 PŘÍLOHY

Jo? A co třeba? No tak nějaký ty sporty.

Jaký? No, teďko jsem se naučil jezdit na lyžích. Takový.... Badminton jsem se naučil.

A co třeba nějaký adrenalinový sporty? E em.

Tak to je všechno. Děkuji.

Příloha č. 08: Autorský obrázek k rozhovoru 03

Příloha č. 09: Přepis rozhovoru 04

Tak mě by nejdřív zajímalo, kdybys měl popsat svůj běžnej den, jak to vypadá? Ve škole nebo o víkendu?

Celkově. Klidně můžeš jak to vypadá, když jsi ve škole a když jsi o víkendu. Tak ráno vstanu, když jdu do školy. Udělám si tu hygienu. Pak si připravuju věci do školy. Pak vlastně jdu na autobus hned. Napiju se jenom, třeba jdu na autobus a pak jedu autobusem do školy, pak chodím na cigáro s klukama. Pak jdu do školy. Pak je ve škole, no to je pohodička. Pak po škole jdu... většinou chodím na autobus a jedu domů.

A doma, tak tam už rozebírám auta nebo něco dělám, no.

Jo, takže... ty jsi říkal, že ráno se třeba jenom napiješ, to vůbec nesnídáš? Ne, vůbec. A než jdeš do školy, tak si s klukama zapálíš. Hm.

Seš kuřák teda? Hm.

Cigarety, převážně? No, já už nehulim. Hodně dlouho.

Jo? A ty jsi i kouřil trávu? Hm.

Já jsem slyšela, že umíš řídit... Hm.

A učil tě někdo řídit nebo jsi to zkoušel... Hmm, v kravíně.

Jo v kravíně? Ty seš teda odkad? Ty seš z... Z VV*, u MM*.

Když jseš v tý škole, ty jsi říkal, že je to tam v pohodě. To znamená jako, že tě to tam i baví? Jo... občas i jo.

Jaký jsou učitelé? Dobrý.

V pohodě, jo? Hm.

A co kamarádi, spolužáci? Máte tam dobrou partu? Taky dobrý... Jo.

Co tě baví ve škole nejvíc? Tak... přestávky (směje se). Nebo tělocvik.

Sportuješ? Hm.

A co děláš? Breakdance.

A to děláš jak dlouho? Tak... nevím, rok...

Jak jsi k tomu přišel? S kámošem... jsme se to začali učit, no...

K tomu tě přivedl, nebo vás to napadlo? Nás to napadlo jenom.

Jen tak, že spolu začnete, zkusíte to... Hm... Tak od tý doby cvičím, no.... a to... breakuju.

A jaký to je? Dobrý.

A děláš ještě nějaký jiný sport? Jenom cvičím a tancuju, no.

A ještě, co tě ve škole prudí, tak nejvíc? Nevím, předměty, který mě nebaví.

Jo, jasný. A co děláš teda odpoledne? Ty jsi říkal, že rozebíráš auto... Hmm... auta, no...

Takže tě baví auta taky? Jo.

A to teda běžně jenom furt rozebíráš auta nebo... No tak teď v poslední době jo, no... To jdělam celej den.

A to má táta nějakou dílnu nebo... co je to za auta? Ne, to je... To je z mý..., pros... Z mýho švagra. Tak on vždycky přiveze auta a já to vždycky rozeberu a pak si to odveze.

Rozebráný auto... Hmm, do železa, no...

Jo takhle. Přivezou třeba nějakýho křápa, kterej nejde a my to rozeberem... komplet...

A chodíš taky s kamarádama ven? Jo, taky.

Co třeba děláte? Tak já nevím, třeba se sejde parta a třeba tancujem nebo jdem se

někam projít.

Takže jste většinou venku... Nebo kde tancujete? Eeee, většinou u mě doma nebo u kámoše... A nebo když je léto, tak nejvíc venku, no... Na koupališti, nebo tak...

Jo. Když se tady ještě podíváme na ten obrázek, tak když jste to nejdřív ze začátku začali popisovat, ty jsi tak nějak navrhoval, nebo se ti tak nějak líbila ta varianta, že to jsou cizí lidi, nějaký modelové a že si je tam fotograf svolal, nějak si je tam naaranžoval a je vyfotil. Hm.

Přišlo ti tak to proč? Tak já nevím, protože je každéj úplně jinak oblékej.

Úplně jinak, jo. Takže si nemyslíš, že to je parta kamarádů. Jako jo, to jo. Ale... jako jenom... já jsem si... jako teď už vím, že je to parta kamarádů, ale... ze začátku jsem si myslel, že je to prostě jenom lidi, který si prostě zavolal ten fotograf...

Jo, tak ono svým způsobem to je trochu naaranžovaný, jako je to parta kamarádů, ale aby ta fotka nějak vypadala, tak si je takhle nějak posadili a řekli asi pravděpodobně, kdo jak má sedět, co má dělat a tak dále... Asi jo, to si myslím, že jsi se trefil. Každopádně mě taky přišlo, že tobě se to prostředí vůbec nelíbilo... Hm, tak je takový divný.

Divný? A co je na tom divnýho? Tak žádná tráva tam není, nebo... takový... moc městský je to...

Jo, takže hlavně ta tráva, jo? Hmm...

No ty jsi to tady nakreslil, tu trávu, i stromy, kytky, ptáky. To se mi hrozně líbí, že jsi tam nezapomněl ani na ty zvířata, ani na kytky. Je pro tebe důležitý být v přírodě? Hmm... Pro hodně lidí je to uklidňující. Jít se někam projít nebo něco dělat.

Takže ty se nejčastěji chodíš někam procházet. Třeba do lesa taky? Taky no.

Nebo někam na louku? (kývá hlavou)

A máš doma třeba taky nějaký zvíře? Ne.

Ty zvířata ti přijde, že to k té přírodě patří, tak jsi to... Hm.

A chodíš třeba taky někam večer se bavit? Nooo... Ani ne... Spíš o víkendu, no, chodíme s kámošem.

Jo. A ještě, ty jsi tady dokreslil to brko a ty jsi říkal, že jsi hulil, zkoušel... Kdy to bylo? No, ty jo... Dva měsíce, tři měsíce zpátky...

A jaký to bylo? Pohoda...

Vy jste to zkusili jen tak... Ne, tak já jako já jsem hulil hodně dlouho. Já jsem hulil... ty jo tak půl, tři čtvrtě roku, no... No předtím, to jsem hulil jenom jakoby občasně, pak jsem hulil každéj den, no...

To bylo teda kdy? V létě. Teď v létě.

A kdy jsi to zkusil poprvý? Hulit... V jedenácti, no... To mě to nějak nelákalo, pak ve třinácti jsem hulil občas a teď ve čtrnácti, no tak... To bylo v tom létě, no to jsem hulil fakt hodně.

A kdo tě k tomu přivedl? Ne jako přivedl. To jsem chtěl sám, prostě. Já jsem si našel partičku a prostě s tou jsem byl, no. Jenomže to jsem přicházel o kámoše kvůli tomu... tak jsem toho nechal... a praštil jsem s tím.

Kamarádům vadilo, že hulíš. Co ti říkali? Hm... No já nevím, že se se mnou nebudou bavit nebo to, že nechtěj prostě, aby se ze mě stala fetka... Že začíná to trávou a končí to prostě pikem, že člověk si pak píchá nebo tak něco...

Takže bylo pro tebe důležitější neztratit kamarády než... No jasně.

To je skvělý... A to byli jaký kamarádi? To byla ta bejvalá parta, co jsem s nima

8 PŘÍLOHY

---

tancoval, tak ti mi to říkali.

*Takže ty jsi s nějakou partou tancoval, pak jsi se trhnul, našel sis jinou partu... Hm.
A kamarádi z té bejvalý party nechtěli o tebe přijít, nechtěli, abys hulil a tak dále.*

Hm.

Takže poprvý jsi to vyzkoušel s tou novou partou? No... S tou... No, jo.

No a oni ti řekli, zkus to, je to supr. No jasný... Nebo já jsem je spíš viděl takhle a šel jsem prostě do toho, no. Chtěl jsem to zkusit sám, spíš...

Takže sám sis řekl, dáte mi taky, chci to vyzkoušet... Hm.

A co teda děláš sám? Ty sám ty děláš ty auta. Nebo to děláš taky s někým? Ne, to dělám sám.

A co děláš ještě něco jinýho třeba? Chodim pomáhat do kravína ještě. Teď už teda moc ne, ale chodíval jsem hodně. Tam jsem se vlastně naučil řídit... s traktorem a pak s autem.

Tam jsi měl někoho příbuznýho nebo jenom sis prostě našel brigádu. Od kámoše tátu, no.

Jaký to tam bylo? Dobrý. Tam jsem se naučil všechno, no.

Co všechno? Mm, být ochotnej v práci a takhle.

A co tě tam v té práci v tom kravíně nejvíc bavilo? Jezdit s traktorem.

S traktorem jsi jezdil, jo... A co tě prudilo? Nic. ...když jsme museli něco udělat, třeba co už prostě... když jsme byli fakt utahaní a když jsme toho měli moc a museli jsme ještě něco udělat, třeba no...

Vadilo ti třeba kydat hnůj? Nee. Já jsem to kydal traktorem, takže... Tam je velkej kravín...

A díváš se třeba taky na televizi hodně rád? E em.

Nebaví tě... Ani počítač, nic.

Ani počítač, takže nesurfuješ po internetu... Facebook tě nebere... Vůbec... jako jo, mam Facebook, mam Lidé, ale nebere mě to. To já spíš posloucham písničky nebo prostě jsem venku, no... Radši něco dělám, než abych seděl prostě celej den u počítače, no.

A co posloucháš za hudbu třeba? Techno, jump style, systémy... System of a down... všechno, úplně všechno...

A ta hudba, ovlivňuje tě, jak se oblíkáš? Taky. Já jsem systémák, no.

Systémák. Můžeš mi to vysvětlit? Já tomu moc nerozumím. Hoperský kalhoty...

Hoper, jo. Né, tak já nejsem prostě hoper, ale prostě jsem systémák. Ale souvisí to s hoperem, jak nosí ty věci a takhle.

A jaký je mezi tím rozdíl? No že prostě hopeři maj prostě kšiltovky a to no... a systémáci ne, ty prostě nosí normální kšiltovky a takhle... napůl a to... napůl jsem systémák, napůl hoper, no... protože tancuju breakdance. Když si dáváme třeba... chodíme třeba do takový hospůdky a tam si dáváme prostě na tanečním parketu prostě závody a takhle.

Závody? Hm.

To jako kdo vydrží nejdýl nebo nejlepší nebo... Nejlepší, kdo umí prostě nejlíp triků. A kdo je podá prostě líp.

A je v tom nějaká soutěživost? Jo, když se chcem ukázat třeba co v nás je nebo takhle...

No a je v tom, že když někdo je nejlepší, že ho nějak víc berete? Ne, to ne zase.

To chodíme jen tak, ze srandy. Kdo prohraje, ten prohraje, kdo vyhraje, ten vyhraje.

A jak berete tu porážku? Co... úplně v pohodě.

Takže chodíš do hospůdky, aby se tam dalo trsat? Hm. To je nejlepší. Nám tam hraje vždycky muzika a takhle. Tam kámoška dělá DJ. Takže mam výhodu.

Jo, že jí znáš a můžeš si říkat... Hm, pustit co chci, no...

A co si myslíš o tom, že holka je DJka? Co? Tak to je jedno, ne?

No většinou to jsou kluci. Chlapi, no... já vim, ale ona už to měla tak od čtrnácti, no... už měla v tom zálibu, no... a dělá to dobře, no.

Takže myslíš, že i holky to můžou dělat dobře. To je jasný, každý má nějaký talent.

A co si myslíš, jaký máš talent ty? Na co? Ty jo, tak já mam talent asi na práci no, nejvíc (směje se)

Na práci? Jakože... Jsem ochotnej. Furt něco prostě dělám doma, no.

A že u toho vydržíš? Hm.

A není pro tebe problém něco udělat. Ne, vůbec.

Dotáhneš to do konce nebo...? Hm, vždycky do konce.

Tak to maj určitě rodiče doma radost, vid'? No to jo.

Ještě by mě zajímalo, tady na dům jsi namaloval graffiti a potom i po obědě jsi kreslil na papír graffiti. To tě hodně baví? Strašně, no. Dva roky už.

A co bys mi o tom řekl? Tak já nevím, graffiti... prostě nějak styl písma. Prostě no... Já nevím no, každé v tom vidí prostě něco jinýho, no. Někoho... někoho baví malovat smajlíky nebo malovat obrázky a mě baví graffiti, no prostě písmena a takhle. Je to takový prostě nový, no. Takový dobrý.

Ty jsi říkal, že v tom každé vidí něco jinýho. Co v tom vidíš ty? No já v tom vidím prostě... něco co mě uklidňuje. Nevím, když se mi ten graffit povede, tak jsem prostě šťastnej nebo...

Chodíš s kamarádama nebo sám? Noo, většinou sám. No jako já jsem si to nejdřív zkusel, když jsem si koupil spreje... na desky nebo takhle... na něco... no a pak už mě to vzalo... pak už jsem chodil sám.

A kam chodíš nejradši? Na jaký místa? Na opuštěný takový. Kdo to prostě není nijak vidět.

Nechceš, aby to bylo nějak hodně vidět? No já nechci spíš, aby z toho byl nějaký provar. Že nechodím třeba na náměstí a nesprejuju tam někde...

Tam si myslíš, že by byl hodně velký průser... Hodně.

Tam možná i budou nějaký kamery... Hm.

Takže radši spíš nějaký ty odlehlý místa, aby na tebe nepřišli. No jasný. Fotím si to a takhle.

Fotíš? A máš nějakou galerii třeba na internetu? To ne.

Jenom pro sebe... Hm. Na počítači. Jako jo, kámošům to ukazuju, jako to je jasný. To si nemůžu nechat pro sebe, ale jinak na internetu ne... Z toho jsem měl strach. No já jsem to chtěl dát na Facebook, oni mi to taky říkali, ať to tam dam a ne no... Nák se mi do toho nechce, protože si myslím, že pak... kdyby něco to, že bych pak z toho měl průser, no.

A ty teda si vybíráš hlavně baráky nebo třeba...? Nějaký starý, prostě. Jenom, já nevím... něco rozpadlýho, nebo nějaký baráky starý... kasárny třeba. Máme v MM* hodně velký kasárny, tak tam.

Takže hlavně nějaký baráky, který se už nepoužívaj. Hm. Tam se hraje paintball

a takhle no. To je prostě opuštěný, to už nikdo ne to... tak tam. Nebo máme... v MM* máme opuštěnej hotel, tak tam taky vevnitř. Tam jsou všude graffiti na tom.

Takže vyloženě chceš, aby to nikomu nevadilo. Hm.

Myslíš, že je to důležitý mít třeba čistý město? Hm, tak to nevím, asi jo.

Myslíš si, že je to lepší když tam ty graffiti nejsou nebo naopak kdyby tam byly, že by to bylo třeba veselejší? Hm, já si myslím teda že jo, jako. Nevím, některý dospělí asi ne. Ale já vždycky když vidím prostě tady jedu prostě po MM* nebo takhle, když jsme jeli do MM*, tak ty graffiti prostě, co dělají ty lidi, to je něco prostě úžasnýho, to je... nevím no... Já co znám lidi, tak se to všem líbí, no... ségře a takhle... se to líbí, no... Zase někdy, některý lidi to prostě nemusí, no. Kdyby vyhradili třeba v MM* nějaký pásmo, někde na náměstí nebo prostě někde, kde by to bylo vidět a ty lidi by tam sprejovat mohli, tak by to bylo dobrý, no...

A v MM, je tam taky někdo, kdo nehledá nějaký ty odlehlý místa a kdo naopak chce právě, třeba provokovat a... E em. Tam nikdo takovej není. V MM* je hodně málo sprejerů, no. Já tam znám asi tři... tři, čtyři. Ty si to taky dávaj libově.

A bavíte se mezi sebou? Jo, určitě jo. Se třeba sejdeme a kdo udělá lepší prostě graffit za co menší čas a takhle, no.

Jo, soutěžíte mezi sebou. Hm.

A ty jsi říkal, že tě nejvíc baví písmo... Hm...

Co většinou píšeš? Písmena... Písmena, PŘ*, proč. PŘ* je moje přezdívka a proč prostě to mě napadlo jen tak, protože to je nejčastější otázka, no.

To je otázka, která tě třeba nejvíc zajímá? Když je třeba nějaký problém, tak ptáš se... Tak proč. (směje se) No jasný.

A co myslíš, že ,proč' ještě vyjadřuje? Tak já nevím...

Prostě taková zvědavá otázka? Hm.

Co se ti teda na graffiti líbí nejvíc? Tak ten styl určitě, no. Jak to prostě člověk umí některý podat, no... Každý maluje prostě jiným... jiným stylem. Někdo má třeba styl, že si udělá prostě jenom bublinku a do toho už to jede. Já mam radši takovejhle styl, no. (ukazuje na obrázek)

Takovej jakoby neukončenej... že můžeš třeba pokračovat... Hm... něco přemalovat, vždycky.

A vracíš se k tomu někdy? Potom když to uděláš, máš to hotový, vrátíš se k tomu? Že... Když mě něco napadne, co by tam sedlo, tak určitě jo.

Jo, takže to neukončuješ úplně, ale... Někdy jo, někdy ne, no. Když se mi to povede, třeba je to fakt pěkný, že už se tam prostě nedá nic vyty... vy... tak to jo... tak to necham.

Jo, a byl bys schopnej to sobě nebo někomu to přemalovat? Když už někdo něco má, tak přemaloval bys to? Nebo to tam necháš? Hm, to už bych tam nechal, to je na každýho věc. Stalo se mi už no, že jsem omylem přemaloval kamarádovi graffit.

Co na to říkal? Docela jsem se pěkně servali. (směje se)

Ho to štválo, jo? Hm, docela dost. Protože byl fakt pěkný, no. Já jsem si to nevšim, že to bylo jeho, jsem si myslel, že to bylo kluka prostě z jiný party, kterýho jsme nesnášeli, no. A to bylo kámoše z mý party, no.

Jo, takže sis řekl, že to je toho kluka, co nesnášíme, to můžu přemalovat... Hm... no protože on nám přemaloval každé graffit, co jsme udělali, tak nám ho vždycky třeba přemaloval nebo tam udělal jenom prostě blběcci MM*ký a takhle... vždycky šipku jenom... dělal tam nějaký blbosti...

Jo, takže je to svým způsobem tabu to někomu přemalovávat, to děláte jenom někomu, když někoho chcete naštvat. Jasný.

A proč je to tabu? No tak mezi sebou určitě bysme si neničili prostě něco, co prostě nám vyjde ze srdce, no.

Takže když tvoříš, snažíš se aby to bylo spontánní, aby to vyšlo přímo ze srdce. Hm... City prostě do toho hodit, no.

Jo, a ty city ty vyjadřuješ pomocí...? Barvy... barev. A smajlíků třeba a takhle...

A ty barvy volíš teda podle toho, jak se zrovna teď cítíš? Hm. Jak kdy.

A jaký barvy nejvíc používáš? Oranžová, zelená... fialová... černá, bílá...

A máš nějaký oblíbený barevný kombinace? Zelená s oranžovou, fialová s bílou a černá s bílou.

Podepisuješ se pod tím? Nikdy. Vůbec. Třeba jenom přezdívkou... se podepíšu.

A to jenom někdy? Hm.

Kdy? Když se ti to obzvlášť povede? Nee, já se tam podepisuju vždycky, ale přezdívkou, jenom.

Jo, vždycky, ale jenom přezdívka. Hm.

A máš to někdy předem promyšlený? Jo, taky. Třeba si to nakreslim na papír a pak to podle toho dělám. Někej prostě styl, na kterej jsem přišel a líbí se mi to, tak to tam udělám. To už je dlouho ale... Mě to začalo bavit, ty jo, když mi bylo.. těch deset, no... Jsem šel ze školy s kámošem a našli jsem prostě za stadionem sprej. No a já jsem udělal prostě normálním písmem prostě jenom to... a dodneška to tam je, no... na tom stadionu. Vždycky, když jdu toho okolo, tak si na to vždycky vzpomenu.

Je to hezká vzpomínka? No ani ne.

Ne? Proč ne? Jako jo, je to hezká vzpomínka, jenomže to bylo hnusný. To byly prostě jenom písmena blbý.

Jo takhle, takže se ti nelíbí, co jsi tam udělal, jak jsi to udělal, ale... ..vzpomínka, že jsem prostě byl malej a že už jsem s tím začal, no.

Jo, takovej ten první krok. My to máme v krvi, no. Brácha za to byl... v pasťáku, no. Že to nasprejoval na radnici a takhle.

Ty máš staršího bráchu, jo? Hm.

Ten měl problémy s těma graffitama? No, ale to on bydlel u táty. To já jsem ho neviděl vůbec... To už je hodně dlouho. To jsem byl ještě malý dítě.

Takže znáš ho? Jo, teď už ho znam. Protože on byl v pasťáku do osmnácti.

Kvůli tomu, že na tu radnici něco... No, kvůli všemu. Kvůli drogám a takhle.

A ty z těch drog jsi vyzkoušel tu trávu. Hm. Trávu a toluen, no.

Aha. Zaplat' pánbůh, že nic víc.

Jseš rád tomu, jo? Hm.

A viděl jsi u bráchy nějaký ty graffiti? Ty jsi říkal, že to máte tak nějak v krvi. Zkoušeli jsme, no. Spolu.

Jo? A jaký to bylo? On třeba nedělá tohle. To on mě obdivuje, že já dělám tohle a on dělá... jak tu někdo ukazoval ty tegy, jenom ty písmena, tak to dělal von. Ale on to měl fakt opracovaný, tomu to fakt šlo.

A teď už to teda nedělá? Ne.

Proč ne? Už ho to nebaví. Už nefetuje, nic. Normální prostě, má práci, dostává dobrý peníze, šetří si, chce si prostě pořídít rodinu. Prostě v pohodě, nemá problémy. Sem tam si zahulí, ale to je že fakt jen málokdy.

Jak ho ty vnímáš? Že je v pohodě. Je to pro mě vzor, protože... byl prostě v problémech a všechno a dostal se z toho, no. A žije normální život jako každé jiné.

Jo. A tys jednou říkal, že to je adrenalin. Hm. Občas když mě něco prostě... něco nadchne, že to třeba chcem zkusit někde jinde než na nějakých odlehlých místech, tak to jo.

Jo, aby vás nikdo nechytíl. Hm.

A dostal jsi se kvůli tomu někdy do prúseru? Ne.

Jo, dáváš si bacha, aby to bylo v pohodě. Jo.

Já nevím jestli jsem se na to už ptala, z jakýho důvodu tě to baví? Co tě k tomu nutí? No nutí... Mě to prostě baví, no. Já nevím, teď je to prostě... no oddechnu si u toho, taková pohodička, no.

Jo a potom by mě ještě zajímalo, ty jsi tady nakreslil Colu. Hm.

Mě to přijde hrozně hezký, že jsi myslel na to, aby neměli žízeň. Máš rád Colu? Jo.

Je to tvoje oblíbený pití? Jo, určitě.

A proč je to oblíbený pití? Jakože ti to nejvíc chutná? No, chutná. (směje se)

Líbí se ti taky to logo třeba? Taky.

A je pro tebe důležitý... ono vpodstatě Cola je nejvíc profláknutější pití, nejvíc populární... Je pro tebe důležitý, že je to takhle populární? Hm... ne.

Je důležitý, když si třeba vybíráš nějaký oblečení, to vybíráš jenom podle stylu hudby nebo i podle značek? Je nějaká značka, kterou si určitě kupuješ, máš rád, a nějaká, kterou bys nikdy... Já to vybírám spíš podle stylu, no. Co já mam doma věci nebo to... mam mikinu Etniesku, pásek mam Vans, taky boty Etnies, ... od všeho něco...

Jo, takže není pro tebe důležitý, co to je za značku. Ne.

Jo. Billabong, všechno možný, no... Mě to je jedno.

Jo, neřešíš to. Co se mi líbí prostě, to si vezmu.

Podle čeho to vybíráš? No tak jestli se mi to líbí nebo ne, prostě barvy nebo všechno možný...

Máš rád veselé barvy? ... Tlumený? Nebo jaký? Hmm... No tak spíš když mam takový věci do města nebo to... tak já nevím, třeba v létě, tak to spíš si vybírám takový teplý barvy nebo něco takovýho, tahle v zimě tak to mam černý kalhoty, šedou bundu, prostě...

Proč to vybíráš takhle? Tak já nevím, protože to víc sedí se zimou.

Co máš radši? Zimu nebo léto? Léto.

Je teplo... ...dá se prostě pohybovat všude a ne takhle v zimě.

Co pro tebe vyjadřuje černá barva? No tak smutek... Nevím.

Hlavně ten smutek? To ne zase. Normální barva, no. Prostě černá.

Sleduješ taky modní trendy? Jo, taky.

Takže i podle toho se rozhoduješ? Hm.

Takže by sis nevzal na sebe, co ti přijde zrovna in. Ne to ne zase.

Jako ne že by sis to klidně vzal? Hm. Já bych si to vzal. I kdyby to bylo něco normálního, tak to... Určitě si nebudu brát nějaký babkovský punčochy nebo něco takovýho. (smějeme se)

Nebojíš se třeba experimentovat? E em. Mě to baví. Má člověk zkusit něco nového. To je třeba co mam teď na hlavě. To jsem nikdy takovýhle neměl, já jsem měl vždycky rovný vlasy, měl jsem je takhle sem a všude.

No to jsem koukala. Poprvý když jsem tě viděla, tak první co mě zaujalo, byl tvůj

účes... Hm, já tady mam i fotku dole. Jaký jsem měl vlasy před tím. Když jsem si to přistříhnul, tak jsem je měl někam sem a pak jsem si to nechal udělat na tohle.

A jak jsi k tomu přišel? Jak tě to napadlo? Já nevím, já jsem to chtěl mít normálně, ale jenom tu ofínu nějak... no a nakonec mi z toho vyply... vy... prostě pankáč a mam ofínu jak emák. Ještě k tomu barvu jak emák.

Takže líbí se ti ten účes? Jako jo, je drsnej... De to, no.

To ti stříhal někdo známej nebo kadeřnice? Kadeřník.

A ty jsi řekl, jak to chceš mít? No, jenomže jsem to řekl nějak blbě, no... takže mi z toho vplynulo tohle.

Takže pro tebe to bylo spíš zklamání? Ne, to ne, tak víš co jako, vypadá to dobře.

Aha. A jaký na to byly ohlasy? Dobrý.

Co ti na to řekli? Že vypadam drsně, no. No a že vypadam jak emák.

Jsou pro tebe zajímavý akční sporty, který jsou spojený s adrenalinem? Ty jo... Něco asi jo, no... třeba karate.

Karate. Zkoušel jsi? Já jsem na něj chodil. Jsem chodil i na judo.

Jo. Takže možná díky tomu se umíš dobře prát? Hm. No to ne, zase. To jsem se naučil prostě sám.

Sám? Jako když jsi se pral s někym... tak prostě jsem poznal, kam mam trefit nebo něco.

Jo, a to jsi se naučil, když jste třeba jenom blbli nebo vyloženě, když už jste se prali? Když jsem byl v sedmý třídě, před dvouma rokama, tak jsem se s někym porval a nechal jsem si dát na hubu, abych věděl, co ten kluk dělá. No a pak třeba ten druhej den jsem ho hned vyzval na bitku a dal jsem mu do huby.

Jo, takže jsi to vpodstatě testoval i na sobě. No prostě jsem se chtěl učit. Jestli jste viděla... prostě můj idol je Bruce Lee a von to dělal taky. Že se s někym pral třeba a ne že by mu rozbil hubu, třeba si nechal dát, aby se od něj moh' něco naučit. Protože když někdo někoho zbije, tak... tak se asi... hned na něj vlitne, rozbije mu hubu, tak se nenaučíte nic.

Takže to je tvůj idol. Máš ještě nějaký další idoly? Ne, jenom Bruce.

Jo a ten je pro tebe idolem v tom, že se takhle naučil prát? Že se uměl prát, že prostě vymyslel svůj bojovej styl a takhle... Že natáčel filmy.

Je pro tebe důležitý se umět rvát? Jo, pro mě jo.

Proč? Tak vždycky budete někoho potřebovat ubránit. Holku, mámu, ...

A to se pereš, jako jen tak ze srandy nebo když tě někdo opravdu naštvě? No tak teď... teď už se peru jenom když mě někdo naštvě. Když mě někdo naštvě, ale musí to bejt fakt kvůli něčemu prostě, že už to má cenu. Jinak už prostě by mě to nenapadlo za peníze, prostě. ... jenom když prostě dostanu záchvat, že někdo mě vytočí prostě fakt hodně, tak... to jsem v háji.

Tak se neovládáš... Jako normálně, když já se třeba peru s někym, tak je to v pohodě. Ale prostě když mě někdo fakt vytočí, to se stalo u mýho táty prostě, já jsem ho zmlátil nevlastního tátu, protože... nesnáším, když někdo někomu řekne, že je cikán. No a on to řekl mýmu kámošovi, no tak... Se mi zatemnilo prostě... a dostal no.

Chtěl jsi jako pomstít nebo tě to prostě hodně naštválo? Ne, mě to prostě vytočilo a on prostě takovýhle měl furt, no...

Tvůj kamarád je cikán? Co... Já jsem taky.

Ty jsi taky? Já jsem půlenej.

Fakt? To bych ani nepoznala. No já jsem půlenej, mamka je a táta ne. Takže jsem půlenej, no. A my jsme na to hrdý s klukama, jenomže prostě nesnášíme, když někdo... prostě... to je nadávka.

Vnímáš to jako nadávku. Hm.

A je teda nějaký označení pro... já nevím... cikány, pro Romy... nebo jak říkáš ty... který ti prostě nevadí? Cigáni, normálně... Cigáni, ale prostě jak tam někdo řekne k, tak je to prostě jakoby nadávka.

Aha, takže když je to v pohodě, tak to je g. Hm.

Aha, tak to jo. To jsem někde něco takovýho slyšela, že někomu vadí g a někomu k. To byste... to nikdy neuslyšíte, aby cigán si prostě řekl, že je cikán. Nikdy.

Aha. A co třeba taková rychlá jízda na kole nebo motorky? No, motorky a auta. Na kole ani ne. Motorky a auta. Jinak nic. Karate, motorky a auta. To je všechno.

A když jsi jezdil s tím traktorem, nezkoušel jsi třeba nějaký závody, neblbli jste? Ne. S traktorama to fakt nešlo (směje se). Jako jo, driftovat s nima de taky. Přes nožní brzdu, no. Tam hodíte pravačku a jedete normálně s traktorem takhle a jedete furt. To je hustý, no. Takhle můžete jet třeba i do města.

Jo? Ne ale fakt. Normálně takhle prostě zatáhnete jednu brzdu, že se vám zabrzdí jedno kolo, tady a musíte mít prostě předek... musíte mít traktor s předkem, zapnete si předek a ty přední kola jedou taky. No a prostě jedete takhle furt.

Takže jste taky na tom blbli. Hm.

A motorku máš svojí? Mám tři, jenomže už ani jedna nejede. To jsou prostě rozbitý. Měl jsem třístapadesátku a tu jsem prodal.

A to byly crossový? Tohle byla silniční, no. Ta dala těch stoosmdesát, no.

Teď teda nejezdíš? Teď už ne. Teď mam spíš ty auta. Máme s kámošem... teď jsme si koupili Rápida škodovku. Jsme z toho udělali coupečko, že jsme tomu uřízli střechu. No pěkný fáro. Vždycky na nás všichni koukaj. Jsme to nabarvili... strašný... tak jsem to posprejoval, celý auto, svýma graffitama a je to takový strašně barevný. To je jak hippiesácký auto. No, prostě máme... takhle prostě je uřízlá kabina, že tam prostě sedíte a fouká na vás a takhle vždycky jezdíme, no.

Ty sis to nabarvil, aby se ti to líbilo. Hm. On to chtěl taky.

Dělali jste to společně? No on spíš se stará o takhle... co prostě s motorem a takhle, protože on je vyučeněj, má vejšku a to. Já jsem si spíš dělal takovýhle hračky, repráky na to a takovýhle věci, no. Vždycky se nám lidi smějou, no když nás vidí. Třeba s tim... jedem s tim pro dřevo a jedem a džch džch džch. Bez střechy auto, rachot ty jo jak prase, vejfuk je tam laděnej... Jsme koupili za čtyři tisíce laděnej vejfuk, no a to je rachot. To je jak závodní auto.

Blbnete s tím nějak? Jo. Už jsme to kolikrát převrátili, když tam byla střecha. Pak jsme jí vlastně uřízli, protože už tam nemohla bejt. Protože ta už byla.. úplně namačkaná, vybouchávat jsme jí už nemohli.

Jo, takže jste museli a nechtěli jste to auto odepsat úplně. No tak proto teď už neděláme takový blbosti, protože kdybysme to převrátili na boudu, tak je po nás.

No to jo. Takže jste to auto upravili tak, aby vám sedlo. Je hodně strakatý? ...

Tam jde prostě hodně o ty graffiti? Hm.

Kdybys mi to teda popsals, jak to vypadá? Normální škodovka, jenomže je to ta nejlepší z škodovek, ta dlouhá.

Jasně, já teď myslim ty graffiti. Jo. No tak PŘ*, proč. Z jedny strany je PŘ*, z druhý

proč a na tý... na.. prostě vepředu, jak máte palubovku, nebo palubovky... No prostě zepředu, tak tam máte velkýho smajlíka, velký oči prostě, pusa, jazyk venku.

Něco jako takovýhoble? Co jsi nakreslil do tý fotky? Hm, jenomže o dost lepší. Jsem si s tím vyhrál. Nejdřív tužkou udělal a pak to... Jsem musel mít speciální tužku na železo a udělal jsem to podle toho.

Jak ti to dlouho trvalo? Tři dny, než jsem to udělal celý, úplně komplet. Taky nás to stálo peněz.

No to věřím, to jsi na to spotřeboval asi hodně sprejů. Hm. No ono vcelku. Ten vejfuk... S motorem jsme si taky hráli, provrtávat trysky... No ono když si vezmete ty nový auta, ono třeba to jede... já nevím... žere to kolik... šest, sedm na sto kiláků, no a ta škodovka naše žere patnáct... patnáct až šestnáct na sto kiláků. Taky to jede, no. Má to provrtané trysky, to jede jak blázen, ten vejfuk taky je udělanej, sportovní... No je to šunka, ale... Jako jo, jede to dobře a všechno, jenomže to vypadá strašně.

Strašně? Jak to myslíš. Líbí se ti to teda nebo ne? Jo, mě se to líbí. Jenom těm lidem prostě... bez střechy je to auto. My tam teď budem dávat střechu z traktora, no.

Aha. Proč? No já nevím, protože nemáme jinou. My jsme tam zkoušeli dát z trabanta, ale to bylo z bakelitu, to se nedalo přivařit, nic... Tak tam hodíme z traktora. Ze sedmdesátky, no. Tak tam hodíme střechu.

Jo, tak tam ta střecha podle vás musí bejt. Hm. Už jo. My s tím chcem dělat blbiny.

Jo. A ono když by přšelo nebo teď bude sněžit, tak... my máme skla i... na to. Na tý kabině máme skla, tak když jí tam hodíme, tak to máme i se sklama.

Jo aha. A to auto máte jak dlouho? Dva roky? ...

Máte to dohromady? Dohromady.

A to je teda nějakej kamarád... Hm. To je ten z toho kravína.

Aha. To je prostě toho... jeho táty. No... prostě on... z toho kravína. My jsme měli i předtím Nissana Sunnyho, ale tak to byl křáp. Toho jsme vyřachali s jeho tátou.

No a bourali jste někdy? Hodněkrát.

Jako myslím ne jenom se převrátit, ale... pořádně. S tím Nissanem, toho jsme vyřachali pořádně. To jsme jeli asi osm... no, víc ne, asi osm pěttek jsme jeli po lese a strejda nevytočil zatáčku a to a naskočilo to na blátě a narvali jsme to takhle bok... prostě do stromu. Takhle auto se nám protočilo a letělo... a bylo na odpis.

Vám se nic nestalo? Ne, my jsme byli připoutaní. Jenom strejda měl to... zlomenej nos, no. Dostal airbagem do nosu.

Jo, takže když jezdíš autem, tak se vždycky připoutáš nebo někdy taky ne? Hm. Jako jo, když jedem do lesa, tak to se nepoutám, ale jinak jo.

Jel jsi třeba někdy opilej? Nalítej a řídil? Ne, nikdy.

Ani bys nikdy k nikomu nenasedl? Kdyby řídil někdo jinej nalítej? Ne, vůbec.

Nechceš se vybourat... Ne, nikdy. To bych mu to i zakázal. Bych je z toho auta vyhodil. Protože já vim, že co prostě z toho může bejt. Jednou ten kámoš po mě chtěl, abych s tou škodovkou jel večer, v noci. Vožralej. On byl úplně nas... úplně tuhej a nechťelo se mu jít domů. Tak jsem jenom do tý škodovky sed, tak jsem hledal ty klíčky... pět minut, deset minut... Říkám vůbec, ne... Nechali jsem to tam a šli jsme pěšky domů.

Jo, bylo dobře, že jsi ty klíčky nenašel... Ne to ne, kdybych je našel, tak bych na to stejně přišel. Protože jsem si prostě řek, ne a dost, nemůžu. Protože to by skončilo asi blbě, no. To už bylo bez střechy, no...

Takže už to máš trochu vyzkoušený, že když jsi nalitej a napadaj tě napadaj nějaký pitomosti... tak že bych to neudělal. Vůbec. Nalitej nikdy.

Chodíte většinou do hospody nebo třeba i s kamarádama doma...? Ne. Tak von třeba koupí... jedem prostě... von má auto, tak jedem... normální auto, ne tohle, to je jenom prostě... to nemá techničák, nic... no jedem prostě do města, tam si nakoupíme pivo nebo to a jsme v tom kravině. A tam se třeba hrabem v autě a popíjíme a takhle.

Aha. Jo a ještě jsem se chtěla zeptat, máte pro to auto nějakou přezdívkou? Beruška. Beruška, to je hezký. Trochu přerostlá.

Ale asi tam nemá žádný tečky... Ne, to ne.

A když tam dáte nějakou tu střechu, taky to nasprejujete? Určitě jo. To se musí udělat. Tam se budou dávat bakelity a všechno možný no... přes to, protože... to by bylo strašný, kdybysme tam dali jenom kabinu. To máte prostě auto takhle a normální střecha je takhle. No a tahle střecha je takhle. Takže jako ono to bude vypadat jak sanitka, no. (směje se) Se bude ještě udělat... se to seřízne a bude se tam dávat ještě nějaký normální plech, na to se to navaří a takhle...

Kdy se na to chystáte vrhnout? Teď v zimě.

Jo, takže kamarád na tebe čeká a potom se spolu na to vrhnete... Ne, on to dělá. On to dělá pravidelně. To dělá furt. Jenomže... se hrabe v motoru, on tam chce něco zlepšovat a takhle.

Jo, tak to je jeho práce, tak potom... my to děláme jako oba... my to děláme oba všechno, no jenomže prostě když tam teď nejsem, tak to dělá sám.

Aha. A máš chuť se často ve svém životě pouštět do dobrodružství? Jo.

Například? Tak já nevím, někam jezdit do zemí, který prostě neznáme a takhle.

Byl jsi někde v cizině? Ne. Na Moravě... nejdál. Pojedu do Irska, no... za bráchou.

Máš bráchu v Irsku? Hm.

Takže dobrodružství pro tebe znamená co? Tak já nevím, jet třeba do země, kterou neznam a chodit tam a koukat nebo něco prostě no...

Na vlastní pěst? ... jsem chtěl bejt archeolog, když jsem byl malej.

Jo? A už nechceš bejt? Tak... chtít se může každé všechno, jenomže... prostě nejde, no...

Proč to nejde? Nevím... Bych to neudělal, tu školu.

Myslíš že ne? Já jsem děsně línej na tohle. Já si radši udělám tohle.

Co si uděláš? Už máš vymyšlenou školu? Obrážeče zemědělských strojů. To mě vlastně ten kámoš všechno naučil.

Jo. A na tý Moravě se ti líbilo? Jo, bylo to tam pěkný.

To jsi jel s kámošema na výlet nebo... ne, s mámou a tak...

Na dovolenou, jo. Hm.

Máte tam nějaký příbuzný? Hm, strejdu.

Aha. Tak Morava, to je vínečko... slivovička...

Tak to tam bylo hezký, co? (směje se) Já jsem tam moc nepil. Já jsem se spíš koukal po krajině. Maj to tam pěkný.

Takže se ti tam líbila ta krajina? Hm.

To bylo vyloženej na Moravě nebo ještě Výsočina? Ne. To já nevím, jako ono se tam jmenovalo. Na Moravě a vim, že tam je velká jezera... v kterým se nesmí plavat. Je tam zakázáno se plavat, protože se tam asi něco těžilo nebo co.

Aha, není to nějaká přehrada? Nevím, je to možný. Vim, že tam bylo hodně vody.

Aha. Takže nepamatuješ si, jak se to tam jmenovalo? Ne.

A co jsi tam teda dělal? Plaval.

V tom zakázaném rybníku? No. To jsme tam šli vždycky se strejdou. Tam lidi... chodilo hodně lidí. To máte jako že se nesmí tady chodit... jak jsou ty ty lomy a takhle, jak tam máte tu vodu, krásná voda a teplá voda, tak tam vždycky chodíme. Tam chodí hodně lidí, no.

Takže neřešíš to, co je zakázaný. Ne. Většinou když věci jsou zakázaný, tak jsou lepší, no.

Jo, je to větší zábava. Hm.

A v čem je to lepší? Adrenalin nebo něco takhle...

Adrenalin, jo. Líbí se ti adrenalin? Jo. Když to není moc přehnaný, tak jo. Když jsme třeba na těch jezích skákali z kamenů prostě dolů, třeba z osmi metrů daleko. Tam jste měla osm metrů, patnáct metrů a asi pětadvacet nebo kolik. No a ten můj švára si to dal z těch pětadvaceti, no. Ale úplně v pohodě. Já jsem teda skoro ze čt... ani ne ze čtyř, no. No ze čtyř, no. Ale bál jsem se. Jsem se rozběh a skočil jsem tam... protože jsem měl strach, jestli tam nejsou kameny nebo něco to.

Je to neznámá voda... No. My jsme to prolezli, ale stejně... jsem měl strach. On to teda dal z těch pětadvacet... Do dneška vidím, jak udělal takhle a skočil salto a už letěl.

Zkoušel jsi taky salto? Já to umím i na rovinu. Z toho breaku.

Aha. ... A ještě taková věcička... všimnul sis, že tadyten má piercing? Hm.

Co si o tom myslíš? Já nevím. Se mu to líbí.

A líbí se to tobě? Ne. Já bych to nechtěl.

Piercing vůbec nebo tohle umístění? Tak tohle se mi nelíbí. Mě se třeba u holek líbí, jak to maj v obočí, jinak to... jinak se mi to nelíbí. Já bych to nemoh... V pupíku... no v pupíku to ještě de, ale... jazyk a ... to je naprd... nos... huba... to je strašný.

Ty by sis to teda nedal? Ne, mě se to nelíbí. ... do ucha bych si chtěl dát roztahovák, no.

Roztahovák, jo. Asi jo.

Ten se ti líbí? Hm.

A chtěl bys tam mít potom to kolo velký nebo něco menšího? Tak já nevím, půl cent'áku, no. (kouká na fotku) On to má taky, na tý fotce. Tak to bych chtěl, no...

A tady na tý fotce to ani není vidět, ale oni maj tetování. Co ty si o tetování myslíš? Úžasný. Chci taky.

A jaký? V patnácti, jestli mi to vyjde, tak chci přemluvit mamku o malý tetování na noze. Náký křížek a okolo něj had.

Proč křížek s hadem? Já nevím. Křížek jako aby mi to přinášelo štěstí a had se mi líbí, protože je to takový drsný. Nebo nůž a na tom had.

Takže ten had je důležitý? Hm. Pak ještě draka na zádech... chci mít čínskýho draka. A ve předu chci... nevím. Brácha mi říkal, že v Irsku, když přinese nějaký člověk prostě papír, na kterým má něco namalovanýho, tak že on se to naučí prostě no a že pak prej to pak vytetuje. No tak já chci si namalovat graffit a chci to mít tady (na prsou, pravá strana).

Jo, takže si chceš navhnout graffit a... chci to mít na sobě.

A už jsi přemejšlel jakej? Proč. Ha, to chci mít tady prostě. (na prsou)

A chceš to mít barevný nebo černý? Barevný.

Všechno? (kývá hlavou)

Je to lepší barevný? Jo.

Takže plánuješ hodně tetování. Hm.

V čem se ti to líbí? Ten styl a prostě všechno je to takový... kus nějaký vzpomínky prostě na sobě mít. Na furt...

Aha. A chceš si to spojit s něčím příjemným? Třeba že se s někým domluvíš, že půjdete spolu? Jo. Třeba s nějakým kámošem, že se vsadíme a pudeme na tetování a budeme ho mít oba stejný. Nebo to... vždycky pak pudem a ukážeme to, že máme oba stejný a takhle.

Jo, takže asi s nějakým dobrým kamarádem... Hm. S nejlepším, co mam z MM*.

Tak to je hezký. A plánuješ mít s ním jedno stejný tetování... Jedno stejný a pak každý, co bude chtít mít.

Plánuješ všechno najednou nebo postupně? Ne, postupně. Najednou to ne.

Nebojíš se, že... ono to asi trochu bolí... Ne. Tady jako, co mam... to už jsem si zkusil hodně, no... ale nebolí mi to. Nejvíc asi... tady bych si to nechtěl dělat (zápěstí). Nikdy.

Jako tetování? To tetování. V tadytom místě nikdy. Ani tady (ohyb lokte). To je... to jsou dvě místa, kde... na který prostě vůbec.

Jo, a to tetování teda plánuješ postupně. Hm. Jako kdybych chtěl, tak si to udělám sám.

Sám? No dyť ho má i Simona* tady. Ta má čtyři tetování Simona*. Křížek má na prstu.

Jako jak? Jehlu nebo... Normálně prostě jehlu, tu obalíte prostě v nějakým fáci, namočíte do toho, nahřejete a jedete.

A v jaký barvě? Vyloženě nějaký tatérský? Nebo... Normální barvu, to je jedno. Do inkoustu třeba.

Aha. A znáš nějakýho tatéra? Ty jo... z MM*... neznam. Jo, jako jo, kámošku, co dělá tyhle obyčejný, prostě že to dělá ona sama, že na to nemá na to mašinku, tak to... to znam.

Ty bys šel k tý kamarádce nebo k tatérovi? Ne, normálně. K normálnímu. Jako jo, já si necham třeba udělat sem křížek (ruka). Sem jo, tady ještě bych to dal. Nebo na prst někam. Normální křížek si necham vytetovat.

Jo, takže tetování je pro tebe bomba. Co pro tebe znamená? Vzpomínku nějakou.

Jo, to jsi vlastně říkal. No, mě se to líbí.

Líbí se ti třeba... chtěl bys mít třeba potetovanou celou ruku nebo... To asi ne. Spíš jenom kousky. Něco co pro mě znamená. Nevim, třeba někdo si dá prostě celý tělo... celý tělo prostě, úplně celý komplet že si dá.... Třeba aby vypadal jako lev. To byl i ten, člověk v televizi.

Fakt? To jsem ani ještě neviděla. Ten měl i hubu. Ten neměl vlasy, ostříhaný. Měl i to... Všude, i víčka. Oni říkali, že ho prej museli uspávat. Že mu museli pod víčka dát i nějak prostě ten... no že takhle mu to dělali. Nemá řasy, nemá nic.

Fakt jo? Všude má tetování. Úplně. I mezi nohama. No to nechápu ale jak to mohl udělat.

Takže tohle se ti nelíbí. Ne, vůbec.

Jo. A chceš si třeba navrhnout i to ostatní tetování? Jenom jedno.

Už jsi vyměřšlel, jak to bude vypadat? Barvy, ... ještě ne.

Ty jo a ještě se zeptam, co reklamy? Co si o nich myslíš? Nic.

Nemáš je rád? Ne.

8 PŘÍLOHY

Myslíš si, že by bylo lepší, kdyby třeba ve městě nebyly billboardy s reklamou? To ne, mě se to líbí. Jako kdyby na nich bylo něco jiného, tak se mi to líbí. Něký graffiti nebo něco.

Takže místo těch reklam, plakátů bys dal graffiti? Hm.

Jo, takže kdybys měl navrhovat město, tak bys chtěl, aby to bylo barevnější a aby tam byly ty graffiti a obrázky. Hm. Ale v nějakém stylu, aby se to lidem líbilo. Třeba jako, já nevím... Vítejte u nás, aby to bylo udělaný jako graffit.

Jo, takže by pro tebe bylo důležitý, aby se to líbilo i lidem, aby se tam dobře cítili. Hm.

Tak jo, to bude všechno. Děkuju za rozhovor

Příloha č. 10: Autorský obrázek k rozhovoru 04

Příloha č. 11: Přepis rozhovoru 05

Jakej byl víkend? Dobrej.

Jak vypadá tvůj běžnej den? Tak přijdu ze školy, vlastně. Pomůžu mámě doma, uklízím a takhle. Jdu ven nebo dostanu zaracha, když mam nákej průser ve škole. No, jde ven, no a děláme bordel venku.

Takže když máš ve škole průser, tak jsi doma, jo? Hm.

A ty průsery se většinou týkaj čeho? Prosim?

Ty průsery bejvaj tak většinou co? Nevim. Kouřim, hulil jsem a takhle.

Ty jsi teda zkoušel i trávu, jo? Jaký to bylo? Normální. Mě to nepřijde, jako že bych... že by to bylo nějaký lepší nebo jiný.

Kolikrát jsi to zkoušel? Hodněkrát.

Hulil jsi taky pravidelně? Jo. Občas.

Jak jsi k tomu přišel? Dostal jsem to...

Co tě k tomu vedlo? Nic.

Chtěl jsi to jenom vyzkoušet? Hm.

Co děláš jinak většinou odpoledne? Sportuju.

Co děláš za sport? Fotbal, basket.

Jo, to děláš pravidelně? Hm.

Za někoho hraješ? Hm.

Máte často zápasy? Z basketu o víkendech, ve fotbale po šk... taky o víkendech. To mám vždycky rozdělený, kdy pudu na fotbal a kdy na basket.

Kdy jsi začal sportovat? Fotbal hraju... vlastně... od osmi. To je... osm let, no. A basket třetím, druhým rokem.

Jo, ty jsi říkal, že ti je šestnáct, vid'. Hm.

Co ve škole? Tam je to blbý.

Ty lidi ti tam nevyhovují? Tam jsou blbý vztahy? Hm. S učitelem a blbý vztahy.

Jak tam probíhá ta výuka? Tam někomu nadržujou hodně? Zasedlí tam jsou všichni... jako ne všichni, jenom nějaký... na mě.

Na tebe, jo. Ty jsi teda propadl? Hm.

A teď jsi v devítce? V osmý.

Aha. Přemejšlíš, kam dál? Hm.

Kam bys chtěl jít? Na kuchaře... nebo automechanika.

Tady do Plzně? Do MM* nebo do MM*.

A to bys tam byl na intru nebo dojížděl? Dojížděl.

Jo, tak to uvidíš, kam se dostaneš nebo už to máš rozmyšlený? Uvidim.

Co teda děláš odpoledne? Ty jsi buď někde na tréninku nebo jsi s kamarádama venku? Hm.

Co děláte? Hrajeme fotbal nebo basket... Kouříme. Bavíme se vo ženskéjch. Normální věci.

Kouříš teda pravidelně? Hm.

Kde se s nima nejčastěji scházíš? Vždycky třeba my... třeba jeden... třeba my se domluvíme, když jsme venku, kdo pro koho dojde a pak dojdeme pro ty ostatní domů. Vždycky na sebe čekáme doma... nebo si zavoláme, spíš... na internetu.

A scházíte se takhle doma nebo jdete ven? Jdem ven. My pro ně třeba jenom dojdeme a jdeme ven vždycky. Třeba když jsme jenom dva, tak jdeme k někomu domů.

Jdete někam do města nebo do parku? Do parku, no. Do skateparku.

Co se ti tam nejvíc líbí? Rampy, skaty.

Jo, jezdíš? Hm.

Líbí se ti, jak je to tam udělaný? Jo, líbí.

Když mi to popíšeš, jak to tam vypadá... Tak ono je to venku, jsou tam nějaký ty rampy... Hmm, jo, jakoby jedna rampa, na to navazuje druhá. Na stranach jsou dvě. Pak je bedna, horolezecká zeď je tam. Pin pongovej stůl... takový kostky, do kterých si můžete sednout, aby na vás třeba nepršelo, když prší. No... pak je tam vlastně naproti tomu skateparku taková klec, kde je basketbalový hřiště, no a pak za tou klecí je velký amfiteátr. Jakoby schody, kde se sedí.

Aha. A vy nejvíc chodíte do toho skateparku, jo? Hm.

Ty teda jezdíš na skatu, jo? Hm.

Ovlivňuje tě to, jak se oblíkáš? Jako...

Ten skate, já nevím nějaký ty... Nebo ty posloucháš hip hop, vid'? No.

No tak jestli to tě neovlivňuje... nějaký ty hoperský kalhoty... No jasný, no.

Jo? Podle čeho si vybíráš oblečení? No podle toho, jaký se mi líbí.

A ovlivňuje tě třeba ten skate nebo hip hop? Jako v čem mě ovlivňuje?

No v tom vybírání, co si vybíráš. Ne, to si vybírám podle sebe.

Sleduješ i modní trendy? Jo... co se mi líbí, to si koupím.

Vybíráš si podle toho? Tak třeba bych si na sebe nevzal uplý džíny, to se mi nelíbí.

Hm, co máš nejradši? Jak nejradši jako?

V čem se cítíš nejlíp? V čem? Tak ve svých věcech, co normálně nosím.

Jasný. Tak třeba když nemáš rád ty uplý kalhoty, tak radši volný? Hm.

V čem je to lepší? Nevím. Tak uplý... To je na sobě divný, uplý. To se nedá skoro pohnout v tom.

Takže je to pohodlnější ty volný. ... Tady když se podívám na ten obrázek, tak tady jsi dokreslil stromy a trávu? Hm.

Proč? Protože to je v parku u nás.

Takže jsi tam kreslil ten váš park? Hm.

Co tady tenhle barák. Tys ho tu nechal, nevádí ti? Vadí, no.

Proč jsi ho tu teda nechal? No protože mi to připomíná baráky, co jsou za tím parkem, takový velký.

Aha, takže jsi tam nechal to, co ti něco připomíná a pak jsi tam dokresloval... Hm.

Takže ty teda chodíš do toho parku. Jsou tam lavičky? Jsou tam lavičky, no. Dá se tam sedět.

Kam teda nejradši chodíte? Do toho skateparku? No do skateparku, tam chodíme furt.

Jo, tak ty myslíš furt ten skatepark? Hm.

Jo aha, já myslěla, že ještě nějaké jiné. No ještě jeden právě pak, ten normální park, jako kde jsou lavičky a takhle.

Jo, tak to je tadyto. Jo.

Hm. No mě tady úplně fascinovalo, že jsi dokreslil tu lavičku, že jsi z něj udělal zdravýho člověka. To tě hodně štvalo, že byl na vozičku? No jasný, no. Když všichni jsou jako v pohodě a von chudák jedinej mezi nima. To je hrozný, aby lidi byli na vozičku, to se nedá přát nikomu.

Hm, to určitě jo. Myslíš teda, že je to hodně velký minus, když je člověk na vozičku?

Když už se stane, má třeba nehodu... No, psychicky mínus je to hroznej, i fyzicky.

Jo. ty to teda vnímáš jako že pro toho člověka je to hrozný nebo ještě nějak jinak?

No pro toho člověka.

Jo. Ty jsi na zadní stranu taky psal, že se ti tam vůbec nelíbí ty kontejnery. No.

Proč se ti nelíbí? Co jako... sedět v kontajnerech... Copa je na tom pěknýho?

No tak třeba někomu to nevadí. Mě by to třeba vadilo.

Jo. Proč, že jsou špinavý? Né tak jako, to je lepší sedět v nějakým hezčím prostředím než v kontajneru.

Jo, takže i ty sám vyhledáváš nějaký ty... Hm.

A co děláš, když jsi sám? Jsem doma.

Co děláš doma? Jsem na počítači.

Co děláš na počítači? Surfuješ nebo třeba...? No, Facebook a posloucham písničky... a takhle.

Jo, ty teda máš nejrady ten hip hop? Hm.

Posloucháš taky něco jinýho? Rock.

Byl jsi někdy třeba na nějakým koncertě? Hm.

On je nějak hip hop camp, víš o tom? No, vim no.

Byl jsi tam? Nebyl. Tuten rok o prázdninách bych tam měl jet.

Plánuješ, jo? Hm. S klukama.

Jo. A byl jsi na nějakým koncertě teda? Hm.

Na čem třeba? Na Extra Bandech a takhle. Na Rytmusovi.

Jaký to bylo? Dobrý.

Byla tam dobrá atmosféra? Hm.

Co se ti takhle na těch koncertech líbí? Nevim, písničky.

Je to nějaký jiný, když to posloucháš na živo než na počítači? Hm. No na živo je to lepší.

Jo. A díváš se třeba na televizi? Jo.

Na co? Na filmy i seriály.

Jo a když uprostřed filmu tam je nějaká reklama, štve tě to hodně? Jo, hodně.

Proč? No protože to přeskočí celej film. No ne jako přeskočí, ale zruší to tu atmosféru toho filmu.

Jo a to tě štve. No když budete do toho jako hodně zakoukaný a najednou do toho skočí reklama.

To jo no. Je třeba nějaká reklama, která ti nevadí? Že se ti i líbí? Hm, nevim. Mě nevadí žádná reklama jako, ale vadí mi, když to skočí do toho filmu.

Jo. Je teda i nějaká, která se tři třeba i líbí? Že ti přijde vtipná? No mě se líbila ta s tím psíkem. S tím Bobíkem. Ta se mi hodně líbila.

Ta byla na co? To nevim na co to bylo. Jak tam byla ta ženská a řekla ‚Postarejte se mi o...‘ v tý restauraci, čínský. Řekla ‚Postarejte se mi o Bobika.‘ No a oni jí přinesli toho psa na talíři.

Jo, to je ale už hodně dávno, ne? Hm, to je dlouho.

Jo, tak to vim. Ještě nějaká jiná? E em.

Kolikrát i většinou pustí v televizi nějakou reklamu a potom vidíš i nějaký obrázky venku na billboardech. Já nevim, třeba Vodafone, vždycky má nějaký ty postavičky, nebo něco takovýho, nějakou animaci udělej, a potom ty postavičky daj na plakát. Hm. Normální.

Všimneš si toho líp? Jo, to je jasný. Když se to vidí v televizi a potom prostě někde

venku.

Když jsi pak někdy v obchodě a vidíš ten produkt, na kterej jsi viděla tu reklamu, koupíš si to třeba? Že tě ta reklama třeba tak štvala nebo se ti tak líbila, že si řekneš, že to zkusíš? Ne. Třeba když to byly nějaký sušenky nebo to, tak jo

A co třeba, když vezmeme nějaký ty hodně profláklý značky, třeba Cola nebo něco takovýho, ovlivňuje tě, že když si něco kupuješ, ovlivňuje tě, jestli je to známá značka? Neovlivňuje.

Šel bys třeba do nějakýho obchodu, kde to není značkový a vybrala by sis tam? Jo.

Jo, tak jo. Chodíš třeba večer se někam pobavit? Hm.

Většinou hospody nebo diskotéky? Diskotéky.

Jo, baví tě trsat? Nebaví.

Jo, jenom pozoruješ holky. No jasný.

Máš chuť se pouštět do dobrodružství? Jako cestovat?

Cokoli, to je jedno. Jo.

Co bereš teda jako to dobrodružství? Cestování.

V jakym smyslu? Vyjet někam vlakem, naplánovat si cestu nebo neplánovat, kam tě to doveze? Neplánovat.

Jo a realizoval jsi někdy takovouhle cestu? Ne.

Chtěl bys? Jo.

Jak by to podle tebe mělo vypadat? Normálně. Vyjet prostě s někym, třeba ve třech. A někam se nechat odvézt, někam zajít, zkoumat to tam. Nejlíp do nějaký jiný země.

Potom třeba přespat někde v hotelu nebo pod širákem? Pod širákem, ve stanu.

Jo, takže úplně na vlastní pěst. Hm.

Kam bys nejradši jel? Do Ameriky.

Proč zrovna tam? Protože tam se zrodil hip hop, tak bych chtěl vidět, jak to tam vypadá.

Jo takhle. Takže vyloženě na nějaký to místo... No, tam kde jsou ty koncerty vždycky.

Jo a nejlíp v době, kdy tam bude nějaký ten koncert. Hm.

Tak to by bylo lepší na víc dní, ne? Bylo, no.

Chtěl bys tam jet někdy v nejbližší době nebo až? V nejbližší době asi ne.

Jako v nejbližší době třeba letos o prázdninách. No to možná jo.

Jo, to ještě uvidíš. Hm.

A co nějaký adrenalinový sporty? Nevim.

To tě neláká? No tak skok s padákem bych chtěl zkusit někdy.

Proč zrovna skok s padákem? To musí být zajímavý. Letět z letadla vzduchem dolů. Pak padákem.

Nebál by ses? Hm, ne. To by mě musel někdo strčit, abych spad. Sám bych neskočil, musel by mě někdo strčit.

Jo. Ještě by mě zajímalo, že má tadyten piercing? Nevšiml.

Hm. A co na to říkáš? To je každého věc, co nosí na sobě.

A líbí se to tobě? Nechal by sis to ty udělat? E em, nenechal.

Vůbec? Ne.

Všimla jsem si, že máš náušnici, ta ti nevadí? Ne.

A na holkách se ti líbí piercing? Hm.

Kde třeba? Na obličejí.

Hm. Obočí? Nos? Nos.

Co říkáš na ty jejich účesy. Třeba tady na ty dredy. To je každého věc, co má za styl.

To je jasný, ale nechal by sis třeba ty udělat dredy? Jo, vyzkoušet bych to chtěl.

Experimentuješ rád? Třeba co se týká toho obličání, účesy... ? E em, moc ne.

A ty dredy bys teda chtěl vyzkoušet? Jo, ty bych chtěl.

Chtěl bys třeba taky vyzkoušet něco jinýho? Číro nebo dlouhý vlasy...? (vrtí hlavou)

Ne. Dobře. Ty jsi tady kreslil tomuhle tetování. Líbí se ti tetování? Hm.

Chtěl bys? Jo.

Co bys třeba chtěl? Já jsem chtěl draka přes celou ruku a na zápěstí hlavu s plamenama. Přes zápěstí.

Jako vyloženě z ruky až k ramenu? Jako takhle z ramene jakoby odsad', takhle aby se proplet, tady hlavu a z tý hlavy plameny takhle na zápěstí.

A ty chceš draka? Hm.

A kde by měl někdy ty křídla nebo takhle? Normálně by měl ty křídla, takhle.

Jo, takže úplně po celý ruce? Jo.

Aha. Chtěl jsi? Ty jsi říkal, že jsi chtěl. To jsi měl už naplánovaný? Hm.

A proč to nevyšlo? Protože mi to mamina nedovolila.

Aha. A chtěl jsi barevný nebo černobílý? Barevný.

Až ti bude osmnáct, chceš si to nechat udělat? Hm.

I když mamina nebude souhlasit? Hm. To už bude moje věc.

A takhle to jedno nebo ještě víc? Jedno.

Líbí se ti třeba na ostatních tetování? Hm.

I na holkách? Ne.

Ani někdy malý? Malý jo, ale velký ne.

Tys tady nakreslil hvězdičku, co pro tebe znamená hvězdička? Nic, jen tak.

Proč jsi nakreslil teda zrovna tu hvězdu? Tak to se hodí na ty záda a takhle, na tuto, hvězdičku. By se tam nic jinýho nedalo nakreslit.

Jako že tam je málo prostoru? No.

A kdybys toho člověka viděl, dokázal by sis na něm představit něco jinýho? Jo.

Hm. A ještě... Proč bys chtěl zrovna draka? Hm, to je pěkný, drak.

Vyjadřuje to něco? Ne.

Jenom se ti to líbí, přijde ti to nejhezčí? No.

A co říkáš na graffiti? Graffiti? Nevim. Graffiti.

Když je někde vidíš, co tě napadne? Nic.

Minulej tejden nebo kdy, jsem viděla, že jsi na papír dělal někdy ty tegy. Hm.

To tě baví? Hm.

Děláš to? Třeba i venku? Ne, venku ne.

Jenom pro sebe? No na papír.

A vyzdobil by sis třeba tak pokoj? Nebo máš ho tak vyzdobenej? Nevyzdobil si tak pokoj. Mě by to přišlo... divný.

Jako? Hm, nechtěl bych to mít v pokoji.

Jak přibližně vypadá tvůj pokoj? Můj pokoj? Modrej s bílym.

Máš tam někdy dekorace? Auta na zdi. Motorky.

Máš auto nebo motorku? Motorku.

Ňákou crossovou? Hm.

Jezdíš na ní často? Když jsem u babi.

Ty jí máš u babičky? Hm.

Jak tě to teda baví? Baví mě to, jezdit, no.

Jo, tak když jí máš, tak tě to asi bude bavit, ale máš jí u babičky, tak jestli to tolik nežereš nebo... Ne, to si to právě víc užiju, když to nemam každéj den.

Jo takhle. A tvoje babička bydlí kde? V MM*. Kousek za MM*.

A tys to dal schválně k babičce, abys... No.

Fakt jo? Jo. (smějeme se)

A když potom přijedeš domů, nemáš takovou tu chuť si jít zajezdit? No mam. Právě že se potom těším, až pojedu k babi.

Aha. A jezdíš za babičkou jenom kvůli tomu? Ne, jezdím za ní.

Jak často jí teda vidíš? O víkendech.

Tak to je docela často. A jak se ti líbí MM*? Dobrý. Takový starší město, no.

Kde je to lepší? U nás v MM*.

V čem? Tak mam kámoše, maminu.

Jo. Když se ještě vrátím k těm tegům. Jak jsi k tomu přišel? To jenom tak zkoušíš na papír, ale nelíbí se ti to tolik, že bys to chtěl mít třeba vystavený? Tak to jenom zkouším pro sebe, na papír. Písmo, takhle. A buď se mi to povede nebo nepovede. Když jo, tak se mi to povede, no. Když ne, tak ne. Když se mi to povede, tak si to vystavím.

Jo. Ukazuješ to třeba i kámošům? Jo.

Co na to říkaj? No že to je dobrý.

Zkoušejí to taky? Hm.

Takže se o tom i bavíte? Hm.

Radí ti třeba co a jak? Ne.

Oni to taky dělaj jenom pro sebe na papír? Taky jenom pro sebe.

Nechtěli byste to teda vyzkoušet venku? Chtěli, ale to je problém.

Jo, nechcete mít z toho průser. Hm.

Ani nějaký odlehlý místo, kam nikdo nechodí, třeba nějaká stará bouračka, kde jsou třeba jenom bezdáci. Tam byste to třeba nezkusili? Třeba jo.

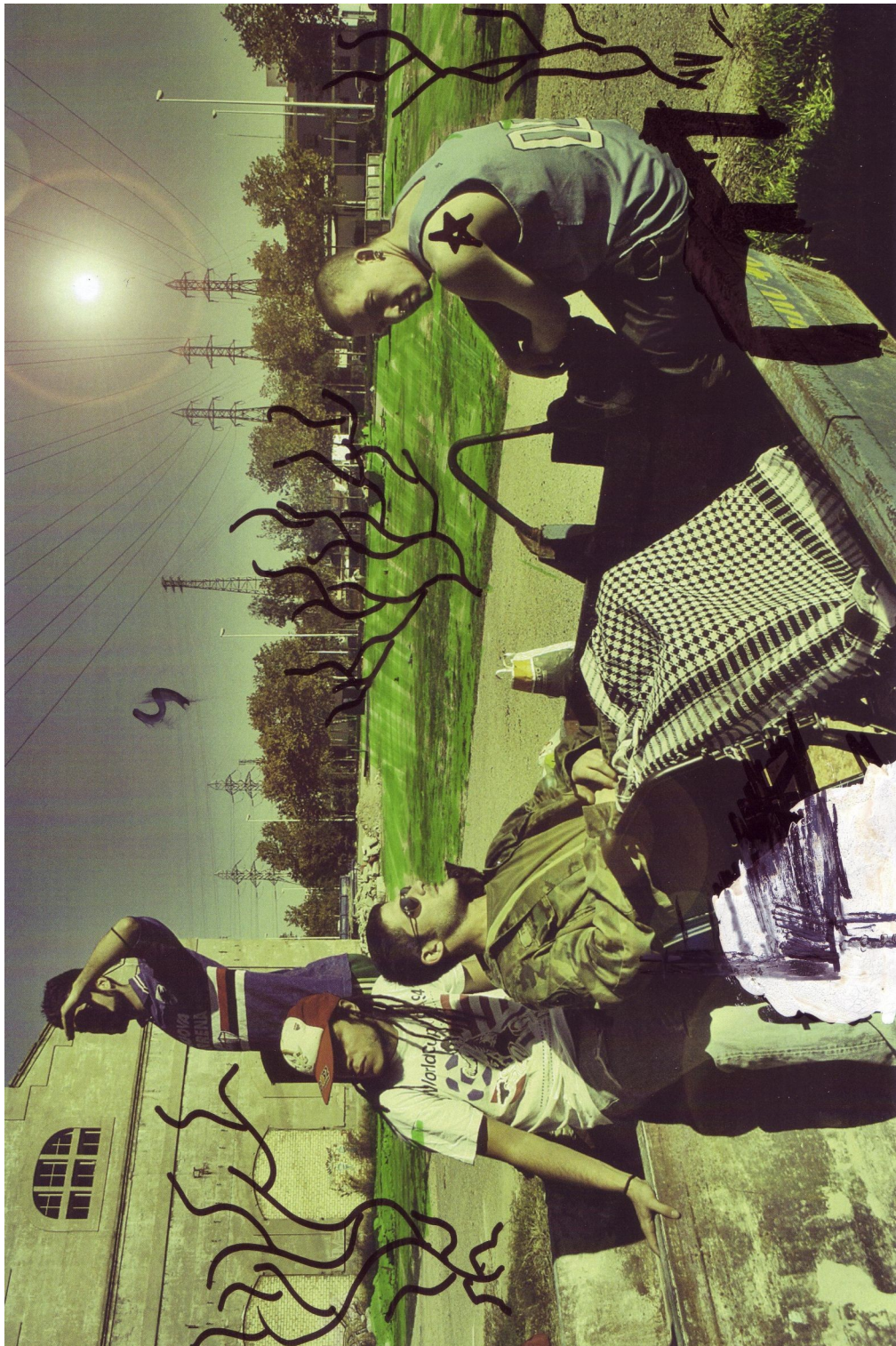
Kdybys měl třeba navrhovat město nebo vesnici, dal bys tam ty graffiti? Já bych udělal pro ty, co to rádi kreslí na zdi, prostě tak bych jim udělal jakoby zdi, tam kde to můžou udělat, prostě. Aby se tam mohli vyřádit.

Aha, to je dobrý. Co bys tam ještě udělal? Nevim. Školu, baráky. Normální město.

Tak jo, já tě už dál nebudu trápit. Děkuju.

Příloha č. 12: Autorský obrázek k rozhovoru 05

Příloha č. 13: Přepis rozhovoru 06

Jak se máš? Jo, dobře.

Mohla bys mi popsat svůj běžnej den? Hm. Tak vstanu, udělám si hygienu, oblíknu se a jdu pryč.

Pryč, to znamená... za kamarádem.

A to popisuješ, když máš prázdniny, když... Furt.

Co do školy? Tam nechodíš? Chodim občas.

A co děláš s kamarádama? Já nevím. (směje se). Tak... Pijeme, povídáme si, někdy... Někdy jsem u kamarádky. To se koukáme na filmy s kamarádkama a tak.

Jo, takže pohoda. Hm.

Potom přijdeš domů na oběd nebo... Ne.

A večer jdeš rovnou spát nebo ještě něco děláš? Jsem na počítači a potom jdu spát.

Když bys mi měla popsat prostředí, kde se nejvíc pohybuješ, jak to tam vypadá? Ty jsi odsad', z města nebo vesnice? Z vesnice. Ale pobývám spíš jakoby v tom městě.

To je velký město nebo malý? Malý spíš.

Kde se nejradši pohybuješ? Tak venku třeba. S kamarádkama a tak. Kam chodíme nejraději a tak tam.

A venku někam na lavičku, do parku nebo na náměstí nebo kam? No... Tak někde všude. Nejčastěji jsme třeba v parku, u bazénu... na lavičkách a tam jsme nejčastěji.

Jo, já když se podívám na ten tvůj obrázek, tohle modrý má být jezero? Jo.

Tohle bílý jsi zamazala proč? (ukazují na bílý čáry okolo jezera) Protože tady jsou tady ty, ne.

Jo, tys to tam nechtěla. No.

Tys je posadila do prostředí spíš někde v přírodě? Ne, tutoho na tu lavičku a tam, kde jsme my. To když takhle koukáme, tak tam je hnedka rybník.

Aha, popíšeš mi teda to prostředí. Tam jsou lavičky, rybník a jak to tam teda celkově vypadá? Normálně, jako park.

Vyloženě park s rybníkem? Jo.

Je velkej, malej? Tak střední.

Koupat se v něm asi nedá, co? Ne.

A tenhle barák jsi škrtla, protože bys ho tam mít nechtěla? Hm.

Ty jsi tam teda nakreslila i sebe... No.

To teda znamená, že bys tam s nima chtěla bejt? Jo. Mě připomínaj mojí to... mojí partu, jakoby.

Aha. Řekni mi něco o svojí partě. Jako co například?

Tak jestli máte třeba nějakou zajímavou historku, co vyvádíte nebo jaká je tam sranda... (směje se) Jo, to jo. Já nevím, co mam vybrat.

To je jedno, cokoli. No já nevím. (směje se) Já nevím. ... Tak asi nej... spíš takový nejhorší je asi to, že jsme byli přesně v tom parku na těch lavičkách a tam byl kamarádky strejda a ten tam už byl vožralej a my jsme šli taky pro chlást, ale nějak se tam poprali... em, kámoš s tím strejdou, s tím to... protože šáhl na kamarádku, dal jí facku. No tak mu jako jí vrátil, ne... ale jako ten kluk. No aby jí jako chránil, tu holku. No, tak se tam začali jako prát a my tam máme takový... takový zeď tam je jakoby taková. Takový zídky a o to se praštil několikrát hlavu.

Ten strejda nebo kamarád? Ten strejda. Rozlomenej nos, tady to měl někde rozseklý.

No, to se musela zavolat záchranka, protože teda když ležel na zemi, tak vůbec ňák nereagoval. Tak jsme zavolali záchranku, přijeli policajti a tak. Policajtům jsme řekli, že jsme ho tady našli, že kámoš utek. Že jsme ho tady našli, že tady byl vožralej a to, že ho známe. A že když jsme přišli, tak jsme je zavolali. No a policajti asi hledali nějakou věc, kterou dostal přes hubu. No a ňák se koukali a my jsme ten chlast schovali za strom a oni našli ten to no... Tak se ptali, koho to tam je. To jsme my řekli, že jsme šli pro čistý. Jako to, limonádu a tak. No...

Jak se to vyřešilo? To já nevím. Byl v nemocnici a ňák si to nepamatoval.

Aha. A měli jste vy kvůli tomu nějaký průser? Ne. Já jsem vlastně nic neudělala.

A oni taky ne.

A ten alkohol, to jste nějak vykecali, že to vaše není. Ne, to jsme tam měli osmnáctiletýho kamaráda. Ten to vzal jakoby na sebe, že to je jeho.

Jo, tak to je ta horší historka, jo. No.

A jinak bejvá větší sranda? Jo.

A to jsou převážně kluci a ty jsi jediná holka nebo... Ne. To je napůl. Tak třináct. Tak nějak. Tak stejně, no. Holky i kluci.

Jak je to velká parta? Okolo patnácti lidí. Když se všichni sejdeme.

Aha a kde jste se seznámili všichni? To je... já jsem se s nima seznámila přes kamarádku. A potom jak jsme chodili třeba ven a tak... třeba. Třeba jak u nás jsou vždycky takový ty... eee, co to je? Třeba Hurá prázdniny nebo ohňostroje a tak, Silvestr a takhle. No tak se tam ňák jako to no... skamarádíme vždycky s někým.

Jo, vždycky přivedete někoho do party... Hm.

Berete vždycky každého v pohodě? No.

Nestane se, aby někdo někoho přivedl a vy jste ho vypískali. Ne jako přivede. Spíš... Musí se líbit všem jako a tak.

Jo, tak to je docela náročný. No. Musí být srandovní.

Jak přibližně věkově tam jste? Přibližně stejní? I starší i mladší.

To neřešíte. Ne.

A co vás tak spojuje nejvíc? Že je sranda nebo ještě něco jinýho? Že máme... tak nějak stejný problémy, třeba.

Máte třeba taky stejný záliby? Jo.

Například? Tak... všichni... vždycky se někde sejdeme a o víkendu vezmeme si brusle a jedeme na brusle, někam daleko. Takhle jsme jeli až do Dukovan... nebo do Prčic a tak.

Takže sportujete taky? Jo, někdy.

Co ještě děláte tak společně? No koukáme na ty filmy u té kamarádky. Chodíme se bavit někam nebo jsme prostě venku a povídáme si. Dokážeme nějak udělat nějak tu svojí zábavu i tak když, i třeba nejsou peníze nebo když... tu zábavu si dokážeme udělat prostě...

Tak když se sejde dobrá parta... Jo.

Jo. Když se podívám, co jsi všechno psala... Jo, že se ti to tam líbí. A co říkáš na to, jak jsou oblečení? Jaký mají účesy a tak? Hm, dobrý. Tak je to každého styl, ne... Když jsou odlišní, to nevadí.

Hm. A všimla sis, že tadyten má piercing? Jo.

Co na to říkáš? Tak když se mu to líbí. To je jeho věc, ne...

To je jasný, ale líbí se to tobě? Moc ne.

Celkově nebo zrovna tohle umístění? No spíš to, kde to má.
Nechala by sis někde udělat piercing? Ne.
Třeba na obočí? Jo, ten jo. To mam tady. Teď jsem si to musela vyndat.
A nad pusou jsi to neměla? Ne. Jsem měla tady, v obočí a pupíku mam.
To sis nechala udělat kdy? Eeee, ve třinácti asi to bylo... jo.
Ty sis to nechala udělat, že se ti to líbí... jo.
Co třeba holky – kamarádky, taky mají piercing? Hm. Dvě z nich.
A líbí se ti to třeba na klucích? Moc ne.
A když má kluk náušnici? Jo... to se mi líbí.
Takže piercing holky jo, ale kluci ne... když to vezmu obecně... No. Spíš... jestli se to k němu hodí nebo tak. To já nemůžu říct, ne...
A co tetování? Tady na nich to není vidět, že maj tetování... Líbí se ti tetování? Mě se líbí. Já si to taky chci nechat udělat. V patnácti budu mít od kámoše.
A ten má vyloženě tu mašinku profesionální? Jo.
Takže to budeš mít profesionální kvalitu, jo? No.
Co plánuješ? Jako s tím tetováním?
No třeba jaký tetování, kam... No, on se kouká vždycky na internetu na tetování a tak... s nim. Když se chcem něco naučit. Jsem koukala, se rozhoduju... to bylo na bříše a teď to prostě takhle ňák se zacupily hvězdy.
Hvězdy? No.
To je dobrý. A barevný nebo černobílý? Černobílý i barevný tam jsou. Ale spíš se mi líbí to černobílý.
Jo a to by byly plný hvězdy nebo jenom obrisy? Obrisy jenom. Vybarvený ne.
To bys chtěla takhle pás ze zad na břicho? Hm.
A jenom jedno tetování nebo bys chtěla mít třeba víc? Nee. Ne. Spíš to co jsem si teďka to, ne... Co jsem si vtloukla, že chci.
Vtloukla? No, já jsem si to prostě... (směje se) ... chci a potom to zase nechci. Ten piercing jsem taky chtěla a potom se mi to nelíbilo, no...
Ten piercing? Hm.
Jakto? Já nevím, třeba k něčemu se mi to nehodilo.
Aha. A ty máš jeden styl v oblíkání? Nebo to střídáš? Tak... Spíš ten... hip hop.. ový oblečení nebo ňák tak. A nebo normální. Já nevím, jak jste vy. No nevím. Tak ňák normálně se oblíkam.
Jo, takže nejsi upnutá na jeden styl. A co značky? Em, tak značky nejlepší. Adidas jenom ňák tak... a Hudy.
Jo, takže spíš ty sportovní. Hm.
A je nějaká značka, kterou by sis nikdy nekoupila? Že je to hrozný? Ne.
Sleduješ taky módní trendy? Jo.
A vybíráš si podle nich? Ani moc ne. Spíš to dělám podle sebe.
Jo. Nebojíš se experimentovat? Ne.
Ráda experimentuješ? Jak s čím.
S čím třeba? ... tím oblečením... A nebo s vlasama. Jsem zkoušela... to bylo na kamarádce. Chci být kadeřnice, tak to... Ale nějak, myslim že nějak... To je asi tak všechno.
Jaký se ti líbí účesy? Hm... rovný vlasy. Normálně. Nebo takhle sesekaný úplně dolů a nebo černý takhle nafoukaný.

A vyžehlený myslíš? Hm.

Aha. A co barva? To je tvoje nebo barvený? Já jsem měla tmavěhnědou, teď mam černou. Jsem si to nechala obarvit.

Co tě k tomu vedlo? Kamarádka.

Chtěla si to vyzkoušet, ty jsi chtěla změnu nebo... Obě dvě jsme chtěly mít jakoby... no spíš všichni pět holek jsme chtěli.

Jo, abyste byly nějak sladěný? Hm.

Aha. A sladíte se taky třeba i v barvách oblečení? Že se třeba domluvíte? Ne.

To jenom ty vlasy? Jo, to nás jenom tak napadlo, že to...

Aha. A všechny máte rovný nebo... No.

Měla jsi třeba někdy krátký vlasy? Jo.

Jaký to... když jsem byla malá. (směje se) mě máma stříhala na krátko.

Jo? Proč? Já nevím, všechny nás takhle stříhala na krátko ...

Aha, ty máš teda několik sourozenců? Hm.

Kolik? Eee, jednoho bráchu a tři ségry... čtyři.

Ty jsi nejstarší nebo nejmladší? Nejmladší.

A když se ještě vrátíme k těm účesům, chtěla bys zkusit nějakou netradiční účes?

E em.

Ne, líbí se ti ty dlouhý vlasy, jak máš. Jo.

A chtěla bys třeba zkusit ještě nějakou jinou barvu? Ne.

Ta černá ti vyhovuje, jo? Jo.

A co třeba líčení. Maluješ se ráda? Jo. (směje se)

Když si vezmeš třeba nějaký ty módní fotografie, kde ty modelky jsou hodně naléčený, jako že hodně výrazně, někdy docela dost barevně, co na to říkáš? To se mi nelíbí. Mě stačí make-up a řasenka a... no spíš s tou řasenkou plácám hodně.

Jo, vždycky hodně silnou vrstvu? Hm. Někdy vypadám docela to...

Co třeba nějaký šperky? Máš šperky ráda? Moc ne, moc nenesim.

Takže třeba žádná bižu? E em. Jenom náušnice.

Střídáš je nebo běžně jedny, který nosíš ke všemu? Jo, střídám.

A zajímá tě móda, jako že vyloženě co jsou nějaký ty módní návrháři? Ne.

A viděla jsi nějaký ty fotky návrhářů? Někde v časopise. Hm.

Co na to říkáš? Hmm. Tak neumím si to představit, že by to někdo nosil jako na veřejnost. Některý ty... to je to docela přehnaný ty šaty a tak.

Když jste v tom parku, tys řikala že je tam nějaká zídka. Hm.

Je ta zídka čistá nebo jsou na tom graffiti nebo...? V MM* je to spíš čistý. Tady je to všude. V MM* není nic skoro. Na těch zídkách to není.

Aha. Takže kdybys to měla porovnat, co ti přijde hezčí? Hm. Graffiti nebo čistý?

No v podstatě tady v Plzni nebo u vás? No tak tady se mi to nelíbí, protože tady to je všude... na každý zdi, je to tady skoro. A v MM* tam je... maximálně jedna ulice, kde to je. Jinak ne.

Takže graffiti – líbí se ti, nelíbí se ti? Jo, líbí, ale zase... tady je to takový divný.

Co je divný? Všechno. Divný lidi tady jsou.

Jakto? Já nevím, já jsem zvyklá na něco jiného.

Na co? Já jsem zvyklá prostě, že v MM* všechny znám. Když pojedu, tak to... tak je to takový... já nevím.

Takže ti vyhovuje jít po ulici, pozdravit, pokecat, když někoho potkáš? Hm.

Jo? Přijde ti to tam třeba volněji? Že je to tu uspěchaný nebo... Hm, spíš tady je to větší než MM*. Tady je všude takovej chaos. V MM* ne.

Takže myslíš, že tady není možný, aby se lidi mezi sebou hodně znali? Hmm, já nevím.

Hm, těžko říct, vid'. Hm.

A co se ti teda na MM* nejvíc líbí? ... Tak ňák všechno. Že to tam všude znám. Že tam jsou dobrý místa a tak.

Jo. A ty jsi říkala, že posloucháš ten hip hop. Ovlivňuje tě teda nějak ten hip hop, ta hudba, co si vybíráš za oblečení? Ani moc ne.

Co teda ovlivňuje, co si kupuješ? Jak jako?

No když jdeš do obchodu, tak ty jsi říkala, že hlavně tu Pumu, Adidas. Hm.

Tak převážně chodíš tam? Ne. Tak když nejsou peníze, tak taky to... nemůžu si koupit, co chci. Tak ňák přiměřeně můžu.

A když si teda něco vybíráš, tak co nejvíc rozhoduje, co si koupíš? Hm... Máma.

Máma? Do všeho ti kecá? (smějeme se) Spíš sama rozhoduje jako. Já si můžu vybrat a nesmí to bejt příliš drahý.

Jo. A co si teda tak nejvíc vybíráš? Hm, normálně, rifle, mikiny, boty... a tak. ňáký třpytivý věci na diskotéku a tak.

Chodíš na diskotéky? Jo.

Jaký to tam je? Dobrý.

Baví tě trsat? Jo.

Chodíš taky třeba na bowling? Občas.

Taky by mě zajímalo, co jídlo. Zajímají tě nějaký diety, zdravá strava? Tak někdy.

Někdy. Podle nálady? Ne. ... podle toho taky, kdy mam čas a tak.

Co znamená podle tebe zdravá strava? Zelenina a nebo sušený jídla.

Co Mekáč? Ten moc ne e.

Nemáš ráda, jo? Ne.

Vybíráš si taky někdy jídla podle toho, jak ti to nejvíc chutná nebo taky jestli je to známý? Tohle jsi viděla v televizi, v reklamě, tak to zkusíš. No tak když to je ... tak si to koupim, ale jinak spíš co mi chutná, tak nějak.

A co si myslíš, když vidíš v televizi ňákou reklamu, jak se ti líbí? Tak některý reklamy jsou docela dobrý. Ale některý... takový trapný už jsou.

Jo. Co se ti na reklamě líbí nejvíc? Nebo máš ráda reklamy vůbec celkově? Ani moc ne. Vždycky v tom nejlepším to to... jsou reklamy.

Je ňáká reklama, co se ti i líbí nebo líbila? Jo, to na ty brambůrky. Ta byla vtipná.

Máš teda radši vtipný reklamy? Jo.

No kolikrát běží v televizi reklamy a pak na podobný motiv vidíš ve městě plakát, billboard. Všimla sis toho? E em.

Nevšimla jo. A co na to říkáš, když to takhle slyšíš? ... třeba Vodafone měl reklamu s tím chameleonem a pak byly i billboardy. Joo, tak to jo no. No tak... já nevím, prostě si chtěj udělat reklamu, ne.

Myslíš, že to způsobí, že si toho na ulici víc všimneš? No asi jo.

Když jsou teda třeba ty modní fotografie, ty jsi říkala, že třeba to líčení se ti nelíbí, ale co na to říkáš celkově? Líbí se ti třeba, do jakýho prostředí je daj? Hmm, tak já se o to ani tak nezajímam, mě to je celkem jedno.

Jo, dobře. Chodíš do kina? Jo.

Ráda a často? Spíš někdy... s kamarádama a tak.

Jo, jak je čas a jsou peníze... No.

Ono to zrovna moc levný není, co. No to teda ne, no.

A tys teda říkala, že ráda sleduješ ty filmy, máš třeba oblíbenýho nějakýho herce?

Třeba i idola, idolku? Hm... Ani ne spíš ... No, mam, ale nevím, jak se jmenuje.

Takovej černochoch... srandovní... Viděla jste někdy to... eee... jak to je? Norbit. To je... takový... takovej černochoch s takhle dlouhýma vlasama, takový háro úplně takový nato a má Marfušu, chodí s Marfušou. Taková tlustá, taky černoška.

Tak to jsem asi neviděla. Taková komedie, to je hrozně dobrý.

To je tvůj oblíbenej film? Jo. (směje se)

O čem to je? Jé, nevím ňak... no, spíš... já nevím, to je ale srandovní hodně. (směje se)

Já se na to schválně podívám. A to je teda tvůj oblíbenej herec? Hm.

A máš třeba nějaký vzor? Třeba mezi hercema, zpěvačkama nebo někde jinde? E em.

Co říkáš na svět celebrit? Třeba Paris Hilton něco udělá a je z toho hroznej skandál, všude v bulváru to je... Co na to říkáš? Hmm, to bych nechtěla teda. Protože někdy to není ani pravda.

Takže když někde něco slyšíš, věříš tomu? Ne.

Bereš to s nadsázkou? No, beru to s tou... s rezervou, že to je... třeba kec nebo že si to někdo vymyslel a tak.

Když třeba vezmem tu Paris Hilton, tak ona i sama ráda provokuje. Líbí se ti to, když ty celebrity se snaží takhle šokovat, hlavně aby na sebe upozornili? Já nevím. Tak asi to potřebujou.

Moc to neřešíš. Hm.

Dobře. Za co ty nejvíc utratíš peníze? Za šminky, za náušnice... No...

A když to kupuješ, tak se nevíc díváš, jak se ti to líbí? No.

A když se podíváš na věci, co máš doma, vybírala sis je ty nebo ti to vybírali rodiče? Já.

Podle čeho sis to vybírala? Podle sebe. (směje se)

No, to jo. Ale jako co sis třeba kupovala? Emm, nevím. Tak když se teď nosili ty košile, no tak jsem si koupila košili. Ale já jsem jí nosila trochu jinak.

Jak? Já jsem si jí prostě zavázala takhle (cípy pod prsa) a oni se nosili s legínama a takhle ty delší.

Jo takhle. Říká ti něco slovo design? Design? Jo.

Co to podle tebe znamená? Jak ten význam chápeš? Emm, já nevím jak to mam říct. Tak třeba tady ta trouba... ta linka... A aby to k sobě ladilo. Něco takovýho.

Takže jak to vypadá a když se zkombinuje několik věcí dohromady, aby to vypadalo dobře? Jo.

Sleduješ třeba v televizi, teď nevím jak se to zase jmenuje, že je nějaký pořad, že tam představujou barák? Líbí se ti to? Sleduješ to? Jo.

Co na to říkáš? Jo, se to líbí. Co tam udělají... někdy.

Oni tam kolikrát daj drahý, moderní věci. Líbí se ti ty nový? Třeba lustr... Jo. Hm.

A co říkáš na retro? Že se člověk vrátí ke starým věcím a nějak to upraví, pozmění. Nevím.

To neřešíš? E em.

Ještě by mě zajímala jedna věc, to bude poslední. Máš chuť se pouštět do nějakých

8 PŘÍLOHY

---

dobrodružství? Em. Třeba cestovat a tak?

Třeba. Jo.

Co třeba ty adrenalinový sporty? E em.

To ne, jo? Ne.

Dobrodružství znamená pro tebe cestovat? No.

Ještě něco? Já nevím, poznávat něco nového, nový znát... nový lidi a tak.

Jo, tak jo. To bude teda vše. Děkuju.

Příloha č. 14: Autorský obrázek k rozhovoru 06

Příloha č. 15: Přepis rozhovoru 07

Tady ti dam takhle jednu fotku. A zajímalo by mě, co si o ní myslíš? Já nevím. ... Že to někde, tam kde je horko. Na nějakym místě. ... Že to je tam jako opuštěný. Třeba.

Jo. Kdybys mi tu fotku měl popsát, co tam vidíš? No čtyři lidi a jednoho vozičkáře. No, určitě velký horko, tam je. No, nejsou tam skoro žádný stromy, jako na tom místě, nic.

Líbí se ti ta fotka? No, docela jo.

Co se ti na ní líbí? Hm, to slunce a tak to. No prostě, ty baráky a to okolí.

A co si myslíš o tý partě lidí? Já nevím, že jsou nějaký feťáci nebo tak.

Myslíš si, že to jsou třeba kamarádi? Nebo náhodně se sešli? No tak jsou to třeba kámoši.

Co se ti tam nelíbí, na tý fotce? Že tam není žádná doprava. Jako MHD nebo tak.

Aha. A kde si myslíš, kde jsem tu fotku sebrala? Tak... z počítače, ne? Tam je docela hodně fotek.

Takže myslíš z internetu, jo. A kde myslíš, že bych to mohla tam najít? No... tak nějakých stránky webový, ne?

Jo, tak jo. Tvým úkolem teď bude, abys to předělal tak, aby se ti to líbilo. Dokreslit to, co ti chybí nebo přemalovat něco. Tady jsou fixy, bělítko, ... Nebo jestli se ti ta fotka moc nelíbí, nechceš s ní pracovat, můžu ti dát čistou čtvrtku a můžeš vytvořit vlastní obrázek. Cílem je vlastně udělat nějakou skupinu lidí, jak se ti to líbí, jaký se ti líbí prostředí, kde by ses třeba ty sám cítil nejlíp. Chápeš co myslím? Hm. Zkusim, no. Moc extra projev to nebude, no ale.

To nevadí. Tady mam taky nějaký obrázky, tak když se ti bude nějakej líbit, můžeš ho dolepit. Když tě zaujme třeba nějaká zajímavá fotka. (prohlíží si) Asi ne, no. ... Já tam asi něco spíš nakreslim.

Jo. (kreslí) A ještě by mě zajímalo, jaká si myslíš, že tam panuje nálada? Nudná.

Nudná, jo? Hm.

A co by tam muselo bejt, aby tam byla dobrá nálada? Hm... tak to já nevím, no... (nad kresbou) Sakra. Se mi to nepovedlo. No to měla bejt autobusová zastávka tadyto.

Jo, hm. No nějak se mi to nepovedlo.

V pohodě, je to dobrý. Jo?

A kde myslíš, kde to je? Myšleno někde na vesnici nebo ve městě. No někde... jako... na pokraji města. ... nad kresbou: No. ... No tak já nevím, no. ... No, sakra. To je jedno.

Dobrý, to je hezký. Ještě tadyto.

Tak to je hotový? Ještě ne.

...

Tady je to.

Ehm. Takže takovýhle prostředí se ti líbí? Tobě chyběla doprava? No.

Cítil by ses v tom dobře? Jako bez tý dopravy nebo s tou dopravou?

S tou dopravou. Tak bylo by to určitě lepší, no. Je to teda taky takový opuštěný, ale... Mam rád jakoby opuštěný místa, ale musí tam bejt doprava, prostě.

Proč? No tak třeba... s klukama, takhle třeba... chodíme zkoumat a takovýhle prostě.

Kam chodíte? No tak já nevím... prozkoumat nějaký ty starý baráky a tak.

Jo tak. To děláme...Airsoft s kámošema.

A ta doprava je tam v čem důležitá pro tebe? Nebo něco symbolizuje? Tak já nevím...

Prostě tam nic nejezdí, žádný auta, nic. To je takový divný. Prostě že je tam silnice a akorát se tam po tom chodí.

Jo, jako tady. No třeba.

Můžeš mi zezadu napsat, co jsi tam udělal a proč? Hm. A tam mam napsat jako...

Normálně, že jsi tam udělal tu dopravu. A proč... No... a ještě tu autobusovou zastávku.

No, to tam klidně taky můžeš napsat, proč zrovna tu autobusovou zastávku. Tak?

Hm. A napadá tě nějaký příběh, jak se tam ty lidi setkali? Tak třeba... Já nevím. Jako tady v tom, jo?

Jo. Tak určitě z dětství, ne? Se někdo seznámili a pak šli třeba spolu na to místo, třeba si odpočinout nebo tak. Nebo šli z nákupu, ne? Když nesou ty tašky.

Hm, to je zajímavý. Napíšeš mi to tam taky?

Chtěl bys tam teda bejt? No, tak... *Jo.* Jako tady na tom místě nebo v okolí?

No, tady na tom místě, s tou partou lidí. Hm, třeba.

Myslíš si, že by sis s nima rozuměl? *Jo.* Tak teplo tam je. Je tam klid taky.

Cože tam je? Je tam i klid.

Takže máš rád teplo? No to je jasný.

Je to lepší než zima? No jo no.

Tak jo. Když jsi to tady předělával, popisoval, tak sis všiml toho prostředí. Kam ty nejčastěji chodíš? Jako venku?

Třeba venku. Tak já jsem ve městě, s kámošema.

A když mi popíšeš svůj den, jak vypadá. Tvůj běžnej den. Jako, sobota neděle nebo... všední den?

Všední den, sobota, neděle. Jak chceš. Třeba ta sobota, jo?

No. Třeba ráno spim. Tak do jedenácti, do dvanácti. Se naobědvám. Udělám nějaký ty povinnosti a pak jdu do večera ven.

Hm. Tak nejvíc trávíš čas venku? No, ale podle toho, jaký je počasí.

Jo. Hm, když je ošklivě, co děláš? Tak jsem doma, no. Poslouchám muziku nebo koukam na televizi.

Jseš radši doma nebo venku? Venku.

Proč? No tak... Jako mam volnost, můžu si chodit kam chci. ... No a venku se nenudim jako.

Jo, jsi tam s kamarádama nebo někdy sám? No tak... někdy sám, ale to je tak jednou za měsíc a jinak jsem s kámošema.

A když se ještě zeptám na tu školu, jaký to tam je? Jako učení nebo.... ?

Celkově, jak se ti tam líbí. No tak učení je to nic moc, ale s kámošema je to docela dobrý.

Máte tam dobrou partu? Hm.

Co učitelé? Prudí? Nebo jsou v pohodě? *Jo.* ... No tak nějaký jsou v pohodě a nějaký prudí.

Máš tam nějaký problémy? Nebo je to v pohodě? No měl jsem tam dřív. Když jsem byl v sedmý... ne, v osmý třídě, tak jsem měl problémy s devátákama.

Aha. Můžu se zeptat jaký? No tak, můj kámoš, von byl naposled ve škole, prostě on jel do Mongolska, ne. No tak on se tam porval a já jsem mu pomoh', v bitkách. Pak ten druhý den si jako jako na mě počkal, ten kámoš. Tak jsem se s ním taky porval. Ale stejně jsem vyhrál.

Počkej, ty jsi pomohl tomu kamarádovi, v bitce... No, no jasný.

A on se potom s tebou porval? Jako teď? Ne. Jako, prostě... Von... jsem bušil do něj, ne. Tak jsem ho akorát odstrčil, toho... No a prostě ten Bulhar, ten si na mě počkal. Jako, v pondělí, to bylo prostě v pátek, tak si na mě v pondělí počkal. No a říkal, že jsem se jako do té bitky neměl prát, že by si to vyřešil sám a takový, no. A začalo to.

Aha. Potom z toho byl problém. No, z toho jsem měl... Ale já jsem měl štěstí, že mě nenahlásil.

Takže jsi měl problémy jenom ve škole? Nebo... jako nenahlásil kde? Na policajty, sociálku a tak.

A ve škole to vyřešili jenom tam a už to pak neřešili? No... Ne, už to pak neto. To už si mě pak nevšímali.

Hm. Tak jo. Kam teda nejčastěji chodíš, kdy jsi venku? Tak jsi ve městě, jsi říkal. Hm. Prostě všude možné po městě chodíme.

Jo, máte tam nějaký oblíbený místa, kde si třeba nejčastěji sednete? No tak, měli jsme místo, ale oni nám to pak předělali na dětský hřiště.

Aha, co tam bylo? Hm, prostě tam byly... Starej fotbalovej ten... menší stadion. Prostě takovej a tam byly lavičky, tak tam jsme prostě furt bejvali. Oni tam pak udělali přes to celý hřiště, houpačky a takhle.

Tak vás to tam pak nelákalo. Ne.

A kam jste ještě chodili? Chodili jste třeba si sednout na zastávku? Tady jsi jí nakreslil, tak třeba si tam sednout? Ne. Třeba... No tak já buď chodím se sousedem ven nebo jako s jinýma kámošema nebo zase s jinýma. No tak s těma... chodím... s jedněma chodím ven, prostě. S druhýma chodím prostě zkoumat ty baráky a takovýhle ty prostě opuštěný. No a u toho třetího jsem třeba u něho doma a prostě jsme na počítači a hrajem hry.

Jo. A co vás nejvíc zajímá nebo láká na těch barácích? Tak prostě jaký to tam je a takhle. Tak třeba prolezem celej barák a pak tam s nima hraju Airsoft.

A jsou tam třeba nějaký graffiti? ...

Zajímají tě? No, tak jo. Ale nespřejuju to, spíš na papír.

Zkoušíš to jen na papír, jo? No, radši.

A co tě baví víc? Obrázky nebo písmo? No tak asi obojí. Já třeba udělám graffit a udělám třeba jako to Jing Jang, jak je. Jak je to zlo vs. dobro... Tak udělám graffit, takhle udělám to Ji a tady třeba... tady je třeba ta bílá strana a tady černá. Tak tady udělám mraky a bouřku, prostě a tady sluníčko a kytky. Prostě to je celej papír toho.

Jo, a láká tě to zkusit někde na baráku? Moc ne. Zbytečně prachy za to. Ta flaštička spreje stojí skoro stovacet korun.

To je dost, no. A to byste s tím nenamalovala skoro nic.

Ne? Kámoš, ten si přestříkal blbýho skejta, ten byl asi takhle velkej, a zůstala mu tam necelá půlka.

Ty brd'o. To měl jenom jednu barvu nebo si tam udělal nějaký obrázky? Jako celou barvu, prostě.

Jo, jednu barvu. No jasný.

Zkoušel jsi taky takhle něco přestříkat? Jo, svoje kolo, na stříbrno. Ono tam bylo moc nálepek na tom, to se mi nelíbilo, tak jsem to přestříkal na stříbrno.

Jo, taky jenom tu jednu barvu? Hm. No já jsem udělal jako že to je stříbrná a přechází to do modrého, jakoby.

Aha. Takže jakoby dvoubarevný. No jasný.

To je zajímavý, jak tě to napadlo? No mě to napadlo, že kámoš si to taky přestříkal, že měl černý kolo a že si to přestříkal jako... půlku na bílou a půlku na černo. Ale to mezi tou bílou a černou udělal jakoby šedivou, jako že ta barva jde. My máme jedinej sprej, stříbrnej.

Jo, tak jsi to vyzkoušel. Vypadá to ted' líp? Hm, tak. Já když jsem to stříkal, tak jsem si na to asi nechtěně šahal a ono tam zůstaly ty otisky prstů a takovýhle. Jinak je to dobrý ale.

To máš kolo jako cross nebo free? Ne, to je jednom do lesa, tak všeobecně prostě jako. Jako do terénu, na asfalt. I do skateparku.

Takže na tom taky blbneš? No to je jasný.

A zkoušíš třeba rychlou jízdu? Ne. to radši ne. Protože já když jsem byl malej, tak já jsem jel z kopce, jsem to rozpálil, co nejvíc to šlo, a v polovině toho kopce se mi rozbily brzdy, obě dvě. No tak tam bylo velkánský křoví, na druhý straně silnice. Prostě, takovej kus od autobusu, jako zadní kolo, prostě. A naboural jsem do toho křoví.

No ještě že do toho křoví a ne do toho autobusu. No taky se mi povedlo nabourat auto.

Jo? S kolem? Jo. To jsem jel prostě a takhle jsem se otočil dozadu, otočil se a naletěl do auta. To auto se teda rozjíždělo, jo. A já jel tou maximální rychlostí, takže jsem do toho naboural minimálně. Kdyby to auto stálo, tak bych ho přeletěl úplně celý. Já jsem zůstal v tom kufru tam vzadu. On měl pick upa, ne. No tak já jsem... to je ten velký kufr, jak má venku, tak já jsem zůstal připláclej na tom a kolo na tom prostě pověšený a vláčelo se to se mnou.

A co třeba sporty jako bungee jumping nebo zorbing? Můžu se zeptat, co je to zorbing?

To je, že jsi v takový průhledný kouli... Hm, to ne.

... Prostě jsi tam a kutálíš se... No chtěl bych to zkusit, jo ale... nebavilo mě to. Tam nic není, tam nejsou moc žádný mosty. Tam je asi jeden, ale ten má asi tři metry. To by se skákat nedalo.

Hm, to asi ne. A co třeba sjíždění řeky? To není řeka.

Ale kdybys někam třeba jel. No to ne, sjíždět řeku ne.

Tebe teda víc baví... Na kole... co prostě dává víc adrenalin, jakoby. Kolo, běh... a takhle prostě.

Myslíš, že sjíždění řeky není adrenalin? Když by to třeba byla náká divočejší. No je to adrenalin, ale mě by to nebavilo. Bych třeba jel a třeba bych se mohl naloknout tý vody a něco by se mi mohlo stát.

A když skáčeš třeba z těch aut nebo ležeš po těch balkonech, to se nebojíš, že se něco staneš? Hm, tak já když tadyto třeba dělám, tak nevnímám, kdo je za mnou a takovýhle prostě.

Aha. Co vnímáš? No prostě... se soustředím na tu jednu věc a mě prostě nezajímá, jestli si něco zlomím nebo ne.

Stalo se ti někdy něco takhle? Ne. Akorát tak naraženou nohu. Ale to bylo ze skateparku. To jsem byl poprvé, ve skateparku, to jsem ještě neuměl skákat a nic. Tak já jsem prostě jezdil na takovýhle skokánek, chtěl jsem to rozšlápnout a prostě mě ta noha podjela mezi šlapku, ne... a kolo se mi jakoby skřípla. Jsem pak nemohl jezdit, chodit, nic. Asi nákej měsíc. To mi bolelo.

Jo, jsi to měl zafixovaný nebo neměl? To já nevím, to já jsem chodil normálně. Jako na prstu jsem chodil. Takže takhle jsem pokulhával.

Vzal sis z toho nějaký ponaučení? No, že nemam jezdit ve skateparku na mokrym povrchu. (směje se)

To bylo na mokrym? No.

Jezdíš na mokrym? Ne. Protože ono to strašně klouže. Prostě jedu... Jedu a dělám smyky, jo. To já nemam rád, takový mockluzký. Třeba jedete, uděláte smyk, ubrzdíte to třeba, ale ono to jede pořád dál a pak nevíte co se stane. To je takový... To je stejný jako třeba na bobech, jedete z kopce, moc rychle a... nebo náledí, když jedete z bobů. Tak nemůžete zastavit, jedete pořád dál a třeba tam jede auto.

Tak tohle ti nebere. No od té doby jezdím jenom v létě.

A neděláš třeba nějak jiný sport? Třeba hokej, fotbal... Tak hokej jsme hráli, minulou zimu, na nějakým rybníku. To jsme hráli jako uprostřed velkého rybníku, nějakých pět set metrů. A ono to začalo křupat. To bylo asi takových... já nevím, necelých deset metrů. Vzal jsem nohy na ramena a pádil jsem. Ale po čtyřech. Když jdete po dvou, tak ono to praská rychlejc. Když jdete po čtyřech, tak se okolo vás udělá takovej ten pidi ostrůvek, prostě. Kdybyste stála na dvou, tak to prostě pod váma praskne.

To bylo někdy na konci zimy? Ne, to byla prostě zima... Když se oteplí, tak to začne tát, no. My jsme tam hráli skoro tři čtvrtě hodiny hokej a prostě najednou zničeho nic jsem slyšel praskání. Tak já si kleknu na kolena a pádím prostě pryč.

Co ostatní? Úplně běžely pryč. No ale jak to křupalo, tak třeba měli podsad' namočený nohy a tak. Učitelka nás to učila a takhle. Co máme dělat, když jsme na ledu a začne to křupat.

Jo, tak jsi věděl co a jak. No. Ale tak já jsem u toho spal, ne. Jsem to pak musel přepsat do sešitu. To, co jsem prospal. No prostě... já jsem to napsal, ono se mi to nepovedlo, tak jsem to šrt a zase jsem to napsal. Tak jsem si to zapamatoval.

Učitelka dbá na to, aby ta úprava byla v pohodě? Jo.

Takže jsi se musel snažit, aby to nějak vypadalo. No jasný.

Co tě nejvíc baví? Tak spíš to kolo. Pak s klukama třeba občas fotbal si dáme.

A něco jinýho než sport? Žádný jiný zájmy nemáš? Ještě mě baví street dance.

Posloucháš teda hip hop? No určitě. Ještě spíš ty tance mě baví. O tom bylo spoustu filmů.

Ovlivňuje tě ta hudba nebo ten sport, jak se oblíkáš? No určitě.

Co tě ovlivňuje nejvíc? Tak přece nebudu poslouchat hip hop a oblíkat se jak nějaký ten... no šprt nebo to.

Jaký máš teda nejradši oblečení? Tak mě spíš baví nosit ty velký trička, dlouhý džíny, prostě ty boty a takovýhle. Čepice dozadu.

A ty boty jaký? Třeba... já nevím. Niky... Každý má ty... jako ty kalhoty stáhlý dolů, tak ono to ani pak nejde moc potom. Protože jak máte tady tu vrstvu stáhlou jakoby, tak se to jako sroluje, když je to... tak to ani nepoznáte, jestli to jsou hopperský boty nebo ne.

Jo, takže v tom oblečení tě spíš ovivňuje ta hudba, jo? No.

A tys říkal, že tě baví to tancování. Tancuješ často nebo jednou za čas? Tak já nevím... Třeba se koukam na filmy a pak si to třeba pustim zpomalene a podle toho se to učim. Samozřejmě mi to nejde.

Jenom to zkoušíš. No jasně. Tady jsem se to jako taky naučil. Třeba stojku

a takovýhle. To jsem neuměl. Stojku, převrat a takovýhle blbosti.

Tancuješ takhle sám nebo i s klukama? Tak jako sám, jak to vypadá. Protože kluci to moc neumí. Já jsem chodil asi měsíc na hip hop, ale pak mě vyhodili, protože neumím tancovat do rytmu.

Neumíš? Tak to by tě měli naučit, ne? No, jasný, no. Jako oni mě to učili, ale já jsem to vůbec nepobíral. Já jsem si tam tancoval podle svého.

Když se teda ještě vrátím k tomu oblečení, je u tebe nějaká značka, která u tebe vyhrává nebo nějaká, kterou by sis nikdy na sebe nevzal? Jako jestli ji mám rád nebo...?

No, jestli je nějaká značka, kterou furt nosíš a máš jí nejradši. No já nosim všechno možný. Ty značky se mi líbí G-Unit a takovýhle.

Jak? Já vám to napíšu. A ještě Hoodboyz. ... Ono o značku ani nejde, no. Ono jde o to, jestli je to velký nebo malý. Jo, ještě jsem... Ecko. To je další značka.

Jo, takže spíš jak to vypadá, si podle toho vybíráš, jo? No. Oni ty značkový jsou strašně drahý. Tričko za čtyřista a takovýhle.

Hm, to jo, to je docela dost drahý. Jako občas i normální džíny... Nebo co mi máma kupuje, tak já si z toho ale udělám hoperský. Třeba dostanu nějaký džíny, který se mi vůbec nelíbí, tak si je stáhnou trochu níž a už je to lepší.

Jo, takže si to upravuješ podle sebe. Jo.

Experimentuješ rád? Jo. (směje se)

Usmíváš se, tak? Třeba vyrábění výbušniny a takový. Jako pyrotechniku.

Jo aha, to tě zajímá, jo? Třeba, já nevím. Bouchačky prostě a takový. Vezmu pinpongový míček, třeba. A vezmu čtyři takovýhle minibouchačky. Prostě ten střelnej prach nasypu tam. Dam na to písek, knot a prostě... ten knot zaizoluju, zapálím a to má patnáctkrát větší sílu jak normální taková pidibouchačka.

A kde to nejvíc pouštíš? Já? Tak hlavně v zimě, protože jinak... nikde bouchačky neprodávaj, v létě. Jinak třeba... třeba když hraju ten airsoft s klukama. ... Třeba polystyren, prostě kousíček polystyrenu, narvat to třeba do nějaký trubky, dát tam písek a střelnej prach. Prostě ten písek s tím střelným prachem zamíchat. Tu trubku ucpat a prostě zapálit jí. Někej knot třeba a ono to začne doutnat. Nebo mě baví třeba experimenty s elektrickou, třeba.

Co děláš třeba? Tak já třeba... najdu doma baterky. A měl jsem ty baterky malý, kulatý, jak jsou do hodinek. Tak já jsem to dal do tý MP3ky a dal jsem tam alobal a ono to mělo tak čtyřikrát větší účinnost jak ta normální baterka, prostě. Protože alobal je asi nejlepší vodič. Elektriky. Taková ta blbá baterka, prostě. Malinká. Stačí srolovat alobal

Jo, jak je tam ta tužková baterka, jo? No třeba. Kámoš to takhle měl a šlo mu to. Tak já jsem to zkusil taky a poslouchal jsem. Asi nějaký dvě hodiny na jednu čárku.

Tak to je dobrý. A co bys teda chtěl dělat? Ty jsi v jaký třídě? Já? V devítce.

A kam bys chtěl jít dál? Zedník nebo kuchař.

No a nechtěl bys zkusit něco s tou elektronikou? No to jsem taky o tom přemýšlel, ale já nevím... Ale asi ne. Spíš.

Proč ne? Mě to baví to vaření a pomáhání dědovi, na zahradě... Opravovat barák, tam furt děláme.

Takže ta elektronika tě nebaví tolik, aby ses tomu věnoval. Hm. Tak já třeba s počítačem umim. Opravit televizi, to bych taky dokázal. No... u rádia to ne, to bych si spíš koupil nový. No někdy mě to baví, někdy ne.

Jo. A co třeba vaříš? Já? Tak... podle toho, co mi jde. Guláš jsem udělal. Palačinky

a takovýhle jednodušší jídla, spíš. Jako pro začátek.

To by mi zajímalo, co myslíš jednodušší jídla. Tak třeba řízek, bramborová kaše a takový prostě.

Jo, tys říkal, že pomáháš dědovi na baráku. To máte chatu? Nebo to je jeho barák? No to je dědovo barák s babičkou a my bydlíme jako... Děda, ten je... jako... jak to říct. Prostě má barák a má ještě jeden barák a tam bydlíme my jako v podnájmu nebo jak se tomu říká. No a my občas mu pomáháme, jako já a táta. No a pak třeba dá peníze nebo pomáháme nebo z nájmu ubere částku... Třeba dobrovolně mu jdeme pomoci a třeba dostaneme peníze.

Stavěli jste k tomu třeba nějakou boudu? Zkoušel jsi to? No my spíš s klukama stavíme i bungra jakoby v lese a takhle.

Jo takhle. Z jakýho materiálu? Jako dřevo, co tam najdete nebo si i něco nosíte? Tak co tam najdem, spíš. My jsme tam byli na nějakým místě, prostě... a tam bylo... samej strom, ne. A tam vlastně nějakých pět set metrů od toho... ne, to ne, to je moc daleko. Spíš pět set kroků od toho byl starej plot rozebranej, prkna, jak jsou. Tak to jsme si vzali a udělali jsme si z toho žebříky, plot a takovýhle prostě.

To jste měli normálně dole nebo někde na stromech? Ne, prostě dole. Bylo to velký jako tadyty dva stoly dohromady a vysoký asi takhle.

Jo, takže jste se tam vešli. Jo. Já jsem tam vlastně i jednou přespal, když jsem byl na útěku z domova. Takže my jsme tam měli i vlastní krb, postavenej. Z kamene a ze železa.

To vám nic nechytló? Ne. Takhle byla ta zeď a takhle byl takhle krb, celej. A takhle jsme našli nějaký ty trubky a to jsme dali do toho krbu a jakoby ven, aby ten čoud šel ven. ... No prostě my jsme vykopali díru, polili jsme celý jako vodou, asi deset metrů jsme tam nalili, okolo toho, aby se to nasáklo, aby to jen tak nechytló. Odklidili jsme dřevo a takhle prostě. A jak byl ten krb, tak tady jsme dali kus plechu prostě, pak jsme u toho dali tu dílu, dali jsme to tam a dali jsme tam to dřevo a ono to nechytló, no.

A vydrželo vám to tam nějak dlouho? Jo. No ale pak tam přišel jeden... no, kámoš, toho jsme vůbec neměli rádi, dvacet osm prostě, a ten nám to tam celý zboural.

Aha. To jsme to stavěli asi nějakých čtrnáct dní. A to jsme se tomu věnovali skoro každé odpoledne. Prostě jsme tam třeba odešli v jednu a přišli jsme třeba v sedm, v osm, prostě. Něco jsme postavili, něco jsme to... Chodili jsme i stanovat, poblíž toho.

Chodiš na čundry? Jo. Jsem byl klukama chodit. Na přehradu. U přehrady jsme byli, tam je taková menší skála. No a u toho je přehrada prostě. Taková menší jakoby. A tam třeba stanujem a takový. Ale jinak jsem byl před dvouma rokama u Karlštejna.

Taky stanovat? Jo.

To jezdíš většinou na jak dlouho? No tak s klukama, jako s kámošema, jeden, maximálně dva dny. Jinak s rodičema jsem nějakých čtrnáct, patnáct dní.

Aha, to je dobrý. Tam jsem se u toho stanování naučil docela hodně. Třeba dělat provazy, oheň a takový. Když třeba nejde zapalovač a takovýhle.

A to tě teda učí rodiče? No, táta. Když byl malej, tak byl na pionýrech. A byl tam z nich nejlepší, jakoby. By se dalo říct. Já jsem jakoby taky chodil na skauty, když jsem byl malej. Byl jsem tam rok a půl a pak mě to přestalo bavit. To jsem už jako byl v pubertě a tak.

To jsi tam byl nejstarší? Ne, tam byli i starší kluci, mě bylo třeba deset, jinak tam byli patnáct, šestnáct let.

Můžu se zeptat, kouříš? Ne.

To tě neláká? Ne. Jako kouřil jsem, asi tak měsíc, dva. Do toho pak šly peníze. Já jsem si šetřil prostě na jednu věc, ale jak... když jsem já kouřil, tak jsem si furt musel kupovat cigara a takový, ne. Bych si na to vůbec nenašetřil. Tak jsem říkal, že se na to vyse... jako vyseru, s prominutím. No, tak jsem pak ňák s tím přestal.

A na co jsi šetřil? Jestli se můžu vědět? Na telefon, na kolo. Tak kolo... na to jsem si našetřil. A telefon jsem dostal k narozeninám, od mam... od dědy, spíš. No tak teta to dala dědovi a děda to dal mě. Protože teda bydlí někde nad MM*. ... No prostě děda jel tam, před Vánoce... no.. ne... no prostě jel tam, no. A teta mu jako dala telefon a děda mi ho pak předal. Teta bydlí nákejch padesát kilometrů od MM*. Se tam odstěhovala.

To je pěkně daleko. To jo, no.

Byli jste tam někdy u ní? Jo. Asi jednou.

Nevíš, jak se to tam jmenuje? Ježišmaria... Čekejte. To je ňáká taková vesnička, kde je tisíc obyvatel. Ale že by... já si nemůžu vzpomenout, to je tři roky zpátky.

To nevádí. A když ti rodiče něco kupují, můžeš si to vybrat sám? Někdy si to... No, tak teď už... od těch čtrnácti, třinácti si to vybírám sám, prostě... Máma třeba přijde, do obchodu a třeba vyber si co chceš. Když to jsou drahý, tak ne no.

A podle čeho si vybíráš? Podle ceny.

Podle ceny, jo? Tak babička, ta mi kupuje skoro všechno. Ta mi koupila boty za osm set. A máma mi chtěla koupit ňáký boty za dvě kilo, ne prostě. Babička, ta mi kupuje skoro všechno. Na co si ukážu, tak to mam, skoro.

Jo. Tak podle čeho vybíráš? Když ti něco kupuje babička, tak se nemusíš tolik dívat na cenu. Ne, tak u babičky si taky dívám na cenu, protože... Jako ona mě má nejradši, tak mi kupuje jako nejlepší věci a takovýhle. Jsem její oblíbenec. Já když jsem byl malej, tak jsem jí furt poslouchal a takový prostě. Tak já nevím... Třeba vona, babička, ta mi třeba chtěla koupit boty za tisíc dvě stě, prostě ne. Já jsem říkal, že ne, že to jemoc drahý. Tak že si třeba vyberu tadyty, vo pět stovek levnější nebo čtyři. Tak ona třeba řekla jo, ale stejně mi k tomu třeba koupila něco.

Takže si to vybíráš podle toho, kolik to stojí a podle čeho ještě? No podle vzhledu, jak to vypadá.

Co je pro tebe nejdůležitější, na tom vzhledu? Na tom vzhledu, tak aby třeba ty boty byly šitý, aby nebyly lepený. Ony když jsou ty boty šitý, tak v nich pořád chodíte. Ale oni se pak vám rozlepi, když jsou lepený. No a ještě podle toho, jestli jsou hoperský a takový prostě nebo tak.

Takže se taky díváš na kvalitu, jo? No jasný. Na kvalitu, na cenu a vzhled.

Jo. Já prostě přijdu, mam předem vybráno, jaký boty chci, buď je vezmu nebo ne.

No a třeba, jak vypadá tvůj pokojík? Já ho mam s bráchama.

Jo, tak se musíte domluvit? Tak já v tom pokoji ani nejsem. Já když už tam jsem, tak si třeba spim nebo tak prostě. ... Ale bordel tam dělaj voni. Jedinej já jsem tam uklízel o prázdninách, vo vánočních, jsem tam jedinej uklízel já, protože voni byli líní, furt čuměli na pohádky a takový, prostě.

Kolik je tvým bráchům? Jednomu je pět... Kolikátýho je?

Sed... Šestýho, sedmýho? Jestli je šestýho, tak za... šestnáct dní má brácha pátý narozeniny.

Sedmýho je. Tak za patnáct dní má brácha pátý narozeniny. A pak ještě jeden devítiletý... nebo dese... já už ani nevím. Deset.

Takže mladší, jo? Hm.

Takže vpodstatě to na nich necháváš, jak to tam vypadá? Hm. Já kdybych si to udělal podle sebe, to by se jim vůbec nelíbilo.

Jak by sis to udělal? Tak já nevím... určitě bych si tam vylepil nějaký plakáty. Třeba... kdyby mi rodiče dovolili, tak bych si tam udělal graffiti, jako na zdi. Jednu postel, počítač, televizi, prostě... Tak počítač není tak důležitější, no... Budiž. No prostě. Ten můj brácha nemá moc rád ten styl hip hopu a takhle.

Jo, takže ti to nechce tolerovat. No.

Jaký by sis tam dal plakáty? Hm, tak třeba těch slavnějších zpěváků, rapperů.

Jo. Někdy ty nahatý baby, ne.

Jo. A máš nějaký vzory? Třeba u těch zpěváků? No mam, no. Tak třeba G-Unit, tadyto. To je taková skupina, rapová. Já nevím. 50 cent, Eminem a tadyty různé rapery.

Jo a to je oblíbený? Já myslela vyloženě nějaký idoly, že tě třeba něčím inspirujou, chtěl by ses jim vyrovnat. No tak G-Unit.

V čem? No tak... umí dobře zpívat, mam rád jejich věci, jakoby. Já sháním jeden šátek, prostě. Jsem oběh úplně všechny Vietnamce, ale oni ten šátek nikde neměli, ne. Hlavně že tam měli jiný barvy a takový.

Jakej jsi chtěl ten šátek? Černej, takovej jakoby s těma ornamentama, takový. A voni měli červeněj, růžovej a takový, ale černej tam neměli.

Jaký ornamenty? Takový kapky a takový prostě. Ale to já si seženu, prostě. Třeba na internetu. Všechny barvy, kromě černýho. A jedou mě dostalo, já jsem si šel nakoupit, prostě... Šel jsem k Vietnamcům a tam jsem viděl černej šátek, ne. Tak já jsem šel k němu a tam byl nějaký chlap a prostě si vzal, ne. Koupil si ho přede mnou.

A oni tam měli poslední? Jo. Já byl... Já jsem ho sháněl celý prázdniny, ne prostě. Já jsem úplně pěníl, ne... já jsem nemoh'. A ten chlap, ten byl... jak katakomba. Jsem radši nechtěl to...

No, tak to hodně naštvě. No si představte třeba oblíbenou věc, jdete do obchodu a někdo před váma to vezme.

No, něco podobnýho se mi stalo nedavno, když jsem šla se najíst do menzy. ... A jak by vypadal ten tvůj pokojík? Měl bys ho třeba hodně barevněj? No, měl, určitě.

Máš třeba nějaký oblíbený barvy? Červená a černá. No, nejvíc ta černá spíš.

Proč černá? To je jako... barva G-Unit.

Aha. Mam rád černý věci, černý šátky, prostě černou... Ale nechtěl bych jako ten pokoj vymalovat na černo, to ne. To bych nechal třeba bílý a prostě jakoby... plakáty... no prostě...

Hm. A ještě by mě zajímalo. Ono to tady na tom obrázku není pořádně vidět, ale maj tetování. Co si myslíš o tetování? Tak mě se líbí, ale nechtěl bych to mít na rukou. Tady si třeba vytetujete nějakýho hada a v devadesáti tam budete mít želvu. (směji se) Jako ona ta kůže, ne...A ono je to drahý, ne. Třeba za ten obrázek dáte... třeba dva, tři tisíce... A ještě to bolí. Mě stačí, když jsem si dělal tadyto, ne prostě.

Co jsi dělal? Jsem se řezal, ne prostě. A do toho jsem si vylil tuš a takhle jsem to měl prostě čtrnáct dní, prostě. To bylo jako tetování, ne. Ale pak se to začalo blednout, tak jsem si to smyl a zůstalo mi tohle.

Jo aha. Ty tam máš něco napsanýho, ne? Někdy... Niki. Nikola, jakoby zkráceně.

Jo. Ale pak jsem si říkal, že až budu velkej, tak že bych si nechal udělat takovej menší jakoby znak, prostě. Takovej malinkej, jakoby.

Ňákou malou kěrku, jo. No, můj strejda tady má jakoby hlavu lva nebo tygra nebo co to má.

Jo, takže tetování se ti líbí, jo? No, jako líbí, ale... Mě se nelíbí, když maj potetovaný celý záda nebo to břicho, celý tělo. To je prostě hnustný.

Ale teda ta jedna kěrka, ta je v pohodě? Jo, ty malinký jo, ty jsou v pohodě. Když máte pak ty svaly, tak třeba pak v tilku ve městě, jdete, tak... to se mi líbí, jakoby, no...

A líbí se ti to jenom na chlapech nebo i na ženských? Na ženských taky. Ale nesmí to bejt přehnaný. Třeba ňáka ta kytička na zádech nebo na noze nebo tak.

A spíš barevný nebo černý? No to je pak skoro jedno to a samý.

No je to buď barevný nebo jen černý. No tak mě se líbí oboje dvoje. Ale já bych to barevný nemoh'. Spíš jenom ten nákras.

Jo, takže jenom ty linie, jo? No jasný.

A ty jsi říkal, o čem jsi přemýšlel, co by sis tam nechal udělat? No štíra, to je jako moje znamení.

Jo aha. Tak to jo. A co říkáš třeba na piercingy? Ne, vůbec.

To se ti nelíbí? Ne, vůbec. Ani u holek.

Třeba tadyten (ukazují na obrázku), ten má roztahováký. To je horší jak piecing.

Hm. Třeba já, kdybych to třeba měl, tak já se jako peru pořád, jo. Tak kdyby mi někdo za to zatáh' a vyrval by mi to, tak to... úplně hnustný.

Co se ti teda na tom piercingu a roztahovácích nelíbí? No když to dělaj, tak že to bolí. A když třeba za to náhodou zatáhnete, tak to můžete vyrvat a třeba to budete mít doživotí, takovou jakoby... já nevím, no.

No, že tam bude jízva. A co třeba náušnice? Ty se ti taky nelíbí? Ale jo, to jde. Třeba ty malinký. Nike, to mam taky. Tak ty pecky zrovna ne. To bratranec, to má takovou náušnici a jako Nike malinký, jako. To se mi na něm líbí.

Takže u kluků náušnice jsou v pohodě? Jo, to jo. Ale nesmí to bejt přehnaný. Jako u holek se mi třeba spíš líbí ty visací.

A co říkáš na ty účesy? (na fotce) mě se spíš líbí tuten. (ukazuje na fotografii na muže vpravo)

V čem? No že já mam... Za prvý mam hustý vlasy. Že třeba se ostřihám a za dva tejdny mam zas takovýhle vlasy, prostě.

Ti rychle rostou. No jasný. Já když mam ty velký vlasy, tak já si třeba podle toho koupim čepici a já se ostřihám a je mi velká.

Fakt? Jo. Tak já se třeba takhle ostřihám a koupim si takhle ten šátek, prostě... takhle... ten, kterej jsem zrovna sháněl a na to si dám tu čepici. Jako mě se to líbí, ale nevím proč.

Jako ten účes nebo ten šátek s tou čepicí? Ten účes. Jako nemoh' bych to mít takhle úplně dohola, ale takovýhle vlasy, to jo.

Takže třeba že má tadyten dredy, to se ti nelíbí? No moc ne. No dredy určitě ne.

Co se ti na tom nelíbí? Na dredách? No je to takový divný. Já nevím, přijde mi to divný.

Jo. A ty jsi říkal, že se rád díváš na televizi. No.

Co tě nejvíc baví? Jaký filmy? ...

Nebo se díváš třeba na ňáký seriály? Jo.

Jaký se ti líbí? Já jsem se koukal na Ulici. ... A jinak se koukam na takový ty akční filmy.

Jo. Hlavně ne horory, to já prostě nemůžu. Nebo ty thrillery, jak tam jsou ty vnitřnosti a to, ble.

Jo, takže hlavně akční. No.

Chodíš třeba do kina? Tam jsem nebyl ani jednou.

Ani se školou? No tak já... my jsme jeli na školní výlet, jenže máma řikala, že ne, že nepojedu na školní výlet, že místo těch peněz mi koupí něco jiného.

Aha. Jenomže já jsem udělal úplně velkovou chybu. Já jsem tam chtěl jet, ne, a máma mi řikala, že tam nemam jezdit a takový a že mi koupí MP3ku a takovýhle prostě.

Tak MP3ka je dražší než výlet, ne? No tak on ten výlet nebyl zrovna levnej. Pět set, no.

Kam jste měli jet? Do MM*. Do kina, do tý Fóry a takový. To je ten velký obchod'ák, ne.

A proč máma řikala, že nepojedeš? No já nevím, vona řikala, že mi za to koupí MP3ku a takový, protože já jsem jí sháněl prostě dlouho. No a druhý den jsem jí prostě dostal od dědy. No tak já jsem zbytečně na ten výlet nejel. No moh' jsem bejt v kině, koukat se na nákej film.

Jo, takže tě to hodně štvalo. Jo. ... Když třeba máma mi řekne, že mi koupí MP3ku, ty peníze dá tátovi do hospody a pak tu MP3ku dostanete druhý den, od někoho jiného, no. A ještě do tý školy... jako voni přijeli v půl jedenáctý večer, prostě, a druhý den že se nešlo do školy a to zrovna byl pátek. No já jsem zrovna do tý školy jsem, tak jsem tam musel zůstat.

Jo aha. A oni když jeli na ten výlet, tak jsi šel do náký jiný třídy, ne? Jo. ... Ne, to já jsem byl doma, zrovna ten den. Ne, nebyl, to jsem byl za školou. A ten druhý den jsem přišel, jako magor, a tam byly asi dva žáci z toho výletu a voni řikali, že prostě... já jsem přišel do tý třídy, tam nikdo nebyl a pak tam přišli tadyty dva žáci a voni mi pak řikali, že kdo chtěl, že nemusel do školy a takovýhle. No tak já jsem se zrovna balil a ona tam přišla učitelka a řikala, že se máme posadit a takový a už jsem tam byl.

Jsi tam už musel zůstat... No, jsme tam byli ve třech.

Tak jste měli trochu volno, ne? Ne, my jsme se stejně učili. Já myslel, že půjdem na počítače nebo se kouknem na nákej film, když je nás tak málo, ne. Ale ne, prostě, jeli jsme podle plánu. No já jsem byl úplně na cvokhaus.

Hm, to věřim, no. A takže v kině jsi nikdy nebyl? Ne. Tak třeba když táta byl malej, tak jeden třeba... to stálo pět korun. No a tam má vedle obchod a viděl, jak se to tam začínalo třeba zdražovat, to tam začalo chodit málo lidí a pak se to zrušilo. To jsem tam byl, myslim, že ve školce na divadle, to jsme tam šli na Krtečka, ale to asi... nevím, jestli to ještě bylo nebo ne. To si nemůžu vzpomenout.

Takže jsi byl i v divadle? Jo. Každý divadlo jsem skoro prospal.

Tebe to nebavilo? Ne, to je tím, jak je tma. Že je tma, tak já spim.

Aha. Jako me že bych usnul, ale prostě třeba když jsem tam dyl jak patnáct minut, tak to je... usínám jakoby.

Jasně. A pak mě jenom probudí ten potlesk. (směju se)

Aha, takže divadlo ti nevadí, ale jak je tma, tak usínáš, jo? No. Chce se mi prostě spát.

Tak to bys ale usínal i v tom kině. No, tak. Divadlo to je něco jiného, ne? Kino... V kině to je něco jako obrovská televize a divadlo, tam poskakuje pár lidí.

Aha, takže tě divadlo moc nebere? Moc ne. Ale zase se tam vydělaj slušný prachy,

v tom divadle.

Jako ti herci, jo? No, tak si vemte za jedno představení, třeba každé člověk... třeba sto korun. A teď si představte, že tam je tři sta šedesát míst. V tom divadle.

Hm, ale pak se to všechno musí zaplatit, každé herec, ... No jasný, no. Tu elektriku a takový. Sto krát tři sta šedesát, to je nějakých třicet něco tisíc, ne. No a za jedno představení a když oni tam hrajou každé druhý den. Si to asi rozdělí mezi sebou... Ale platí za to tu elektriku a takový. My jsme šli za divadlo, prostě šel jsem na malou za divadlo a tam byly místa pro... parkování divadla a takovýchle.

Hm. A tam byly samý Porsche, Lincoln a takovýchle prostě vedle sebe tam stály.

Fakt? No já jsem z toho nemoh', když jsem to viděl. A to bylo v MM* jakoby. My jakoby jednoručně jezdíme do MM* do divadla.

Jo. A sem tam je nějaký to představení u nás ve škole nebo na jiný škole, prostě.

Aha. ...

A teď mě ještě napadá, líbí se ti graffiti ve městě? Jak který.

Hm a kdyby bylo na tobě... Kluci třeba říkali, že by docela brali, aby tam vždycky ve městě byla nějaká zeď, kde by to bylo povolený. No my tam máme zeď, jakoby.

Kde to je povolený? (kývá hlavou)

Aha, tak to je dobrý. A tam jsou... dobrý. Tam se mi to líbí nejvíc. Jinak na těch barákách, tam jsou takovýty rychlovky a to... Na tý stěně tam to je vidět, že si nechávali záležet. Na tý stěně, tam jsou vidět ty stíny a takový. A tam to je prostě... jedním tahem prostě to udělali a vybarvili...

Aha, takže tobě se to líbí, když je to promakaný, když je to propracovaný? No jasně.

Jo aha. No já kdybych to sprejoval, tak bych se nedoplátil.

No ono je to drahý. No a někdo říká, že v tom je adrenalin. No tak když vás při tom najdou policajti a začnou vás honit, tak určitě.

Jo. ... Hm přemejšlim, jestli jsem se chtěla ještě na něco zeptat. To já nevím.

Jo, dobrý. Tak já tě nebudu dál trápit. Mě netrápíte. Mě to spíš naopak bavilo.

Jo? Tak to jsem ráda. Moc ti děkuju. To já vám taky.

Příloha č. 16: Autorský obrázek k rozhovoru 07

Příloha č. 17: Přepis rozhovoru 08

Tak já ti dám tady jednu fotku, ty se na ní podívej a řekni mi, co si o ní myslíš. Na něco se dívají.

Na co myslíš, že by se mohli dívat? Tak... nevim... Třeba něco staví nebo něco takovýho.

Oni něco staví nebo se dívají na nějakou stavbu? Ne, na nějakou stavbu.

Jak se ti ta fotka líbí? Tak je to hezký.

Co si myslíš o tý partě lidí? ...tak třeba že by to chtěl někdo taky zkusit.

A myslíš si, že to jsou kamarádi nebo lidi, co se náhodou sešli? Kamarádi.

A co říkáš na to prostředí? Kde jsou... Na nějakým staveništi.

A kde myslíš, že by to staveniště mohlo být? Ve městě, na vesnici nebo kde... Nevim... Někde ve městě.

Aha... A chtěl bys tam být mezi nimi? Ne.

Je tam něco, co ti tam chybí? Ne.

Nechybí ti nic, jo.. Nic bys tam nepřidával... Ne.

A něco co bys změnil? Ne.

Nechal bys to teda takhle. Hm...

A jaká si myslíš, že tam panuje nálada? Taková normální...

To znamená? Nevim... Třeba se dívají na staveniště a povídají si o tom.

Dobře. Tak tvým dalším úkolem bude tu fotku pozměnit tak, aby se ti to líbilo, abys tam chtěl být. Tady jsou nějaký časopisy. Tady mám bělítka... Co to je? Bělítka?

No, to je... Joo, to je s tím štětečkem. To máme ve třídě.

Jo, tak to můžeš použít. A nebo tady nějaký obrázky, tak kdyby se ti nějaký líbil, tak to tam můžeš klidně dolepit.

... Prohlíží si obrázky: Můžu se zeptat, to je Radyně?

Tohle Radyně není. To možná ani není v České republice. Je to docela podobný.

... Byl jsi někdy na Radyni? Jo.

Jak se ti tam líbilo? Bylo to tam hezký.

A co se ti tam nejvíc líbilo? Nejvíc? Nevim, to je těžký. Hodně věcí. Ten výhled nahoře.

A bylo tam něco, co se ti nelíbilo? Skoro nic...

Takže všechno bylo v pohodě. Byl jsi ještě někde na nějakým hradu nebo zámku nebo někde? Na zámku.

No a kde? Nevim.

...

Šlo by to třeba i vystříhnout? Určitě jo. Tady jsou můžky a lepidlo.

Já jsem víc na tu elektroniku.

Nebo jestli chceš, můžu ti dát prázdnou čtvrtku a můžeš si to tam udělat úplně znova, že nemusíš pracovat s tady s tím. Bylo by to lepší, no.

Tak jo.

...

Ty jsi říkal, že jsi víc na tu techniku. Co tě nejvíc zajímá? Auta. Motory.

Takže rozebírat to, hrabat se v tom. Hm.

... vystřihuje obrázky aut, letadla. Přijde kamarád: „To je autobus, cos měl? ... Kamion... Čum na ten motor, teda...“

08: Koukej jakej to má volant!

Kamarád: „Jakej? To je říditka na kola, ne?“

08: Hm.

...

Hlavně si něco spravuju... Když jsem doma, tak vždycky něco montuju.

Jo, máš doma k dispozici nějaký starý auta? Hm.

Od koho? Od bráchy.

Máš staršího bráchu? Hm.

A ten dělá nějakýho automechanika? Dělal.

Jakto že už nedělá? On to dělal hned po devítce... Že dělal automechanika. Školu.

Opět přijde kamarád: „Furt tu chodím sem a tam... To je hrozný. Tady si moc nepovídáte, co? V klidu...“

Tak zatím si to tu prohlíží, vybírá fotky.

Kamarád se také podívá: „To je dobrý.“

08: Tuto je dobrý.

Kamarád: „Co to je?“

08: Kolo. Kamarád: „Taky jsem si všim'. ... Si to dej, ne? Nejvíc je letadlo světa. Bych řek'.“

...

Co by jsi chtěl ty dělat? Já? Automechanika.

To jsi chtěl bejt vždycky? Hm. Přemejšlel jsem i na kuchaře.

Ale víc tě baví ty auta? Hm. Nebo komunikační práce.

Aha. Ale kdybych si udělal prostě automechanika, tak mam... měl bych řidičák zdarma... na auto...mobil.

To je dobrý. No, to bych docela bral.

Hm, tak on ten řidičák je docela drahej, no. To jo. Zkoušel jsi někdy řídit? Já? Tak když jsme u bráchy v VV*, tak tam je prostě taková jako kruhy... Jo, zkoušel jsem to.

A jak ti to šlo? No tak... trochu špatně. To řazení mi moc nejde.

A bavilo tě to? Hm. Jako já si teď dávám dohromady auto.

Svoje? Hm, který mi táta nechá. Si na něm akorát dělám, počkam si do osmnácti a bude moje.

Aha, a to si nějak upravíš? No já si ho teďka opravuju akorát. Vždycky o víkendu jdu za bráchou.

A kolik máš sourozenců? Já? Pět. Čtyři teda, já jsem pátej.

Ty jsi nejmladší? Hm.

Aha. A nejradši teda trávíš čas s bráchou? No spíš... u bráchy. V garáži. ... Někdy i s kámošema venku.

Co děláte s kamarádama? My? Povídáme. Nebo lítáme a děláme blbosti.

A co rozebíráte? Auta? No prostě... Kámoš má třeba na zahradě motorku, kterou mu dal děda, co vůbec nepoužívá. No tak to jsme zkoušeli rozebrat a spravit jí.

Šlo vám to? Co? No trošku jo, ty díly byly trochu těžký sehnat. Jako když jsem chodili někde takhle venku nebo jsme byli... kámoš... děda mu vždycky dal peníze na náhradní díly nebo jsme se složili a koupili jsme si náhradní díly.

Takže opravili jste to nějak? Jezdilo to? Hm.

A co ještě děláte s klukama? Blbnete nějak? Hm.

Co třeba děláte? Tak s těma klukama, jak bydlí brácha, tak třeba jdeme na seno. Tam je seno venku. Tam je takovej baráček, opuštěnej, tam je samý seno, tak my třeba skáčeme... Máme matrace a skáčeme do toho salta.

Co tě tak nějak nejvíc baví? Rozebírat auta nebo bejt s kamarádama? Tak oboje...

Ty auta rozebíráš sám nebo s někým? Tak spíš sám. Na tom autu dělám pár dní. To auto brácha prostě koupil, máma ho nabourala, tak já jsem akorát srovnával plechy teďka. Teď o víkendu a o prázdninách. Tak jsem akorát srovnával plechy u auta. Někdo do něj prostě vrazil. On byl prostě zaparkovanej před práci a někdo to do něj napálil. Tak ho odtáhli na zahradu a řekli mu, bráchovi, že si s tím můžu hrát. Tak si s nim pohrávam. On mi ho stejně chtěl dát na osmnáčku. To auto.

Takže ti to zůstane. Hm. Teďka budu muset koupit náhradní díly a ty neseženu.

Jakotože ne? Jsou drahý. To je zadní křídlo vejfuku. Ta to zadní křídlo vejfuku dam tři litry..

To je dost. Ty tuningový výfuky třeba stojí... nevim, tři čtyři tisíce. To křídlo... To jsou drahý věci, no... na tuning... Kola a takhle... Kola ne, ty mi brácha dal, ty co tam měl, originál. Já chci takový ty kola s těmi protáčejícíma diskama. Který má málokdo. Ona tady jezdí taková Fabie a ta má protáčející disky. To je taková ta poklice. No a to se točí. To je docela dobrý. Ty poklice stojí asi pětistovku.

To je taky docela dost, ne? No ani ne... Pětistovka...

Tak to si chceš taky sehnat. Hm.

... Tak už to mam. (obrázek, který dělal)

Supr, tak můžeš mi na zadní stranu napsat, co jsi tam udělal a proč zrovna tyhle obrázky. ...

Tak jo, tak já se na to podívám. Ty jsi teda vybral auto, letadlo a... mechanismus.

Jo, tak to tě baví nejvíc. A co ty letadla? Ty tě taky baví? Tak tam se mi zas líbí... tam je zase dobrá technika.

Přišel kamarád: „A pěkný letušky. Já to chci taky zkusit jakoby lítat nebo tak. A radši s rogaem, ne letadlo. Tam na to je pláštěnka profesionální nebo co to je.“

Jo jo. A tebe by to taky lákalo? 08: Hm.

Tebe to letadlo zajímá hlavně kvůli tý technice. No ta elektronika je dobrá.

Chtěl by sis vyzkoušet v tom lítat? To spíš ne.

Jo, takže spíš ta údržba. Takže to jsou i tvoje plány, co bys chtěl dělat. Hm.

Když se ještě vrátím k tomu, jak jsi říkal, kde trávíš ten svůj čas, v VV* tam máš teda bráchu a tam máš nějaký kamarády? No jako bráchovo kluci nevlastní...

A když jsi v MM*, kde trávíš nejvíc čas? Tak buď doma nebo venku lítam. Lítam venku. Spíš u kámoše, ten má tu motorku, tak jezdíme u něho na zahradě. Oni maj novej barák, oni jsou bohatý, to maj za deset miliónů.

A tam mají teda i nějakou velkou zahradu? Jo, velkou. A on má tři motorky. Minibiku, padesátku má a potom ještě stopětadvacítka. Jo a potom ještě brácha má motorku, ale ta je moc těžká.

Tak v tom se moc nevyznám. To jsou crossový nebo silniční nebo jaký? Stopětadvacítka, to je crossina, no.

A zkoušel jsi na tom skákat? No... No on tam má takový skokánek, ale na tý minicrossce. Na tý velký radši ne. Ta velká je docela těžká. Ta má.. nějak... 189 kilo. To je docela dost.

Takže on má na zahradě vytvořený skokánky? No no, ani jsme si prostě postavili... já nevím, jak to udělal. Prostě si udělali dřevo... on tam má prostě dřevo jako venku, v boudě... tam má prostě dřevo a z toho dřeva jsme si to vyrobili. Jako skokánek, no a potom nato jsme dali plech, takový plech, jsme to urovnali, udělali jsme na to jako takový nájezd. Pak jsme to taky uškvařili, aby to bylo hladký, aby dalo se na to najet, no tak z toho. No dělali jsme to docela dlouho. Tři měsíce. Bylo to těžký.

No, to věřím. Tak to asi schováváte, když je třeba zima nebo prší. No, schováváme, no.

Takže u něj býváš často? Hm.

A co děláte třeba ještě něco jiného? Jinýho? Nevím, všechno možný. Já jsem spíš u bráchy a tam spravuju. Já jsem tam tařka... Když jsem u něj, tak v sobotu, tak třeba vstávám od půl desátý, od desíti tam třeba strávím do osmi do večera. Skoro vůbec nejím.

Nejíš? Ne. Já jsem prostě furt jenom u toho auta. Já se od toho vůbec nepohnu.

To nemáš ani hlad? Ne. Mě to stačí... Jediný co tam mam, tak je jenom pití.

Aha. Takže jsi do toho tak zabranej... No vždycky... já se tam třeba hrabu v tom motoru, třeba se hrabu dvě až tři hodiny. Dvě tři hodinky se v tom hrabu. Nesleduju čas. Tak ten motor, ten je nejtěžší no. Karburátor, no. Ten je nejtěžší. Nebo benzínová hadička. Nebo třeba teďka tam mam Renaultka 19 a mam tam motor úplně z něčeho jinýho.

Jo, jsi vyměnil. Hm. Brácha tam dal z Octávky. Se tam akorát vešel.

To je teda jaký auto? To auto? To je Renault 19. Takový tuningový, sportovní auto.

Jaký auta se ti teda nejvíc líbí? Mě? Bugatti Veyron nebo Camaro.

Jo, tyhle sportovní. A co se ti na nich nejvíc líbí? Tak... Mě se třeba líbí ty motory, co maj venku z kapoty. To Camaro. Chevrolet Camaro. To má třeba... normálně kapotu, prostě má kapotu a v tom vychází motor. A když přidáte třeba plyn, tak mu... tak... na vítr, aby to chladilo motor. Takový... to má třeba Lamborghini. Takový ty... jak jsou dveře, třeba takový ty... jako díry takhle... No tak to... Když přidáte plyn, tak to jako sklopí ty víčka, no a to přidává ten plyn. No a když přidáte plyn, tak za tři sekundy... za tři celý dvě sekundy se to zrychlí. Když někdo dá celej plyn... když někdo přidá na celej, tak on prostě za dvě tři sekundy mu dá stovku.

Jel jsi v tom někdy? V takovýmhle autě? Ne. Ale v tom BMW 6/2, to je nejrychlejší verze BMW. Já jsem jel u velkýho Tesca před rokem, byly Drift show. No a tam nás vezli a přiznam se, že jsem se málem poblil.

Fakt? Bylo to docela nechutný. Ty drifty. Oni se třeba rozjedou, z nuly na sto za 3,2 sekundy, to už jsou zvyklí, rozjedou se a oni nemaj kola rovně, oni je maj vyváženě, trochu na šikmo. No jak oni jeli, tak to vzal kolem sloupu a bžďch a bouchla guma. Ono jak se to zahřeje rychle, no tak se sloupala celá guma, ošoupala a ona... To napálil. Ona to... Vzal ručku. Tam je keramická ručka, tam měl. No a on rychle jí zvedl. Že tam byl... Prostě on přidal plyn a tam byl na ten na košíky, dřevěný sloup. No a on to neměl vyměřený, přidal mu plyn a jenom bžďch. Bouchla guma. Kvůli tomu že bouchla guma. No a já jsem vystoupil z auta a říkal jsem, tak do takovýho auta v životě nesednu. A nakonec si spravuju auto.

Takže máš rád rychlý jízdy nebo ne? Mám, ale v jakých autech. Třeba se mi někdy dělá špatně. Já nevím proč, to se mi nikdy nedělalo. Od té doby co tátovi za tři roky s autem, mu sebrali řidičák na chvíli, kvůli nějakýmu bláznovi, co ho napálil.

A proč mu to teda sebrali? No protože táta... Teďka nevím, táta měl nějaký potíže s policajtama. Něco neměl zaplacenýho. No a on ho naboural, tak mu sebrali řidičák na tři roky. No a od té doby jsem nejezdil. No a teďka jsem zas někam jel a udělalo se mi špatně.

Tobě se dělá špatně v autobuse? Musíš být ve předu? V autobuse? No někdy mi vadí, že jsem pozadu, to je nechutný.

A lákají tě nějaký adrenalinový sporty? No jediný co mě baví, tak to je možná ještě jezdit na skatu. Na skatu, na kole a na bruslích.

Děláš na tom nějaký blbiny? A na snowboardu.

Ten je podobný jak skate, ne? No na snowboardu jsem si zlomil nohu.

Jakto? Jsem najel na skokánek.

S nějak jsi to nevybral, jo? Hm. Jsme byli na horách.

A kde jste byli? Na Slovensku.

Jo ty jsi říkal, že jsi ze Slovenska. Hm.

A co jinak ve škole? Jo, to bylo docela dobrý. Mě dělala problém ta čeština. Ty háčky a čárky, měkký a tvrdý i. Já jsem zvyklej jako slovensky, no tak kvůli tomu. ... a nebaví mě dojíždět přes město.

Tam to je jak? Tam to je skoro samý měkký.

Kdy vy jste se odstěhovali z toho Slovenska? My? Když mi bylo 5 let.

A jak teda můžeš bejt na to zvyklej, na ten slovenský pravopis? Tak doma se bavíme slovensky, ale tady musím česky, no. Ve škole.

No ale když jsi šel sem už od první třídy, tak jsi se s tím pravopisem setkal až tady, ne? No jo, ale dělá mi to docela problémy.

Jo. A jací tam jsou lidi? Máte tam dobrou partu? No to mě provokujou, no.

No a máš tam teda nějaký kamarády? Mam no.

A potom tam jsou ti, co vyloženě tebe provokujou. No jsou tam třeba takový ty...

A co jinak učitelé? Ty jsou v pohodě. S nima vycházím.

Máš ještě jiný zájmy kromě těch aut? Ne.

Díváš se taky někdy na televizi? Hm.

Co tě baví nejvíc? Já nevím, ňáký dobrý filmy, akční.

Díváš se i na něco jinýho než filmy? No tak... já nevím... s autama... takový blbosti... s autama a takový seriály.

A co se ti nejvíc líbí? Takový střilečky a tak.

Díváš se taky třeba na hudební klipy nebo vtipný videa? Jo, taky.

Máš něco oblíbenýho? Nevzpomínám si.

A co nejvíc sleduješ? Auta? Spíš ty pistole.

Zkoušel jsi někdy střilet? Byl jsi na střelnici? Jo, hrál jsem painball.

Baví tě to? No měl jsem docela dobrou modřinu.

Jakto? Já jsem to dostal přímo z blízkosti. Buch. Kulička přímo.

Hraješ to často? Já jsem na tom byl asi dvakrát.

A co posloucháš za hudbu? Spíš hip hop.

Ovlivňuje tě, co posloucháš, to co nosíš. Ne.

Co nejradši nosíš? Nějaký džíny, tričko, mikinu...

Máš oblíbený značky? Hm. Hoodboyz.

Je nějaká značka, kterou by sis nikdy nekoupil? ... To ani nevím.

Podle čeho si vybíráš oblečení? Podle velikosti a jestli se mi to líbí nebo ne.

Podle velikosti – to znamená co? No podle pásu a podle... jestli to je velký. Jestli je to velký nebo malý.

Jaký oblečení se ti teda nejvíc líbí? Tak třeba velký trička. Ty jsou takový... prostě hoperský.

Takže nosíš hoperský věci? Jo.

A volný kalhoty. No ale nedávám si je dolů, nechávám je prostě takhle... někdy mi to třeba nevadí. Někdy jsou ty džíny nepohodlný, když jsou moc dole. To vadí.

Vybíráš si to oblečení teda sám nebo rozhoduje taky mamka a taťka...? Máma i táta.

Máš někdy velký požadavky, že ti rodiče řeknou, že to určitě ne nebo ti nechávají volnou ruku? No tak máma někdy řekne, že tohle ne. Že je to divný... tak to jo no. Já jí nechci odporovat. Já jsem to dřív dělal, ale teďko už ne. Protože to nemá cenu.

Odporovat rodičům? Proč? Protože vždycky vyhrajou rodiče.

A jaký jsi měl třeba požadavky, že ti to nechtěli povolit? Drahý telefon.

Jakej si chtěl? Já? Samsung Galaxy. Jak jsou ty Playstation... jak jsou ty smartový s PlayStation. Tak to jsem chtěl.

Tak to je docela drahý, ne? Sedm... ne. sedmnáct tisíc.

Tak jsi dostal jinej? No táta by mi to koupil, ale máma ne.

To je přeci jenom docela dost. Co bys s nim dělal? To by ses o to nebál? Tak já bych ho spíš nebral ven... Já bych ho měl spíš na doma... na ty hry.

Takže baví tě třeba počítačový hry? Hm.

Máš oblíbenou? Střílečky třeba? Ne, auta.

Že to auto řídíš. Řídí se no... Kradou se tam auta a motorky.

Popíšeš mi tu hru? O co přesně tam jde? To jsou prostě takový mise, že tam máte... na začátku... třeba tam máte nevěstu a třeba tam máte auto a v tom sedí chlápek. No a vy zmáčknete vždycky něco, třeba enter. Ten... ta postava otevře dveře a vyhodí tu postavu, nasedne si do auta a jede. Nebo třeba tam jede motorkář... třeba svítí vepředu třebaš teď jak sedim, no a on prostě vyskočí, skopne ho a sedne si a jede. To je něco jako gangstří.

No a jaká je tam ta grafika? No tak já nevím. Já tam... ta nová grafika. Ale to není poznat, já to hraju na televizi. Si to přepojim z počítače na obrazovku a hraju takhle. Mi to vyhovuje. Když to mam takhle, tak si sednu do obejváku a můžu hrát.

Je to lepší, jo? Hm.

A ta grafika je 3D nebo plošná? Já nevím, táta teďka koupil na Vánoce televizi s tím kabelem na 3D. No a já jsem myslel, že mi koupí na tu hru ve 3D. Tak ta stojí dvě deset něco ta hra ve 3D. Tak si to asi budu muset koupit. Dřív jsem to hrál normálně na počítači.

Díval jsi se teda už na tu televizi, jako na 3D film? Jo, dostali jsme. Pohádku a film. Když se na ní koukala malá, tak jsem se koukal s ní. K tomu jsou jedny brejle a plus jedny. Tak jsme měli dvoje, tak jsme se koukali. Ono to bylo docela dobrý jako, si představujete, že jste v tom. To je dobrý. Třeba letěl drak, já jsem si myslel, že letí proti mně tak jsem se prostě uhnul. Jsem si sundal brejle a říkal si ty jo... to je blbost. Táta mi říká ‚Co je?‘ ‚Tam je drak.‘

Co je teda lepší? Normální televize nebo tahle? 3D, to je sranda.

V čem je to lepší? No je to sranda v tom, že když třeba někdo střílí, tak si myslíte, že ta kulka letí proti vám, tak se uhnete. ... Brácha koupil tátovi takový brejle, že když chodíte, tak si myslíte jako že tam jsou takový kopečky, takže chodíte prostě do stran.

Co to je za brejle? Já nevím. To koupil brácha ňák za čtyři ki.. čtyři stovky. Prostě že

tam jsou jako schody a takhle. Normálně rovná cesta a vy děláte jak kdyby tam byly schody nebo kopce. Jako že chodíte takhle.

Baví tě to? Hm.

Víc to mít na očích nebo sledovat lidi? Na očích.

Co tam všechno je? Ty kopečky a schody nebo ještě něco? Jenom tohle.

To je dobrý. Máte ještě nějakou podobnou hru? ... ne, jenom ty brejle. Ty brejle jenom prostě koupený v krámu. Za čtyři stovky. Je to dobrý ale... V tom sklíčku je něco jako namalovaný nebo něco takovýho, jako že tam jsou schody nebo něco takovýho. ... jo a ještě jsem dostal vrtulník na elektrický ovládání.

Nějaký velký? Hm.

Jak? (roztáhne ruce) Nějak takhle.

To je docela dost. To jsi dostal k Vánocům? Hm. Potom ještě takhle. Ten malinkej se řídí jako telefonem, přes Bluetooth. To udělali nový. To stálo... já nevím... ale tipuju si... jsem se koukal na internetu a ten balíček stojí tři tisíce. To se prostě řídí normálně šipkama na telefoně. Se řídí... a ten velkej normálně ovladačem. Jsem s tím dneska dostal po hlavě. S tím velkým.

Jakto? No já jsem s tím lítal no a ono to přímo do mě... Tam jsou prostě plechový ty vrtule a jak jsem s to mastil a dostal jsem po hlavě.

Máš ještě nějaký oblíbený hračky? Jo, ty sportovní auta. To jsou takový ty s benzínem. V tom se míchá benzín a olej. To jsou auta.

Tak to neznam, to mi vysvětli. To jsou... to stojí deset tisíc. Ale jsou třeba nějaký... na tý burze jak je Lokomotiva. Tam je takový jako trh, no a tam to maj za tři tisíce. Znáte auto?

Hm. No tak tam máte takovej ventilátor, výfuk. Výfuk malinkej. A startujete to jako motorovou pilu. Tam je takovej... provázek a s tím nastartujete no. A do toho se nalejvá benzín. No a má to... jede to nějakých šedesát, sedmdesát... rychlost to má. Je to docela rychlý. S tím jezdí i brácha.

A jak se to ovládá? To má dálkový ovládání? Když to jede... tak tam je prostě takový... jak to jede, tak tam je takovej displej. No a když jedete rychle, tak začne brnět ovladač. No já nejsem zvyklej, když něco brní, tak... já prostě potom... Já na to nejsem zvyklej.

A to jsi taky dostal někdy k Vánocům? Jo, minulej rok ale.

S tím se asi taky vyblbneš, ne? Jo. Do kopečka jsem jel za... Kámoš mi to stopoval. Za 4,4 sekundy jsem byl na kopci. Víte jak je VV*?

No byla jsem tam jednou. Jak je ten kopec dolů. Nevíte?

To nevím... Nebo do ČB*, jak jedete nahoru do toho kopce?

Tak to taky ne. Je to prostě dlouhej kopec? No, je to prostě dlouhej kopec. Od baráku jsem tam byl za čtyři sekundy. Od tý čáry jsem se prostě rozjel a od tý čáry mi to začali stopovat. Prostě se rozjel a od tý čáry, jak to bylo tak... takových dvě stě metrů jsem byl tam od tý čáry, se rozjel a jel.

Jak to je teda velký auto? (roztáhne ruce) ... a když to bylo nový, tak to bylo takhle, protože tam jsou plastový ty... to je prostě kus plastu... má to kryt z plastu.

A může se to měnit, jo? Hm. Můžu si i něco vyrobit z plastu a dát to na to.

Upravoval sis to nějak? Ne.

To je teda nějaký sportovní auto? Jo.

Vybral sis to sám nebo ti to vybrali? Vybrali.

Libí se ti to, jak to vybrali? Jo.

Ty jsi říkal, že máte hodně sourozenců, jo? Hm.

Máte společný pokojík nebo...? Já to mam sám, oni jsou všichni dospělí.

Jo, ty jsi nejmladší. Hm.

A jak vypadá tvůj pokojík? Jako maj všichni. Mam tam boxovací pytel.

No to určitě všichni nemaj, ne? Hm, to to ne.

Boxuješ rád? Hm. Například když něco udělám blbě a rodiče mi nadávají a chytou prostě nervy, tak se radši vybucham. Jednou jsem třeba rozbil dveře. Byly z kartonu. Já jsem běžel a prostě jenom do toho udělal tohle (praští do stolu) a ono se to probořilo a já jsem na to jenom koukal.

To jste ten boxovací pytel neměli? Měli.

Jak ještě dál vypadá? Máš to nějak barevně vymalovaný? Nebo normálně bílý? No, mam tam akorát obrázek.

Jakej? Michael Jackson.

Tvůj oblíbenej zpěvák? Ten byl dobrej. Já jsem dřív tancoval.

Aha. Tancoval jsi jako on? No zkoušel jsem co dělá von.

Jak ti to šlo? No tak... trochu. Trochu mi to šlo.

Jak dlouho jsi tancoval? Dva roky.

To jenom pro sebe nebo jsi někam chodil? Jenom podle sebe. Koukal jsem se na ty videa a pak jsem to opakoval.

To je teda tvůj oblíbenej zpěvák? Oblíbenej byl. Teďka radši ty hip hopový kapely, tak je to jiný.

V čem se ti to víc líbí? Nevim... třeba ta puberta, ty sprostý slova a takhle.

A co ty klipy? Libí se ti? Hm. Já mam ještě doma všechny díly od Michaela Jacksona na kazetě. Videoklipy.

A ty hi hopový klipy se ti líbí? Hm.

Co se ti na nich líbí? Nevim... třeba jak tam tancujou.

Tancuješ taky tak? Zkoušíš to? Hm. Break.

Baví tě to? Hm.

Tancuješ jenom pro sebe nebo s kamarádama? S kámošema.

Jenom tak pro zábavu nebo se tím hecujete? My se vyhecujem. My se vyprovokujeme, třeba vyzveme někoho a on nechce, tak ho vyprovokujem a von de.

A ještě k tomu pokojíku. To už jsi měl zařízený? Zařízený.

Vylepšoval sis to tam nějak, aby se ti to... Ne.

Jak teda vypadá? Je velkej nebo malej? Takovej... půlka tutoho.

Takže docela velkej. Hm.

Máš to tam nějak barevně zařízený? Barevně. Tam mam toho Michaela Jacksona a u toho tam pódium, teď.

Ty tam máš pódium? No udělaný jako pódium od profesionála. No já nevim. Když jsem se tam nastěhoval, tak to tam bylo.

To je dobrý. Co tam máš? Plyšáky a takhle... Počítač.

Jak je velký? Asi jako ta tabule.

A to máš někde u zdi a nebo to máš... No na zdi. Namalovaný na zdi.

Jo namalovaný na zdi. To je kresba

Já jsem myslela, že máš normálně... plakát.

Ne ne, že máš prostě takovej schod. Normálně zem a na tom schod – vyvýšený. Takže

to máš namalovaný. Jenom namalovaný.

Tak to je teda přes celou zeď? Půlku.

A co teda máš na tom pódiu? Na jedný straně mam... tam jsou ty repráky a takhle. Na jedný straně mam Michaela Jacksona a na druhý straně mam Camaro, Chevrolet Camaro. Auto. To mi dělal... tátovo kámoš a ten kámošovo syn tak ten maluje. To je malíř, tak ten mi nakreslil to auto. Mam pomalovanou celou zeď.

Takže to taky máš vyloženě na tý zdi. Žádněj plakát... Hm. Já jsem si udělal takový... jsem si koupil takový modely jsem sbíral – aut, no a prostě jsem si udělal ze dřeva takovou bednu... no a dal jsem na to deset baterek a nechal jsem si to rozsvítit. Prostě jsem si udělal podsvícený auto.

Aha. Tak to je dobrý... jako na tu kresbu, aby to bylo vidět hezky... No. Pod Camaro jsem zapisoval to... to co je podsvícený... to vánoční podsvícený, jak to je... tak to třeba zkrátil... to podsvícený tak to ustříh' kousek a dal jsem tam třeba ty baterky, no a ono to začalo svítit. To podsvícení jsem si prostě udělal podle toho auta...

Tak to je luxusní. Líbí se ti tvůj pokojík? Hm.

A máš tam někde třeba plakáty na skříní? Ne, plakáty nemam.

... to ti rodiče dovolili to namalovat na zeď, jo? Hm.

Máš rád experimenty? Hmm... jak kdy.

V čem třeba? Já nevím... nevím.

Řikal jsi jak kdy, tak v něčem jsi třeba experimentoval? Je úplně jedno v čem. ... Já nevím.

Nic tě nenapadá. Nevadí. Co třeba graffiti? Líbí se ti? Jo.

Jaký se ti líbí? Všechno možný.

Písmo nebo obrázky? Všechno? Písmo.

Zkoušel jsi to někdy? Hm.

Na zeď nebo jenom na papír? Na papír.

Láká tě to zkusit i na zeď? Ne.

Zkoušel jsi teda to písmo, jo? Hm.

Máš třeba nějaký oblíbený slovo? Nebo jenom co tě prostě napadlo? Napadne.

Zkoušíš to často? Zajímá tě to víc nebo jenom někdy? Jenom někdy.

A co se ti na tom líbí? Nevím, tak je to dobrý, no. Je to dobrej styl.

Líbí se ti, jak je to ve městě? Jo.

Chtěl bys, aby ve městě graffitů bylo víc? Moc ne, no. Ono je to někdy takový i docela přehnaný s těma barákama. Něco je třeba pěkně namalovanýho a někdo to pokazí.

Myslíš pěkně namalovaný jako že... někdo něco hezky namaluje na nějakou zeď a někdo to počmárá.

Chtěl bys mít nějakou zeď, kde by to bylo povolený, že by tam lidi mohli dělat graffiti? Mě by to bylo jendo.

Takže celkově graffiti moc neřešíš? Hm.

Co říkáš ještě na tetování? Já jsem to zkoušel. Se špendlíkem.

Jo? Hm.

Chtěl bys mít teda tetování? Hm.

Jaký? Raka.

Proč zrovna raka? Jsem znamením rak.

Aha. Kde bys to tak chtěl mít? Kde by se ti to líbilo? Eee, napsat si na rameno tátovo

i mámy jméno. A datum narození.

Tvoje nebo rodičů? Moje.

A proč zrovna to? Já nevím... Třeba... na památku rodiče třeba tady na sobě mít.

A raka... prostě svoje znamení, no.

To bys chtěl mít přes celý záda nebo malý? Prostě jenom na ramenou, malinký.

A chtěl bys to mít černý nebo barevný? Černobílý.

Jaký bys chtěl mít písmo? Chtěl bys, aby to mělo zajímavý písmo nebo třeba úplně obyčejný? Takový... takový zajímavý.

Jaký písmo je pro tebe zajímavý? Já nevím. ... já bych si třeba chtěl udělat graffit.

A jenom ten obrys, když by to bylo černý? Hm.

Toho raka taky černýho? Hm.

To bys chtěl na zádech nebo kde? No na rameni.

Jo, všechno na rameni. No. Jednu stranu, tady bych třeba měl třeba rodiče a tady bych měl raka.

Jo tak. A jenom tyhle tetování nebo ještě třeba další? Jenom to.

Líbí se ti třeba na holkách tetování? Ne.

Ani malinkatý? E ee.

Vůbec... A co říkáš na piercing? Na tom jsem přemejšlel.

Jo? Kam by sis ho chtěl dát? Já? Já nevím. Ee... Já se spíš bojím. Já jsem to ještě nikdy nezkoušel.

Proč se toho bojíš? Je nevím... Ona ta dirka asi bolí. A mohla by s tím třeba někdy být potíž.

Jo, že by se ta dirka mohla zahnisat... No... Hm.

Líbí se ti piercing i na holkách? Na nákych jo. Třeba tady když to maj. (u pusy)

Jenom takovou bodku nebo kroužek přes rty? Ne, jenom tečku. ... nebo v pupíku, to je taky hezký u holek.

A co třeba náušnice? U kluků nějaký kroužky nebo něco? Tak já většinou nosim pecky.

Jo, to jsem vlastně u tebe viděla. ...

Co říkáš na různý účesy? Když se podíváš na fotku, co jsem ti prve dala. Líbí se ti co oni maj? Já mam svůj styl.

Jakej? Buď na krátko nebo to trochu zastříhnout nebo si necham udělat prostě melouna. Nebo vzadu ni něco napsat. Nebo to jsem měl teďka, trochu kratší a třeba si tam něco nechat udělat.

Jo a cože je ten meloun? To je... proužky a přes to se udělaj takový čtverečky.

To jsi měl? Kámoš to měl a vypadá to docela dobře.

Chtěl bys to teda? No taky brácha mě vždycky vyholí dohola... na plešato. Jsem byl teďka na plešato. To bylo tak tři měsíce zpátky. Kámošovi ostříhali na krátko a mě dali nástavec dohola.

Líbilo se ti to? Hm, docela jo.

Co se ti na tom líbí? Že se nemusim česat.

To je pohodlný, no. Chodíš rád do kina? Moc ne.

Proč ně? Já nevím, mě kino moc nebere.

Jo dobře. Ještě mě napadá, máte doma nějaký kytky? No, máme.

A co na ně říkáš? Já moc kytky ne...Spíš ne...

A když jdete s klukama ven, někam do města, jdete třeba někam do parku? No když

8 PŘÍLOHY

---

jsme ve městě, tak se touláme... všude možně.

Byl jsi na nějakým koncertě? Byl. Na ČB*... tam vystupovali.

Jaký to tam bylo? Šlo to.

Kdo tam teda vystupoval? Jožo Ráž... a Michal David. A ještě tam byl taky Leoš Mareš. S nim jsme měli se jít najíst... s Leošem Marešem. Jsme měli lístek VIP. Ona tam dělala bráchovo holka, no a ona mi dala lístek VIP. Ona to ale neřekla...

Takže jsi tam nebyl. Ona ti to neřekla, tak jsi nejel. Ne.

Aha. To je škoda. Hm.

Posloucháš tyhle interprety? Tak bylo to docela dobrý.

Jak se ti ten koncert celkově líbil? Všiml sis třeba, jak to pódium bylo udělaný? Hm, skoro jako všude.

A na nějakým větším koncertě jsi teda nebyl? E em... Byl jsem. Pacewon.

Co to je? Hip hop.

Aha. A to byl nějaký větší koncert? Hm.

Kde to bylo? Jak je Pod lampou.

Jaký to tam bylo? Dobrý. Udělal mi fotku. Do deníku. ... já jsem byl v první řadě.

Tak sis to užil. Jo.

Tak jo, to bude všechno. Já ti děkuju.

Příloha č. 18: Autorský obrázek k rozhovoru 08

Příloha č. 19: Přepis rozhovoru 09

Tady ti dám jednu fotku, ty se na ní podívej a řekni mi, jak se ti líbí. No já bych řekla, že je v pohodě.

Co tam na ní vidíš? No kluky, jak tam sedí. A jeden stojí.

Co si o tom myslíš? No já si myslím jako, že to jsou kamarádi a jako že si třeba povídají, že vyrazili někam.

Jaká nálada tam asi tak panuje, co myslíš? Takovej jakoby klid... a že ještě někoho vyhlíží.

Jo, dobře. Jak se ti líbí to prostředí? No, to moc dobře jako nevypadá.

To se ti nelíbí. Ne.

Je tam něco, co tě na první pohled zaujalo? Jako jak zaujalo? Že se mi něco nelíbí?

Líbí, nelíbí, to je jedno. Co tě prostě zaujalo. No jako nelíbí se mi to prostředí.

Jo. Takže co bys tam změnila? To prostředí? Jo.

A ještě něco jinýho? Já nevím, ale asi jenom to prostředí. A aby neseděli jenom na tom tom... Dala bych tam místo toho lavičky.

Dobře. Na jaký prostředí bys to změnila? No jako... místo toho baráku bych postavila nějakou novou... bych postavila. No a jako udělala bych tam jakoby město. Jako že by to bylo někde ve městě a byly by tam lavičky a na těch by tam seděli.

Chtěla bys tam bejt? Ne.

Kvůli čemu? Kvůli tomu prostředí? Jo.

Líbilo by se ti bejt v tý partě? No, to asi moc ne.

Dobře, tak tvým dalším úkolem bude tu fotku nějak pozměnit, aby se ti to líbilo a abys tam chtěla bejt. A nebo ti můžu dát čistej papír a můžeš udělat svoje. Jo.

Tak co? Tak asi tu čtvrtku.

Dobře. Tady jsou jsou ještě nějaký obrázky, ty si můžeš prohlídnout a nalepit, kdyby se ti nějak líbil. Jo, děkuju.

...

Co děláš po škole? Jsem u kámošky.

Co děláte u kamarádky? Hrajeme jsme si třeba na modelky a takhle... blbnem. Nebo děláme nějaký koktejly různý.

Koktejly? Jaký? Já nevím, třeba smícháme nějaký džusy dohromady a takhle.

Jo. A modelky, to zkoušíte, to si vždycky něco vytáhnete a děláte modní přehlídku? No.

Díváš se třeba někdy na nějaký přehlídky? No moc ne, právě že.

Právě že, jako že nemáš čas? Nebo... No.

Co si myslíš o modelkách? No že jako jsou dobrý. Když dokážou prostě držet tu dietu nějakou. To že jako si myslím, že jsou i jako dobrý.

Chtěla bys bejt modelkou? No možná i jo.

Co tě na tom láká? No jako jak jsou hubený, ale... Chtěla bych třeba vyzkoušet držet i nějakou tu dietu, jak oni to prostě dokážou. Jsou strašně hubený.

To jsou no. Bych si chtěla vyzkoušet, jaký to je bejt pořád hubená.

Jo. Ty si myslíš, že nejsi hubená? Já si myslím, že ne.

Proč ne? No protože jako taky přibrala, už.

Jo? Hm. A oni musí držet pořád stejnou váhu, ne. Ale jako to se mi náck nedaří.

Tak ty jsi v pubertě, vyvíjíš se, tak ani není možný, aby sis udržela stejnou váhu.

Modelky můžou být, myslím, od osmnácti, možná se souhlasem rodičů i dřív. Teprve pak se ta váha může udržovat. Ted' by to moc zdravý nebylo a tělo by ti moc nepoděkovalo. Ale podle mě jsi hubená. No tak jako já znam i hubenější holky, než jsem já. V mém věku.

A ty držíš nějakou dietu? No, zatím ne.

Máš ráda jídlo? No jo.

Co máš ráda třeba. Já nevím, nějaký ty řízky a takhle.

Jo. A co se ti ještě líbí na modelkách? No třeba, jak se oblíkají.

Jako co předvádí? No.

Sleduješ třeba nějaký návrháře? Jo.

Znáš nějaký jména? No ty jména neznam, ale třeba... nějaký návrháře taky je v nějakém tom... tom Top Star? Tam jsou taky nějaký ty návrháři.

Jak? Top Star.

Aha, to pořádně neznam. Tak na tohle třeba koukam. Když mám jako čas.

O čem to je? To je taky jakoby o hvězdách.

Jo aha. Jako celkově hvězdy, celebrity nebo...? No. Celkově.

A co říkáš na celebrity? No že jako to musí asi i být těžký to musí mít.

Proč myslíš? No protože oni, tak vlastně musí stíhat ty představení, třeba ty koncerty a takhle. A že to i pro ně musí být i těžký pro ně, to nějak jako stíhat.

Těžký stíhat jako časově? No.

Jo, že toho mají hodně? Hm. A když mají potom rodinu, tak ani nemůžou bejt jako s tou rodinou.

Jako myslíš vůbec nebo že na ně mají málo času? No, málo času.

Hm. A to sleduješ nejradši nějaký herečky nebo zpěváky nebo... No já spíš... jako sleduju... spíš jako nějaký ty seriály.

Jo. Máš nějak oblíbenej? Ulice.

Hm, sleduješ radši spíš ty český nebo spíš ty cizí, zahraniční? Spíš ty český.

Takže se spíš zajímáš o český celebrity? No.

Máš nějakou oblíbenou? No... jako... já... jako celebrity, tak jako já nějaký český jo, jako. Ale zase nějaký ty... americký a takhle.

Máš nějak vzor? No jako hip hop.

Hm, myslím jako nějaká herečka nebo zpěvačka, že by ses jí chtěla podobat nebo tak. No třeba ta... jako ta... Bagárová.

To je kdo? Ta byla... ta je vlastně ze SuperStar.

Jo, ta něco vyhrála? Ne, ta tam byla minulej rok. Jak tam byl Šmajda a takhle.

Ona teda byla v nějakým tom užším finále? No. Myslím že jo.

Tak se ti líbí její písničky, jo? Hm.

A tys teda říkala že jinak posloucháš hip hop? No.

To posloucháš nejradši? Jo.

A českéj nebo cizí? No spíš ten českéj.

V čem se ti hip hop líbí? No jako ten styl té muziky.

Líbí se ti ty texty? Jo.

Máš třeba nějakou oblíbenou písničku? Nejsme nic.

Znáš ten text? Můžeš mi kousek říct? To neznam. Ale je to i na youtube to je.

Když posloucháš takhle ten hip hop, jak se oblíkáš? Ovlivňuje tě v tom hip hop? To spíš ne, ale poslouchám ho jako.

Jak si vybíráš oblečení? No jako... spíš to modernější.

Sleduješ modní trendy? Jo.

Prohlížíš si nějaký časopisy? Bravičko. Tam vlastně je... vlastně je, co je in a co není.

Jo. Takže když si pak kupuješ oblečení, vybíráš si i podle toho? No občas i jo.

Co máš nejradši? Jako na sobě? No tak spíš jako nějaký ty sukně.

Máš třeba taky oblíbenou nějakou značku? Tak třeba Nike a takhle. Nebo Replay. Spíš takovýchle nějaký značky.

A máš nějakou značku, kterou by sis nikdy nekoupila, že je hrozná? E em.

Podle čeho si teda vybíráš oblečení? No... jako podle toho, co se mi třeba líbí, co je to za značku a... nebo co se mi líbí... za oblečení, podle toho spíš.

A sleduješ, aby to bylo moderní. No.

A co třeba účesy? Zkoušíš nějaký? No to jo, jenomže ten lak mi na to nejde.

Jakto? No protože na to mam moc krátký vlasy.

Jo takhle. A ty si je žehlíš nebo je máš normálně rovný? No já si je žehlim.

Zkoušela sis je třeba obarvovat? Ne.

Láká tě to? Jo, ale nemůžu.

Doma ti to nedovolí, jo. No.

A na jakou barvu bys chtěla? Na blond.

Tak ty máš poměrně světlý vlasy, tobě by to šlo docela hezky na blond. A do toho nějaký jako růžový pramínky.

Jo, růžová je tvoje oblíbená barva? No.

Kupuješ si převážně růžový věci? No většinou i jo.

... Tam mam udělat i tu partu?

Chtěla bych, abys mi tam nakreslila tvoje prostředí a parta tam klidně může bejt, třeba ta tvoje.

Chodíš ven nebo hlavně ke kamarádce? No já spíš chodim ven.

Máte nějakou tu partu, se kterou nejčastěj chodíte? Já spíš jako chodim se všema kámošema ven. Partu nemáme ale.

Takže to nerozlišuješ? E em.

Kam nejradši chodíte? My spíš chodíme po městě... nebo jsme jako u nich třeba na zahradě a kecáme... hrajeme schovku ještě... (směje se) nebo hrajeme flašku.

Ty jsi odkad' teda? No já bydlim teďka v MM*, ale tátu mam v MM*. Takže já jako s kamarádama v MM* většinou chodim ven, když jsem u táty.

Takže vy hrajete tu schovku, hrajete jí třeba taky večer? Jo.

Zábava, co? Hm. (smějeme se) Nejlepší je se schovat do sklepa... když nikdo neví, kde vás má hledat.

Máte tam velký místo, území, kde tu schovku hrajete? Jo.

To hrajete u někoho na zahradě? Jo, u kámoše.

A ty se teda nejradši schováváš ve sklepě, jo? Jo.

Proč zrovna ve sklepě? Protože tam je to jako takový to tajný místo.

Tajný? Jo.

Jako že tě tam jen tak nikdo nenajde? Jo.

Jakto? Protože posledně... teďko o Vánocích jsme hráli schovku a taky jako... prej kámoš 'Pojď do sklepa, tam nás nikdo nenajde.', tak jsem tam šla a nikdo fakt nás nenašel.

Aha, tak to je dobrý. Nás všude hledali, ale sklep je nenapad'.

Chodíš někam se večer pobavit? Ne.

Ty jsi hlavně s těma kamarádama, jo? Hm.

Co teda jinak děláte? Hlavně hrajete hry? No. A nebo povídáme. ... Nebo hrajeme třeba na nákou tu babu. ... To spíš, no.

Takže se zabavíte tou hrou. No.

A co ve škole? No ve škole mi to moc nejde.

Jakto? Nebaví tě to učení? No to spíš.

Jaká je tam parta lidí? Jo docela dobrá.

Rozumíš si s nima? Jo.

Máš sourozence? Jo.

Kolik? Hm... i se mnou... i se mnou je nás dvanáct.

Dvanáct? Fakt? A ty jsi nejmladší nebo...? No tak... vlastně prostřední, no. Od mámy strany nejstarší. A já teď bydlím u tety a strejdy.

Aha. A jaktože bydlíš u strejdy a u tety? No prostě máma na to neměla podmínky a táta na to má malej byt.

Aha, takže rodiče jsou rozvedený, nebydlí spolu? No.

Jak si se sourozencema rozumíš? Jo, dobře. Dneska jsem ségru viděla.

Aha, tak to je fajn. Máš i dospělý sourozence, co bydlí sami? Jo. Jednoho.

Bráchu? Jo.

A s ním si taky rozumíš? Jo. ... Tak já se snažím s nima vycházet nák rozumně. ... Bez hádek a bez tutoho. Protože nikdy nevím, co od nich já budu někdy potřebovat.

No, to jo, to určitě. ... Můžu s nima pokecat.

Můžeš se na ně spolehnout. Jo. Oni mi vždycky pomůžou jako když... když můžou?

A s rodičema se teda taky stykáš? Jo.

S nima teda vycházíš v pohodě? Jo.

A u rodičů někdo bydlí? Hm. U mámy bydlí vlastně tři a... ale na ty má teďka taky dohled, a... u táty bydlí dva.

Jo. A ti ostatní? Ti ostatní? Takže ségra je... ségra... ta bydlí na ČM* v pě... ta je u tety v pěstounský péči a dva, ségra s bráchou, tak jsou teďko v pěstounský péči v MM*. A ty už jsem neviděla nák dva roky.

Aha a píšete si třeba? No já na ně nemam žádněj kontakt, právě. Ale jako třeba když za mnou přijede sociálka a takhle, tak jako s nima... jako se na ně pořád ptam. Takže si myslím, že až mi třeba bude nákejch těch osmnáct a budu je chtít vidět, tak že by to nemusel bejt problém v tom.

Jo, víš jak je najít. Hm. Bych se zeptala tý sociálky a ta by mi to řekla. ...by mi to.

A co tě teda nejvíc baví? Mě? Tak jako spíš to chození ven s těma kamarádama. To mě baví.

A co děláš, když jsi sama? No tak většinou jsem na počítači.

Co děláš na počítači? Na Facebooku.

Nejradši Facebook, jo? Hm.

To si tam s někym píšeš, komentuješ, prohlížíš fotky? No. Jak kdy. Ale většinou si s někym píšu a prohlížím fotky. To spíš tak dělám. To mě baví jako si s někym třeba psát. S kamarádama a domlouvát se třeba, že já nevím, že přijedeme nebo... to.

Jo, domlouváte se, co budete pak dělat. Jo.

Díváš se taky na televizi? Jo, ale třeba až tak večer.

Na co se ráda díváš? Na tu Ulici. Ale ta dává od pondělí do pátku. Ale někdy to taky

nestihnu.

Tak ono je to taky na internetu, ne? Jo. Někdy by to tam mělo bejt. Ale zase to je hodina. A třeba když mam třeba večer jako čas, tak se na nějaký ty filmy na tom internetu dívám.

Na co se třeba díváš? Co tě nejvíc baví? Když dávala Tisíc a jedna noc, tak jsem se na to taky dívala. No... A když třeba nestihnu nějaký ty díly nějakýho toho máho seriálu, tak na to koukam. To je různý.

Díváš se taky na nějaký jiný seriály? No spíš jenom na tuto.

A co reklamy? Jak jako reklamy?

Co na ně říkáš. Když se na něco díváš a najednou bum bác je tam reklama. Tak na to nadávám.

Nadáváš, jo? Nemáš je ráda? Ne.

Ani není nějaká, která by se ti líbila? Ne.

Vůbec. Žádná tě nezaujala nikde? Ne. Reklamy jako... já na reklamy ani moc nekoukam. Když jsou reklamy, tak si udělám třeba čaj, kafe.

Oni třeba i modelky natáčej reklamy. To nevím, já se na to nekoukam.

Jo. A co si o těch reklamách myslíš? Že jsou třeba pravdivý? Že tam ukazují realitu nebo si vymejší? Já bych řekla, že někdy třeba říkaj i tu pravdu. Nebo třeba jak ukazujou jak... třeba to zlevnění nebo takhle, v obchodech maj pravdu.

Že upozorní na to co je v akci. Jo.

A co říkáš na reklamy ve městě? Billboardy, letáky, v MHD, ... Jo tak občas si je jako přečtu.

Je nějaká, jaká tě zaujala? E em.

Nevadí ti ve městě nebo bys tam radši dala něco jinýho? Nevadí mi.

Tak co jsem zatím vyzozorovala, tak máš asi ráda město? No.

Co se ti líbí na městě? No jako třeba že tam není takovej klid jako v tý vesnicích. To se mi tam líbí.

Jo, že se tam něco děje... Jo.

Že je tam živo. Jo.

Co se ti na městě úplně nejvíc líbí? No jako že je tam hromada lidí a... prostě že tam hlavně všude po ruce jsou ty krámy.

Nakupuješ ráda? Jo.

Co nejradši nakupuješ? Něký to oblečení.

A co třeba kosmetika? Maluješ se? Jo, většinou jo.

A nějak výrazně? No spíš tak normálně.

To znamená? No že... tak středně a... a jako aby to nebylo... jako chci aby to bylo vidět, ale ne zase aby... jako... jako... já nevím. Aby to nebylo vidět zase nějak moc. Snažim se tak malovat jako ostatní malujou, nějaký ty holky. Většinou se radim s kámoškou, jak se namalovat, když třeba někam jdeme.

Malujete se třeba navzájem? Jo. To vždycky ona ,Tak se namaluj takhle, tak se namaluj takhle a pudeme.' No tak jí vždycky potom já namaluju a pak jdeme až ven.

Hm, zkoušíte taky nějak experimentovat s tím? No, jako občas i jo.

Třeba jenom pro zábavu? No.

A jdete s tím potom i ven? (směje se a kroutí hlavou)

To zkoušíte nějak šílenosti? No občas i jo.

Jo? Například? No někdy si třeba dáme stíny takhle... všude (ukazuje okolo očí).

A to potom nejde jít ven. Když třeba dáme modrý stíny a potom s tím jít ven.

To potom spíš vypadá jako monokl, ne? Jo. (smějeme se) To vypadá potom jako monokl a to radši ne.

Prohlížíte si třeba nějaký módní fotky, že tam ty modelky jsou docela hodně silně nalíčený, hodně výrazně. Zkoušíte to podle toho třeba? Jo, ale nám to jako nesluší.

Nesluší, jo? Ne. To jsme taky zkoušely, ale vůbec nám to neslušelo.

Jo. A co říkáš třeba na tetování? No to se mi vůbec nelíbí.

Vůbec? Ne.

Nenechala by sis? Ne.

Ani na nikom jinym? Ne.

Co si myslíš o lidech, co maj tetování? No jako... že to je jejich věc jako, co maj na těle. Ale já jako... já bych řekla, že už je lepší piercing, když už... něco si nechat udělat, tak piercing. Protože nad tím jsem uvažovala i já.

Chtěla bys ho? Jo.

Kam? Sem takhle (u pusy) a do nosu. Ale zase ne nějaký ty velký, ale ty maličký.

Jo, maličký. To spíš.

A nějaký stříbro? Nebo barevný? No spíš stříbro.

A líbí se ti třeba na klucích? Piercing, náušnice... No náušnice jo, ale piercing ne.

Proč ne? Protože to vypadá u nich úplně divně.

A na holkách ti to přijde hezký? Jo.

Jakej je v tom rozdíl? No že holky jako... že třeba maj právo na ty náušnice a na ten piercing, protože holkám, bych řekla, to sluší i víc než těm klukům. Protože kluci, bych řekla, že vypadaj jak feťáci potom. Bych řekla.

Jo. A líbí se ti třeba roztahováký, co maj? Ne.

A ty když bydlíš u tety a strejdy, máš jsi svůj pokojík nebo se s někým dělíš?

S bratránkem.

Jak ten váš pokojík vypadá? Můžeš sis sama říct, co bys tam chtěla mít? Jo, my se vždycky nák domluvíme.

Mohla sis i vybírat nábytek, jakej jsi tam chtěla mít? Jo, vždycky jsem si třeba řekli svoje názory a podle i toho jsme se zařizovali.

Co se tobě nejvíc líbí? No jako... jako Ka... ten bratránek, ten Karel*, tak má hodně dobrej vkus, tak jako většinou souhlasim s ním.

Jak ten váš pokojík teda vypadá? No... jako hezky, jako plakáty tam máme. Teďka se tam bude vlastně malovat, bude se tam dávat jiná skříň a předělávat se pokoj celkově. Protože tam máme i psa, tak hlavně kvůli tomu psovi, aby tam neudělal jako co nemá.

Jak to tam budete vymalovávat? Asi na modro.

Ňákou světlou nebo tmavou? Spíš světlou.

Jo. A jaký tam máte plakáty? No jako spíš nějakých zpěváků a takhle.

Máš nějaký oblíbený? Ty jsi říkala.... říkala jsi nějaký? Ted' nevim... Nejvíc ten hip hop, rap. Znáte?

Nebo Paulie Garand.

To neznam. Tak tovyhle já posloucham... většinou.

A co šperky? Máš ráda nějaký? Jo.

Jaký? Spíš ty prstýnky, náušnice a takhle.

Máš hodně prstýnků? Dva.

Ňáký zlatý, stříbrný nebo bižuterie? No tak jako nějaký ty normální. Takový jako zlat...

stříbrný.

S kamínkem nebo jenom proužek? Ne ne, tady mam forever... forever něco tam mam. A tady normálně se srdíčkem.

A jaký máš náušnice nejradši? No spíš takový ty stříbrný. Ale i zlatý mam.

Ňáký dlouhý nebo pecky? Takový kratší.

Střídáš to ráda? Nebo si vezmeš ňáký a neřešíš to? Já to spíš střídám.

Podle čeho? Třeba... podle nálady, jakou mam ten den. Spíš i podle toho.

A když máš ráda to město, líbí se ti ve městě i ty graffiti? Jo.

Zkoušela jsi někdy? Ne.

Chtěla bys? Jako... já... asi ne, protože bych za to dostala potom pokutu .

A zkoušela jsi to třeba jenom na papír? Jo.

Co se ti víc líbí? Písmo nebo obrázky? No spíš to písmo.

Jo, co se ti na tom líbí? No že to vypadá jako i hezky.

Když jsi to zkoušela na ten papír, jaký slova jsi nejvíc psala? Já nevím, třeba hip hop jsem zkoušela a takhle. Takovýhle spíš, no.

Znáš někoho, kdo dělá graffiti? Vyloženě venku na zdi? Ne. ... Ani po tom ňák jako vyloženě netoužim, ještě bych se mezi ně zapletla potom a...

Bojíš se, abys neměla z toho problémy? No. Protože třeba potom se se mnou nebude chtít bavit a mohla by to ne mě svést, že jsem to byla já.

Jo. Tak jako z toho mam taky strach.

A kdyby to bylo legální, chtěla bys to zkusit? No jako i jo. Spíš takový ty spreje. Nebo jako ty fixy jako, jak jsou... na zdi.

Jo, že to píše tence? No, to se mi taky líbí.

Ty tegy? To je co?

No to je jenom to písmo tenký. Ňáká rychlovka. Jo.

To se ti teda taky líbí, jo? Jo.

To je myslim i nejčastější. Hm.

Nevadí ti to na těch barácích? Tak jako drobet jo, ale zase když ty lidi prostě to nemaj kam psát jinam. A nebo to ani moc neřeší.

Kam co napíšou? Jo. Některý lidi.

Jako že to neřeší, jestli se to ostatním bude líbit? Jo.

Proč myslíš, že to dělají? Protože se třeba nudí.

Hm. A máš nějaký plány, co bys chtěla dělat? Jako povolání? Cukrářku.

Takže chceš potom pokračovat na cukrářku, jo. Jo.

Čím tě to láká? No že jako se tam jako naučim jako péct cukroví, třeba ňák... jako... já nevím, buchtý a takhle. Pořádně se tam naučim zákusky dělat. A třeba v budoucnu, až budu třeba vyučená, nebudu to muset kupovat, ale budu si to třeba moct udělat i doma. A budu toho mít třeba i víc.

Jo. A chtěla by ses s tím živit? Jo.

Mít cukrářnu třeba? Jo.

Přemejšlela jsi třeba, jak by sis to zařídila? Ne, to jsem ještě nepřemejšlela.

Jo, prostě cukrářka. Jo.

Dokreslila obrázek a dala mi ho.

Tady na tom obrázku je tvoje parta? No. Akorát tam nejsem já.

Proč ne? Já nevím, protože jsem to malovala, tak jsem se tam neudělala.

Aha, jsou tohle tví kamarádi? Jo.

Nejlepší kamarádi? Jo.

Se kterýma se nejradši stýkáš. No.

A to jsou kamarádi ze školy? Ne, to jsou z těch MM*.

Jo. Tady jsi dala ten náklad'ák s tím mostem. To se ti na tom líbí nejvíc co? No jakoby to město. Jako abych tam dala nějaký to město, tak jsem tam dala tuhlencto.

A tady barák jsi udělala růžovej. Proč růžovej? No jako bytovka.

A ta růžová, že se ti líbí nejvíc, jo? Jo.

Ty bydlíš v paneláku teda a nebo...? Ne, táta.

Jo aha. Tady jsi udělala modrou oblohu, jo? Jo.

Dobře. Tady máš i trávu. Máš ráda ve městě trávu? Jo.

Proč? No jako že to je třeba i zvyk, ve městě drobet trávy. Že jí tam sice není moc, ale drobet jí tam může bejt.

V čem se ti tobě líbí? No třeba v létě, že si tam lidi můžou sednout, do nějakýho toho parku, kde je tráva a takhle.

Byla jsi někde takdle ve městě si sednout, s kamarádama? No teďka ne.

Jo, radši na lavičku do města? No, pokecat.

Tak jo, děkuju. Chodíš ráda do kina? Jo.

Často? Občas.

Co se ti v kině líbí? No jako nějaký ty pořady nebo filmy, co tam uvádějí.

Jo, jaký filmy máš nejradši? No tak já jsem tam byla na pohádce Madagaskar, jsem tam byla. Tak já jsem tam byla na hodně filmech, ale já si je nepamatuju, většinou.

Co se ti v kině líbí? Jako takový to ticho, že tam musí bejt každej ticho.

Jo, ta atmosféra? Jo.

Chodíš třeba i do divadla? Jo.

Baví tě to tam? ...

Chodíš tam často? Ani moc ne. Jenom občas.

Líbí se ti něco v divadle? No že třeba... tam je vidět nějaký ty herce.

Jo, že to je na živo? Hm

Myslíš si, že je to lepší než vkině, v tom smyslu že tam vidíš takhle ty herce na živo, tak že je to lepší? No.

Byla jsi třeba taky někdy na koncertě? Ne.

Láká tě to? Jo.

Na co bys chtěla jít? Na Lady Gagu.

Hm, ta byla v Praze, vid'? Jo.

Viděla jsi nějaký koncert třeba v televizi? Hm.

Jak se ti to líbilo? Jo, bylo to hezký.

Ona má vyloženě nějakou show, ne? Tancuje tam, má kostýmy... Nevim.

A viděla jsi jako teda klipy nebo... co jsi viděla v televizi? No spíš ty klipy.

Jo aha. Líbí se ti její klipy? Jo.

Co se ti tam nejvíc líbí? No jak tam tancuje, jak tam pózuje a takhle. No ale co se mi na ní nelíbí, je jak ona se oblíká.

Co se ti na tom nelíbí? No jako že má úplně divnej vkus... v oblíkání.

Jak divnej? Takovej jako... bych řekla takovej... i erotickéj. Že třeba i v nákejch těch časácích, co jsem viděla, tak tam byla i polonahá, jako. To se mi nelíbí na ní.

Já jsem viděla, že na nějaký předávání cen přišla v kostýmu, že to bylo ušitý z masa.

Co na to říkáš? Hrůza.

Jo. A někdy se převlíkla za kluka, myslím. To nevím. Tadyto se mi na ní prostě nelíbí. Ale jinak písničky a to má dobrý. Ale nelíbí se mi ten její styl oblékání.

Hm. ... Baví tě třeba taky počítačový hry? Jo.

Na Facebooku hraješ nějaký ty hry? Jo.

Líbí se ti tam ta grafika, jak je to tam udělaný? Ty obrázky? Jo.

Popíšeš mi nějakou tvoji oblíbenou hru? The Sims.

Ta třetí? To je nějaká hra... Tak to občas hraju.

Jo, taky na tom Facebooku? Jo.

Ono je několik variant. Popíšeš mi tu tvoji? No jako já si tam vytvořím... jako rodinu, no a vlastně musím se starat o tu domácnost. No a ten Sims, tak má nad hlavou co chce a já musím jako obsluhovat.

Jo, já myslím že v tý trojce je možnost si kupovat nějaký věci navíc, jako elixír mládí a takovýchle věci. Tak to tam není. Myslím, že ne.

A normálně, můžeš jim tam sehnat nějaký zaměstnání? Jo.

Můžou jezdit třeba do města nebo nakupovat? Hm.

Tak to je teda tvoje oblíbená hra, jo? Jo.

Co se ti na tý hře nejvíc líbí? No jako... jak se o ně můžu starat.

Jo. Čteš taky někdy něco? Jo.

Co? Takový ty dívčí romány.

Máš nějakou oblíbenou spisovatelku nebo spisovatele? Lanczová.

Něká oblíbená knížka od ní? Nebo se ti líbí všechny? Všechny. Protože oni jsou vlastně podobný.

Hm. Z těch časopisů jsi říkala, že čteš Bravičko. Jo.

Čteš ještě ještě něco jinýho? Bravo Girl.

Co tě tam z toho nejvíc baví? Z těch časáků?

Hm. No jako... že se tam dozvim nějaký informace o životě. Nebo, o těch celebritách a takhle. To mě baví číst. Ty fotoromány. To mě baví.

Takže tě baví taky, co dělají celebrity? Hm.

Co tě nejvíc zajímá? Spíš jako herečky, herci nebo zpěváci? Spíš ty zpěváci.

V čem tě víc zajímaj? No jestli tam nějaký nový písničky, který a takhle.

A sleduješ co je v tý hitparádě? Jo.

A rozhoduješ podle toho, co budeš poslouchat? To moc ne. Většinou hrajou normální písničky a ne hip hop.

Jo. Tvý kamarádi taky poslouchají hip hop? Jo.

Zkoušíte breakovat? Ne, to jsem jednou zkoušela a nešlo mi to vůbec, tak jsem se na to vykašlala.

Tak to se musí člověk naučit, ne? No ale zase mam kamarády, co to zkouší a jde jim to.

Hm, líbí se ti to? Jo.

Co se ti přijde na tom dobrýho? No že to prostě umí a potom to dát třeba na nějakou tu písničku a třeba to můžou natočit a dát to někam na internet třeba. To se mi třeba líbí. Taky bych to chtěla třeba umět. Ale nejde mi to.

Říkala jsi někomu, aby tě to někdo naučil? No já jsem se to učila se ségrou, jenomže potom jsem vlastně odešla z toho děcáku a neumím nic.

Jo. A sama se to neučíš. Vrtí hlavou.

8 PŘÍLOHY

Jo, tak to bude všechno. Já ti děkuju.

Příloha č. 20: Autorský obrázek k rozhovoru 09

Příloha č. 21: Přepis rozhovoru 10

Máš to prohlídnutý? Hm

Co si o tom myslíš? Já nevím.

Líbí se ti ta fotka? Ani ne, nic zajímavého.

Konkrétně třeba co se ti tam nelíbí? Tak jako ne, že by se mi něco nelíbilo, ale nevím. Nepřijde mi to ničím zajímavý.

Co by tam teda muselo bejt, aby ti to přišlo zajímavý? ... To nevím. Třeba nějaký jiný typ lidí.

Tyhle ti nevyhovujou? Ani ne.

Takže bys tam s nima ani nechtěl bejt, co? E em. Ne.

Dobře. A je tam něco, co tě zaujalo? Není.

Co myslíš, že to je za lidi? Třeba kamarádi nebo náhodně posazený lidi...? No, podle mě to budou kámoši.

A co si myslíš, kde jsem vzala tu fotku? Asi z internetu.

A myslíš, že je to nějaká fotka, kterou někdo jen tak vyfotil nebo z hudebního klipu nebo filmu nebo cokoli... Ne, to bude podle mě z běžného života.

Co si myslíš teda o těch lidech? Jak na tebe působí? ... No já ani nevím.

Tak teď bych po tobě chtěla, buď abys tu fotku nějak upravil, aby se ti to teda líbilo nebo ti můžu dát čtvrtku a můžeš tam nakreslit něco svýho. A můžu ti dát nějaký obrázek, který tam můžeš taky nalepit.

... Hm, tak nic.

Chceš tuhle fotku teda nějak upravovat nebo si uděláš svoje? Jde o to, co tam nakreslíš, nejde o to, jestli to bude umělecký nebo něco takovýho. No jo, ale já ani nevím co.

Jo, takhle. Jasný. Chtěla bych po tobě, abys mi nakreslil prostředí, který je pro tebe nejlepší, kde se třeba scházíš s kamarády nebo tam chodíš nebo kde nejradši trávíš čas.

... Chápeš co myslím? Tak já to nakreslím sám.

Tady si můžeš vzít čtvrtku. Hm, dobrý.

...

Hm, mam. To je celý.

Jo, takže ty jsi tam nakreslil... To je váš barák? Hm.

Takže nejradši jsi doma? No, tak jako ne nejradši, ale trávím tam nejvíce času.

Jo. Protože bydlím ve vesnici, kde není nikdo jiný, jenom já.

Jakto? Jsou všichni nad třicet.

Aha, ty seš jako nejmladší, jo? Hm.

Ty tam teda nemáš kamarády? E em.

A tak máš kamarády někde ve škole? Mám.

Stýkáš se s nima, že nejedeš rovnou domů a jsi s nima tam někde okolo? Občas.

S těma staršíma si tam teda nerozumíš? Ne.

Hm. Kdybys mi měl popsat tvůj běžný den, jak vypadá? Tak ráno vstanu, jdu do školy. Přijdu ze školy domů, najím se, udělám co mi máma řekne. Pak se třeba kouknu na televizi nebo jsem na Facebooku, když jsem na počítači, tak nic jinýho nedělám. Hm a ... to je asi celý den, no takhle. Když mi máma něco řekne, tak to udělám nebo někam jedu s mámou. No a na víkendy většinou jezdím pryč.

Jo. Kam jezdíš? Do MM*.

Tam máš kamarády nebo za přítelkyni? Nebo... Kamarády tam mam.

A co děláš ve škole? Jak si tam s těma lidma rozumíš? Dobře.

V pohodě? A co učitelé? Taky.

Jaký tam teda máte vztahy? Jste tam v pohodě nebo třeba nějak rozdělení? Ne, to je dobrý všechno.

Hm. A co tě tam prudi? Mě? Asi nic.

Odpoledne jsi teda většinou doma? Jo.

Tys říkal, že jsi na počítači. Jsi hlavně na počítači nebo děláš taky něco jinýho?

Hlavně na počítači. Můžu bejt v kontaktu s nákejma těma lidma. Jako aspoň takhle.

Jo. Máš sourozence? (kývá hlavou)

Starší nebo mladší? Starší. Jeden brácha je starej jak já a druhýmu je dvacet čtyři. A ségře je dvacet čtyři. Taky.

Takže ty máš dvojče bráchu? Hm.

A s nima si nějak rozumíš v pohodě nebo? Jo, v pohodě.

Děláte něco společnýho třeba? Oni bydlí to... jinde. Ségra v MM*, brácha v VV*, to je u MM*. Ten mladší. A ten starší, kterýmu je dvacet čtyři bydlí v MM*. Ale moc se s nim nestýkam. Vždycky jenom když ho někde potkam...

Proč nebydlí ten mladší brácha, teda ten stejně starej brácha, s vámi? Si nás rozdělili, máma s tátou se dohodly, že jeden bude tam a druhý tam.

Aha. A ty teda bydlíš s mámou? Jo.

Jsi tam spokojenej nebo bys radši bydlel s tátou? Jsem spokojenej.

S mámou dobře vycházíš, teda... Jo.

Odpoledne jsi teda nejvíc na tom počítači. Hm.

A tys říkal, že jsi nejvíc na tom Facebooku? Hm.

Jo, děláš na tom počítači i něco jinýho? Koukam na filmy, někdy hraju hry.

Hm. Cosi myslíš o Facebooku celkově? Tak není to nejlepší, ale tak... jako komunikační prostředek je to dobrý.

Že tam máš všechny hezky pohromadě. Hm.

Píšeš si rád s těma kamarádama takhle? Hm.

Hm. A na co nejradši třeba koukáš? Na jaký filmy? Tak většinou... jak kdy no... podle nálady, Většinou si pustim nákej horor. Pak náký sci-fi.

Máš nákej oblíbenej film. Sherlock Holmes. Holmes, tak tomu říkam já (jak se to píše). Ten novej, co vyšel, ten mam rád.

Ten novej, jo? Ten jsem neviděla. To je teďko chvíli.

Jo? Popíšeš mi ten děj? No tak je to o tom, že tam je... tam tomu říkaj citadela, to je prostě něco jako radnice. Je to ve městě, je to v Londýně a oni tam maj takovej jakože výzkum a dělají výzkumy na lidech, jakoby. A maj tam různý jaderný zbraně a prostě tak je to. A je to takový... jako že to není úplně reálný. Spíš jako vůbec. Prostě udělaný takový... jako to, v těch... No a je to prostě vo tom, že... tam je jakoby jeden člověk a prostě se mění na nákou... na nákou příšeru a že má prostě nadpřirozený schopnosti nebo tak něco. No a teď jako začal vraždit a ten Sherlock Holmes mu... začal to vyšetřovat, no a řeší to... ten případ, jak se to stalo, kdo to je a tak. takže je to plný jakoby hádanek, je to dobrý... no to myšlení.

Co se ti na tom líbí nejvíc? Nejvíc? No asi to, že nevím, co tam mam čekat, v tom filmu.

Díváš se třeba taky někdy na náký seriály? Nebo hudební klipy? No na hudební klipy

někdy jo.

A co posloucháš? Elektronickou hudbu. Drumy.

A ty klipy jsou většinou jaký? Většinou je tam, jak ten zpěvák jako tancuje. Nebo jsou tam třeba jenom náky fotky, dabovaný obrázky a tak.

Líbí se ti ty klipy? Hm.

Máš třeba nějakou oblíbenou písničku, kde je ten klip fakt hezkej? No já to nák neřeším. Já poslouchám pokaždý něco jiného. Ono je to hodně příbuzný, ten základ je tam stejný.

Jo. Já na to vysazenej nejsem.

A třeba, ta hudba – ovlivňuje tě, jak se oblíkáš? Ne.

Podle čeho se rozhoduješ, co si koupíš? Hm, podle toho, co se mi líbí.

Máš nákej styl oblíbenej, kterej...? Já mam rád hip hop, i když ho neposloucham.

Jo. Co se ti na tom líbí? No, že to oblečení je takový volný, že to nemam takový úplně uplý na sobě. To nemam rád. Taková... že se můžu líp hejbat a tak. Prostě mi to nesedí.

A taky nosíš ty ploché kšiltovky? No.

Taky, jo. No a když se na tebe podívám, tak na kluka máš delší vlasy, bych řekla. To jsi měl takhle vždycky? Ne, ne. Já jsem měl vždycky krátký. Pak jsem si řek, že si necham narůst dlouhý vlasy, tak jsem se o to začal starat, chtěl jsem si to česat takhle. No a už se toho nechci zbavit.

Nechceš, jo? Ne, mě to přijde lepší.

No, je to dobrý. A co tě k tomu vedlo? Proč ses rozhodl, že chceš mít delší vlasy? Hm, jsem chtěl prostě změnu nějakou.

Jo, hm. A chtěl bys zkusit třeba i fakt dlouhý vlasy? Nebo takhle ti to vyhovuje? Ne, to ne. Už to mam docela dlouhý.

Tys taky říkal, že hraješ na počítači hry. Máš nějakou oblíbenou? Nebo jaký hry tam hraješ? Counter Strike, jedna šest. To je hra přes internet, přes lamb.

Co je to za hru? To je hra, kde jsou policajti a teroristi.

Hm. No. A prostě je to rozdělený tak, že... záleží na serveru, připojemejch na jednu sadu může bejt až dvacet čtyři hráčů. A je to rozdělený vždycky sudej počet na sudej a prostě jedou proti sobě. Že se prostě navzájem střelí. A když vás zabijou, tak musíte počkat než zabijou všechen zbytek, ten z vašeho týmu, těch policajtů nebo těch teroristů. A když vyhrajou teroristi, tak mají teroristi... jako za celou tu skupinu maj prostě bod. A buď se hraje na čas nebo se hraje na ty body. A při tom se hraje, že jeden je třeba ve vězení, tam můžete vzít třeba auto a všechny tam přejet nebo tak něco. Je to taková taktická hra.

Aha. A ty hraješ nejradši za koho? Já? Za policajty.

Proč za ně? Mají lepší zbraně.

Je ta hra jako ve 3D nebo nějaká jednoduchá grafika? Ve 3D.

Líbí se ti to takhle? Jak to vypadá? Jo.

Líbí se ti třeba víc ty hry, co jsou ve 3D než co jsou plošný nebo to neřešíš? Já jako jenom ve 3D.

Jo. A proč? Tak to už za něco stojí. Ty plošinovky, to je vo ničem. To mě nebaví. Grafika je hrozná. Ani ta náplň hry není zajímavá.

Ty ses nikdy nesetkal se hrou, která by byla plošná a zajímavá? Některý mě bavily, no. Ale to byly spíš strategie, to byl takovej... pohled ze shora.

Takže máš radši ty akční? Hm.

Chodíš třeba taky do kina? No hodně málo.

Tam u vás žádný není? E em.

To je teda malá vesnice. Tam je malá no. Ale jako když dávaj něco dobrýho... když jezdím do MM*, tak jdu někdy tam, no.

A v MM* vždycky u někoho přespíš nebo tam jedeš ráno a večer zpátky? Já tam mam mam babi.

Jo takhle. Takže jsi u ní, jo? Hm.

Líbí se ti MM*? Jo. Já jsem tam bydlel. Skoro čtrnáct let.

Jo aha. Takže to tam dobře znáš. Hm.

A vy jste se teda potom s mamkou odstěhovali někam na vesnici, jo? No, do MM*.. A teďko na konci prázdnin, velkejch, VV*. Takže docela rychle, no... všechno...

Jo, co si o tom myslíš? No... No já ani nevím, no. Tak z jedny díry do druhý.

Jo? Hm.

Víc se ti takhle líbí město nebo vesnice? Město.

A Co se ti na MM* nejvíc líbí? Tak líbí se mi, že to tam znam. Že tam poznávám furt nový lidi, i když to tam znam dobře. Že když prostě chci jít do nějakýho krámu, tak je kam. A kultura je tam, no.

Hm, kam nejradši chodíš? Jako tam? Tak tam většinou chodím do města. Jinak jako chodíme do ČM*, to je taková část města dole, že tam jako je tolik k sezení. Že chodíme na procházky, někam si sednem a kecáme. Jak kdy no.

Jo. A tys říkal, že chodíš do města. To je myšleno, že si někam sednete do kavárny, do hospody nebo... ? Do kavárny.

Nebo třeba taky do parku? Podle nálady, no. Taky podle počasí.

Jasný. Chodíš třeba někam na koncerty? Chodím na ty drumy.

Jo. Jenže ty jsou... jak kdy no... jednou jsou za čtyři měsíce, jednou za pět. Fakt jak kdy, no. Není to pravidlený.

A vždycky když to je, tak tam jdeš? Hm.

Jaký to tam je? Je to tam dobrý, poznám tam vždycky hodně lidí. Který jsem třeba neviděl. Jenom určitý akce... z minula. Je to tam fajn.

Jak to tam vůbec vypadá? To je normálně stan a hrajou tam...? To je normálně venku a jsou tam jakože bedny, jakože repráky. A je z nich prostě hodně velká zeď. Prostě jakože tahle stěna, tak tam jsou poskládaný na sobě. Ee, někdy je tam jedna stage, někdy tam jsou dvě. To je, třebaže v jedny hrajou drumy, v druhý jungle nebo i jiný styl.

Aha. A co na to říkáš, jak je to takhle uspořádaný? Mě se to líbí.

Co se ti líbí nejvíc? Co se mi líbí nejvíc? Jako... z toho všeho?

Jo. Hmm, ten požitek z tý hudby. Atmosféra.

Když se ještě zeptám na to oblíkání – máš nějakou oblíbenou značku, kterou si rád kupuješ? Nebo nějakou kterou by sis nikdy, nikdy nekoupil, že je fakt hrozná? No, že bych si nikdy nekoupil, to ne. Ale kupuju si většinou Hoodboyz.

Jo, ta ti přijde nelepší, jo? Hm.

Co říkáš na tetování? Tetování? Já bych ho třeba chtěl. Ale tak... ale tak abych si vybral nějaký rozumný, aby nebylo třeba moc velký. A... mam z toho docela i strach no... jako ne z toho, že by to bolelo, ale třeba z toho, že si nechám vytetovat něco co bych pozdějš nechtěl. Já vim, že jsem srab, že bych si to nenechal odstranit, protože to bolí. Takže nevím, no.

8 PŘÍLOHY

A přemejšlel jsi někdy třeba jaký tetování by se ti líbilo? Něakej ornament.

Jo, tys říkal, něco menšího, takže třeba ne přes celou ruku, ale menší kérku? Něco malýho.

Přemejšlel jsi třeba taky kam? Tak přemejšlel jsem třebaže na krk nebo prostě někde, kde to je vidět.

Kde to je vidět nebo...? Hm.

Jo, takže na krk třeba někam dopředu. Jo. A pak jsem jako přemejšlel nad tím, že kdybych šel třeba někam do práce, že by to tam mohlo někomu vadit.

Hm, to je taky možný, no. A víc se ti líbí černý nebo barevný? Barevný.

A v práci, že by to mohlo někomu vadit... Máš jako v plánu, co bys chtěl dělat někdy? Ne.

Ty bys chtěl jít na učňák nebo na střední s maturitou? Hm, jsem chtěl jít... tak podle známek, ale spíš na střední.

A šel bys na střední, co je v MM* nebo někde v okolí a nebo třeba i někam jinam? To by mi bylo jedno, kde to je.

Máš nákou představu nebo vůbec? Nemam představu.

Jo, takže náká střední a to by se ještě uvidělo. Hm.

Jaký máš celkově koničky? Koničky? Tak. Já jezdím na kole. Dost. V zimě jezdím na prkně. Plavu. Hm a to je asi všechno.

Jo, takže hodně ten sport, jo. Hm.

Děláš třeba něco závodně? Plaval jsem a jezdil jsem na kole. Ještě v MM*, no a to je... my jsme se odstěhovali, takže...

Padlo to, jo. Hm.

A tam kde bydlíš, na kole jezdit můžeš, ale už to není závodně, co. A jezdíš teda? No, tak jsem tam chvíli. Na kole jsem se ještě nedostal... párkrát... z vesnice do vesnice.

Jo, takže ty tam jsi celkem nově, pořádně tam nikoho neznáš? Hm, asi tak.

Hm. Ty jo a co říkáš na piercingy? Taky bych ch... chtěl no nevím. Uvažoval jsem nad tím, protože se mi to docela líbí, jak kde, no. Ale taky něco malýho, ne žádněj... prostě nevím. Něco normálního.

Kde by se ti to třeba líbilo? Tady. (ukazuje na ret)

Jo, jako přes ten ret, jo? Hm.

A co říkáš na náušnice na chlapech? To se mi nelíbí.

Proč ne? Nevím, přijde mi to takový divný.

A co třeba roztahováky? Roztahováky se mi líbí.

Chtěl bys? Chtěl.

Chtěl bys tu díru mít opravdu velkou nebo...? Ne. Já bych chtěl malej. Náký ty velký nebo tunely, to je hnus.

Proč to je hnus? Protože to jsou pak moc velký díry a blbě to vypadá.

Hm. A jak se ti líbí tetování a piercingy na holkách? Tetování na holkách se mi nelíbí vůbec.

Vůbec jo? Ne. ... Piercing třeba jo, když ho maj v bradě nebo tady, to je pěkný. (nad pusou) No a to je asi všechno.

A co říkáš na graffiti? Ty se mi líbí.

Maluješ je? Ne.

Vůbec? Ani to nezkoušíš na papír? Tak zkoušel jsem to párkrát, ale nejde mi to.

Tak jsi přestal, jo? Hm.

Protože ti to nešlo nebo...? Tak mě to ňák moc nebere, to spíš jenom když si vzpomenu, tak to zkusim. Že bych to ňák moc myslel, to ne.

A jak se ti to líbí ve městě? Hm, jak kde. Podle toho, jak to vypadá, no. Některý to spíš kazí, třeba ten barák nebo něco. Ale když jsou pěkný, tak je to dobrá ozdoba.

Který se ti třeba líbí? Který? Takový ty hodně barevný, hodně velký. Nemusí to bejt třeba ani žádněj nápis, ale třeba jenom obrázek. Třeba ňákej obličej nebo něco takovýho.

A co se ti třeba nelíbí? Třeba takový ty obyčejný, jednobarevný. Nepravidelný. *Nepravidelný? To je špatný?* Hm.

Takže máš radši spíš ty souměrný? Hm.

Proč? Protože to vypadá líp. Je to takový zajímavější... Praští to do očí.

Praští to do očí když je to souměrný? No, když je to souměrný. Barevný, tak je takový větší. Upravený je to.

Jo. Tys říkal, že na některých barácích to spíš kazí. Kdy to je? Když je to třeba ňákej pěkněj barák. Nově vymalovanej nebo tak.

Máte v MM* hodně ty graffiti nebo tam moc nejsou? Tam poměrně dost.

Vadí ti to? Hm, jak v jaký části. Třeba ve městě docela jo, no... No a pak třeba dole, tam třeba nejsou žádný novější baráky, tak tam je to dobrý. Nebo na skateparku, tam je to pomalovanej celej. To je dobrý.

Tam chodíš? Hm.

Co se ti tam nejvíc líbí? Co se mi tam nejvíc líbí? Tak mě se líbí, to jak to tam vypadá. A to že tam... kdykoli tam jdu, tak tam prostě někoho potkam, že tam prostě někdo je, známej.

Jak to tam teda vypadá? Jak to tam vypadá? Je to oplocený, jsou tam všude rampy, kde se dá třeba sedět, dá se tam jezdit... dá se tam dělat cokoli.

Tys říkal, že to tam je celý pomalovaný, ty graffiti. Líbí se ti tam? Jo.

Co tam třeba je? Samý nápisy jsou tam.

Jo. Ty teda bydlíš sám bez sourozenců, takže máš svůj pokojík, vid'? Hm.

Jak vypadá? Máš to tam nějak vyzdobený? No... mam... teďko jsem si natřel prostě zdi na zeleno, koupil jsem si takový ornamenty na zeď a ono to vypadá jako že je to tam namalovaný. Prostě se to vlepi a tam je takovej váleček a ono to vypadá jako že je to tam nažehlený. Mam ty ornamenty polepený po zdi, mam tam rastapu nebo... prostě Marleyho. Šátek velkéj... takovej ručník jakoby, mam pověšenej na zdi. Hm, to je všechno, no. Mam tam svoje nový křeslo, sedačku, počítač, postel, skříně.

A jakej odstín zelený to je? Světlý nebo zelený? Světlý.

Nějaký přirovnání? Něco takovýhodle. Možná světlejší trochu.

Jo, taková barva jabka. Hm.

Ty tam máš teda ňáký obrázky Marleyho? Posloucháš? No, ono je to hodně spojený s těma drumama nebo s tím junglem.

Aha. Já se přiznam, já ty drumy moc neznám, takže tak ňák jenom hádam, co by to přibližně mohlo bejt. Něco jako takový klidnější techno. Sem tam... No... Něco něco takovýho. Jako žádný rány.

Aha. A když je to spíš jako s tím Marleym, tak je to takový pohodový, je to klidný. Zajímavý, no.

A máš tam ještě jiný plakáty? Ne.

Vadí ti plakáty nebo obrázky na nábytku? Hm, tak ani ne. To je každýho volba, kdo si

tam kdo dá.

Jo, to jo. Tys říkal, že tam máš ty ornamenty. Ty vypadaj jak? Já bych to namaloval, jenže... Třeba takhle... takhle to je... jsou tam... jakože čáry... a jsou prostě spojený ňák a takhle, udělaj to, že to je prostě souvislý.

Ehm, jako třeba do pruhů. No třeba. Nebo prostě je z těch ornamentů taková jakoby mozaika... že tady je třeba takhle další. A vypadá to, prostě do ňákýho tvaru, prostě... takový zvláštní je to.

Jo. Ten tvar je ňákej neurčitej, abstraktní? Hm, no.

Nebo ňákej konkrétní, třeba do tvaru kytky... No ono to záleží na tom, jak se to tam nalepí. Protože každej ten je zvlášť.

Jo, aha. A ty sis to nalepil jak? Já jsem si to nelepil, lepila mi to máma.

A jak ti to nalepila? Já myslim, že dobře. Vypadá to zajímavě.

Aha. Jsi s tím spokojenej? Jo.

A ty tvary jsou barevný nebo jednobarevný? Takový... černo šedý. Jakože... je to lesklý a když se na to koukáte, tak prostě je to jakoby černý, ale když se na to podíváte jakoby takhle, tak je to spíš došeda, že se to prostě leskne. Je to takový zajímavý.

Aha, takže je to jedna barva, ale že je to lesklý, tako to dělá ňáký efekty? Hm.

Jo. A máš to takhle po celým pokoji nebo to máš třeba jenom na jedný zdi...? Na jedný.

A celou nebo část? Celou.

Jo. Já se snažim si to nějak trochu představit... Takže je jedna zeď, je tam zelená barva a je tam tohle a je to různě nalepený. Hm. Ten jeden ornament je asi takhle velkej. Je to velký. No a je to fakt po celý zdi. A... ted' chci na ty zbývající zdi zase jiný, něco jinýho.

Jiný ornamenty nebo úplně něco jinýho? No... vono je to... jako že to se kupujou třeba zvířata nebo ornamenty, prostě cokoli jinýho. Takže až budu zase doma, tak si něco vyberu.

Jo, takže zase ňáký další samolepky, tadyty. Hm.

To si vždycky vybíráš sám? (kývá hlavou)

A pokoj sis taky zařizoval sám? Eee, jo. Já jsem si moh' vybrat mezi oranžovou a zelenou. Tak jsem si vybral zelenou, protože mi to ladí k tý sedačce.

Ta má jakou barvu? Zelená. Trochu tmavší, ale...

Máš ten pokoj celkově teda barevnější? Hm.

Mohl sis taky vybírat podle sebe nábytek? Hm.

Jakej se ti nejvíc líbí? Nábytek? Tak... já nevim. Třeba skříně se mi líbí víc, že má víc šuplíků nebo prostě hodně místa. Třeba nemam rád nízkej nábytek. Mam rád velkej...

Nízkej? No jako že to jsou malý skřínky a tak... Prostě mam rád vyšší. Na to já jsem úchylnej. Prostě jak je to malá skřín, tak je to špatně.

Jo, že se nechceš shejbat, jo? (směju se) Jo. Takže ty dolní šuplíky, tam jsou vždycky krámy nebo... prostě tam není nic. Já vždycky lovím jenom ty nahoře.

Máš tam poličky třeba na stěnách? Eee, já tam mam rohovej počítač, tak to mam všechno tam.

Čteš třeba něky něco? Čtu. Teda jako doma jsem moc nečet', čet' jsem tady Jak jsem potkal ryby a to byl Josef... ted'ko nevim.

To nevadí. O čem to bylo? Bylo to hezký? Bylo to o tom, že dva kluci se vydali prostě

na výlet. Na lodích. A teď prostě... někde potkali... v nějakém kempu nějakého člověka, ten je naučil chytat ryby. Tak po té cestě vždycky vylezli na břeh, šli se třeba podívat na nějaký rybník, tam chytali ryby a prostě je tam hodně zážitků u toho. Tady jsem přečet třeba Poslední strážce, Trolové, Jak vycvičit draka... No tři knížky jsem tu přečet.

Jo. A která se ti nejvíc líbí? Nebo máš nějakou oblíbenou? Ne, nemam.

A jaký knížky máš tak nějak nejradši? Sci-fi třeba? Hm.

Čteš teda rád? Jak kdy. Někdy mě to baví, někdy se mi to hnusí.

Hnusí? Jo. Úplně... vůbec.

Jakto? Prostě... to číst nebudu. Jak kdy, no... Ale tak vzhledem k tomu, že tady je nuda, tak se to ještě dá, no... No jako doma by mě to asi nenapadlo, no.

Doma děláš něco jinýho, jo? Hm.

No mě tak něk přijde, že toho načteš docela dost... To je dobrý. No.

Čteš časopisy? Čet' jsem Board, to už nevychází. To bylo, když jsem byl mladší.

To je jakej časopis? Ee, to bylo... dřív bylo v módě... kola, jakože hodně... nebo skateboarding nebo tak něco. Tak to bylo prostě takový skejtácký časopisy. S fotkama, s radama.

Ty teda jezdíš na skatu? Na snowboardu. Na skatu jsem jezdil taky, to už mě přešlo.

Proč? No... že mě to už nějak neto... nebere.

Skate je pro tebe lepší? Snowboard.

Ááá, promiň, snowboard. Hm.

V čem je lepší? Nepřijde mi to tak nebezpečný.

Ne? Ne. Na tom skatu jsem jezdil pomalu, stačilo mi takovejhle malej kamínek, spad' jsem dozadu, takhle jsem si zaleh' ruku a zlomil jsem si jí.

Au. No a myslíš, že na snowboardu, že je bezpečnější, jo? No, je bezpečnější.

Aha. Aspoň z mého hlediska.

Byl jsi letos někde? Ne.

... a když jsi s těma kamarádama, co jako celkově děláte? Ty jsi říkal, že jdete někam do města, tak jenom kecáte nebo třeba i blbnete? Hm, tak na to už nemáme nějak náladu. Prostě jen tak chodíme a bavíme se, no. Bud' vymetáme nějaký krámy nebo si jdeme někam sednout. O víkendy chodíme na diskotéky.

Zábava? Hm. Tam je nás vždycky strašně moc. Ty jo, v těch VV*, tam když jdu, tak tam prostě takovejch... prostě nevím, prostě strašně moc lidí. A z toho takovejch čtyřicet známých.

Aha, tak to je dobrý. Protože to je takový to... Je to VV*, je to VV*, VV*, VV*, VV*, VV*. A teď prostě z každý vesnici moc lidí, jo. Takže vždycky paráda.

Jo, všichni se tam sjedou. Hm. Pátky, to jsem většinou doma. Já chodim většinou v sobotu, protože to jsou největší návaly. To je hodně lidí.

Aha, ty tam nejradši kecáš s kamarádama nebo taky trsáš? Já? Já tam většinou chodim pokecat.

Hm. Seznamuješ se tam rád taky? Hm, jak kdy. Někdy se s někým seznámim a někdy ne, no.

Normálka. Hm.

Jasný. Jo, ještě by mě zajímalo. Ty jsi říkal, že tě baví ty sporty, jako snowboard, to kolo a tak. A lákaj tě třeba adrenalinový sporty? Motocross.

Máš motorku? Ne. Měl jsem.

Proč už nemáš? Protože jsme se stěhovali.

8 PŘÍLOHY

A pak jste jí prodali? Hm.

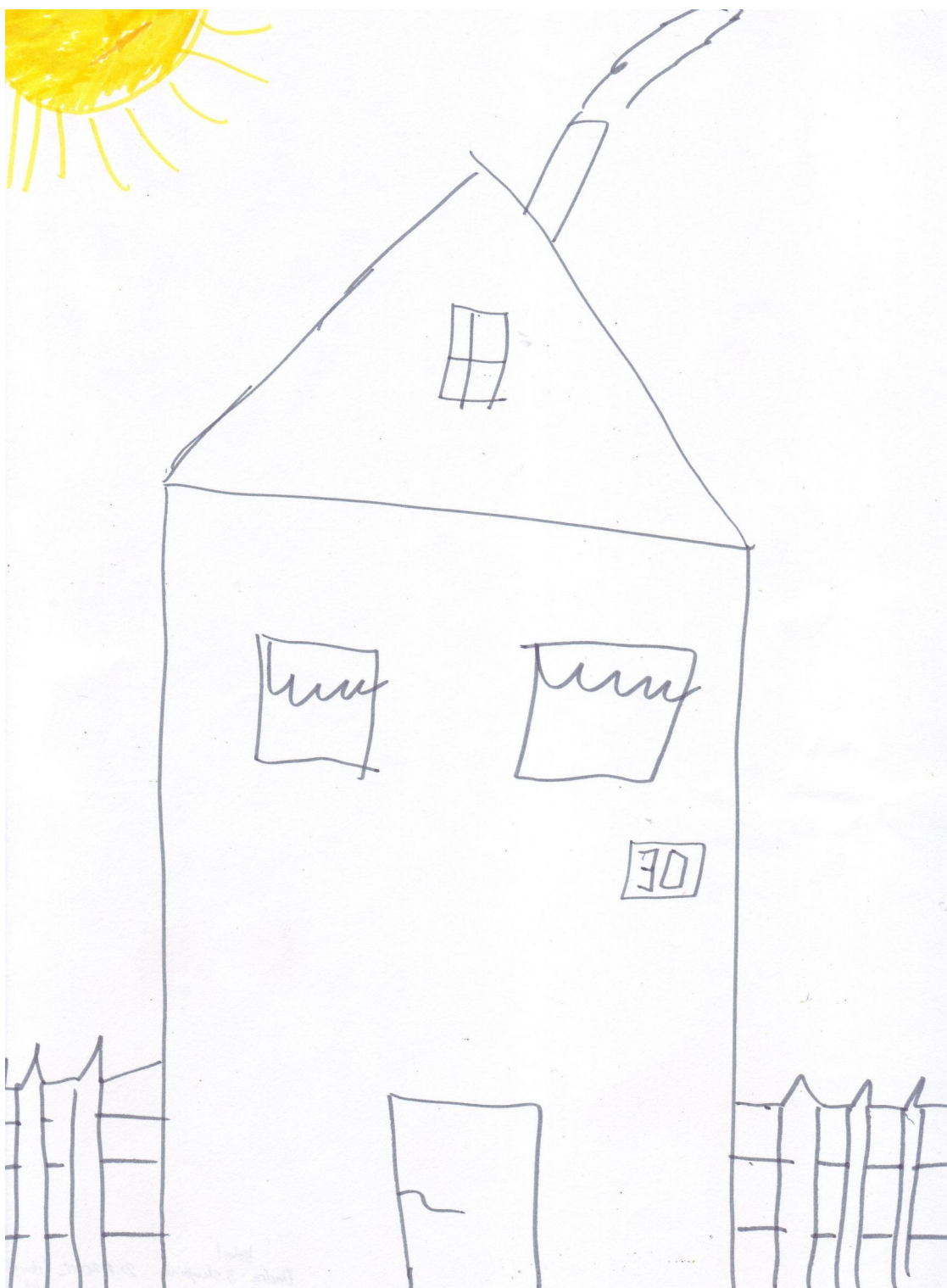
Že už nebylo na ní místo, jo? No. Ale teď zase je, no. Tak teď budu mít asi novou. Teda, teď ne, no. Až budu doma. Měl jsem si dělat řidičák, jenže jsem propad, tak jsem si ho nedělal. Tak si ho budu dělat asi tenhle rok.

Jo, na motorku. Hm.

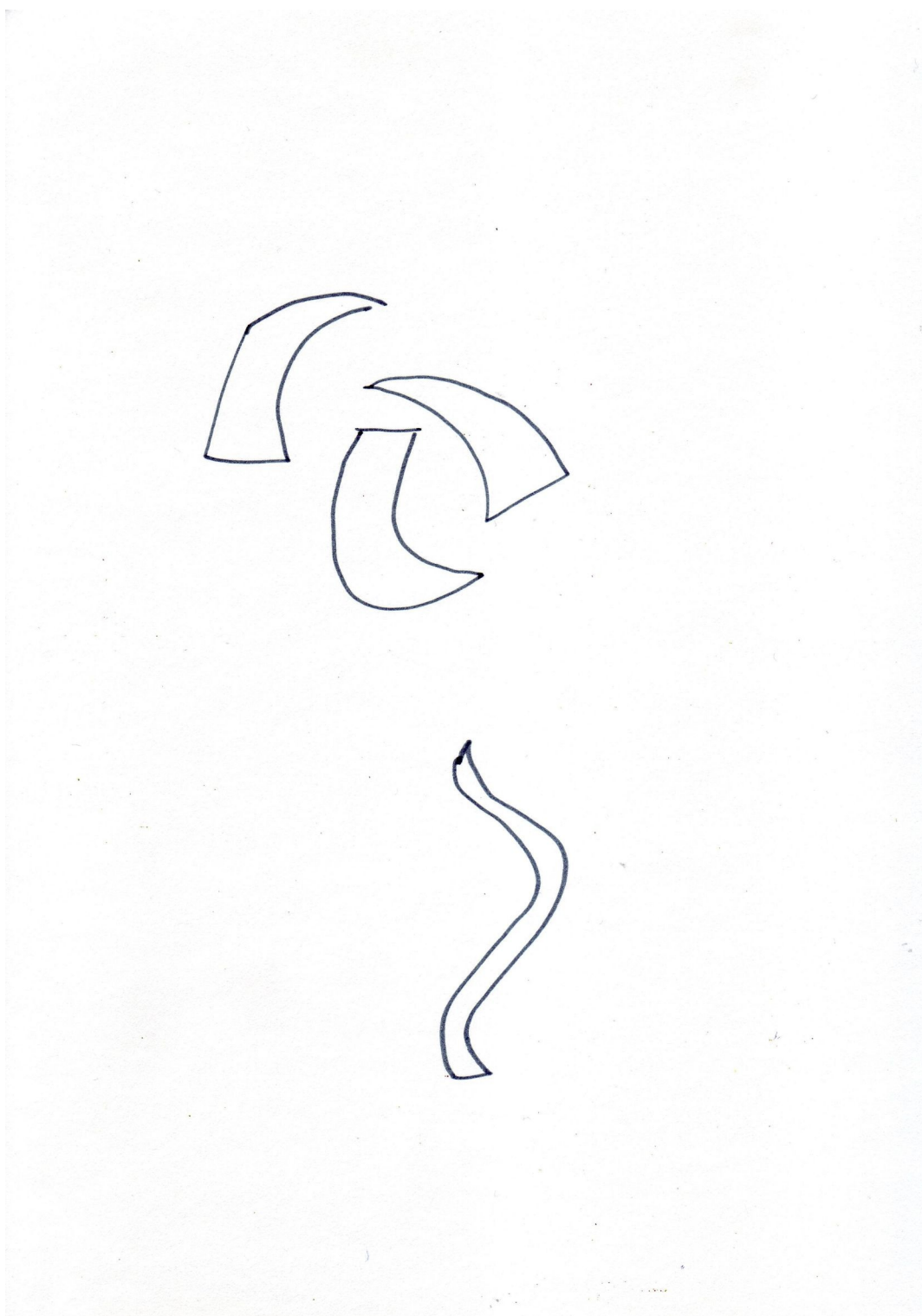
Chodíš třeba někam na brigády? Nebo jsi chodil? Nechodil, protože je to ztráta času. Nemůžu, když je škola. A dva prázdniny bych odmakal.

Hm, tak jo, to bude všechno, co jsem chtěla. Děkuju.

Příloha č. 22: Autorský obrázek k rozhovoru 10

Příloha č. 23: Autorský obrázek k rozhovoru 10 – ornament v pokoji

Příloha č. 24: Seznam zkratk použitých v transkripci rozhovorů

VV*	vesnice
MM*	město
ČM*	část města
PŘ*	přezdívka
Simona*	univerzální jméno pro dívku
Milan*	univerzální jméno pro chlapce
...	odmlka, přemýšlení